

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Školní vzdělávací program Základní školy, Praha 9 – Horní Počernice, Stoliňská 823

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školního vzdělávacího programu: *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Přátelská škola 2025“*

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola, Praha 9 – Horní Počernice, Stoliňská 823
IZO: 102 301 476
RED-IZO: 600 040 437
IČO: 63830809
Adresa: Stoliňská 823, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice
Ředitel: PhDr. Mgr. Bc. Martin Březina
Koordinátor: Mgr. Kateřina Vlková
Kontakty:
Telefon: 281 921 127
E-mail: zs.stolinska@volny.cz
www: www.zschvaly.cz
ID (datová schránka): hc6jttv

Zřizovatel:

Název: Městská část Praha 20
IČO: 240 192
Kontakty:
Adresa: Jívanská 10/647, 193 00 Praha9 – Horní Počernice
Telefon: 271 071 611
E-mail: urad@pocernice.cz
WWW: www.pocernice.cz
Č.j.: 1122/2025

Platnost dokumentu od 15. 9. 2025

Schválen pedagogickou radou dne: 1. 9. 2025

Školská rada projednala dne: 12. 9. 2025

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

Obsah

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školy	5
2.1. Úplnost a velikost školy	6
2.2. Charakteristika pedagogického sboru	6
2.3. Dlouhodobé projekty	6
3. Charakteristika Školního vzdělávacího programu	7
3.1. Zaměření školy	7
3.2. Profil absolventa	9
3.3. Organizace přijímacího řízení do 1. ročníku a přípravné třídy	11
3.4. Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.5. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.6. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	18
3.7. Jazyková příprava žáků	18
3.8. Zařazení průřezových témat	20
4. Učební plán	27
4.1. Tabulace učebního plánu	27
4.1.1. První stupeň	28
4.1.2. Druhý stupeň	30
4.2. Poznámky k učebnímu plánu	32
5. Učební osnovy	33
5.1. Jazyk a jazyková komunikace	34
5.1.1. Vyučovací předmět Český jazyk a literatura	34
5.1.2. Vyučovací předmět Anglický jazyk	62
5.1.3. Vyučovací předmět Ruský jazyk	86
5.1.4. Vyučovací předmět Německý jazyk	93
5.1.5. Vyučovací předmět Španělský jazyk	101
5.2. Matematika a její aplikace	109
5.2.1. Vyučovací předmět Matematika	110
5.3. Vyučovací předmět Informatika	138
5.4. Člověk a jeho svět	161
5.4.1. Prvouka	163
5.4.2. Přírodověda	180
5.4.3. Vlastivěda	187

5. 5. Člověk a společnost	194
5.5.1. Vyučovací předmět Dějepis	195
5.5.2. Vyučovací předmět Občanská výchova	206
5. 6. Člověk a příroda	215
5.6.1. Vyučovací předmět Fyzika	216
5.6.2. Vyučovací předmět Chemie	227
5.6.3. Vyučovací předmět Přírodopis	240
5.6.4. Vyučovací předmět Zeměpis	256
5.7. Umění a kultura	271
5.7.1. Vyučovací předmět Hudební výchova	272
5.7.2. Vyučovací předmět Výtvarná výchova	291
5.8. Člověk a zdraví	312
5.8.1. Vyučovací předmět Tělesná výchova	312
5.8.2. Vyučovací předmět Výchova ke zdraví	336
5.9. Člověk a svět práce	340
5.9.1. Vyučovací předmět Pracovní činnosti	340
5.10. Doplnující vzdělávací obory	358
5.10.1. Finanční matematika	358
5.10.2. Komunikační technologie	365
5.10.3. Povinně volitelné předměty	370
5.10.3.1. Vyučovací předmět Přírodovědné praktikum	370
5.10.3.2. Vyučovací předměty Počítačová grafika a Mediální tvorba	372
5.10.3.3. Vyučovací předmět Výtvarné techniky	374
5.10.3.4. Vyučovací předmět Matematický seminář	376
5.10.3.5. Vyučovací předmět Anglická konverzace	380
5.10.3.6. Vyučovací předmět Seminář z českého jazyka	383
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	385
7. Materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky pro uskutečňování RVP ZV	400
8. Seznam zkratk	404
9. Přílohy	406
9. 1. Projekt Dopravní výchova	406
10. Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu „Přátelská školička“	411
11. Zásady pro vyhodnocování a úpravy ŠVP ZV	438
12. Dodatky	440

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Stoliňská, nazývána též jako Chvalská škola, se nachází na západním okraji Horních Počernic, na pomyslné hranici mezi Městskou částí Prahy 20 a sídlištěm Černý Most. Škola je situována v klidné lokalitě s minimálním provozem a převážně historickou zástavbou. I přes venkovský ráz má škola výbornou dostupnost MHD jak ze vzdálenějších oblastí Prahy, tak i Středočeského kraje.

Škola má v současné době devět ročníků po dvou třídách. Od školního roku 2017/18 ve škole funguje přípravná třída s maximální kapacitou 14 dětí. Celková kapacita školy je 470 žáků.

Chvalská škola sestává ze tří budov. V původní historické budově jsou převážně třídy druhého stupně, nachází se zde jazyková učebna, školní knihovna a moderně vybudovaná odborná učebna pro výuku převážně přírodovědných předmětů s nadstandardním vybavením. Ve všech kmenových třídách jsou nainstalovány interaktivní tabule. V nové budově jsou třídy prvního stupně, tělocvična, prostory pro školní družinu, keramická dílna s keramickou pecí, školní cvičná kuchyňka a školní jídelna. Školní jídelna umožňuje stravování žáků s bezlepkovou dietou či diabetikům. Třetí budova je bývalou Radnicí, kde se nacházejí učebny pro praktické vyučování - dílny, učebna pro výuku informatiky a prostory školního klubu. Součástí školy je též hřiště s umělým povrchem a dopravní hřiště.

Školní družina má pět oddělení (kapacita 150 účastníků) – provoz je denně od 6.30 do 17.00 hodin. Dětem nabízíme ve spolupráci s DDM Karlín velké množství kroužků, které probíhají v budově školy a umožňují dětem smysluplně trávit volný čas podle jejich nadání a zájmů. Školní klub (kapacita 30 účastníků) s pestrou nabídkou aktivit je k dispozici zejména starším žákům školy.

Při škole funguje Občanské sdružení, které se pozitivně podílí na komunikaci mezi školou, rodiči i školskou radou. Poskytuje též drobnou ekonomickou pomoc škole. Díky jeho činnosti se mohou účastnit řady aktivit žáci ze sociálně slabých rodin. Občanské sdružení funguje i jako spoluorganizátor akcí pro veřejnost v rámci Městské části Prahy 20.

Škola má bohaté zkušenosti se vzděláváním žáků s potřebou podpůrných opatření zařazených od 1. do 4. stupně podpory, vzděláváním žáků-cizinců, žáků nadaných (popř. mimořádně nadaných), integruje žáky s tělesným postižením. Dobrá znalost domácího prostředí žáků a úzká spolupráce se zákonnými zástupci, je další z priorit školy. V této souvislosti se škole daří vytvářet příznivé podmínky pro vzdělávání žáků a eliminovat jejich školní neúspěšnost.

Na základě doporučení školských poradenských zařízení (dále ŠPZ) škola vypracovává žákům individuální vzdělávací plány (dále IVP) v souladu s jejich vzdělávacími potřebami. Na procesu integrace žáků se rovněž podílejí asistenti pedagoga, kterých má škola zpravidla 10 (ve školním roce 2025/26 jich ve škole působí 16). Tým odborníků doplňují: výchovná a karierní poradkyně, metodik prevence, a externí psycholog MČ Prahy 20, který se školou úzce spolupracuje. Ve škole zpravidla působí speciální pedagog pracující se žáky s potřebou podpůrných opatření (např. nápravy, speciálně-pedagogická péče apod.)

Činnost školy je úzce provázána s granty na všech úrovních - zejména v oblasti prevence rizikového chování žáků, společného vydělávání, podpory gramotnosti, rozvoji počítačové gramotnosti aj. Eliminaci vzniku rizikových jevů škola vnímá jako klíčovou pro zdravý rozvoj žáků a jejich úspěšné zařazení do společnosti.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Věkově vyvážený pedagogický sbor má zpravidla 45 členů (učitelé, vychovatelé školní družiny a školního klubu, asistenti pedagoga). Většina pedagogů je plně kvalifikovaná, někteří si požadované vzdělání doplňují. Důraz je kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) a rozvoj pedagogických dovedností v souvislosti s aktuálními trendy. DVPP je realizováno v řadě zaměření, vychází z preferencí školy a zájmu pedagogů. Řada vzdělávacích seminářů probíhá přímo ve škole. Důraz je kladen na rozvoj gramotností (počítačovou, matematickou, jazykovou), oblast inkluzivního vzdělávání a zajištění bezpečnosti žáků. Práci školy vhodně doplňuje činnost odborníků z řad Policie ČR (přednášky na řadu témat, např. kyberšikana, rizika související s virtuálním prostředím aj.).

Vzhledem k celorepublikově uváděným statistickým údajům o počtu úrazů na školách, škola cíleně vzdělává zaměstnance školy, jak profesionálními zdravotníky, tak s pomocí občanských aktivit. Tým pedagogů soustavně vyhledává a vyhodnocuje možná rizika. Škole se daří aktivně úrazům předcházet a proškolit pedagogy tak, aby dokázali poskytnout fundovanou první pomoc.

2.3. Dlouhodobé projekty

Mezi dlouhodobé projekty zařazované dle aktuálních možností školy patří projekt „Vánoce“, „Velikonoce“, „Jaro – zvířátka kolem nás“, „Škola nanečisto“, Adaptační pobyt šestých tříd, Vánoční trhy, Setkávání (spolupráce se ZŠS Bártlova a DC Paprsek) i soutěžní výstavy na Chvalském zámku (výtvarné a literární prezentace žáků školy), školní karneval, tvořivé dílny aj.

Na začátku a na konci školního roku je zařazován projekt Dopravní výchova, který připravuje žáky na bezpečný pohyb v silničním provozu jak v roli chodce či cyklisty, tak v budoucí roli řidiče motorového vozidla. Žáci tak získávají schopnosti a dovednosti uvědomělého a obezřetného účastníka v silničním provozu a přijímají etické normy chování.

Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů motivují žáky, podporují spolupráci pedagogů a žáků a zvyšují tak efektivitu výchovně vzdělávacího procesu. Prostřednictvím projektů se snažíme vytvořit týmovou spolupráci mezi pedagogy napříč ročníky i mezi prvním a druhým stupněm.

Podle možností školy a zájmu žáků škola pořádá lyžařské výcvikové kurzy, cyklistické kurzy pro žáky osmých ročníků, žáci 1. stupně jezdí na školy v přírodě, žáci 2. stupně pak na jazykově-poznávací zájezdy do zahraničí (např. Anglie, Švédsko). Organizovány jsou četné exkurze (např. do jaderné elektrárny Temelín, Osvětimi, Lidic), kulturní a sportovní akce.

Dobrá komunikace se zákonnými zástupci je jedním z hlavních cílů školy. Rodiče jsou o průběhu vzdělávání svých dětí informováni prostřednictvím žákovských knížek, nově prostřednictvím evidenčního portálu Bakaláři, na třídních schůzkách nebo individuálních konzultacích jednotlivých vyučujících. Rodiče žáků 1. stupně dostávají přehled učiva i prostřednictvím webových stránek školy. Aktualizované webové stránky

jsou součástí spolupráce rodiny a školy. Snahou školy je vtáhnout rodiče do dění ve škole, znát jejich názor a motivovat je k zájmu o dění ve školním prostředí. O činnosti školy je veřejnost informována na webových stránkách, vývěskách školy i v místním tisku. Nebráníme se možnosti návštěvy rodičů ve výuce. Tato aktivita je využívána zejména rodiči žáků prvního stupně v rámci Dne otevřených dveří.

Dlouhodobým projektem je „Škola nanečisto“, který je určen žákům budoucích prvních tříd. Zde si děti vyzkouší práci ve škole s paní učitelkou. Týdenní příprava na školu je přínosem pro všechny zúčastněné. Dle vyhodnocování zpětných vazeb rodičů se jedná o žádaný a úspěšný projekt. Škola je od školního roku 2023/24 zapojena do mezinárodního programu DOFE podporujícího všestranný rozvoj žáků a podílí se na podpoře rozvoje řady kompetencí.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. Zaměření školy

Pro budování klíčových kompetencí jsme vyčlenili dostatek času zvýšením časové dotace v hlavních předmětech, což nám umožňuje učivo s žáky dobře procvičit a upevnit jeho použití při řešení praktických úloh. ŠVP rozvíjí osobnost každého žáka, aby umožnil jeho uplatnění ve společnosti. Provázanost s každodenním životem upevňuje u žáků zájem o probírané učivo a následně je i motivací pro individuální rozvoj každého žáka. U žáků tak nenásilně budujeme motivaci k poznávání, pochopení souvislostí a v neposlední řadě i k celoživotnímu učení.

Škola vnímá jako nezbytné rozvíjet v souladu s aktuálními trendy u žáků počítačovou gramotnost, schopnost pracovat s daty, analyzovat je, posilovat jejich dovednost bezpečně se orientovat v prostředí internetu, kriticky myslet a pracovat s informacemi. V této souvislosti dochází od školního roku 2022/2023 k revizi ŠVP a zavedení nového předmětu **Informatika**. Původní předmět s tímto názvem byl přejmenován na **Komunikační technologie** a došlo k částečným úpravám jeho učebních osnov. V rámci tohoto předmětu jsou žáci mj. seznámeni i se základy techniky psaní všemi deseti, což škola vnímá jako nezbytnost pro kvalitní práci žáků s počítačovou technikou.

Anglický jazyk vyučujeme od 1. ročníku. V první a druhé třídě učitelé žáky seznamují hravou formou se základy anglického jazyka, odstraňují u nich obavu z cizího jazyka, podporují v nich touhu po komunikaci a spolupráci. Od třetího ročníku je na výuku anglického jazyka vyčleněna tříhodinová dotace, od sedmého ročníku vyučujeme druhý cizí jazyk (žáci si volí mezi němčinou a ruštinou). Od školního roku 2025/26 je ve škole vyučována jako druhý cizí jazyk španělština. K rozšíření komunikativních kompetencí je žákům 8. a 9. ročníku nabízen povinně volitelný předmět **anglická konverzace**. Rozvoj jazykových kompetencí žáků podporuje též školou organizovaný jazykově-poznávací zájezd do Velké Británie (poprvé zařazen ve školním roce 2018/2019) nebo škola v přírodě ve Švédsku. Pro žáky je připraven bohatý tematicky zaměřený poznávací program, jazykové dovednosti si žáci rozvíjejí při pobytu v hostitelských rodinách (Anglie, Skotsko) nebo při komunikaci s vrstevníky v rámci přátelské školy (Švédsko). V rámci projektu MAP ve škole 1x týdně působil rodilý mluvčí z USA, který ve spolupráci s českým učitelem realizoval hodiny anglické konverzace (převážně se žáky 2. stupně).

Finanční matematika reaguje na změny ve společnosti, učí žáky žít ve světě reklam, úvěrů a bankovníctví. Nechybí zde ani výchova k odpovědnosti za svá rozhodování, pochopení možností a úskalí svobody i pochopení sama sebe v globalizované společnosti.

V rámci povinně volitelných předmětů nabízíme (dle aktuální poptávky a personálních možností) možnost volby podle zaměření, budoucí orientace a zájmů žáků. **Přírodovědné praktikum** vede žáky k pochopení přírodních principů a k aktivní ochraně přírody. Zázemí nově vybudované přírodovědné učebny s moderním vybavením umožňuje nabyté vědomosti propojit s praktickými dovednostmi. **Mediální tvorba** rozvíjí znalosti žáků při práci s počítačem, počítačovou grafikou, úpravou textů apod. Celá výuka je projektem, kdy žáci v závěru dokáží vytvořit digitalizovaný školní časopis.

Uvedená kombinace předmětů je osvědčeným základem pro úspěšnost v občanském i osobním životě – nejen dle našeho názoru, ale i na základě zpětné vazby od bývalých žáků a jejich zákonných zástupců. K profilaci žáků dále přispívají volitelné předměty **Matematický seminář, Počítačová grafika, Seminář z českého jazyka a Výtvarné techniky**.

Nově vybudované zázemí školy umožnilo plynule doplnit stávající ŠVP o nové požadavky, mj. se jedná o výuku Dopravní výchovy na vlastním Dopravním hřišti. Zde aktivně spolupracujeme s BESIPem, jsme členy týmu dopravní hřišť, připravujeme soutěže pro žáky na úrovni MČ i kraje.

Preventivní program školy je zpracováván každoročně školním metodikem prevence. V rámci prevence probíhá v případě potřeby ve třídách sociometrie, nácvik chování v různých neočekávaných situacích, stejně jako předchází, případně řeší problémové chování ve třídě. Pracujeme se třídou, jako se sociální skupinou i s jednotlivými žáky. Zaměřujeme se na aktuální témata – zneužívání omamných a psychotropních látek, šikanu, kyberšikanu, názorovou pluralitu, toleranci k odlišnosti aj. V rámci prevence rizikového chování žáků škola realizuje řadu odborných i populárně naučných přednášek, výchovných programů vhodných pro danou věkovou skupinu.

Dle možnosti školy a zájmu žáků uskutečňujeme výjezd šestých ročníků na adaptační kurz, na kterém program zajišťuje školní metodik prevence. Program je přímo vytvořen na žáky školy, na jejich specifika, je konkrétní na danou cílovou skupinu s aspektem na respektování vstupních specifik jednotlivých žáků, nikoliv tedy abstraktní a všeobecný program zajišťovaný agenturou. Výukové problémy i prevenci sociálně patologických jevů realizujeme zpravidla ve spolupráci s dalšími subjekty. V případě, že škola nerealizuje adaptační kurz, probíhají na začátku školního roku tzv. adaptační dny. Jeho cílem je kromě výše uvedeného též stmelení nově vytvořených třídních kolektivů s třídními učiteli.

Školní vzdělávací program je realizován ve třech rovinách:

I. Úroveň povinných předmětů

- a) Výuka je společná pro všechny žáky, obsahové plány zahrnují specifiku individuálního přístupu k žákům jakkoliv znevýhodněným, žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům nadaným a mimořádně nadaným (včetně výuky anglického jazyka od 1. ročníku a 2. cizího jazyka od 7. ročníku).
- b) Žáci zpravidla nejsou na výuku cizích jazyků děleni do skupin dle jazykové úrovně, avšak probíhá vnitřní diferenciací v rámci skupiny (zohledňování žáků s potřebou podpůrných opatření, doplňující učivo pro žáky nadané či mimořádně nadané, individuální přístup).

II. Úroveň povinně volitelných předmětů

V osmém a devátém ročníku jsou zařazeny povinně volitelné předměty (viz výše). O výběru povinně volitelných předmětů pro daný školní rok rozhoduje vedení školy, s přihlédnutím k požadavkům žáků a jejich zákonných zástupců.

III. Úroveň zájmová

Zahrnuje dobu po skončení vyučování a nabízí zákonným zástupcům soubor organizované zájmové činnosti pro jejich děti. Žáci mohou navštěvovat školní družinu nebo školní klub. Po celou dobu povinné školní docházky se mohou realizovat v některém ze zájmových kroužků (zpravidla je zaměření sportovní, umělecké – hudební či výtvarné a literárně dramatické, předmětové, jazykové, případně další dle zájmu žáků).

V souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace se škola v souvislosti s přijímáním, vzděláváním a ukončováním vzdělávání žáků z Ukrajiny řídí zákonem č. 67/2022 Sb., tzv. Lex Ukrajina.

3.2. Profil absolventa

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání stojí mimo jiné na myšlence, že je nutné v průběhu vzdělávání vybavit žáky vedle *předmětových vědomostí a dovedností* také znalostmi, dovednostmi, postoji a hodnotami, které budou moci využít nejen ve škole, ale především v běžném osobním životě, při studiu a později i ve své profesní kariéře. Právě tyto znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty se v RVP ZV označují souhrnně jako klíčové kompetence a každý žák je může ve svém životě zužitkovat a uplatnit bez ohledu na to, co mu ve škole jde, o co se zajímá a co chce v budoucnu dělat.

Klíčové kompetence v RVP ZV

Klíčové kompetence na sebe promyšleně navazují a patří mezi ně:

- **kompetence k učení,**
- **kompetence komunikativní,**
- **kompetence k řešení problémů,**
- **kompetence sociální a personální,**
- **kompetence občanské,**
- **kompetence pracovní.**

Předpokládá se, že úroveň klíčových kompetencí, kterou popisuje RVP ZV, dosáhnou žáci na konci povinné školní docházky a že škola žákům pomůže tyto kompetence postupně vytvářet. Klíčové kompetence ale samozřejmě **představují ideální stav**, o který budou učitelé u žáků usilovat, ale vzhledem k tomu, že schopnosti žáků a jejich osobní dispozice jsou velmi různé, měli by mít zároveň na paměti, že ne všichni žáci jich mohou dosáhnout v plné míře. Míru osvojení klíčových kompetencí ovlivňuje tedy například typ osobnosti žáka, zda je žák spíše introvert, nebo extrovert, zda je tzv. intuitivní typ osobnosti, nebo smyslový apod.

Absolvent naší základní školy disponuje všemi výše uvedenými kompetencemi, např.:

- je vybaven souhrnem vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a schopností adaptovat se na měnící se tržní vztahy v pracovním procesu i v celoevropském kontextu
- zvládl základní (popř. i rozšiřující) učivo dané standardem základní školy a jeho obsah dokáže uvědoměle přiřazovat k běžným denním činnostem
- osvojil si nejen vědomosti, ale především praktické dovednosti potřebné pro budoucí studium i zaměstnání
- ovládá základní techniky práce s textem, informacemi a informačními médii i základy práce s technickými prostředky
- analyzuje společenské jevy a zaujímá k nim uvážlivé postoje
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, poznatky z různých vzdělávacích oblastí propojuje do širších celků a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, analyzuje řešení, osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí základním principům, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytuje dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, rozumí ekologickým souvislostem a základům ochrany přírody
- rozvíjí své kreativní myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění svých záměrů, chápe podstatu, cíle a rizika přijatých řešení.

3.3. Organizace přijímacího řízení do 1. ročníku a přípravné třídy

Kritéria přijímání žáků jsou zakotvena ve školském zákoně a řídí se směrnicí školy. Stěžejní je věk dítěte, jeho přiměřená tělesná i duševní vyspělost a spádová oblast místa trvalého pobytu. Přijímací řízení probíhá, v souladu s právním předpisem, v termínu od 1. – 30. dubna. Přesný termín je stanoven ve spolupráci se zřizovatelem školy. Nedílnou součástí přijetí k plnění povinné školní docházky dítěte je žádost jeho zákonného zástupce.

Ředitel školy vždy přednostně přijímá žáky s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu a žáky umístěné v tomto obvodu ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči, a to do výše povoleného počtu žáků uvedené ve školském rejstříku.

Kritéria pro přijímání žáků do přípravné třídy:

1. Dítě s odkladem povinné školní docházky nebo dítě v posledním roce před zahájením povinné školní docházky s místem trvalého pobytu (v případě cizinců s místem pobytu) ve školském obvodu školy.
2. Dítě s odkladem povinné školní docházky s místem trvalého pobytu (v případě cizinců s místem pobytu) na území Praha 20 mimo školský obvod školy.
3. Dítě s odkladem povinné školní docházky s místem trvalého pobytu (v případě cizinců s místem pobytu) na území hl. m. Prahy.
4. Dítě s odkladem povinné školní docházky s místem trvalého pobytu (v případě cizinců s místem pobytu) mimo území hl. m. Prahy.
5. Dítě v posledním roce před zahájením povinné školní docházky s místem trvalého pobytu (v případě cizinců s místem pobytu) na území MČ Praha 20 mimo školský obvod školy.
6. Dítě v posledním roce před zahájením povinné školní docházky s místem trvalého pobytu (v případě cizinců s místem pobytu) na území hl. m. Prahy.
7. Dítě v posledním roce před zahájením povinné školní docházky s místem trvalého pobytu (v případě cizinců s místem pobytu) mimo území hl. m. Prahy.

Kritéria pro přijímání žáků do prvního ročníku:

1. Dítě s místem trvalého pobytu (v případě cizinců s místem pobytu) ve školském obvodu školy.
2. Dítě s místem trvalého pobytu (v případě cizinců s místem pobytu) na území MČ Praha 20 mimo školský obvod školy se starším sourozencem, který se v době konání zápisu vzdělává v ZŠ Stoliňská.
3. Dítě s místem trvalého pobytu (v případě cizinců s místem pobytu) na území Praha 20 mimo školský obvod školy.

4. Dítě s místem trvalého pobytu na území hl. m. Prahy (v případě cizinců s místem pobytu v hl. m. Praze) se starším sourozencem, který se v době konání zápisu vzdělává v ZŠ Stoliňská.
5. Dítě s místem trvalého pobytu na území hl. m. Prahy (v případě cizinců s místem pobytu v hl. m. Praze).
6. Dítě s místem trvalého pobytu mimo území hl. m. Prahy (v případě cizinců s místem pobytu mimo území hl. m. Prahy) se starším sourozencem, který se v době konání zápisu vzdělává v ZŠ Stoliňská.
7. Dítě s místem trvalého pobytu mimo území hl. m. Prahy (v případě cizinců s místem pobytu mimo území hl. m. Prahy).

V souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace škola v souvislosti s přijímáním, vzděláváním a ukončováním vzdělávání žáků z Ukrajiny řídí zákonem č. 67/2022 Sb., tzv. Lex Ukrajina.

3. 4. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie naší školy směřují ke splnění 9 cílů základního vzdělávání a k naplnění 28 klíčových kompetencí vycházejících z RVP ZV. Využíváme k tomu následně uvedené metody, formy a způsoby práce.

1) Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení

Pro naplnění uvedeného cíle zařazujeme do výuky problémové vyučování, kooperativní vyučování a učení vyučováním. Na začátku vyučovací jednotky si společně vytyčíme cíl a na konci zhodnotíme jeho naplnění. Učíme žáka hodnotit, sebehodnotit a tím získat zpětnou vazbu, která je důležitá pro další motivaci. Pomáháme mu vhodně si rozvrhnout práci, uplatňovat vlastní nápady, porovnávat a prezentovat výsledky. Vedeme žáky k odhadnutí svých schopností a dovedností tak, aby docházelo k vymezení reálných cílů ve vzdělávání. Žáci se zpravidla zúčastňují různých soutěží a olympiád, kde si ověřují úroveň svých schopností

2) Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování

Žákům umožňujeme vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, experimentovat a ověřovat své výsledky v praxi. Problémové úlohy, projektové vyučování a experimenty využíváme ve vhodných případech k naplnění výše uvedeného cíle (Matematický Klokán, Pythagoriáda, předmětové olympiády, Scio testy, aj.).

3) Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Při dosahování tohoto cíle využíváme převážně kooperativní, problémové vyučování nebo skupinovou práci. Vyžadujeme od žáků využívání ICT pro získávání, zpracování i prezentaci svých ústních nebo písemných výstupů. Při výuce uplatňujeme práci v kruhu, brainstorming, ale i hraní rolí. Klademe velký důraz na prožitkové vyučování. Vyžadujeme i uplatnění cizího jazyka pro získávání, zpracování i předávání poznatků. Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a s dospělými jak ve škole tak i mimo školu. Podporujeme přátelské klima, které se pak kladně projevuje i na výsledcích žáků.

4) Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Volíme různorodé formy práce, ve kterých vyžadujeme od žáků rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci a převzetí zodpovědnosti za splnění úkolů. Výsledky své i svých spolužáků se učí dle předem stanovených pravidel hodnotit. Využíváme zpětnou vazbu, samokontrolu, ale i práci s chybou. Dáváme přednost pozitivnímu hodnocení. Výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života. V rámci spolupráce organizujeme společné akce starších i mladších žáků, rodičů i veřejnosti. Společné akce probíhají např. s SPC Bártlova a DC Paprsek.

5) Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

Žáky vedeme k podílení se na tvorbě pravidel ve skupinách a třídě umožňujících vytváření správných vzorců chování, hodnot a postojů. Mají možnost se vyjadřovat i k chodu školy, ovlivňovat její činnost a nést případnou spoluzodpovědnost.

6) Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

V komunitním kruhu umožňujeme žákům vyjadřovat se, projevovat se dle vlastního uvážení své pocity a nálady a případně upozornit na fyzické i psychické násilí, se kterým se setkávají. Učíme žáky hledat společné řešení jednotlivých situací, realizovat je a přebírat za ně zodpovědnost. Pomocí cílené zážitkové výuky vedeme žáky ke zdravému přístupu k prostředí a k přírodě.

7) Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný

Při výuce používáme metodu hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, kde se žáci učí správné vzorce chování.

8) Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

Žákům umožňujeme nahlížet na svět a lidskou společnost globálně a vzděláváme je v souvislostech. Tímto přístupem rozvíjíme většinu klíčových kompetencí.

9) Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Pro dosažení pracovního rozvoje zařazujeme prvky činnostního učení, kde žáci uplatňují své dosažené vědomosti, dovednosti a postoje. Různými formami (např. beseda, exkurze, film) seznamujeme žáky s různými profesemi a cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě budoucího povolání a vhodného dalšího studia. Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek ke studiu, tvorbě výuky a získané poznatky předávat mladším spolužákům.

Pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině, kde jsou zastoupeni jedinci s různými vlohami a vlastnostmi. Patří sem také děti se specifickými poruchami učení. Náš ŠVP počítá s integrací těchto dětí, jsme otevřeni i tělesně postiženým žákům (nová budova školy má bezbariérový přístup, na hlavní budově je k dispozici nájezdová plošina).

3. 5. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Škola v případě potřeby, zpravidla na doporučení školského poradenského zařízení (dále „ŠPZ“) vypracovává žákovi individuální vzdělávací plán (dále „IVP“), který je v souladu s žákovými potřebami, popsány v doporučení ŠPZ. IVP se může vytvořit jak pro žáky se SVP tak pro žáky mimořádně nadané. Pro žáky zařazené do prvního stupně podpůrných opatření jsou v případě potřeby vypracovávány plány pedagogické podpory (dále PLPP).

V případě podpůrného opatření, spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů doporučeného ŠPZ, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů stanovena RVP ZV. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení ŠPZ rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Náhrada částí vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obory nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se používá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání prostřednictvím IVP, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V této souvislosti lze změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí.

IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.cz. IVP škola vyhodnocuje 1x ročně. PLPP 1x za 3 měsíce.

Na tvorbě IVP spolupracují všichni vyučující dané třídy, s jeho obsahem je seznamován zákonný zástupce žáka. Při sestavování vycházíme z obsahu IVP stanoveného ŠPZ, v souladu se školním vzdělávacím programem. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení ŠPZ. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP vedení školy, které je zaznamenána do školní matriky. V případě, že žák přestoupí z jiné školy a nemá upevněné kompetence dané naším ŠVP, řeší toto vyučující daných předmětů individuálně.

Jako podpůrná opatření pro žáky s potřebou podpůrných opatření jsou v naší škole využívána podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu

- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními škola zabezpečuje zejména uplatňování principu diferenciaci a individualizace, u žáků bez schopnosti vnímat řeč sluchem umožňuje využívání podpůrných opatření ve vhodném komunikačním systému, u žáků využívajících při komunikaci prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace zajišťuje vzdělávání s pomocí vhodného komunikačního systému, důraz je kladen na uplatňování formativního hodnocení a spolupráci se zákonnými zástupci a ŠPZ (popř. spolupráci s ostatními školami). V odůvodněných případech škola pro žáky se SVP upraví délku vyučovacích hodin (popř. dělení či spojení), pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případně prodlouží základního vzdělávání na deset ročníků.

Při hodnocení žáků s potřebou podpůrných opatření respektují vyučující doporučení ŠPZ, uplatňují je při klasifikaci a volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů k individuálnímu hodnocení těchto žáků, při snaze zachovat v co největší míře systém hodnocení jako u ostatních žáků. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí, dovedností a postojů volí takové formy a druhy ověřování, které odpovídají žakovým schopnostem a dovednostem a na něž nemají příčiny jeho speciálních vzdělávacích potřeb negativní vliv.

Zákonní zástupci mají v těchto případech povinnost se školou spolupracovat. Škola má povinnost spolupracovat se ŠPZ, případně dalšími specializovanými pracovišti.

Podpůrná opatření prvního stupně

Podpůrná opatření prvního stupně kompenzují mírné obtíže ve vzdělávání žáků. Tato podpůrná opatření mají formu mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy. Jejich navržení, realizace a vyhodnocení je v kompetenci školy.

Východiskem pro nastavování 1. stupně podpory je především pozorování žáka v hodině, rozhovor (se žákem a/nebo zákonným zástupcem žáka), ústní prověřování znalostí a dovedností, písemné zkoušky, analýza procesů, výkonů a výsledků činností (s důrazem na kvalitativní rozbor), didaktické testy, reflexe rozboru výsledků žakovy práce a hodnocení, analýza domácí přípravy žáka a dosavadního pedagogického přístupu. Podpůrná opatření představují zejména úpravy v organizaci práce se žákem, v metodách výuky, ve způsobech hodnocení žáka a v případném poskytnutí pomůcek pro vzdělávání žáka. V případě potřeby jsou žáků vypracovány PLPP (např. pro žáky-cizince s nedostatečnou znalostí českého jazyka). V případě, že mírné úpravy v režimu školní výuky nevedou ke zlepšení obtíží žáka, je zákonným zástupcům doporučeno vyšetření v ŠPZ.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Postup školy v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření 2. - 5. stupně specifikují §§ 11 až 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb., konkrétní příklady těchto podpůrných opatření jsou uvedeny v příloze č. 1 této vyhlášky. Východiskem pro poskytování podpůrných opatření 2. - 5. stupně je spolupráce školy se ŠPZ, v jejichž kompetenci je stanovit v souladu s věkem žáka, stupněm jeho vzdělávání a charakterem speciálních vzdělávacích potřeb odpovídající stupeň, druhy a normovanou finanční náročnost těchto podpůrných opatření. Pokud by došlo k situaci, že by škola nebyla schopna bezodkladně zabezpečit poskytování některého z podpůrných opatření doporučených ŠPZ, bylo by žákovi po projednání s tímto zařízením a na základě informovaného souhlasu zákonných zástupců žáka poskytováno po nezbytně nutnou dobu (nejdéle však 3 měsíce) obdobné opatření stejného stupně, případně by byla projednána možnost změny doporučeného podpůrného opatření. Za spolupráci se ŠPZ v souvislosti s doporučováním podpůrných opatření žákům naší školy odpovídá výchovný poradce.

Vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, je na základě doporučení ŠPZ a písemné žádosti zákonných zástupců zpracován pro tohoto žáka IVP. IVP je zpracován písemně podle vzoru uvedeného v příloze č. 2 k vyhlášce č. 27/2016 Sb. Obsahuje údaje o žákovi, identifikaci ŠPZ, které vydalo doporučení pro vzdělávání podle IVP a kontaktního pracovníka tohoto zařízení, stručný popis důvodů, které vedly k rozhodnutí o vzdělávání žáka podle IVP, stanovení cílů IVP a seznam předmětů, ve kterých je výuka podle IVP uskutečňována. Jsou v něm specifikovány stupně a druhy podpůrných opatření, zejm. pokud jde o metody výuky, případné úpravy v obsahu a – pokud by se jednalo o vzdělávání žáka s lehkou mentální retardací – i v očekávaných výstupech vzdělávání, úpravy v organizaci výuky, ve způsobu zadávání a plnění úkolů, v ověřování vědomostí a dovedností a v hodnocení žáka; dále jsou v IVP uvedeny pomůcky a učební materiály potřebné pro naplňování vzdělávacích potřeb žáka a upřesněno, jak bude škola personálně zajišťovat případné úpravy průběhu vzdělávání žáka (asistent pedagoga, další pedagogický pracovník). Do IVP je také vždy zakomponována spolupráce se zákonnými zástupci žáka. S plánem jsou seznámeny osoby odpovědné za vzdělávání a odbornou péči o žáka. Plán obsahuje podpisy všech osob, které s ním byly seznámeny.

Výchovná poradkyně dále vede přehled o žácích 1. - 9. ročníku, pro které byl zpracován, kontroluje založení IVP, popř. PLPP do dokumentace žáka ve školní matrice a stanovený termín jeho vyhodnocení ŠPZ. IVP pro tyto žáky připravují jejich třídní učitelé za pomoci výchovné poradkyně, pedagogů školy, kteří jsou do vzdělávání žáka zapojeni a kontaktního pracovníka ŠPZ, které vydalo doporučení. Pokud žák navštěvuje školní družinu, jsou s ním seznámeny také vychovatelky ŠD. K přípravě IVP jsou přizváni i zákonní zástupci žáka. Termíny jednání s pedagogickými pracovníky školy a školní družiny, s pracovníkem ŠPZ a se zákonnými zástupci žáka domlouvá výchovná poradkyně.

IVP je zpracován do 1 měsíce od obdržení doporučení ŠPZ a písemné žádosti zákonných zástupců žáka o jeho vzdělávání podle IVP.

Efektivitu podpůrných opatření 2. a vyššího stupně sledujeme a průběžně konzultujeme se ŠPZ, které má žáka ve své odborné péči a zpracovalo doporučení podpůrných opatření (včetně vzdělávání podle IVP). Pokud třídní učitel, jiný vyučující žáka nebo výchovná poradkyně shledají, že poskytovaná podpůrná opatření nenaplnují dostatečně vzdělávací potřeby žáka nebo naopak již nejsou potřebná, aktivují další poradenskou pomoc ŠPZ. Doporučí-li ŠPZ změnu v podpůrných opatřeních, vyvolá výchovná poradkyně jednání se všemi osobami odpovědnými za vzdělávání a odbornou péči o žáka a s jeho zákonnými zástupci, na kterém je návrh na změnu projednán. V případě, že je žák vzděláván podle IVP, je tato změna do IVP zapracována. Se změnou jsou seznámeny osoby odpovědné za vzdělávání a odbornou péči o žáka, žák a jeho zákonní zástupci; tuto skutečnost všichni uvedení stvrzují svým podpisem.

Ve spolupráci se ŠPZ, které má žáka ve své odborné péči a zpracovalo doporučení k jeho vzdělávání podle IVP, vyhodnocujeme nejméně 1x ročně naplňování IVP pro tohoto žáka. Vyhodnocení probíhá většinou formou konzultací kontaktního pracovníka tohoto zařízení s žákem a jeho zákonnými zástupci, třídním učitelem a dalšími vyučujícími žáka, s výchovnou poradkyní, případně také s vedením školy. Pokud to považuje kontaktní pracovník ŠPZ za potřebné, nebo pokud přesáhlo poskytování podpůrných opatření 2 roky, provede kontrolní vyšetření žáka, které může sloužit jako podklad pro doporučení dalších či nových podpůrných opatření, resp. zpracování nového IVP.

Žákům, kteří mají vzdělávací obtíže a jsou ohroženi rizikem školní neúspěšnosti, škola nabízí **doučování** (např. v rámci realizace Investice 3.2.3 Národního plánu obnovy, popř. v rámci pedagogické intervence). Doučování a pedagogická intervence jsou vždy bezplatné.

3. 6. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vyhledáváme a rozvíjíme talent nadaných žáků. Ve výuce je jim připravována práce tak, aby byly rozvíjeny dovednosti v oblastech jejich nadání. Bývají pověřeni náročnějšími úkoly, při skupinové práci vedením skupiny, mohou pomoci slabším spolužákům.

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a ŠPZ. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování škola spolupracuje s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování je postupováno stejně, jako při tvorbě IVP pro žáky s potřebou podpůrných opatření (viz výše).

Podpůrná opatření poskytujeme také žákům nadaným, ať již v celém spektru činností nebo parciálně, se zaměřením na určité obory vzdělání. Pro účely podpůrných opatření rozlišujeme v souladu s *Metodikou pro nastavování podpůrných opatření ve školách ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními*:

- a) žáky s mimořádným nadáním
- b) žáky se znaky nadání

Mimořádné nadání u žáka musí být diagnostikováno ŠPZ; podpůrná opatření pro mimořádně nadané žáky jsou stanovována od 2. do 4. stupně podpory, kdy se předpokládá také kombinace mimořádného nadání s dalšími druhy speciálních vzdělávacích potřeb.

Žákům se znaky nadání jsou zpravidla poskytována podpůrná opatření 1. stupně. Jedná se o žáky, jejichž vývoj je v některých znalostech a dovednostech akcelerovaný a není ještě jasné, jestli je jejich nadání možno označit za mimořádné. 1. stupeň podpůrných opatření v oblasti nadání tedy zajišťuje podporu buď pro žáky, kteří jsou potenciálně mimořádně nadaní (jejich nadání dosud nebylo potvrzeno ŠPZ), nebo se u nich mimořádné nadání nepotvrdilo, ale přesto vykazují oproti svým vrstevníkům zvýšené nadání v určitých oblastech.

Naším cílem je včas znaky nadání rozpoznat, vytvořit žákovi podmínky k jeho rozvíjení a navázat kontakt s jeho rodinou. Pro pedagogickou diagnostiku nadání využívají učitelé především přímého pozorování žáka, jeho projevů, postupů, které žák volí při školní práci aj. činnostech, rozhovorů se žákem a jeho zákonnými zástupci, analýzy žakových produktů, výsledků prověřování jeho znalostí a dovedností a rozboru těchto výsledků. Metody pedagogické diagnostiky doplňují rozhovory s ostatními pedagogy, kteří žáka vyučují, s psychologem atd.

Základní podpora, kterou poskytujeme nadaným a mimořádně nadaným žákům spočívá zejm. v respektování aktuální úrovně jejich znalostí a dovedností, vlastních způsobů řešení problémů a vlastního pracovního tempa, v obohacování učiva, v podpoře jejich samostatné práce, v toleranci

projevů, které plynou z nedostatečné zátěže, v zadávání úloh zaměřených na rozvoj kritického myšlení a tvořivosti, případně i ukládání alternativních domácích úkolů, apod. Učitelé si pro tyto žáky připravují náročnější činnosti, nadaní žáci mají možnost osvojit si i učivo nad rámec výstupů v jednotlivých ročnících a účastnit se různých akcí pořádaných školou i mimo ni. Řeší náročnější samostatné úkoly zaměřené na aplikaci znalostí, řešení problémů a rozvoj tvůrčích schopností. Mají samostatné vstupy v hodinách, realizují individuální přípravu ve studijním koutku, mají možnost zpracovat vlastní projekty. Uplatnění nacházejí i v kooperativních činnostech, jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Je jim – podle povahy předmětu – dáván prostor pro hlubší bádání, nabízena a podporována je jejich účast v soutěžích a olympiádách. Umělecky a sportovně nadaní žáci rozvíjejí svůj talent zejména v oblasti zájmové činnosti organizované školou a jeho úroveň si ověřují účastí a reprezentací školy v oborových soutěžích.

Tato základní podpůrná opatření poskytujeme všem nadaným a mimořádně nadaným žákům (bez ohledu na stupeň podpory). Rozšířenou podporu pak poskytujeme žákům, u kterých bylo ŠPZ diagnostikováno mimořádné nadání a pro jejichž vzdělávání byla doporučena další konkrétní podpůrná opatření.

3. 7. Jazyková příprava žáků

Škola poskytuje žákům – cizincům na žádost zákonného zástupce bezplatnou jazykovou přípravu (tj. výuku českého jazyka pro cizince) osobním nebo distančním způsobem. Též viz Jazyk a jazyková komunikace.

Školská legislativa (konkrétně školský zákon, § 20) uznává právo všech „cizinců a občanů ČR, kteří mají obdobné potřeby k začlenění jako cizinci“, na kurz českého jazyka. To znamená, že **nárok se (od září 2025) rozšířil na všechny žáky s nedostatečnou znalostí češtiny bez ohledu na jejich státní příslušnost**. Pro všechny „cizince a pro občany ČR, kteří mají obdobné potřeby k začlenění jako cizinci, kteří plní povinnou školní docházku, zajistí krajský úřad příslušný podle místa pobytu žáka ve spolupráci se zřizovatelem školy **bezplatnou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka** přizpůsobenou potřebám těchto žáků.“

Nárok na Jazykovou přípravu mají:

- Cizinci a občané ČR, kteří mají obdobné vzdělávací potřeby jako cizinci = **tj. všichni žáci s nedostatečnou znalostí češtiny bez ohledu na státní příslušnost, kteří plní povinnou školní docházku v ČR maximálně 24 měsíců**. Nárok se týká i žáků v přípravných třídách.

Zařazení žáka do skupiny pro jazykovou přípravu

- Ředitel školy zařadí do skupiny pro jazykovou přípravu žáka cizince, který plní povinnou školní docházku ve škole na území České republiky nejvýše 24 měsíců před podáním žádosti.
- Žák se zařazuje do skupiny pro jazykovou přípravu na základě žádosti zákonného zástupce. Součástí žádosti zákonného zástupce žáka je sdělení, zda se žák bude účastnit jazykové přípravy osobně, nebo distančním způsobem.
- Ředitel školy zařadí žáka do skupiny pro jazykovou přípravu, a to nejpozději do 30 dnů od podání žádosti.

- Žák školy se účastní jazykové přípravy přednostně osobně v kmenové škole. Pokud není možný vznik skupiny pro jazykovou přípravu s osobní účastí nebo je to pro žáka vhodnější, žák se může účastnit jazykové přípravy distančně v této škole nebo osobně nebo distančně v jiné určené škole, kterou zvolí jeho zákonný zástupce, pokud je tato škola ve stejném kraji jako škola, ve které žák plní povinnou školní docházku.
- Žák školy, která není určenou školou, se může účastnit jazykové přípravy osobně nebo distančně v určené škole, kterou zvolí jeho zákonný zástupce. Zvolit lze pouze určenou školu, která je ve stejném kraji jako žákova škola.
- Ředitel školy nemusí zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu žáka jiné školy, pokud zařazení neumožňují prostorové podmínky školy. Pokud nelze žáka zařadit podle věty první, ředitel školy bezodkladně informuje krajský úřad, který zajistí jazykovou přípravu žáka v jiné škole.

Skupina pro jazykovou přípravu

- Ředitel školy zřizuje skupinu nebo skupiny pro jazykovou přípravu.
- Ředitel školy, ve které žák plní povinnou školní docházku, vyrozumí zákonného zástupce žáka o přijetí žáka do školy o možnosti jazykové přípravy a o organizaci tohoto vzdělávání.
- Skupiny pro jazykovou přípravu ředitel školy zřizuje zvlášť pro žáky, kteří se jazykové přípravy účastní osobně, a zvlášť pro žáky, kteří se jazykové přípravy účastní distančním způsobem.
- Skupina pro jazykovou přípravu má nejméně 2 a nejvýše 10 žáků. Další skupinu pro jazykovou přípravu s daným způsobem vzdělávání podle odstavce lze zřídit, pokud je do každé dosavadní skupiny zařazeno 1 - 10 žáků.
- Ředitel školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory žáka zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu i jiné žáky, než žáka cizince, který plní povinnou školní docházku ve škole na území České republiky nejvýše 24 měsíců před podáním žádosti.

Organizace jazykové přípravy

- Celková délka jazykové přípravy žáka je nejméně 100 hodin a nejvíce 400 hodin po dobu nejvýše 20 měsíců výuky. Délku jazykové přípravy určí ředitel školy, ve které se žák bude účastnit jazykové přípravy, podle znalostí žáka ověřených před zahájením jazykové přípravy. Délku jazykové přípravy lze v odůvodněných případech opakovaně prodloužit až do nejvyšší celkové délky jazykové přípravy 400 hodin.
- Jazyková příprava probíhá v době vyučování. Žák je z vyučování, které se překrývá s jazykovou přípravou, uvolněn. Je-li to pro dané žáky z hlediska jejich vzdělávání vhodnější, může se souhlasem zákonných zástupců všech žáků ve skupině pro jazykovou přípravu jazyková příprava probíhat mimo vyučování.
- Škola zajistí žákovi ve škole přístup k informačním technologiím pro účast na jazykové přípravě konané distančním způsobem.

- Absolvování jazykové přípravy se zaznamenává do dokumentace školy, v níž žák plní povinnou školní docházku.
- Škola, ve které žák plní povinnou školní docházku, a určená škola vzájemně spolupracují a poskytují si informace o žákovi a o průběhu a výsledcích jazykové přípravy žáka.

V souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace škola v souvislosti s přijímáním, vzděláváním a ukončováním vzdělávání žáků z Ukrajiny řídí zákonem č. 67/2022 Sb., tzv. Lex Ukrajina.

3. 8. Zařazení průřezových témat

Realizace průřezových témat je ve výstupech jednotlivých předmětů psaná zpravidla kurzívou. Průřezová témata jsou řešena zejména v naukových předmětech (prvouka, občanská výchova). Neznamená to však, že v jiných předmětech zastoupena nejsou. V tabulce jsou uvedena pro předměty, kde jsou realizována povinně s upřesněním konkrétní oblasti. V ostatních předmětech jsou zařazována průběžně (např. anglický jazyk – OSV 8 Komunikace, tělesná výchova – OSV 9 Kooperace a kompetice).

Zařazení průřezových témat na 1. stupni:

Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma	Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV	OSV 1	Čj				
	Rozvoj schopností poznávání					
	OSV 2					
	Sebepoznání a sebepojetí					Přv
	OSV 3					
	Seberegulace a sebeorganizace		Prv			
	OSV 4					
	Psychohygiena			Prv		
	OSV 5					
	Kreativita				Pč	
	OSV 6					
	Poznávání lidí	Prv				
	OSV 7					
	Mezilidské vztahy			Prv		
	OSV 8					
	Komunikace			Čj		

	OSV 9						Vl
	Kooperace a kompetice						
	OSV 10						Inf
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						
	OSV 11						
	Hodnoty, postoje a praktická etika				Čj		
Výchova demokratického občana							
Průřezové téma	Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
VDO	VDO 12						Vl
	Občanská společnost a škola						
	VDO 13						
	Občan, obč. společnost a stát				Vl		
	VDO 14						Vl
	Formy participace občanů v polit. životě						
	VDO 15						
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						Vl
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech							
Průřezové téma	Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
VMEGS	VMEGS 16						
	Evropa a svět nás zajímá			Čj			
	VMEGS 17						Vl
	Objevujeme Evropu a svět						
	VMEGS 18						Vl
	Jsme Evropané						
Multikulturní výchova							
MkV	MkV 19						Vl
	Kulturní diferenciacce						
	MkV 20						
	Lidské vztahy		Prv				
	MkV 21						Vl

Etnický původ	
MkV 22	VI
Multikulturalita	
MkV 23	VI
Princip sociálního smíru a solidarity	

Environmentální výchova

Průřezové téma	Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
EVVO	EVVO 24				Přv	
	Ekosystémy					
	EVVO 25				Přv	
	Základní podmínky života					
	EVVO 26				Přv	
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí					
	EVVO 27					
	Vztah člověka k prostředí		Prv			

Mediální výchova

Průřezové téma	Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MV	MV 28					Čj
	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					
	MV 29					Čj
	Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality					
	MV 30					Čj
	Stavba mediálního sdělení					
	MV 31					Čj
	Vnímání autora m. sdělení					
	MV 32					Čj
	Fungování a vliv médií ve společnosti					
	MV 33					Čj
	Tvorba mediálního sdělení					
	MV 34			Čj		

Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma	Tematický okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
OSV	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání								OV	
	OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí								OV	
	OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace							OV		
	OSV 4 Psychohygiena							OV		
	OSV 5 Kreativita							OV		
	OSV 6 Poznávání lidí						OV			
	OSV 7 Mezilidské vztahy						OV			
	OSV 8 Komunikace							OV		
	OSV 9 Kooperace a kompetice						OV			
	OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						OV			
	OSV 11 Hodnoty, postoje a praktická etika						OV			

Výchova demokratického občana

Průřezové téma	Tematický okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
VDO	VDO 12 Občanská společnost a škola						OV			
	VDO 13 Občan, obč. společnost a stát							OV		
	VDO 14 Formy participace občanů v polit. životě							OV		
	VDO 15 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování							OV		

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma	Tematický okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
VMEGS	VMEGS 16 Evropa a svět nás zajímá									OV
	VMEGS 17 Objevujeme Evropu a svět									OV
	VMEGS 18 Jsme Evropané									OV

Multikulturní výchova

Průřezové téma	Tematický okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
MkV	MkV 19							OV		

	Kulturní diferenciacie									
	MkV 20 Lidské vztahy						OV			
	MkV 21 Etnický původ						D			
	MkV 22 Multikulturalita							OV		
	MkV 23 Princip sociálního smíru a solidarity							OV		

Environmentální výchova

Průřezové téma	Tematický okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
EVVO	EVVO 24 Ekosystémy							PŘ		
	EVVO 25 Základní podmínky života						PŘ			
	EVVO 26 Lidské aktivity a problémy životního prostředí									Z
	EVVO 27 Vztah člověka k prostředí								PŘ	

Mediální výchova

Průřezové téma	Tematický okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
MV	MV 28 Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení									OV

MV 29 Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality									OV
MV 30 Stavba mediálního sdělení									OV
MV 31 Vnímání autora m. sdělení									OV
MV 32 Fungování a vliv médií ve společnosti									OV
MV 33 Tvorba mediálního sdělení									OV
MV 34 Práce v realizačním týmu									OV

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1. Tabulace učebního plánu

4.1.1. PRVNÍ STUPEŇ

Vzdělávací oblast, vzdělávací obor	ŠVP ZV	RVP ZV
Jazyk a jazyková komunikace		
Český jazyk a literatura	33+7	33
Anglický jazyk	9+2	9
Matematika a její aplikace		20
Matematika	20+4	
Informatika	2	2
Člověk a jeho svět		11
Prvouka	6	
Přírodověda	2+1	
Vlastivěda	3+1	
Umění a kultura		12
Hudební výchova	5	
Výtvarná výchova	7	
Člověk a zdraví		10
Tělesná výchova	10	
Člověk a svět práce		5
Pracovní činnosti	5	
Komunikační technologie	0+1	
Základní hodiny celkem	102	102
Disponibilní hodiny celkem	16	16
Celkový počet hodin	118	118

Vzdělávací oblasti	1.	2.	3.	4.	5.	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace							
Český jazyk	7+2	7+2	8	5+2	6+1	33+7	33
Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	9+2	9
Matematika a její aplikace							
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	20
INFORMATIKA				1	1	2	2
Člověk a jeho svět							11
Prvouka	2	2	2			6	
Přírodověda				1+1	1	2+1	
Vlastivěda				1+1	2	3+1	
Umění a kultura							12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví							10
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce							5
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE					0+1	0+1	
Základní hodiny celkem	18	18	22	21	23	102	102
Disponibilní hodiny celkem	3	4	1	5	3	16	16

Celkový počet hodin	21	22	23	26	26	118	118

Minimální a maximální rozsah týdenního počtu hodin (viz RVP ZV):

1. – 2. ročník: 18 – 22 hodin

3. – 5. ročník: 22 – 26 hodin

4.1.2. DRUHÝ STUPEŇ

Vzdělávací oblast, vzdělávací obor	ŠVP ZV	RVP ZV
Jazyk a jazyková komunikace		15
Český jazyk a literatura	15+4	
Anglický jazyk	12	12
Německý jazyk/Ruský jazyk/Španělský jazyk	6	6
Matematika a její aplikace		15
Matematika	15+5	
Informatika	4	4
Člověk a společnost		10
Dějepis	6+1	
Občanská výchova	4	
Člověk a příroda		20
Fyzika	5+2	
Chemie	4	
Přírodopis	5+1	
Zeměpis	6+1	
Umění a kultura		9
Hudební výchova	4	
Výtvarná výchova	5	
Člověk a zdraví		10
Tělesná výchova	8	
Výchova ke zdraví (integrováno do Př 8)	2	
Člověk a svět práce		3
Pracovní činnosti	3	

Doplňující vzdělávací obory		
Komunikační technologie	0+1	
Finanční matematika	0+1	
PVP	0+2	
Základní hodiny celkem	104	104
Disponibilní hodiny celkem	18	18
Celkový počet hodin	122	122

Vzdělávací oblasti	6.	7.	8.	9.	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						15
Český jazyk	3+2	4+1	4	4+1	15+4	
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
Německý/ruský jazyk/španělský jazyk		2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace						15
Matematika	4+1	3+2	4+1	4+1	15+5	
INFORMATIKA	1	1	1	1	4	4
Člověk a společnost						10
Dějepis	1	2	1+1	2	6+1	
Občanská výchova	1	1	1	1	4	
Člověk a příroda						20
Fyzika	2	1+1	1	1+1	5+2	
Chemie			2	2	4	
Přírodopis	2	1+1	1	1	5+1	
Zeměpis	1+1	2	2	1	6+1	
Umění a kultura						9
Hudební výchova	1	1	1	1	4	

Výtvarná výchova	2	1	1	1	5	
Člověk a zdraví						10
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Výchova ke zdraví			2		2	
Člověk a svět práce						3
Pracovní činnosti	1	1		1	3	
KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	0+1				0+1	
Finanční matematika				0+1	0+1	
PVP			0+1	0+1	0+2	
Základní hodiny celkem	24	25	28	27	104	104
Disponibilní hodiny celkem	5	5	3	5	18	18
Celkový počet hodin	29	30	31	32	122	122

Minimální a maximální rozsah týdenního počtu hodin (viz RVP ZV):

6. – 7. ročník: 28 – 30 hodin

8. – 9. ročník: 30 - 35 hodin

4.2. Poznámky k učebnímu plánu

Předmět **Komunikační technologie** umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání ve vybraných třídách na 1. a 2. stupni.

Vzdělávací předmět **Finanční matematika** je založen na praktickém seznámení s finanční a ekonomickou oblastí lidského života a jejich následné využívání v reálných situacích života.

Vzdělávací oblast **Výchova ke zdraví** s časovou dotací 2 hodiny byla integrována do předmětu Přírodopis – Biologie člověka v 8. ročníku, aby poskytl žákům komplexní informace v širších souvislostech poznání. Výstupy nesoucí prvky Výchovy ke zdraví prolínají i další předměty již od 1. třídy to např. Tělesnou výchovou, Prvoukou nebo později Přírodovědou.

Zpravidla ve 2. třídě a ve 3. třídě v **Tělesné výchově** probíhá plavecká výuka. V 7. ročníku je zpravidla zařazen lyžařský výcvik. Realizace je závislá na aktuálních klimatických podmínkách, na možnostech školy a zájmu žáků. V 9. ročníku škola realizuje pro žáky cyklistický výcvik. Realizace je závislá na aktuálních možnostech školy a zájmu žáků.

Ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce byla „**Práce s laboratorní technikou**“ integrována do fyziky a přírodopisu a „**Využití digitálních technologií**“ do předmětu Informatika či Komunikační technologie. „**Svět práce**“ je zařazen do 9. ročníku 1 hodinovou dotací do předmětu Pracovní činnosti.

Další cizí jazyk vyučujeme od 7. ročníku s dotací 2 hodiny týdně a žáci si mohou volit mezi ruským, španělským a německým jazykem. Žáci si rovněž volí z nabízených **povinně volitelných předmětů**, jejichž nabídka se mění podle zájmů žáků a dle aktuálních možností školy. V 8. a 9. ročníku žák absolvuje vždy jeden vybraný předmět s 1 hodinovou dotací z disponibilních hodin. Výuka probíhá buď ve 2 hodinových blocích jednou za 14 dní nebo 1 hodinu týdně.

Dopravní výchova na 1. stupni je převážně začleněna do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Na druhém stupni je zpracována do projektu (příloha ŠVP č. 2), který probíhá vždy na začátku a na konci školního roku. Prvky dopravní výchovy se prolínají i dalšími předměty.

Realizace **Průřezových témat** je ve výstupech jednotlivých předmětů psaná zpravidla kurzívou. Průřezová témata jsou řešena povinně v uvedených předmětech a zpracována do tabulky. Škola však realizuje zařazení průřezových témat i do ostatních předmětů, a to průběžně dle potřeby.

Vzdělávací obsah každého předmětu je zpracován do tabulky. U některých předmětů naleznete tučně zvýrazněné výstupy. V učivu je přiřazena zkratka, která poukazuje na probíranou oblast nesoucí prvky DV, O, nebo EV.

Vzhledem ke skutečnosti, že škola zavedla nové ŠVP vycházející z RVP ZV 2023 skokově, je učivo předmětu Informatika vždy rozpracováno do tematických plánů. Ve školním roce 2022/2023 tudíž bude v souladu se ŠVP probíhat výuka předmětu Informatika pouze ve 4. ročníku (ve školním roce 2023/2024 ve 4. a 5. ročníku, ve školním roce 2024/2025 v 4., 5. a 6. ročníku, ve školním roce 2025/26 ve 4., 5., 6. a 7. ročníku atd.). V ostatních ročnících bude po dobu náběhu ŠVP probíráno učivo klíčové.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět využívá časovou dotaci v 1. až 3. třídě 9 vyučovacích hodin, v 4. a 5. třídě 7 vyučovacích hodin, v 6., 7. a 9. třídě 5 vyučovacích hodin a v 8. třídě 4 vyučovací hodiny.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti

tvořivé recepcce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, kde využíváme interaktivní tabule. Uplatňujeme i skupinové vyučování. Součástí výuky jsou návštěvy divadelních a filmových představení, návštěvy Místní veřejné knihovny a akce pořádané školou. Žáci mají k dispozici žákovskou knihovnu.

Žáci se zájmem o předmět a talentovaní žáci jsou zapojováni do jazykových a literárních soutěží a olympiád. V případě zájmu ve škole funguje Klub mladých diváků.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka (viz též Jazyková příprava žáků – cizinců) škola rozvíjí jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál škola využívá různé doporučené materiály vhodné pro danou věkovou skupinu žáků.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- ochotě věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledávání a třídění informací a jejich zobecnění
- uvádění jevů do souvislostí a k propojování do širších celků
- kritickému posouzení literárního či jiného díla, k rozlišení literatury na konzumní a uměleckou
- umění diskutovat, přiměřeně projevit svůj názor, obhájit a respektovat názor druhých

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- vyhledávání informací vedoucích k řešení problému a jeho analýze
- využití vlastního úsudku a zkušenosti

- učinění uvážlivých rozhodnutí a k umění zhodnotit svoje činy

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- výstižnému formulování a vyjadřování své myšlenky a názoru, ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- snaze a umění naslouchat druhým, vhodně reagovat a účinně se zapojit do diskuse
- využití informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- účinné spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v týmu
- pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce
- vytváření příjemné atmosféry v týmu, k ohleduplnosti, k poskytnutí pomoci druhým
- chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení problému
- respektování a k oceňování zkušenosti a jiných názorů
- vytváření si pozitivního myšlení, vedoucího k posílení sebedůvěry a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- poskytování pomoci dle svých možností při práci v týmu i individuálně
- projevování pozitivních postojů ke kulturnímu dědictví
- vědomí svých práv a dodržování společenských norem
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- využívání získaných znalostí a dovedností k vlastnímu rozvoji

- učinění podložených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

1. ročník – dotace: 7 + 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Jazyková výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJL-3-2-01	• určí hlásku na začátku a na konci slova • <i>určí hlásku na začátku a na konci slova u svého jména a příjmení na základě sluchové analýzy</i> • vytváří slabiky • určí jednotlivé hlásky ve slovech • opisuje správné tvary • spisovně se vyjadřuje z hlediska slovní zásoby, gramatického projevu a kultury mluveného projevu • srozumitelně mluví • vyjádří svoji zkušenost • rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	▪ Rozlišení věty, slova, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní ▪ Rozvíjení slovní zásoby ▪ Sluchová analýza a syntéza slabik ve slovech ▪ Poznávání prvních samohlásek nebo souhlásek na začátku a na konci slova ▪ Poznávání písmen abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám ▪ Rozvíjení znělého hlasu, artikulace, srozumitelné mluvení slabik a slova, výslovnost délky hlásek ▪ Uvědomělé čtení, plynulé spojování slabik a slova, výslovnost délky hlásek ▪ Sdělování krátkých zpráv ▪ Krátké mluvené projevy		OSV 1
Komunikační a slohová výchova			Přesahy	Průřezová témata
	Výstupy	učivo		
ČJL-3-1-09	• píše správně tvary písmen a číslic • píše a spojuje písmena, slabiky a slova • dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova • převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané • dodržuje čitelnost psaného projevu	▪ Činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní ▪ Základní hygienické návyky - sezení - držení tužky - sklon a umístění sešitu ▪ Příprava k psaní písmen - psaní jednotlivých prvků písmene a číslice (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, vlnovky, kličky)	TV	

ČJL-3-1-08	• zachovává základní pracovní a hygienické návyky	▪ Poznávání psaní a osvojování písmen, slabik, slov ▪ Opis podle předlohy, přepisování, diktát, autodiktát ▪ Psaní velkých počátečních písmen, vlastních jmen a prvního slova věty ▪ Otevřené slabiky, slova složená z otevřených slabik ▪ Uzavřené slabiky Skupiny souhlásek ▪ Slabikotvorné r, l ▪ Slabiky di, ti, ni / dě, tě, ně / bě, pě, vě, mě ▪ Slova s písmeny d', t', ň ▪ Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)		
ČJL-3-1-02	• porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti			
ČJL-3-1-03	• respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru			
ČJL-3-1-05	• <i>při nacvičování krátkých mluvených projevů správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	▪ Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz) ▪ Pravidla slušného chování		
ČJL-3-1-07	• <i>na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev, vyprávění</i>	EV ▪ Pozorné, plynulé čtení		
ČJL-3-1-10	• píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	▪ Orientace v textu ▪ Výcvik čtení		
ČJL-3-1-11	• seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	▪ Přípravná cvičení sluchová a zraková ▪ Správné čtení slabik		
ČJL-3-1-09	• píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky;	▪ Uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou spisovnou výslovností ▪ Hlasité čtení ukázek ze slabikáře, čítanky a časopisů		

ČJL-3-1-08	kontroluje vlastní písemný projev • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • dodržuje interpunkci, znaménka	■ Čtení s porozuměním ■ Čtení a psaní psacího písma (pozdrav, poděkování, prosba, omluva)		
	Literární výchova		Přesahy	Průřezová témata
	Výstupy	učivo		
ČJL-3-3-01	• čte s porozuměním jednoduchý krátký text • recituje krátký básnický text • orientuje se v textu Slabikáře, čítanky i v jiném textu pro děti	■ Poslech literárních textů pro děti ■ Práce s pohádkou, básní, říkadlem, hádankou, příslovím ■ Poznávání postav pohádek a povídek ze života dětí ■ Hodnocení jejich vlastností ■ Práce spisovatele, ilustrátora	VV, HV	
ČJL-3-3-02	• vyjadřuje své pocity z přečteného textu, vžívá se do role hrdiny, sděluje vlastní názor na chování v jednotlivých situacích a poukazuje na mezilidské vztahy za využití knih z e školní knihovny.			

2. ročník – dotace: 7 + 2, povinný

	Jazyková výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJL-3-2-06	• spisovně se vyjadřuje z hlediska své slovní zásoby • správně užívá spojky v souvětí i větě jednoduché • dodržuje pořádek slov ve větě • umí rozeznat věty podle intonace • zná samohlásky a souhlásky • dodržuje psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	■ Abeceda a písmo ■ Věta ■ Spojky a jejich funkce ■ Pořádek slov ve větě ■ Slovo, slabika, hláska, písmeno ■ Samohlásky, souhlásky, dvojhlásky ■ Souhlásky znělé, neznělé ■ Slabikotvorné r, l		
ČJL-3-2-07				
ČJL-3-2-01				
ČJL-3-2-08				
ČJL-3-2-05				

ČJL-3-2-08 ČJL-3-2-02 ČJL-3-2-03	• pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • rozlišuje podstatné jméno a sloveso • rozezná obecné a vlastní podstatné jméno • seznamuje se s pravopisem jmen • porovnává významy slov, slova opačného významu • <i>porovnává a třídí slova podle zobrazeného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost – práce ve skupinách ve stanoveném časovém harmonogramu a při delegování úkolů a zodpovědnosti. Práce se slabikářem.</i>	▪ Tvrdé a měkké slabiky ▪ Písmeno -ě- ▪ Dělení slov na slabiky ▪ Slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky ▪ Vlastní jména ▪ Slova opačného významu ▪ Význam slov ▪ Slova a pojmy		
	Komunikační a slohová výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJL-3-1-06 ČJL-3-1-04 ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-01 ČJL-3-1-04 ČJL-3-1-05 ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-10	• spisovně se vyjadřuje z hlediska své slovní zásoby • dodržuje správnou výslovnost • dodržuje psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • píše písmena a číslice podle normy v přirozené velikosti • dodržuje sklon písma • správně spojuje písmena, slabiky • zachovává rozestupy písmen • píše jednoduchý text • užívá správně velká písmena ve slovech a větě • zná diakritická znaménka • dodržuje pracovní a hygienické návyky	▪ Nácvik velkých psacích písmen ▪ Štíhlost písmen, ovály, oblouky, kličky ▪ Dodržování souměrnosti písmen ▪ Rozestupy mezi písmeny a slovy ▪ Spojování písmen o, v, b ▪ Háček ▪ Vratný tah ▪ Diakritická znaménka ▪ Aplikační cvičení - adresa, dopis ▪ Úprava písemností - nadpis, odstavec ▪ Základní formy společenského styku ▪ Děj - základ vypravování ▪ Jednoduchý popis ▪ Plynulé čtení jednoduchých vět		

ČJL-3-1-08	•píše čitelně	▪ Správný slovní přízvuk		
ČJL-3-1-09	•napíše správně adresu a přání	▪ Přírozená intonace		
ČJL-3-1-10	•vypravuje a popisuje událost, předmět	▪ Čtení tiché a hlasité		
ČJL-3-1-11	•domýšlí jednoduché příběhy nebo převypráví příběh. Dramatizace.			
	Literární výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJL-3-3-01	•umí rozeznat věty podle intonace	▪ Poslech poezie a prózy	VV	
ČJL-3-3-03	•plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	▪ Spojení textu a ilustrace		
ČJL-3-3-02	•všímá si spojitosti textu a ilustrace	▪ Vyprávění pohádek o dětech		
ČJL-3-3-01	•rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	▪ Přednes básní		
	•vyjadřuje své pocity z přečteného textu, užívá se do role hrdiny, sděluje vlastní názor na chování v jednotlivých situacích a poukazuje na mezilidské vztahy (práce s oblíbenou knihou)	▪ Řešení hádanek		
	•čte a přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku	▪ Dramatizace pohádky		
	• orientuje se v textu v čítance a v jiném textu pro děti	▪ Čtenářské okénko: co rádi čteme, dobrodružná literatura, encyklopedie, knihy o přírodě	HV	
		▪ Základy literatury: poezie (verš, rým) próza (vyprávění děje) divadlo (loutky, herec)		
		▪ Výtvarný doprovod: ilustrace, ilustrátor		

Jazyková výchova			Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJL-3-2-01	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- Sluchové rozlišení hlásek - Výslovnost samohlásek, souhlásek		

ČJL-3-2-02	• porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • určuje párové souhlásky uvnitř slov	▪ a souhláskových skupin ▪ Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) ▪ Párové souhlásky uvnitř slov Abeceda	HV	
ČJL-3-2-08	• zdůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú, ů	▪ Vyjmenovaná slova		
ČJL-3-2-08	• píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenováních	▪ Slova a pojmy ▪ Význam slov ▪ Slova - jednoznačná - mnohoznačná - antonyma - synonyma - homonyma		
ČJL-3-2-02	• vyhledá v textu slova příbuzná	▪ Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovky)		
ČJL-3-2-08	• odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	▪ Slovní druhy ▪ Tvary slov ▪ Pravopis lexikální ▪ Základy pravopisu - morfologický - syntaktický		
ČJL-3-2-03	• porovnává a třídí slova podle zobecněného významu	▪ Koncovky substantiv a adjektiv v mluveném projevu		
ČJL-3-2-04	• rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	▪ Mluvnické kategorie sloves – osoba, číslo, čas		
ČJL-3-2-05	• užívá v mluveném projevu správně gramatické tvary substantiv, adjektiv a sloves	▪ Substantiv – číslo, rod, pád		
ČJL-3-2-06	• spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	▪ Pádové otázky		
ČJL-3-2-07	• rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího, k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové projevy			

	Komunikační a slohová výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJL-3-1-02	• porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	▪ Vyprávění podle obrázků ▪ Dělení článku podle osnovy ▪ Sestavení osnovy ▪ Praktické naslouchání ▪ Mluvený projev – základy techniky ▪ Vyjadřování v závislosti na komunikační situaci ▪ Komunikační žánry - pozdrav, oslovení - omluva, prosba - vzkaz, zpráva, oznámení - vypravování, dialog ▪ Základní komunikační pravidla ▪ Mimojazykové prostředky řeči ▪ Základní hygienické návyky ▪ Technika psaní ▪ Žánry písemného projevu - adresa - blahopřání - pozdrav z prázdnin - omluvenka - dopis - popis - vypravování ▪ Celková úprava písemného projevu	OSV 8	VM 34
ČJL-3-1-03	• <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, nacvičuje vhodné chování</i>			
ČJL-3-1-04	• <i>nacvičuje práci v komunikačním kruhu nebo ve skupinách</i>			
ČJL-3-1-05	• pečlivě vyslovuje, opravuje svou • nesprávnou nebo nedbalou výslovnost			
ČJL-3-1-06	• v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči			
ČJL-3-1-07	• volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích			
ČJL-3-1-11	• na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev			
ČJL-3-1-01	• seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti			
ČJL-3-1-08	• zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním			
ČJL-3-1-10	• píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení			
ČJL-3-1-09	• píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše čitelně, úhledně a přiměřeně hbitě			

4. ročník – dotace: 5 + 2, povinný

	Jazyková výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJL-5-2-01	• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	▪ Zvuková stránka jazyka ▪ Slovní zásoba a tvoření slov		
ČJL-5-2-02	• rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	▪ Slova a pojmy ▪ Význam slov		
ČJL-5-2-03	• určuje slovní druhy plnovýznamových slov	▪ Slova		
ČJL-5-2-03	• využívá slovní druhy v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- jednoznačná - mnohoznačná - synonyma - homonyma		
ČJL-5-2-04	• rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	▪ Stavba slova		
ČJL-5-2-05	• vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	▪ Druhy slov		
ČJL-5-2-06	• odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	▪ Slovesa, časování sloves ▪ Substantiva a jejich skloňování		
ČJL-5-2-08	• píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	▪ Vyjmenovaná slova		
ČJL-5-2-07	• užívá vhodných spojovacích výrazů	▪ Slova příbuzná		
ČJL-5-2-09	• zvládá základní příklady syntaktického pravopisu • ovládá psaní vlastních jmen • řadí slova podle abecedy, práce se slovníkem	▪ Stavba věty jednoduché ▪ Stavba souvětí ▪ Základní skladební dvojice ▪ Shoda podmětu s přísudkem ▪ Souvětí ▪ Lexikální základy pravopisu		

	Komunikační a slohová výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-01 ČJL-5-1-03 ČJL-5-1-07 ČJL-5-1-09 ČJL-5-1-10 ČJL-5-1-05	- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo - popíše osobu, děj a činnost - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost - píše správně po stránce obsahové i formální - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti - člení text na odstavce - umí výstižně a stručně telefonovat	- Vypravování - Členění textu - Vypravování podle obrázkové osnovy - Popis - osoby - děje - činnosti - Formy společenského styku (telefonování, oznámení, blahopřání, dopis) EV - Sestavení osnovy - Stručnost vyjadřování - Slohová pravidla	Př	OSV 11
	Literární výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJL-5-3-01 ČJL-5-3-02 ČJL-5-3-03 ČJL-5-3-04	- vyjadřuje své dojmy z četby - volně reprodukuje text podle svých schopností, dramatizuje ho či přednáší - <i>rozlišuje při rozboru literárních textů týkajících se Evropy krásnou literaturu a literaturu uměleckonaučnou</i> - rozumí literárním pojmům	- Naslouchání - Zážitkové čtení - Tvořivé činnosti s literárním textem (přednes, reprodukce, dramatizace) - Próza a poezie pro děti a mládež - Osobnost J. Mánesa - Ilustrace - Osobnost B. Němcové - Osobnost K. J. Erbena	VV	

5. ročník – dotace: 6 + 1, povinný

Jazyková výchova			Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJL-5-2-01	• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • užívá jazyka k ústnímu i písemnému dorozumívání • správně užívá interpunkci • dodržuje zásady správného ústního i písemného společenského styku • rozšiřuje svou slovní zásobu • pracuje s pravidly českého pravopisu • řadí slova podle abecedy	▪ Slovo - kořen - předpona - přípona ▪ Slova příbuzná - jednoznačná - mnohoznačná - protikladná ▪ Podstatná jména - vzory ▪ Přídavná jména - tvrdá a měkká ▪ Přídavná jména přivlastňovací - seznámení s druhy ▪ Skloňování měkkých a tvrdých přídavných jmen ▪ Stupňování přídavných jmen ▪ Zájmena - druhy ▪ Číslovky ▪ Slovesa - mluvnické kategorie ▪ Podmět a přísudek - holý - rozvitý ▪ Základní skladební dvojice ▪ Souvětí - věta hlavní - věta vedlejší ▪ Příslovce ▪ Předložky ▪ Spojky		
ČJL-5-2-02				
ČJL-5-2-03				
ČJL-5-2-04				
ČJL-5-2-05				
ČJL-5-2-06				
ČJL-5-2-07				
ČJL-5-2-09				
ČJL-5-2-08				

		▪ Částice ▪ Citoslovce ▪ Sestavení osnovy textu		
	Komunikační a slohová výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJL-5-1-01 ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-03 ČJL-5-1-04 ČJL-5-1-05 ČJL-5-1-06 ČJL-5-1-07 ČJL-5-1-08 ČJL-5-1-09 ČJL-5-1-10	• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • <i>rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě</i> • <i>rozebírá stavbu reklamy, vytváří ji, pracuje v týmu a dodržuje pravidla</i> • <i>vnímá autora, komentuje, hodnotí a uvědomuje si dopad sdělení</i> • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti • zachází s grafickými a psacími materiály	▪ Písemné formy společenského styku ▪ Psaní - adresa - pohlednice - blahopřání - dopisy - pozvání - oznámení ▪ Vyplňování tiskopisů ▪ Písemné vyjádření -vzkaz - informace ▪ Stručné zápisy z učebnice ▪ Výpis údajů ze slovníku ▪ Popis činnosti ▪ Popis pracovního postupu ▪ Popis děje ▪ Věcné čtení ▪ Vyhledávání klíčových slov ▪ Čtení vyhledávací ▪ Čtení jako zdroj informací ▪ Praktické a věcné naslouchání ▪ Praktické čtení ▪ Vypravování ▪ Dialog ▪ Mimojazykové prostředky řeči		MV 28 - 33

6. ročník – dotace: 3 + 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Jazyková výchova		Přesahy	Přířezová témata
	výstupy	učivo		
CJL-9-1-02 CJL-9-1-03 CJL-9-1-08 CJL-9-1-05 CJL-9-1-07 CJL-9-1-04 CJL-9-1-06	• správně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování • <i>samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami- vyhledává zadané úkoly v obou částech Pravidel</i> • <i>rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití – na základě žakovských ukázek nebo ukázek pedagoga, rozlišuje a charakterizuje vztahy mezi jednotlivými postavami</i> • <i>využívá znalostí o jazykové normě při vlastní tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - přednese</i> • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovní, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje slova dle slovních druhů, tvoří spisovné tvary slov a užívá jich ve vhodné situaci	JAZYK A JEHO ÚTVARY - jazyk (spisovný, nespisovný, nářečí), slovní zásoba, mluvnice, tvarosloví, skladba, hláskosloví, nauka o tvoření slov, stylistika, dialektologie JAZYKOVÉ PŘÍRUČKY -práce s Pravidly českého pravopisu a Slovníkem spisovné češtiny ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA - hláskosloví, spisovná výslovnost, slovní přízvuk, intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) STAVBA SLOVA A PRAVOPIS – slovoslovní základ, přípona, předpona, slova příbuzná, stavba slova, střídání hlásek při odvozování, skupiny hlásek při odvozování, zdvojené souhlásky, skupiny bě - bje, vě - vje, pě, mě - mně, předložky a předpony, i -y po obojetných souhláskách TVAROSLOVÍ - druhy slov (substantiva, adjektiva, zájmena, číslovky, slovesa), skloňování substantiv a adjektiv, stupňování	A	

	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - zdůvodňuje	adjektiv, skloňování zájmen, užívání číslovek SKLADBA - základní větné členy, shoda podmětu s přísudkem, několikanásobný podmět, rozvíjející větné členy, věta jednoduchá a souvětí, tvoření vět, stavba textová, přímá a nepřímá řeč		
	Komunikační a slohová výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJL-9-1-05 CJL-9-1-03 CJL-9-1-01 CJL-9-1-08	- rozlišuje spisovný projev od nespisovného a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru – vypravuje pohádku dle obrázkové osnovy - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a snaží se zaujmout k ní vlastní postoj, vyjadřuje svůj názor k aktuálnímu tématu, přiměřeně hodnotí projev spolužáků - přiměřeně hodnotí aktuální zprávy z tisku - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta a názorů a hodnocení, ověřuje fakta - využívá základy studijního čtení – hledá klíčová slova, rozpozná hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah	VYPRÁVOVÁNÍ - přímá řeč ve vypravování, komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace, zásady kultivovaného projevu; komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse, vlastní tvořivá činnost POPIS - popis předmětu, popis místa (úvod do líčení), popis osoby, popis děje, popis pracovního postupu ZPRÁVA A OZNÁMENÍ – práce s textem, čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v	VV OV	

	<i>z přečteného textu s využitím učebnic Př, D, Z</i>	textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové; písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní PRÁCE S TEXTEM - hlavní myšlenky textu, výpisky, výtah, stylizace dopisu, telefonní a elektronická komunikace, internet, e-mail	Př, D, Z	
	Literární výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJL-9-1-06 CJL-9-1-04 CJL-9-1-07 CJL-9-1-03 CJL-9-1-01 CJL-9-1-06	- rozlišuje základní literární druhy a žánry - <i>tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie – napíše vlastní pohádku, básničku s ilustrací</i> - uvede významné představitele poezie - <i>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, průběžně vytváří kulturní deník, hodnotí v něm zaznamenané</i> - <i>ve vlastním referátu uceleně reprodukuje přečtenou knihu,</i>	Nejstarší české literární památky. Mytologie. Žánr fantasy a sci-fi. Humor a satira, komiks. Cestopis. Zvířecí hrdinové. Tajemství a literatura. Literatura a technika. Literatura a dospívání. Texty k zamyšlení.	D VV	

	<i>jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla – zhodnotí svůj projev</i> rozpoznává základní rysy literárního díla			

7. ročník – dotace: 4 + 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Jazyková výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJL-9-1-01 CJL-9-1-03 CJL-9-1-04 CJL-9-1-05 CJL-9-1-02 CJL-9-1-06 CJL-9-1-06	- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - <i>samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - vyhledává zadané úkoly v obou částech Pravidel</i> - správně třídí slovní druhy - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov – vypracovává cvičení v učebnici - rozpoznává přenesené pojmenování	TVAROSLOVÍ - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov PRAVOPIS - lexikální, morfologický, syntaktický VÝZNAM SLOV - slovní zásoba a tvoření slov, slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov SKLADBA – druhy vět podle postoje mluvčího, základní větné členy, rozvíjející větné členy, druhy vět vedlejších	A, N, R	

	- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - zdůvodňuje - rozlišuje pořádek slov ve větě - rozlišuje větné členy, souvětí, stavbu textu tvoří grafy vět a grafy souvětí			
	Komunikační a slohová výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJL-9-1-04 CJL-9-1-05 CJL-9-1-10 CJL-9-1-09 CJL-9-1-08	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru – vypravuje před třídou - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou	VYPRAVOVÁNÍ POPIS - popis uměleckých děl, popis výrobků, pracovních postupů, líčení, odborné názvy v popisu CHARAKTERISTIKA ŽIVOTOPIS ŽÁDOST VÝTAH	OV Př, Z, D	

	<i>o text přednese referát</i>			
	Literární výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJL-9-1-03 CJL-9-1-03 CJL-9-1-06	● jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ● <i>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, formuluje názory na umělecké dílo, které obhajuje a diskutuje o nich, průběžně si vede kulturní deník</i> ● rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele, vybere si literaturu k oddychu	Kořeny české státnosti v literatuře. Literatura různých krajů. Po stopách historie. Příběhy z Bible. Filozofie v literatuře. Na cestě za jiným člověkem. Přátelství v literatuře. Žánr publicistiky. Detektivka. Dobrodružná literatura.	VV D	

8. ročník – dotace: 4, povinný

Jazyková výchova			Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
CJL-9-1-01 CJL-9-1-02 CJL-9-1-06 CJL-9-1-08 CJL-9-1-08	• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • <i>rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov – práce ve skupinách</i> • orientuje se ve stavbě věty jednoduché a v souvětí, tvoří grafy vět • <i>chápe příbuznost slovanských jazyků, snaží se rozlišit jejich podobu při poslechu ukázek</i> • zná rozvrstvení národního jazyka – roztrídí předložené texty	NAUKA O SLOVĚ - slova přejatá (výslovnost, pravopis), skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen – užití v textu - slovesný vid PRAVOPIS DRUHY VĚT VEDLEJŠÍCH VÝZNAMOVÉ POMĚRY MEZI SOUŘADNĚ SPOJENÝMI HLAVNÍMI VĚTAMI OBECNÉ VÝKLADY O JAZYCE – slovanské jazyky, rozvrstvení národního jazyka	R	
Komunikační a slohová výchova			Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJL-9-1-03 CJL-9-1-07 CJL-9-1-10 CJL-9-1-06 CJL-9-1-01 CJL-9-1-09 CJL-9-1-04	• <i>rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</i> • <i>zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu – tvorba diskusního pořadu</i> • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci	ZÁKLADNÍ MLUVENÉ ŽÁNRY - Připravený i nepřipravený projev - referát ÚVAHA DISKUSE – rozbor televizní diskuze CHARAKTERISTIKA LITERÁRNÍ POSTAVY VÝKLAD LÍČENÍ		

	s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • dokáže popsat své city, pocity a nálady • rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace • <i>odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - ve skupině zpracovávají vybraná témata na zprávu</i> • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci			
	Literární výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJL-9-1-02 CJL-9-1-04 CJL-9-1-05 CJL-9-1-06 CJL-9-1-07 CJL-9-1-03	• <i>rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</i> • <i>tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí z literární teorie, přidá ilustraci</i>	Literatura starověku. Středověká literatura. Renesance v literatuře. Baroko a klasicismus v literatuře. Počátky národního obrození. Romantismus v literatuře. Realismus a jeho podoby.	HV D	

	• rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • průběžně zpracovává kulturní deník, přednáší referáty z vlastní četby		VV	

9. ročník – dotace: 4 + 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Jazyková výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJL-9-1-08 CJL-9-1-01 CJL-9-1-02 CJL-9-1-04 CJL-9-1-05 CJL-9-1-06 CJL-9-1-07	• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační	SLOVNÍ ZÁSoba A VÝZNAM SLOVA – slovo a sousloví, rozvoj slovní zásoby, rozvrstvení slovní zásoby NAUKA O TVOŘENÍ SLOV TVAROSLOVÍ – opakování SKLADBA – věty podle postoje mluvčího, věty jednočlenné, dvojčlenné, větný ekvivalent SKLADEBNÍ DVOJICE SOVĚTÍ SOUŘADNÉ, PODŘADNÉ – významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami, složitá souvětí, samostatný větný člen		

	<i>situaci – při psaní slohových prací, referátech...</i> • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - tvoří mluvní cvičení, slohové práce • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	PRAVOPIS – OPAKOVÁNÍ ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA – hláskové skupiny, větný přízvuk, větná melodie OBECNÉ VÝKLADY O JAZYCE- projev mluvený a psaný, řeč, jazyk, jazykověda a její disciplíny, jazyková kultura		
	Komunikační a slohová výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJL-9-1-04 CJL-9-1-06 CJL-9-1-09 CJL-9-1-10 CJL-9-1-09 CJL-9-1-08 CJL-9-1-02	• <i>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – při tvorbě vlastního proslovu, při diskusi...</i> • v mluveném projevu připraveném improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingvních prostředků řeči • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	VÝKLAD POPIS CHARAKTERISTIKA VYPRAVOVÁNÍ ÚVAHA PROSLOV DISKUSE FUNKČNÍ STYLY		

	• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah ; připraví a přednese referát o přečtené knize, filmu... • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru – v komunitním kruhu			
	Literární výchova		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJL-9-1-01 CJL-9-1-02 CJL-9-1-03 CJL-9-1-06 CJL-9-1-07 CJL-9-1-09 CJL-9-1-08 CJL-9-1-08	• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora – srovnáváním jednotlivých ukázek v Čítance	Světová literatura 2. poloviny 19. století. Česká literatura 2. poloviny 19. století. Meziválečná literatura. Poválečná literatura. Traumata války a holokaustu. Literatura jako nástroj poznání. 50., 60. léta v české literatuře.		

	• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • <i>uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</i> • <i>vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích – při přípravě referátů, projektů</i> • <i>porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</i> • <i>uvědomuje si fungování a vliv médií ve společnosti</i>	Světová literatura 2. pol. 20. století. 70. - 90. léta v české literatuře. Současná literatura česká i světová.		

5.1.2. ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací obor Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, která zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělání.

Cílem vyučování předmětu Anglický jazyk je vytvoření a rozvoj nástroje pro komunikaci v jednom z nejužívanějších světových jazyků. Dovednost používat anglický jazyk chápeme jako prostředek k získávání informací o světě, navazování kontaktů a vytváření mezilidských vztahů. K tomu nám kromě učebnic napomáhají další didaktické materiály (např. Murphy's Grammar Essential, English Grammar atd.), angličtina na internetu, interaktivní tabule, poslechová cvičení, práce s anglickými písničkami, příběhy, didaktické hry (např. pexeso), křížovky apod.

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Cílem vzdělání absolventa základní školy je dosáhnout v 9. ročníku minimálně jazykovou úroveň A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Řada motivovaných žáků však dosahuje i úrovně B1, popř. B2 (výjimečně též C1 či C2). Znalosti žáků ověřujeme prostřednictvím srovnávacích testů, popř. prostřednictvím standardizovaných SCIO testů.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Anglický jazyk se na naší škole vyučuje povinně od 1. ročníku, přičemž v 1. a 2. ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně. Od 3. do 9. ročníku jsou hodiny navýšeny na tři hodiny týdně. K rozvoji jazykových kompetencí přispívá nabízený povinně volitelný předmět Anglická konverzace. Od školního roku 2018/2019 se škola zapojila do projektu MAP (Místní akční plán) MČ Prahy 20. Jeho součástí je zapojení rodilého mluvčího do výuky – 1x týdně do vybraných tříd/skupin zpravidla 2. stupně. Ve školním roce 2025/26 již projekt nepokračuje.

Ve výuce anglického jazyka klademe důraz zejména na komunikativnost a schopnost se domluvit v běžných životních situacích. Rovněž vnímáme jako důležité reagovat v hodinách anglického jazyka na aktuální témata. Z tohoto důvodu pracují žáci 9. ročníku i s dalšími zdroji – zpravidla např. s výukovým časopisem GATE, který je v souladu s RVP ZV a zábavným způsobem přibližuje rozmanité oblasti běžného života (moderní hudba, realie, život teenagerů apod.). Rovněž je doplněn didaktickými testy, poslechovými cvičeními či obrazovým materiálem. Kromě časopisu je využíván výukový program DIDAKTA, pracováno je s dalšími výukovými portály na internetu (např. Kahoot, Liveworksheets, News in Levels atd.).

Výuka probíhá ve skupinách žáků jedné třídy s maximálním počtem 15. V případě, že se znalosti žáků dané třídy významně liší, bývá zpravidla jedna ze skupin určena pro začátečníky. V dané skupině je vždy nižší počet žáků. Cílem je doplnit si základy učiva v pomalejším a velmi individuálním tempu práce, což málo početná skupina lépe umožňuje. Obě skupiny jsou vždy přístupné. Učivo obou skupin vychází ze ŠVP.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání při využití anglického jazyka.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Je realizována souvisle již od 5. ročníku výuky anglického jazyka jako jeden z vzdělávacích a výchovných cílů předmětu. Převážně si toto téma žáci upevňují u témat Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět a Jsme Evropané.

Mediální výchova

Žák za využití anglického jazyka aplikuje Tvorbu mediálního sdělení a při tom využívá Práci v realizačním týmu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- rozvíjení všech jazykových dovedností – čtení, psaní, mluvení a poslech formou různých metod výuky
- práci s dvojazyčným slovníkem
- práci s chybou v anglickém jazyce, přičemž chybu nechápe jako nedostatek, ale krok ke zlepšení
- efektivnímu získávání poznatků z různých informačních zdrojů (internet, časopisy atd.)
- pochopení slova ve vztazích při osvojování slovní zásoby

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáka k:

- vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- tvořivému myšlení a práci, logickému uvažování a řešení problémů
- aplikaci osvojených vědomostí v praxi
- uplatňování intuice, fantazie a improvizace při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- formulaci a vyjádření myšlenky a sdělit ji tak, aby partner rozuměl
- využití správné intonace a melodie hlasu
- komunikaci v cizím jazyce, vede žáky k jasné a srozumitelné formulaci myšlenek
- praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce – písemná i ústní komunikace
- schopnosti reagovat na slyšené i psané pokyny, úkoly
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- respektování názorů a přesvědčení druhých lidí, vede je k tomu, aby uznávali hodnoty vytvořené přírodou a člověkem, naše kulturní tradice a zároveň tradice zemí na celém světě
- zodpovědnosti při plnění zadaných úkolů, zodpovědnosti za sebe sama i za skupinu
- znalosti společných i odlišných rysů u anglicky mluvících národů, na konkrétních případech poukazuje na nutnost tolerance, dodržování práv a povinností
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

Komunikace sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- uvědomování si potřeby vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- práci ve dvojicích, případně ve skupinách
- schopnosti obhájit vlastní práci, ale také uznat své nedostatky a poučit se z nich
- sebezdokonalování

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- schopnosti efektivně si zorganizovat svou práci
- rozvíjí schopnosti a nadání, umožňuje jim poznávat jejich reálné možnosti
- systematickému plnění zadaných úkolů
- schopnosti prezentovat výsledky své vlastní práce nebo své skupiny
- formování pracovních návyků v podobě vedení sešitu, psaní slovíček
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

Vzdělávací obsah předmětu anglický jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s příznými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

1. ročník – dotace: 0 + 1, povinný

Slovní zásoba a konverzační okruhy: Představování, Pozdravy, Rodina, Barvy, Základy počítání (1-10), Hračky, Dopravní prostředky, Vánoce, Jídlo, Zvířata, Lidské tělo, Domov

Gramatické jevy:

Sloveso *to have got* – mít

Sloveso *to be* – být

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Řečové dovednosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	●Žák vyslovuje foneticky správně probranou slovní zásobu ●S pomocí učitele reprodukuje krátké a rytmické slovesné útvary ●S pomocí vizuální opory pojmenuje probíranou slovní zásobu s tématy Barvy, Zvířata a Rodina a dokáže názorně ukazovat na obrázcích a předmětech ●Rozumí velmi jednoduchým, krátkým textům, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. ●Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a adekvátně na ně reaguje verbálně a neverbálně - Zeptá se a odpoví na otázky <i>Co je to? Kdo je to?</i>	Nácvik správné výslovnosti Nácvik jednoduchých říkanek a písní ve vztahu k probíraným tematickým celkům Osvojení základní slovní zásoby k probíraným tématům Základní pokyny a reakce na ně		

2. ročník – dotace: 0 + 1, povinný

Slovní zásoba a konverzační okruhy:

Pozdravy, Představování se, Barvy, Čísla 1-20, Zvířata, Školní potřeby, Nábytek, Pocity, Nálady, Rodina, Tělo, Oblečení, Jídlo

Gramatické jevy: Tvary slovesa HAVE GOT - „Have got/Has got“ + Reagování na otázky: Have you got ....? - Yes, I have, No, I haven't, Časování slovesa „to be“ v přítomnosti, Seznámení s vazbou DO - “Do you like...?”

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Řečové dovednosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	●Žák vyslovuje foneticky správně probranou slovní zásobu ●S pomocí učitele reprodukuje krátké a rytmické slovesné útvary ●S pomocí vizuální opory pojmenuje probíranou slovní zásobu s tématy Barvy, Zvířata a Rodina a dokáže názorně ukazovat na obrázcích a předmětech ●Umí používat obrázkový slovník ●Rozumí velmi jednoduchým, krátkým textům, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. ●Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a adekvátně na ně reaguje verbálně a neverbálně	Nácvik správné výslovnosti Nácvik jednoduchých říkanek a písní ve vztahu k probíraným tematickým celkům Osvojení základní slovní zásoby k probíraným tématům Používání obrázkového slovníku orientace v textu Základní pokyny a reakce na ně Základní otázky: What 's your name? What is it? How old are you? Is it a.....? Yes, it is./ No, it isn 't. Are you .....? Yes, I am. No, I 'm not.		

		Typy otázek: Do you like..? Yes, I do. No, I don 't.		

3. ročník – dotace: 3, povinný

Slovní zásoba a konverzační okruhy: Pozdravy, Hudební nástroje, Sport, Bydlení, Zdraví a nemoci, Město (obchody, služby, základní navigace), Prázdniny a dovolená, Počasí, Školní vyučovací předměty, Média (televizní programy, filmy, dokumenty), Čas, Volný čas, Zvířata, Dny v týdnu, Měsíce v roce, Číslovky (základní, řadové), Svátky a významné dny, Praha, Spojené Království – obecné seznámení

Gramatické jevy:

Větné vazby, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, předložky, popis, minulý čas prostý (být, mít) – představení daných gramatických jevů v učebnici bez požadavku na jeho osvojení a praktické použití žáky.

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Řečové dovednosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	•Žák vyslovuje foneticky správně slovní zásobu z učebnice, rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. •Žák dokáže odpovědět na jednoduché otázky týkající se jeho samotného. •Žák dokáže napsat slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. •Žák čte foneticky správně slovní zásobu z učebnice. •Žák rozumí krátkým jednoduchým textům z učebnice, dokáže je správně přečíst a za pomoci vhodných otázek na ně dokáže reagovat.	Upevňování správné výslovnosti, seznámení s abecedou Stavba anglické věty Správný nácvik psaní Čtení jednoduchých textů v rámci probírané slovní zásoby čtení s porozuměním Tvorba jednoduché konverzace v rámci probrané slovní zásoby		

	•Žák pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzaci dvou, pokud má k dispozici vizuální oporu a dostatek času pro porozumění a dokáže reagovat vhodně položenými otázkami. •Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Základní pokyny a reakce na ně		

4. ročník – dotace: 3, povinný

Slovní zásoba a konverzační okruhy: Pozdravy, Pokyny, Bydlení, Záliby, Sporty, Jídlo, Pití, Roční období, Měsíce v roce, Dny v týdnu, Počasí, Tištěná média, Školní vyučovací předměty, Čas, Denní rutina, Oblečení a doplňky, Země, Národnosti a jazyky, Povolání, Domácí práce, Velikonoce

Gramatické jevy: Přivlastňovací zájmena, přítomný čas prostý a průběhový, předložky

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Poslech s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	•rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu •rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností •rozumí jednoduchým poslechovým textům, pokud jsou	Porozumění slyšenému textu a reakce na něj v podobě doplňovacích cvičení Reakce na jednoduché pokyny S využitím dané slovní zásoby porozumí obsah slyšeného textu		

	<i>pronášeny pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.</i>			
	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	●vyhledá požadovanou informaci, rozumí známým slovům se vztahem k osvojovaným tématům ●rozumí obsahu a smyslu jednoduchých textů, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a dokáže v nich najít potřebné informace ●používá dvojjazyčný slovník ●čte nahlas plynule a foneticky <i>správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu a formou jednoduchých otázek dokáže reagovat na dané otázky.</i>	Osvojení slovní zásoby na daná základní témata Orientace v anglicky psaném textu a vyhledávání informací Správná orientace ve slovníku foneticky správné a plynulé čtení		
	Mluvení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	●zapojí se do rozhovorů, vytvoří odpověď na jednoduché otázky týkající se osvojených témat a sám otázky pokládá ●reprodukuje ústně obsah <i>přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace za pomoci dané slovní zásoby a jednoduchých větných konstrukcí.</i>	Stavba anglické věty /tvorba otázek a odpovědí/ Zjednodušená reprodukce textu za pomoci dané slovní zásoby		

	●sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času prostřednictvím osvojené slovní zásoby a větných konstrukcí.	Jednoduchá reprodukce s danou slovní zásobou		
	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	●vyplní své základní údaje do formuláře ●obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu ●reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace ●sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení a krátký text	Vyplnění formuláře Práce s anglickým textem Zápis jednoduchého textu v rámci probrané slovní zásoby stavba anglické věty, sestavení písemného sdělení		
	Produktivní řečové dovednosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	●aktivně se zapojí do jednoduché konverzace prostřednictvím osvojené slovní zásoby a dokáže sestavit jednoduchý rozhovor.	Jednoduchá konverzace na témata vycházející z okruhů probrané slovní zásoby		

5. ročník – dotace: 3, povinný

Slovní zásoba a konverzační okruhy: Školní vyučovací předměty a činnosti s nimi spojené, Dny v týdnu, Denní rutina, volný čas, Povolání, Město (obchody, služby, součásti a navigace), Knihy a filmy, Nakupování (kolik to stojí?), Měsíce v roce, Číslovky (základní a řadové) - data (kolikátého je?), Zvířata, Příroda, Sporty, Hudební nástroje, Prázdniny, Země, Národnosti a jazyky, Základní realie anglicky mluvících zemí

Gramatické jevy:

Přítomný čas prostý a průběhový, vazba chtít a chtěl bych (rád bych), minulý čas prostý (vybraná pravidelná i nepravidelná slovesa - seznámení se základním schématem tohoto gramatického jevu), Budoucí čas - WILL, předložky místní a časové

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Poslech s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-5-1-01 CJ-5-1-02 CJ-5-1-03	●rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ●rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností ●rozumí jednoduchému poslechovému textům, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. ●rozšiřuje slovní zásobu	Porozumění slyšenému textu a reakce na něj v podobě doplňovacích cvičení Reakce na jednoduché pokyny S využitím dané slovní zásoby rozumí slyšenému textu		
	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-5-3-01 CJ-5-3-02	●vyhledá požadovanou informaci, rozumí známým slovům se vztahem k osvojovaným tématům ●rozumí obsahu a smyslu jednoduchých textů, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a dokáže v nich najít potřebné informace	Osvojení slovní zásoby na daná základní témata Orientace v anglicky psaném textu a vyhledávání informací		

	●používá dvojjazyčný slovník ●čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu a formou jednoduchých otázek dokáže reagovat na dané otázky. ●rozšiřuje slovní zásobu.	Správná orientace ve slovníku foneticky správné a plynulé čtení		
	Mluvení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-5-2-01 CJ-5-2-02 CJ-5-2-03	●zapojí se do rozhovorů, vytvoří odpověď na jednoduché otázky týkající se osvojených témat a sám otázky pokládá ●reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace za pomoci dané slovní zásoby a jednoduchých větných konstrukcí. ●sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času prostřednictvím osvojené slovní zásoby a větných konstrukcí. ●rozšiřuje slovní zásobu.	Stavba anglické věty /tvorba otázek a odpovědí/ Zjednodušená reprodukce textu za pomoci dané slovní zásoby Jednoduchá reprodukce s danou slovní zásobou		
	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-5-4-01 CJ-5-4-02	●vyplní své základní údaje do formuláře ●obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu ●reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace ●sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení a krátký text	Vyplnění formuláře Práce s anglickým textem Zápis jednoduchého textu v rámci probrané slovní zásoby stavba anglické věty, sestavení písemného sdělení		

	Produktivní řečové dovednosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	aktivně se zapojí do jednoduché konverzace prostřednictvím osvojené slovní zásoby a dokáže sestavit jednoduchý rozhovor.	Jednoduchá konverzace na nejběžnější témata vycházející z probrané slovní zásoby		

6. ročník – dotace: 3, povinný

Témata slovní zásoby konverzačních okruhů:

Škola a třída - věci kolem a pokyny

Země a národy

Volný čas a volnočasové aktivity

Rodina a rodinné vztahy

Přátelé, popis osoby

Podzimní svátky ve světě

Můj dům - popis

Město - popis, obchody

Typy bydlení

Divoká zvířata

Moje oblíbené zvíře - popis

Sport

Sporty v USA

Neobvyklé sporty

Člověk a části těla

Cestování a prázdniny

Cestování po Velké Británii

Prázdniny

Jídlo a pití

Recept na jídlo

Moje oblíbené jídlo

V restauraci,

*Austrálie a speciality
Zdravý životní styl
Ptáme se na cestu*

Osvojované gramatické jevy:

*Hláskování, měsíce
Číslovky řadové
Frekvenční příslovce
Modální sloveso Can/cannot/can't
Vyjádření LIKE, DISLIKE
Předmětová zájmena
Přítomný čas prostý
Přítomný čas průběhový
There is, there are
Vyjádření A/AN, SOME, ANY
Přivlastňovací zájmena samostatná a nesamostatná
Sloveso WANT ve spojení s podstatným jménem
Sloveso WANT TO ve spojení se slovesem
Vyjádření návrhu pomocí výrazů /Would you....Why don't you.....How about .....What about.....?
2. a 3. stupeň příd. jmen
Tázací výrazy
Příslovce s koncovkou -ly-
Minulý čas slovesa "to be"
Minulý čas pravidelných a vybraných nepravidelných sloves - otázky a zápory*

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- Žák porozumí obsahu jednoduchých textů, dokáže je reprodukovat a odpovídat na otázky. - Žák čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu a prostřednictvím	Čtení s porozuměním, volný překlad, témata dle učebnice foneticky správné čtení		

	<i>jednoduchých otázek dokáže a za pomoci dané slovní zásoby na otázky reaguje.</i> •rozšiřuje si slovní zásobu a gramatické vazby •Žák pracuje s dvojjazyčným slovníkem a vyhledá v něm odpovídající slovo v příslušném jazyce.	Používání dvojjazyčného slovníku		
	Poslech s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	•Žák rozumí jednoduché a zřetelné promluvě a dokáže na ni reagovat. •Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech a dokáže z nich zpracovat informace formou doplňování do textu. •rozšiřuje si slovní zásobu a gramatické vazby	Stavba anglické věty, fráze porozumění slyšenému textu		
	Řečové dovednosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	•Žák se dokáže zeptat na základní informace a adekvátně na ně reaguje v rozsahu dané slovní zásoby. •Žák dokáže sestavit jednoduchý rozhovor, vyprávění či prezentaci s využitím dané slovní zásoby a dokáže reprodukovat před třídou s vhodnými gramatickými konstrukcemi. •rozšiřuje si slovní zásobu a gramatické vazby •Žák vypráví krátký příběh nebo událost, popíše osoby a místa ze svého každodenního života	Tvorba anglické otázky Vytvoření jednoduché konverzace		

	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-9-4-01 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	● Žák dokáže napsat jednoduché sdělení o sobě, své rodině a jeho zálibách ● Žák je schopen napsat krátkou zprávu z oblasti probrané slovní zásoby, např. krátký email, menu v restauraci apod. ● Žák dokáže písemně a výtvarně ztvárnit návrh na plakát či pozvánku, popř. vytvoří a zpracuje krátký průzkum na dané téma ● rozšiřuje si slovní zásobu a gramatické vazby	Sdělení v rámci probrané slovní zásoby Krátký písemný projev s využitím osvojených gramatických dovedností práce s textovým materiálem		

7. ročník – dotace: 3, povinný

Témata slovní zásoby konverzačních okruhů:

Škola, místnosti, nábytek, popis vzhledu, oblečení

Běžný život, činnosti v domácnosti, popis lidí (zájmy, koníčky, dovednosti)

Dopravní prostředky, vynálezy

Nákup jízdenek

Víkendové aktivity

Na letišti

Zvířata, příroda, zeměpisné údaje

Pocity, nebezpečí

Nakupování

Počítače

Sdělování a zjišťování názorů

Volný čas, cestování, sporty

Velká Británie – rozšiřování slovní zásoby

Osvojované gramatické jevy:

Vazba there is/there are, sloveso have got - opakování, sloveso must – mustn't

Přítomný čas prostý x přítomný čas průběhový

Can/cannot – upevnění

Počitatelnost podstatných jmen

Přídavná jména

Minulý čas slovesa to be a pravidelných sloves

Přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti

Předložky času

Vazba there was/there were

Nepravidelná slovesa

Minulý čas prostý – otázka, zápor

Slovesa could, should

Stupňování přídavných jmen

Vazba would like to

Slovesa may, might

Účelový infinitiv

Přídavná jména s –ed, -ing

Sloveso must – have to

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	● Žák porozumí obsahu jednoduchých textů, dokáže je reprodukovat a odpovídat na otázky. ● Žák čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu a prostřednictvím jednoduchých otázek dokáže a za pomoci dané slovní zásoby na otázky reaguje.	Čtení s porozuměním, volný překlad, témata dle učebnice foneticky správné čtení		

	●rozšiřuje si slovní zásobu a gramatické vazby ●Žák dokáže pracovat s dvojjazyčným slovníkem.	Používání dvojjazyčného slovníku		
	Poslech s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	●Žák rozumí jednoduché a zřetelné promluvě a dokáže na ni reagovat. ●Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech a dokáže z nich zpracovat informace formou doplňování do textu. ●rozšiřuje si slovní zásobu a gramatické vazby	Stavba anglické věty, fráze porozumění slyšenému textu		
	Řečové dovednosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	●Žák se dokáže zeptat na základní informace a adekvátně na ně reaguje v rozsahu dané slovní zásoby. ●Žák dokáže sestavit jednoduchý rozhovor (např. nákup jízdenek), vyprávění či prezentaci na daná témata (např. slavná osobnost) s využitím slovní zásoby a dokáže rozhovor reprodukovat před třídou s vhodnými gramatickými konstrukcemi. ●rozšiřuje si slovní zásobu a gramatické vazby ●Žák vypráví krátký příběh nebo událost, popíše osoby a místa ze svého každodenního života	Tvorba anglické otázky Vytvoření jednoduché konverzace		

	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-9-4-01 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	● Žák dokáže napsat jednoduché sdělení o sobě, své rodině a zálibách ● Žák je schopen napsat krátkou zprávu v rozsahu dané slovní zásoby ● Žák dokáže písemně a výtvarně ztvárnit návrh na plakát/popř. turistickou brožuru či pozvánku	Sdělení v rámci probrané slovní zásoby Krátký písemný projev s využitím osvojených gramatických dovedností Práce s textovým materiálem		

8. ročník – dotace: 3, povinný

Témata slovní zásoby a konverzačních okruhů:

Prázdniny, příroda

Moje oblíbená kniha

Povolání a plány do budoucna

Hudba a hudební nástroje, oblíbená píseň/kapela/styl hudby

Život v budoucnosti, vesmír, roboti, počítače

Zdravotnictví a charita

Můj hrdina

Svátky a festivaly

Škola budoucnosti, počasí, ekologie

Sport, outdoorové a adrenalinové aktivity

Oslava narozenin, životní etapy

New York, USA (popř. Kanada), svátky a festivaly v USA (popř. v Kanadě)

Osvojované gramatické jevy:

Minulý čas průběhový x minulý čas prostý

Příslovce

Stupňování přídavných jmen – upevňování

Neurčitá zájmena

80

CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	•Žák dokáže sestavit prezentaci či rozhovor s pomocí dané slovní zásoby a frází na probíraná témata a dokáže je reprodukovat před třídou. •Žák porozumí jednoduché a zřetelné promluvě a konverzaci. •Žák si dokáže vyžádat jednoduché informace. •Žák vypráví krátký příběh nebo událost, popíše osoby a místa ze svého každodenního života	Využití osvojených dovedností v běžných konverzačních situacích Porozumění slyšenému textu Tvorba otázek		
	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-9-4-01 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	•Žák sestaví jednoduché písemné sdělení, popř. sestaví anketu, prezentaci či referát a využívá vhodných gramatických konstrukcí a tematické slovní zásoby. •Žák dokáže vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři. •Žák dokáže reagovat na jednoduché písemné sdělení.	Samostatné písemné vyjadřování na zadané téma v rámci probrané slovní zásoby Vyplnění základních údajů Sdělení v rámci probrané slovní zásoby		
	Poslech s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	•Žák rozumí jednoduché a zřetelné promluvě a konverzaci a dokáže pomoci	Porozumění slyšenému textu		

	<i>vhodně položených otázek reagovat jednoduchými odpověďmi.</i> <i>●Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a dokáže na ně reagovat vhodnými odpověďmi a doplňovat do textu chybějící údaje.</i>	Orientace v poslechovém textu		

9. ročník – dotace: 3, povinný

Témata slovní zásoby a konverzačních okruhů:

Ekologie, moderní technologie, aktivity

Zdraví a nemoci, u lékaře

Udělování rad

Chování a pocity (např. ublížit někomu, posmívat se, lhát, šikanovat atd.)

Životy dětí ve světě

TV show, filmy a jejich tvorba

Vyjadřování názorů, souhlasu, nesouhlasu

Moje budoucí kariéra

Způsoby komunikace

Vyjadřování emocí

Zločiny

Deník x blog

Schopnosti, dovednosti

Města a země

Nákupní centrum a nakupování

Moderní technologie, zprávy druhým

Austrálie

Popis cesty

Každodenní fráze

Osvojované gramatické jevy:

Předpřítomný čas, minulý čas prostý – upevnění

Budoucí čas will, won't, might – upevnění

Podmínkové věty – nultý, první a druhý kondicionál

Vztažná zájmena – who/which/popř. that
Nepřímá řeč
Slovesa say/tell
Podstatná jména –er, -or
A little/a few
Trpný rod – přítomný, minulý
Nepravidelná slovesa – rozšiřování
Příčestí minulé
Tázací dovětky
Podmětne a předmětne otázky
Vazba be used to/didn't use to

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	●Žák dokáže přečíst foneticky správně a nahlas text přiměřeného rozsahu a dokáže porozumět textu formou rozhodnutí ve větách T-true /pravda/ nebo F-false /nepravda/ ●rozšiřuje slovní zásobu a gramatické vazby ●Žák je schopen odvodit pravděpodobný význam nových slov v textu. ●Žák dokáže používat dvojjazyčný slovník a pracovat s ním. ●Žák je schopen vyhledat požadovanou informaci v jednoduchém textovém materiálu a jejich odlišnost a formou otázek je schopen správnými gramatickými konstrukcemi na ně reagovat.	Foneticky správné čtení Vnímání obsahu textu a práce s ním Používání dvojjazyčného slovníku Práce s textovým materiálem		

	●rozšiřuje slovní zásobu a gramatické vazby			
	Řečové dovednosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	●Žák dokáže sestavit rozhovor s pomocí dané slovní zásoby a frází na zvolená témata a dokáže ho reprodukovat před třídou. ●rozšiřuje si slovní zásobu a gramatické vazby ●Žák porozumí jednoduché a zřetelné promluvě a konverzaci. ●Žák si dokáže vyžádat jednoduché informace. ●Žák vypráví krátký příběh nebo událost, popíše osoby a místa ze svého každodenního života	Využití osvojených dovedností v běžných konverzačních situacích Porozumění slyšenému textu Tvorba otázek		
	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CJ-9-4-01 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	●Žák sestaví jednoduché písemné sdělení, využívá vhodných gramatických konstrukcí a tematické slovní zásoby. ●rozšiřuje slovní zásobu a gramatické vazby ●Žák dokáže vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři. ●Žák dokáže reagovat na jednoduché písemné sdělení.	Samostatné písemné vyjadřování na zadané téma v rámci probrané slovní zásoby Vyplnění základních údajů Sdělení v rámci probrané slovní zásoby		

DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru další cizí jazyk (tj. předměty ruský, španělský a německý jazyk) je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s příznávanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru anglický jazyk nebo vzdělávacím obsahem češtiny jako druhého jazyka (škola bude využívat zejména Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nebude jednat o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

5.1.3. RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu Ruský jazyk

Ruský jazyk jako další cizí jazyk se na škole vyučuje od sedmého ročníku s časovou dotací dvou hodin týdně. Žáci si mohou vybrat mezi ruským a německým jazykem.

Vzdělávací obor Ruský jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, která zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu.

Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Ruský jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vzdělávání v ruském jazyce jako druhého cizího jazyka směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). **Úroveň A1:** Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci

Cílem výuky předmětu je vybavit žáky základními komunikativními schopnostmi při používání druhého jazyka a navázat na výuku jazyka anglického.

Učitel se po celou dobu snaží vést žáky k soustavnému zvyšování a zdokonalování jazykových znalostí a zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání při využití cizího jazyka.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Je realizována souvisle již od 7. ročníku výuky cizího jazyka jako jeden z vzdělávacích a výchovných cílů předmětu. Převážně si toto téma žáci upevňují u témat Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět a Jsme Evropané.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Ruský jazyk vede učitel žáky k rozvoji těchto kompetencí:

Kompetence pracovní

Učitel žáka vede k:

- systematickému plnění zadaných úkolů
- práci se slovníkem a mapou
- formování pracovních návyků – vedení sešitu, psaní slovíček
- prezentaci vlastní práce

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- uznávání hodnot vytvořené přírodou a člověkem
- respektování našich kulturních tradic a tradic jiné kulturní země
- seznámení pomocí různých informačních zdrojů s tradicemi a životním stylem rusky mluvících zemí, vede žáky k pochopení a toleranci
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- komunikaci v cizím jazyce, vede žáky k jasné a srozumitelné formulaci myšlenek
- správné intonaci, důrazu a melodii hlasu
- porozuměním a reakci na pokyny, povely, úkoly

- správnému ústnímu a písemnému projevu v ruském jazyce, učí žáky moderní slovní zásobě a pomocí poslechových cvičení vede žáky k porozumění ústním projevům rodilých mluvčích
- správné formulaci a vyjádření myšlenek a jejich sdělení

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáka k:

- tvořivému myšlení a práci, logickému uvažování a řešení problémů
- Hledání možností přístupu k informačním zdrojům (internet atd...)
- rozvíjení orientace v cizím jazykovém prostředí (ptáme se na cestu ,....)/

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- rozvíjení všech jazykových dovedností – psaní, čtení i poslech
- samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem s využitím aktivačních metod
- vyhledávání a kombinování informací a směřuje žáky k dorozumění se cizinci v běžných životních situacích
- Učitel používá situační komunikace jako prostředku ke komunikaci v ruském jazyce

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- práci ve dvojicích, popřípadě ve skupinách
- schopnosti obhájit vlastní práci, ale také uznat vlastní nedostatky a poučit se z nich
- uvědomění si potřeby vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

7. ročník – dotace: 2, povinně volitelný

	Poslech s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
DCJ-9-1-01	●rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny nahlas a zřetelně a dokáže na ně reagovat. ●rozumí slovům, slovním spojením a větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat. ●dokáže porozumět základním informacím v krátkých poslechových textech na daná témata	orientace v pokynech a reakce na ně		
DCJ-9-1-02		porozumění slyšenému textu		
DCJ-9-1-03				

	Mluvení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-2-01	● dokáže sestavit a zapojit se do jednoduchého rozhovoru s danou slovní zásobou a větnými konstrukcemi na téma „Kde bydlíte? ● dokáže odpovědět na jednoduché otázky zřetelně a pomalu pronesené vyučujícím. ● Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, jeho rodiny, volného času formou krátké prezentace před třídou za pomoci dané slovní zásoby.	představování se kde kdo bydlí a odkud kdo je pozdravy a oslovení rodina jak pozveme na návštěvu dny v týdnu samostatné ústní vyjadřování na zadané téma v rámci probrané slovní zásoby číslovky 1 – 1000 přivlastňovací zájmena		
DCJ-9-03				
DCJ-9-02				
	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-3-01	● rozumí jednoduchým informačním nápisům a pokynům. ● rozumí krátkému jednoduchému textu a dokáže v něm vyhledat požadovanou informaci a reagovat na otázky k textu. ● rozumí slovům a větám na dané úrovni, které se vztahují k běžným tématům.	kdo kde studuje a pracuje jaké povolání kdo má foneticky správné čtení orientace v rusky psaném textu		
DCJ-9-3-03				
DCJ-9-3-02				
	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-4-01	● dokáže vyplnit základní údaje o své osobě ● napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného a jeho rodiny formou krátké zprávy za pomoci dané slovní zásoby	nácvik znaků azbuky samostatné písemné vyjadřování na zadané téma v rámci probrané slovní zásoby a gramatických jevů		
DCJ-9-4-02				

DCJ-9-4-03	s využitím konkrétních gramatických vazeb. ● dokáže stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení.	(časování základních sloves, číslovky, zájmena)		

8. ročník – dotace: 2, povinně volitelný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Poslech s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-1-01	● rozumí podle dané slovní zásoby pokynům a otázkám učitele na téma „Seznamování“, které jsou pronášeny zřetelně a pomalu a dokáže na ně reagovat prostřednictvím vhodně položených otázek.	ve škole porozumění slyšenému textu		
DCJ-9-1-03	● rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech a dokáže na ně reagovat.	využití osvojených dovedností v běžných konverzačních situacích		
	Mluvení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-2-01	● dokáže sestavit jednoduchý dialog na dané téma a je schopen ho reprodukovat.	trávení volného času		
DCJ-9-2-02	● dokáže sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkajícího se jeho samotného, rodiny a školy a zvládá je reprodukovat před třídou.	jak přijmout a odmítnout pozvání		
DCJ-9-2-03	● reaguje na jednoduché otázky pronášené zřetelně a srozumitelně.	seznamování se měsíce v roce, roční období, restaurace a jídlo, zvířata datum školní předměty slovesné vazby		

		řadové číslovky zvratná slovesa skloňování tázacích zájmen a podstatných jmen vyjádření minulosti		
	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-03 DCJ-9-3-02	● rozumí jednoduchým orientačním nápisům a pokynům. ● dokáže porozumět textu přiměřené úrovně a vyhledá v něm požadovanou informaci. ● rozumí slovům slovními spojeními a větám, které se vztahují k daným tématům. ● dokáže používat slovník a vyhledávat v něm.	orientace v rusky psaném textu foneticky správné a plynulé čtení		
	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-4-02	● ovládá všechny znaky azbuky. ● dokáže napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného a jeho rodiny.	práce se slovníkem samostatné písemné vyjadřování na zadané téma v rámci probrané slovní zásoby sestavení inzerátu		

9. ročník – dotace: 2, povinně volitelný

	Poslech s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
DCJ-9-1-01	●rozumí pokynům a otázkám učitele podle dané slovní zásoby. ●dokáže reagovat na jednoduché otázky pronášené zřetelně a srozumitelně, rozumí slovům a jednoduchým větám ●rozumí informacím v kratších poslechových textech a dokáže na ně reagovat.	správná orientace v pokynech a reakce na ně		
DCJ-9-1-02		porozumění slyšenému textu a jeho zpětná reprodukce		
DCJ-9-1-03				
	Mluvení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-2-01	●je schopen sestavit dialog na dané téma „Jak se orientovat ve městě“ s danou slovní zásobou a vhodnými větnými konstrukcemi a dokáže ho reprodukovat. ●sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.	využití osvojených dovedností v běžných konverzačních situacích samostatné ústní vyjadřování na zadané téma v rámci probrané slovní zásoby orientace ve městě jak se zeptat na cestu v obchodě, u lékaře		
DCJ-9-2-02				
	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-3-01	●rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům na téma „Ve městě“, dokáže je přečíst a přeložit. ●rozumí slovům a větám, které se vztahují k běžným tématům. ●rozumí jednoduchému textu o Praze a Moskvě dané úrovně a dokáže v něm vyhledat požadované informace.	orientace v rusky psaném textu a schopnost reagovat na otázky a úkoly Moskva, Petrohrad, Praha v obchodě sdělení v rámci probrané slovní zásoby		
DCJ-9-3-02				
DCJ-9-3-03				

	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-4-02	•napíše jednoduché sdělení týkající se Moskvy, Petrohradu nebo Prahy /možnost výběru/ s využitím slovní zásoby dané úrovně a větných konstrukcí. •dokáže vyplnit údaje o sobě na formuláři. •dokáže stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení.	vyplnění formuláře co si prohlédnout v Moskvě a v Petrohradě jednoduchý písemný projev		
DCJ-9-4-01				
DCJ-9-4-03				

5.1.4. NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

Německý jazyk jako další cizí jazyk se na škole vyučuje od sedmého ročníku s časovou dotací dvou hodin týdně. Žáci si mohou vybrat mezi ruským a německým jazykem.

Vzdělávací obor Německý jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, která zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu.

Vzdělávání v Německém jazyce jako druhého cizího jazyka směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci

Cílem výuky předmětu je vybavit žáky základními komunikačními schopnostmi při používání druhého jazyka a cíleně navázat na výuku jazyka českého a anglického.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání při využití cizího jazyka.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Je realizována souvisle již od 7. ročníku výuky cizího jazyka jako jeden ze vzdělávacích a výchovných cílů předmětu. Převážně si toto téma žáci upevňují u témat Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět a Jsme Evropané.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Německý jazyk učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- týmové spolupráci, práci ve dvojicích, skupinách
- vytváření situací, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (reálie)
- výměně zkušeností
- sebezdokonalování (účast na soutěžích)

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- rozvíjení všech jazykových dovedností – poslech, mluvení, psaní a čtení formou různých metod výuky
- pochopení slova ve vztazích při osvojování slovní zásoby – asociogramy, protiklady
- pochopení systému gramatiky – zařazení dalších jevů do systému
- propojování získaných poznatků s praxí (konverzace, nabídka německy psaných časopisů)
- práci s chybou v německém jazyce – chybu nechápat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáka k:

- přístupu k informačním zdrojům (internet aj.)
- rozvíjení orientace žáka v cizím jazykovém prostředí (umět se zeptat na cestu, porozumět odpovědi atd.)
- řešení úkolů v učebnici a pracovním sešitě podle zadání
- uplatnění intuice, fantazie, improvizace při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce – písemná i ústní komunikace
- rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému
- schopnosti reagovat na slyšené i psané – pokyny, povely, úkoly

- formulování a vyjádření myšlenky - sdělit ji tak, aby partner rozuměl
- využití intonace, důrazu, melodie hlasu

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- seznámení s některými tradicemi a životním stylem německy mluvících zemí, vést žáky k pochopení a toleranci pomocí různých informačních zdrojů
- poznání kulturního chování, oblékání, mluvy, zdvořilosti v jiných zemích
- zodpovědnému plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- systematickému plnění zadaných úkolů
- práci se slovníkem, s mapou, práce na počítači, s internetem
- prezentaci výsledků vlastní práce nebo práce skupiny
- formování pracovních návyků – vedení sešitu, psaní slovíček aj.

7. ročník – dotace: 2, povinně volitelný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Poslech s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-1-01	• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu, zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Německá abeceda a základní výslovnostní návyky		
DCJ-9-1-02		Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka		
DCJ-9-1-03		Časování pravidelných sloves v přítomném čase v čísle jednotném Základní číslovky Poslechová cvičení		
	Mluvení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-2-01	• se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny a školy, volného času a dalších osvojených témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Pozdravy, poděkování		
DCJ-9-2-02		Pojmenovat a popsat školní pomůcky Škola Koníčky a zájmy Tvoření otázky		
DCJ-9-2-03		Barvy Dny v týdnu Člen určitý a neurčitý Jednoduchý popis věci, osoby, zvířat Jak a kdo se jmenuje Rodina Kde, kdo bydlí a odkud je Kolik je komu let Jak poděkovat		

	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-3-01	●rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Efektivní práce s dvojjazyčným slovníkem		
DCJ-9-3-02	● rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům			
DCJ-9-3-03	● Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci			
	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-4-01	● vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Slovosled věty oznamovací Představování se Jednoduchý dotazník		
DCJ-9-4-02	● napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat			
DCJ-9-4-03	● Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			

8. ročník – dotace: 2, povinně volitelný

	Poslech s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
DCJ-9-1-01	● rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele podle dané slovní zásoby	Názvy zemí a jejich použití s určením bydliště /kde/ a cíle cesty /kam/ Základní pokyny práce v hodině Reálie Německo, Rakousko, Švýcarsko		
DCJ-9-1-02	● rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a dokáže na ně reagovat			

		Poslechová cvičení		
	Mluvení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-2-01	●rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, dokáže je reprodukovat a odpovídat na jednoduché otázky	Pojmenovat části počítače Volný čas Záporné keim Číslovky do 100 Zvířata a jejich popis		
DCJ-9-2-02	●na základě slovní zásoby a frází sestaví rozhovor na dané téma a dokáže ho reprodukovat	Jednoduchý popis věcí, osob, zvířat Podmiňovací způsob pomocí mögen + určitého slovesa Pozvání do kina		
DCJ-9-2-03	● odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Činnosti podle ročních období, kalendářní rok /měsíce, roční období, dny v týdnu, časové údaje, svátky/, počasí Cestování – koupení jízdenky, zamluvení ubytování Vybrané předložky Různá povolání		
	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-3-01	●je schopen zorientovat se v textu, dokáže v něm vyhledat potřebné informace, které se vztahují k osvojovaným tématům a dokáže reagovat na jednoduché otázky	Základní gramatické struktury a typy vět Časování pravidelných sloves v přítomném čase Časování slovesa sein, haben v přítomném čase		

DCJ-9-3-02	● rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Efektivní práce s dvojjazyč. slovníkem Čtení a překlad jednoduchého textu Vídeň – zajímavosti, realie zemí příslušných jazykových oblastí		
	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-4-01	● vyplní základní a rozšířené údaje o sobě a své rodině ve formuláři	Jednoduchý dopis, pozvánka na oslavu		
DCJ-9-4-02	● na základě slovní zásoby a frází sestaví rozhovor na dané téma a dokáže ho reprodukovat	Složitější formulář		

9. ročník – dotace: 2, povinně volitelný

	Poslech s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
	● rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat ● rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Obec, město, dopravní prostředky Poslechová cvičení Jednoduché informační nápisy		
	Mluvení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-2-01	● zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Jednoduchá orientace v budově, otázky na směr cesty		
DCJ-9-2-02	● sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a dalších osvojovaných témat	Používání číslovek větších než 1000 Způsobová slovesa müssen, können, dürfen		

DCJ-9-2-03	• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Škola, školní předměty, rozvrh hodin Rozkazovací způsob Předložky se 3. a 4. pádem Časování sloves s odlučitelnou předponou Povinnosti v průběhu dne Můj den Nakupování, oblékání Můj týdenní program a činnosti s tím spojené Pozvání do kina, domluvení schůzky Popis pokoje Časové údaje Potraviny, jídlo Lidské tělo, zdraví člověka, u lékaře	Př	
	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-3-03	• rozumí krátkému jednoduchému textu, dokáže v něm vyhledat potřebné informace, které se vztahují k osvojovaným tématům a dokáže reagovat na jednoduché otázky	Přivlastňovací zájmena Časování vybraných nepravidelných sloves v přítomném čase se změnou kmenové samohlásky Vybrané předložky se 3. a 4. pádem Četba textu a překlad		

	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-4-02	• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	E-mailová zpráva		
DCJ-9-4-03		Blahopřání, dopis		

5.1.5. ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu Španělský jazyk

Španělský jazyk jako další cizí jazyk se na škole vyučuje od sedmého ročníku s časovou dotací dvou hodin týdně. Žáci si mohou vybrat mezi španělským a německým jazykem.

Vzdělávací obor Španělský jazyk je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*, která má klíčový význam ve výchovně vzdělávacím procesu. Poskytuje praktický jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci Evropy, Latinské Ameriky a dalších částí světa. Španělský jazyk přispívá k porozumění a objevování skutečností, které přesahují zkušenosti zprostředkované mateřským jazykem.

Vzdělávání ve španělském jazyce jako druhém cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 (dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úroveň A1: Žák rozumí známým každodenním výrazům a základním frázím, které slouží k uspokojení konkrétních potřeb, a umí je aktivně používat. Dokáže se představit, představit druhé, klást jednoduché otázky týkající se osobních informací (např. bydliště, rodina, vlastnictví věcí) a odpovídat na ně. Domluví se jednoduchým způsobem, pokud partner mluví pomalu, zřetelně a je ochoten pomoci.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání při využití cizího jazyka.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Je realizována souvisle již od 7. ročníku výuky cizího jazyka jako jeden z vzdělávacích a výchovných cílů předmětu. Převážně si toto téma žáci upevňují u témat Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět a Jsme Evropané.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Španělský jazyk vede učitel žáky k rozvoji těchto kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- efektivnímu získávání poznatků z různých zdrojů, včetně autentických materiálů
- rozvíjení všech jazykových dovedností – poslechu autentických nahrávek, mluvení ve dvojicích i ve skupině, psaní jednoduchých textů a čtení úryvků z literatury či novin
- pochopení významu slov v různých souvislostech pomocí myšlenkových map, kolokací apod.
- vnímání gramatického systému – zařazení dalším španělských jevů (časy sloves, členy, určitost, neurčitost) do existující struktury znalostí
- propojování teoretických poznatků s praxí při konverzacích
- práci s chybou ve španělštině jako s příležitostí k sebezlepšení, nikoli jako s nedostatkem

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáka k:

- práci se slovníky (fyzickými i online)
- využití kompenzačních strategií
- orientaci v jazykovém prostředí – umět požádat o informace (například cestu, otevírací dobu), porozumět odpovědím a zadávat doplňující otázky
- samostatnému řešení úloh v učebnici a pracovním sešitě podle přesných instrukcí

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- správnému užití intonace, důrazu a melodie hlasu pro lepší srozumitelnost
- schopnosti reagovat na slyšené i psané pokyny, otázky a úkoly v španělštině
- formulaci a jasnému vyjádření myšlenek tak, aby je partner snadno porozuměl
- správnému užití intonace, důrazu a melodie hlasu pro lepší srozumitelnost
- správnému používání jazyka s ohledem na sociolingvistický a pragmalingvistický kontext

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- spolupráci ve dvojicích a skupinách při komunikativních aktivitách
- schopnosti obhájit vlastní práci, ale také přijmout konstruktivní zpětnou vazbu a poučit se z ní
- vzájemnému respektu, empatii a ochotě pomáhat spolužákům, především při týmových úkolech v cizím jazyce
- uvědomění si osobní odpovědnosti za vlastní učení i za kolektivní výsledky skupiny

Kompetence občanská

Učitel vede žáka k:

- respektování odlišných kulturních tradic
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje hispánského světa
- seznámení se s kulturními tradicemi a životním stylem v zemích španělsky mluvících (Španělsko, Mexiko, Argentina aj.) s cílem podpořit otevřenost a toleranci

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- systematickému plnění zadaných úkolů a dodržování termínů
- prezentaci výsledků vlastní práce nebo týmových projektů před třídou
- formování pracovních návyků – vedení přehledného sešitu, pravidelné psaní slovíček a udržování osobního jazykového portfolia

7. ročník, dotace: 2, povinně volitelný

Poslech s porozuměním			Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
DCJ-9-1-01	●rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny nahlas a zřetelně a dokáže na ně reagovat. ●rozumí slovům, slovním spojením a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat. ●dokáže porozumět základním informacím v krátkých poslechových textech na daná témata	orientace v pokynech a reakce na ně		
DCJ-9-1-02		porozumění slyšenému textu		
DCJ-9-1-03				
	Mluvení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-2-01	● dokáže sestavit a zapojit se do jednoduchého rozhovoru s danou slovní zásobou a větnými konstrukcemi na téma „Jak se jmenujete? Odkud jste?“	představování se kde kdo bydlí a odkud kdo je pozdravy a oslovení dny v týdnu, měsíce, datum		

DCJ-9-03	• dokáže odpovědět na jednoduché otázky zřetelně a pomalu pronesené vyučujícím. • Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, jeho volného času, a to formou krátké prezentace před třídou za pomoci dané slovní zásoby.	samostatné ústní vyjadřování na zadané téma v rámci probrané slovní zásoby číslovky 1 – 9999 potravin y a stolování		
DCJ-9-02				
	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-3-01	• rozumí jednoduchým informačním nápisům a pokynům. • rozumí krátkému jednoduchému textu a dokáže v něm vyhledat požadovanou informaci a reagovat na otázky k textu. • rozumí slovům a větám na dané úrovni, které se vztahují k běžným tématům.	Svátky a tradice španělsky mluvících zemí foneticky správné čtení orientace ve španělsky psaném textu		
DCJ-9-3-03				
DCJ-9-3-02				
	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-4-01	• dokáže vyplnit základní údaje o své osobě • napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného a jeho zájmů formou krátké zprávy za pomoci dané slovní zásoby s využitím konkrétních gramatických vazeb. • dokáže stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení.	Nácvik psaného textu samostatné písemné vyjadřování na zadané téma v rámci probrané slovní zásoby a gramatických jevů (časování základních sloves, číslovky, zájmena) zájmy, koníčky		
DCJ-9-4-02				
DCJ-9-4-03				

8. ročník – dotace: 2, povinně volitelný

	Poslech s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
DCJ-9-1-01	●rozumí podle dané slovní zásoby pokynům a otázkám učitele na téma „Seznamování“, které jsou pronášeny zřetelně a pomalu a dokáže na ně reagovat prostřednictvím vhodně položených otázek. ●rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech a dokáže na ně reagovat.	ve škole porozumění slyšenému textu		
DCJ-9-1-03		využití osvojených dovedností v běžných konverzačních situacích		
	Mluvení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-2-01	●dokáže sestavit jednoduchý dialog na dané téma a je schopen ho reprodukovat. ●dokáže sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkajícího se jeho samotného, rodiny a školy a zvládá je reprodukovat před třídou. ●reaguje na jednoduché otázky pronášené zřetelně a srozumitelně.	Rodina Fyzický popis osob Dům a jeho části Nábytek Škola Mimoškolní aktivity Život ve městě		
DCJ-9-2-02				
DCJ-9-2-03				
	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-3-01	● rozumí jednoduchým orientačním nápisům a pokynům.	orientace ve španělsky psaném textu		
DCJ-9-3-03				

DCJ-9-3-02	• dokáže porozumět textu přiměřené úrovně a vyhledá v něm požadovanou informaci. • rozumí slovům slovním spojením a větám, které se vztahují k daným tématům. • dokáže používat slovník a vyhledávat v něm, využívá i online nástroje pro studium	foneticky správné a plynulé čtení		
	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-4-02	• ovládá základní španělskou interpunkci. • dokáže napsat jednoduchý text týkající se jeho domu a jeho rodiny	práce se slovníkem samostatné písemné vyjadřování na zadané téma v rámci probrané slovní zásoby		

9. ročník – dotace: 2, povinně volitelný

Poslech s porozuměním			Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
DCJ-9-1-01	●rozumí pokynům a otázkám učitele podle dané slovní zásoby. ●dokáže reagovat na jednoduché otázky pronášené zřetelně a srozumitelně, rozumí , slovním spojením a jednoduchým větám	správná orientace v pokynech a reakce na ně		
DCJ-9-1-02		porozumění slyšenému textu a jeho zpětná reprodukce		
DCJ-9-1-03				

	●rozumí informacím v kratších poslechových textech a dokáže na ně reagovat.			
	Mluvení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-2-01	●je schopen sestavit dialog na dané téma „Jak se orientovat ve městě“ s danou slovní zásobou a vhodnými větnými konstrukcemi a dokáže ho reprodukovat. ●sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.	využití osvojených dovedností v běžných konverzačních situacích samostatné ústní vyjadřování na zadané téma v rámci probrané slovní zásoby Můj den Moje rodina		
DCJ-9-2-02				
	Čtení s porozuměním		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-3-01	●rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům na téma prázdnin y nákupů, dokáže je přeložit. ●rozumí slovům a větám, které se vztahují k běžným tématům. ●rozumí zjednodušenému textu vybraného ze španělské literatury dané úrovně a dokáže v něm vyhledat požadované informace.	orientace ve španělsky psaném textu a schopnost reagovat na otázky a úkoly Latinská Amerika Turistika Nakupování Španělská literatura sdělení v rámci probrané slovní zásoby		
DCJ-9-3-02				
DCJ-9-3-03				
	Psaní		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
DCJ-9-4-02	●Napíše jednoduchý text týkající se zájezdu do španělsky hovořící země ●dokáže vyplnit údaje o sobě na formuláři.	vyplnění itineráře zájezdu do Španělska co navštívit ve španělských městech jednoduchý písemný projev		
DCJ-9-4-01				

DCJ-9-4-03	● dokáže stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení.			

5.2. Matematika a její aplikace

5.2.1. MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Časová dotace předmětu je na 1. stupni 5 hodin týdně, pouze v 1. ročníku jsou 4 hodiny týdně. Na druhém stupni se matematika vyučuje s časovou dotací 5 hodin týdně.

Finanční gramotnost se prolíná celým předmětem a zároveň je vyučována jako samostatný předmět v devátém ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Žáci se zájmem a talentovaní žáci se mohou zúčastnit matematických soutěží: Pythagoriáda, Klokán, Matematická olympiáda.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v předmětu Matematika směřuje k utváření a rozvíjení následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- rozvíjení logického a abstraktního myšlení formou vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek a kvízů
- efektivnímu využívání matematických nástrojů – početních operací, algoritmů, metod řešení úloh – při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- využívání matematického jazyka, včetně matematické symboliky
- využívání znalostí v odhadu správnosti řešení úloh, orientaci v číselných oborech, orientaci v rovině a prostoru
- utváření soustavy klíčových poznatků významných pro poznávání a dalšímu praktickému využití
- rozvíjení paměti prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- samostatnému uvažování a řešení problémů formou vhodných úloh a příkladů vycházejících z reálného života
- poznávání, že matematická úloha má různé varianty řešení, umí je nalézat
- aplikaci známých postupů při řešení nových problémů
- realizaci rozboru problému, tvoření plánu jeho řešení, odhadování výsledku a volbě správného postupu k vyřešení problému
- vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadání
- vyslovování hypotézy na základě pokusu nebo zkušenosti a k ověřování nebo vyvrácení své hypotézy
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- využívání informačních a komunikačních prostředků pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- přesnému a stručnému užití matematického jazyka, včetně matematické symboliky, k orientaci v různých grafech, tabulkách a diagramech
- schopnosti pozorování a aktivního naslouchání
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- účinné spolupráci ve skupině
- vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- zvládání základní pracovní činnosti s důrazem na přesnost formou projektů a dalších činností (modelování a výroba různých těles)
- samostatnosti při práci s matematickým textem, vyhledávání informace v tisku a na internetu, třídění a zpracovávání informací
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

1. ročník – dotace: 4, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Číslo a početní operace		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-03 M-3-1-04 M-3-1-05	•používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků •čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti •užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose •provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech •řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace •zná význam: méně, více, první, poslední, větší, menší •umí zapsat, přečíst a vyřešit příklady na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu i s přechodem přes desítku	Počítání předmětů v daném souboru, Vytváření souborů s daným počtem prvků Čtení a psaní čísel Porovnávání čísel Sčítání a odčítání v oboru do 20 Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání Řešení slovních úloh s využitím vztahů o n- více o n-méně		
	Závislosti, vztahy a práce s daty		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-3-2-02	•popisuje jednoduché závislosti z praktického života •zná značku pro litr, metr, kilogram	Vyplňování tabulek Jednotka objemu – litr Jednotka délky - metr a centimetr Jednotka hmotnosti – kilogram Měření, vážení, pozorování		

	Geometrie v prostoru		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-3-3-01	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Třídění geometrických tvarů a těles (čtverec, obdélník, trojúhelník, krychle, koule) Orientace v prostoru (nahore, dole, vlevo, vpravo, před, za)		
M-3-3-02	- porovnává velikost útvarů - orientuje se v prostoru			

2. ročník – dotace: 4 + 1, povinný

Číslo a početní operace			Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
M-3-1-02 M-3-1-03	●sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes 10 ●počítá do 100 - na počítadle s penězi, ve čtvercové síti ●porovnává a zapisuje čísla do 100 ●orientuje se na číselné ose ●sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku ●řeší praktické úlohy se sčítáním a odčítáním ●řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel ●řeší slovní úlohy s užitím vztahů o n-více, o n-méně v oboru do 100	Číselná řada Znaménka $>$ $<$ $=$ $+$ $-$ $:$ $\times$ Součet čísel bez přechodu 10 Součet čísel s přechodem 10 Řešení slovních úloh na sčítání, odčítání Vztahy o x více, o x méně Násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 10 Činitelé - záměna činitelů Složitější slovní úlohy Přirozená čísla		
M-3-1-04	●provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru do 100 ●Násobí a dělí čísla 1, 2, 3, 4, 5, 10			

	Závislosti, vztahy a práce s daty		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-3-2-01	●umí číst hodiny ●zná časové jednotky - hodina, minuta, sekunda, provádí jednoduché převody jednotek času, orientuje se v čase ●doplňuje posloupnosti čísel ●rozumí jednoduché tabulce	Orientace v čase Čtení údajů na hodinách Slovní úlohy o n méně, o n více, n krát méně, n krát více		
M-3-2-03				
	Geometrie v prostoru		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-3-3-02	●kreslí křivé a rovné čáry ●odhaduje délku úsečky - cm, dm ●měří délku na cm ●pozná geometrická tělesa a obrazce v praxi ●vymodeluje krychli, kvádr ●Narýsuje úsečku a lomenou čáru	Geometrické pojmy Rovinné obrazce DV • trojúhelník • čtverec • obdélník • kruh Tělesa • krychle, kvádr • válec, koule Rýsování -úsečka, lomená čára Délka úsečky Jednotky cm, dm, m Označení bodů úsečky		
M-3-3-01				
M-3-3-03				

3. ročník – dotace: 4 + 1, povinný

	Číslo a početní operace		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
M-3-1-01	• používá přirozená čísla k modelování reálných situací	Zápis čísla v desítkové soustavě Číselná osa		

M-3-1-02	• počítá předměty v daném souboru s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 • zaokrouhluje přirozená čísla na daný řád do 1000 • užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Číselná řada do 100 Zaokrouhlování na desítky Písemné sčítání a odčítání do 100 Násobilka 6, 7, 8, 9 Sčítání a odčítání z paměti do 100 Součet a rozdíl čísel Násobení a dělení mimo obor násobílek Numerace v oboru do 1000 Písemné sčítání a odčítání do 1000 Pamětní sčítání a odčítání do 1000 Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Slovní úlohy Řešení slovních úloh Dělení se zbytkem Odhad a kontrola výsledku FG		
M-3-1-03	• užívá lineární uspořádání • zobrazí číslo na číselné ose • zná násobky čísel 1 až 10, umí je zobrazit na číselné ose			
M-3-1-05	• provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • umí odhadnout výsledek příkladu přiměřené náročnosti a zkontroluje výsledek • dělí se zbytkem			
Závislosti, vztahy a práce s daty			Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-3-2-02	• popisuje jednoduché závislosti z praktického života • provádí jednoduché převody jednotek délky	Jízdní řád DV Jednotky délky, převody jednotek Slovní úlohy - zápis a řešení pomocí tabulek Závislosti a jejich vlastnosti – jednoduché grafy a diagramy		
M-3-2-03	• doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel			

	Geometrie v prostoru		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-3-3-01	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Uzavřená lomená čára Jednotky délky, převody jednotek		
M-3-3-02	- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (písmena, jednoduché obrazce) - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - zná a používá základní matematické pojmy - obvod, obsah, povrch, objem, názvy obrazců a těles	Grafický součet, rozdíl a násobek úsečky Základní útvary v rovině: a) přímka, polopřímka, úsečka b) obrazce - čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník Konstrukce trojúhelníku Osová a rovinná souměrnost Tělesa: kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec – procvi -		
M-3-3-01	narýsuje trojúhelník zadaný pomocí tří stran	čování prostorové představivosti		
M-3-3-03	vymodeluje, popíše a narýsuje rovnoběžné a kolmé přímky	Obvod a obsah obrazce Vzájemná poloha dvou přímek v rovině		

4. ročník – dotace: 4 + 1, povinný

	Číslo a početní operace		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
M-5-1-01	využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost, sčítání a násobení	Sčítání a odčítání do 1 000		
M-5-1-02	provádí písemné početní operace s přirozenými čísly	Násobení a dělení Násobení a dělení 10, 100, 1 000		
M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla	Vlastnosti početních operací s čísly Početní operace do 1000 000 Zaokrouhlování Pamětné sčítání a odčítání		

M-5-1-04	•provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do 1 000 000 •řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel •zapiše postup řešení slovní úlohy •umí algoritmy písemných výpočtů •náznorně vyznačí části celku •modeluje a určí část celku •používá zápis ve formě zlomku	Písemné sčítání a odčítání Obtížnější slovní úlohy Pamětné násobení a dělení Písemné násobení jednociferným a víceciferným činitelem Písemné dělení jednociferným dělitelem Rovnice s jednou neznámou Jednoduché a složené slovní úlohy Zavedení pojmu zlomek, znázornění		
	Závislosti, vztahy a práce s daty		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-5-2-01 M-5-2-02	•vyhledává, sbírá a třídí data •čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy •orientuje se v probraných základních jednotkách	Převody jednotek Diagramy a grafy Tabulky		
	Geometrie v prostoru		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-5-3-01 M-5-3-02 M-5-3-03 M-5-3-04	•narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce •sčítá a odčítá graficky úsečky •určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku •sestrojí rovnoběžky a kolmice •určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Shodnost kružnic Poloměr a průměr kruhu a kružnice Přímka Grafický součet a rozdíl úsečky Rovnoběžnost a různoběžnost přímk Rovnoběžníky a jejich konstrukce Stavby z krychlí		

M-5-3-05	- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary - určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - přečte souřadnice bodů ve čtvercové síti - dodržuje základní hygienické návyky při rýsování - používá správné rýsovací pomůcky - zná a používá základní matematické pojmy	Obsah čtverce, obdélníka Jednotky obsahu Osová souměrnost Osa úsečky Souřadnice bodů Síť těles		
	Nestandardní aplikační vztahy a problémy		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-5-4-01	- řeší jednoduché slovní úlohy z praxe - řeší problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech - Umí přečíst historické letopočty	Slovní úlohy FG Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Římské číslice		

5. ročník – dotace: 4 + 1, povinný

	Číslo a početní operace		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
M-5-1-03 M-5-1-02	- porovnává a zobrazuje přirozená čísla - zaokrouhluje přirozená čísla - pamětně sčítá a odčítá - písemně násobí až čtyřciferným činitelem	Přirozená čísla do milionu a přes Číselná osa Početní výkony s přirozenými čísly		

M-5-1-06	•písemně dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem	Násobení jednociferným, dvojciferným, trojciferným a čtyřciferným činitelem		
M-5-1-07	•řeší slovní úlohy, včetně zápisu postupu	Zaokrouhlování, algoritmy zaokrouhlování		
M-5-1-08	•porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel •zapiše, přečte a zobrazí desetinné číslo na číselné ose •sčítá a odčítá desetinná čísla •zná řady čísel •porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Algoritmy výpočtů Znázornění zlomku na diagramu Smíšená čísla Zlomky se jmenovatelem 10, 100 Zobrazení desetinných čísel na číselné ose a zápis desetinných čísel Sčítání, odčítání a zaokrouhlování desetinných čísel Zápis čísel v desítkové soustavě Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem Celá čísla – zavedení pojmu, znázornění na číselné ose (teploměr)		
	Závislosti, vztahy a práce s daty		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-5-2-02	•převádí jednotky obsahu •zná řady čísel (včetně desetin a setin) •čte a sestrojí sloupkový diagram v soustavě souřadnic	Převody jednotek Diagramy - zlomky Jízdní řady Souvislost tabulky, grafu, soustava souřadnic		

	Geometrie v prostoru		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-5-3-01 M-5-3-04 M-5-3-03	•narýsuje čtverec, obdélník, pravoúhlý trojúhelník •vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka •narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce •sestrojí rovnoběžky a kolmice •pozná a popíše pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník •správně používá rýsovací pomůcky	Konstrukce čtverce, obdélníka, trojúhelníka - obvod a obsah Osově souměrné útvary, obvod a obsah obrazce Jednotky délky a jejich převody Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Povrch kvádru a krychle – rozvoj prostorové představivosti		
	Nestandardní aplikační vztahy a problémy		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-5-4-01	•řeší jednoduché slovní úlohy z praxe •řeší problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech	Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost		

6. ročník – dotace: 4 + 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Číslo a proměnná		Přesahy	Průřezová témata
	Výstupy	učivo		
M-9-1-03	●modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel Násobek a dělitel Znaky dělitelnosti Prvočísla a čísla složená Společný násobek Nejmenší společný násobek Společný dělitel Největší společný dělitel Slovní úlohy s využitím největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku 2 až 3 přirozených čísel		
M-9-1-01	●provádí početní operace v oboru přirozených čísel a desetinných čísel	Desetinná čísla Rozšíření pojmu desetinné číslo Znázorňování desetinných čísel na číselné ose		
M-9-1-02	●zaokrouhluje a provádí jednoduché odhady	Porovnávání desetinných čísel Zaokrouhlování desetinných čísel		
M-9-1-04	●vyjádří vztah kvantitativně celek – část desetinným číslem	Sčítání a odčítání desetinných čísel Násobení a dělení desetinných čísel, číslem 10, 100, 1000 Násobení a dělení desetinných čísel Písemné algoritmy Vlastnosti početních výkonů s deset. čísly.		

		Řešení úloh z praxe vedoucích k početním výkonům s desetinnými čísly Výpočty na kalkulačce, využití paměti		
	Závislosti, vztahy a práce s daty		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-9-2-01	●vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Aritmetický průměr		
	Geometrie v prostoru		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-9-3-03	●určuje velikost úhlu měřením a výpočtem ●zvládá techniku práce s kružítkem	Úhel Pojem úhel Přímý úhel, pravý úhel Osa úhlu, shodnost úhlů Přenášení úhlu Užití úhloměru Velikost úhlu Porovnání a třídění úhlů podle velikosti Převody a užití jednotek velikosti úhlu Sčítání a odčítání úhlů Násobení a dělení úhlů Vedlejší a vrcholové úhly Souhlasné a střídavé úhly		
M-9-3-06	●načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti	Osová souměrnost Shodnost geometrických útvarů		
M-9-3-08	●určí osově souměrný útvar v praktickém životě			

M-9-3-01	● zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh ● využívá potřebnou matematickou symboliku ● charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ● načrtne a sestrojí základní rovinné útvary	Osová souměrnost a její vlastnosti Konstrukce obrazu v osově souměrnosti Osově souměrné obrazce (Dopravní značky) DV Trojúhelník Základní pojmy Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku Konstrukce trojúhelníku ze tří stran Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník Výšky a těžnice trojúhelníku Sestrojování kružnice vepsané a opsané trojúhelníku		
M-9-3-12				
M-9-3-11	● určuje a charakterizuje základní tělesa ● odhaduje a vypočítává povrch a objem těles ● načrtne a sestrojí síť kváдру a krychle ● vypočítá obvod a obsah obdélníka a čtverce	Krychle a kvádr Zobrazení krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání Objem těles v krychlové síti Jednotky objemu a jejich převádění Výpočet objemu kváдру a krychle ve slovních úlohách Povrch kváдру a krychle Povrch kváдру a krychle ve slovních úlohách		
M-9-3-04				

	Nestandardní aplikační vztahy a problémy		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	Učivo		
M-9-4-01	● řeší geometrické úlohy s využitím geometrických poznatků ● řeší úlohy matematické soutěže pomocí získaných znalostí a dovedností ● doplňuje číselné řady na základě logické úvahy	Netradiční geometrické úlohy Číselné a logické řady Příklady z matematických soutěží, zábavné úlohy, kvízy a matematické Hlavyolamy		

7. ročník – dotace: 3 + 2, povinný

	Číslo a proměnná		Přesahy	Průřezová Témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	Učivo		
M-9-1-02 M-9-1-04	● zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor ● kvantitativně vyjadřuje vztah celek-část zlomkem ● řeší slovní úlohy na početní výkon se zlomky ● provádí početní operace se zlomky	Zlomky Pojem zlomku Znázorňování zlomků na číselné ose Základní tvar zlomku Rozšiřování a krácení zlomků Porovnávání zlomků podle velikosti Smíšená čísla Společný jmenovatel Početní výkon se zlomky Převádění zlomků na desetinná čísla a naopak Složené zlomky Převrácené číslo		-
M-9-1-04		Celá čísla		
M-9-1-01				

M-9-2-01	• provádí početní operace v oboru celých čísel • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Kladná a záporná celá čísla Porovnávání celých čísel podle velikosti Uspořádání celých čísel na číselné ose Čísla navzájem opačná Absolutní hodnota čísla Početní výkony s celými čísly		
M-9-1-02	• analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Racionální čísla Pojem racionálního čísla Porovnávání racionálních čísel podle velikosti Zobrazování racionálních čísel a čísel. ose Početní operace s racionálními čísly Vyjadřování racionálních čísel zlomkem nebo desetinným číslem Řešení slovních úloh v oboru racion. čísel		
M-9-1-01	• provádí početní operace v oboru racionálních čísel			
M-9-1-06	• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Procenta Pojem procenta Základ Procentová část		

	● vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ● řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) ● matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů ● užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část procentem	Počet procent Slovní úlohy na tři typy základních úloh na procenta Úrok Jednoduché úrokování Promile Procenta na diagramech		
	Závislosti, vztahy a práce s daty		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-9-2-01	● vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ● řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů ● určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti ● vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem ● matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů ● užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací ● užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část poměrem	Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost Vyjádření poměru dělením, zlomkem Převrácený poměr Krácení a rozšiřování poměru Postupný poměr Změna v daném poměru Měřítko plánu a mapy Přímá úměrnost Soustava souřadnic Graf přímé úměrnosti Nepřímá úměrnost Úměra, trojčlenka Slovní úlohy na přímou a nepřímou úměrnost Slovní úlohy řešené trojčlenkou		
M-9-2-03				
M-9-1-04				
	Geometrie v rovině a prostoru		Přesahy	Průřezová

	výstupy	učivo		témata
M-9-3-01	• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Shodnost Shodnost rovinných útvarů Shodnost trojúhelníků Věty o shodnosti trojúhelníků		
M-9-3-02	• charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • načrtne a sestrojí rovinné útvary • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu Středová souměrnost Útvar středově souměrný		
M-9-3-06	• načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar			
M-9-3-07	• užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Rovnoběžky Základní pojmy Rovnoběžníky Výšky a úhlopříčky rovnoběžníků Obvod a obsah rovnoběžníku Obvod a obsah trojúhelníku Vlastnosti lichoběžníku Obvod a obsah lichoběžníku Konstrukce čtyřúhelníků		
M-9-3-04	• vypočítá obvod a obsah rovnoběžníků			
M-9-3-09	• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Hranoly Základní pojmy		
M-9-3-12	• odhaduje a vypočítá objem a povrch těles			

M-9-3-11	• načrtne a sestrojí síť základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • řeší úlohy na prostorovou představivost	Objem a povrch hranolu Síť hranolů Úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů hranolu		
M-9-3-13				
	Nestandardní aplikační úlohy a problémy		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-9-4-01	• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost • aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy Úlohy z matematických soutěží Matematické hlavolamy a kvízy		
M-9-4-02				

8. ročník – dotace: 4 + 1, povinný

	Číslo a proměnná		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
M-9-1-02	• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • určí druhou a třetí mocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky	Druhá mocnina a odmocnina Druhá mocnina Druhá odmocnina Využití tabulek Využití kalkulátoru Slovní úlohy z praxe na užití druhé mocniny a odmocniny		
M-9-1-01				
M-9-1-09				
M-9-1-01				

M-9-1-01	• určí druhou a třetí odmocninu pomocí tabulek a pomocí kalkulačky • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • určí druhou a třetí mocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky • určí druhou a třetí odmocninu pomocí tabulek a pomocí kalkulačky • provádí základní početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	Mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi Mocniny s přirozenými mocniteli Určování třetích mocnin pomocí tabulek Určování třetích a vyšších mocnin pomocí kalkulátoru Mocnina záporného čísla, 0 a kladného čísla Sčítání a odčítání mocnin Násobení mocnin Dělení mocnin Mocnina součinu, zlomku a mocniny Mocniny s nekladným celým mocnitelem Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě		
M-9-1-07				
M-9-1-07	• matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	Výrazy a jejich využití Číselný výraz Hodnota výrazu Proměnná		
M-9-1-07	• určí hodnotu výrazu • sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Výraz s proměnnou Dosazování do výrazu		

M-9-1-09	● analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel ● zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text ● dosadí do výrazu s proměnnou	Zápis slovního textu pomocí výrazů Jednočlen a mnohočlen Sčítání a odčítání jednočlenů Přičítání a odčítání mnohočlenů Násobení jednočlenů Násobení mnohočlenu jednočlenem Násobení mnohočlenu mnohočlenem Druhá mocnina dvojčlenu Rozdíl druhých mocnin Dělení mnohočlenu jednočlenem Úpravy mnohočlenu na součin (vytýkání před závorku, užití vzorců)		
M-9-1-08				
M-9-1-09	● formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic ● analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Lineární rovnice Rovnost a její vlastnosti Ekvivalentní úpravy Lineární rovnice s jednou neznámou Provádění zkoušky správnosti řešení Výpočet neznámé veličiny ze vzorce Slovní úlohy řešené rovnicemi		
M-9-1-08	● řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav, ověří výsledek řešení			

	Závislosti, vztahy a práce s daty		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-9-2-01 M-9-2-02 M-9-2-04 M-9-2-05	• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Základy statistiky Statistický soubor Statistické šetření Třídění podle kvantitativních nebo kvalitativních znaků Jednotka, znak, četnost Aritmetický průměr Medián, modus Diagramy – sloupkový, kruhový Čtení a sestrojování diagramů s údaji zadanými v procentech		
	Geometrie v rovině a prostoru		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-9-1-02 M-9-1-01 M-9-3-01 M-9-3-01 M-9-3-01	• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • vypočítá třetí stranu pravoúhlého trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty • řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty	Pythagorova věta Její algebraický a geometrický význam Slovní úlohy z praxe na užití Pythagorovy věty Výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku Iracionální čísla Reálná čísla Kružnice a kruh		

M-9-3-01 M-9-3-05	• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • využívá matematickou symboliku • určí vzájemnou polohu přímky a kružnice, dvou kružnic • sestrojí tečnu, sečnu a tětívu	Základní pojmy Vzájemná poloha kružnice a přímky Sečna, tečna, tětíva, vnější přímka Thaletova věta Konstrukce tečny ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice Vzájemná poloha dvou kružnic Středná Délka kružnice Obsah kruhu Ludolfovo číslo		
M-9-3-09		Válec		
M-9-3-10	• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Základní pojmy		
M-9-3-11	• odhaduje a vypočítá objem a povrch válce	Konstrukce sítě válce		
M-9-3-13	• načrtne a sestrojí síť válce • analyzuje a řeší geometrické úlohy z praxe	Povrch a objem válce		
	• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů	Slovní úlohy na výpočty objemu a povrchu válce		
M-9-3-08	• nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Využití úloh z praxe na výpočty objemu a povrchu válce		
	• načrtne a sestrojí rovinné útvary			

M-9-3-05	• charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • analyzuje a řeší geometrické úlohy z praxe • nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Konstrukční úlohy v rovině Základní konstrukční úlohy Základní pravidla přesného rýsování Množiny všech bodů dané vlastnosti Konstrukční úlohy řešené pomocí množin všech bodů dané vlastnosti Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků Rozbor, zápis a provedení konstrukce Diskuse o počtu řešení		
M-9-3-06	polohových a nepolohových konstrukčních úloh • využije Thaletovu kružnici v konstrukčních úlohách • zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky • využívá vztahů mezi geometrickými útvary k řešení konstrukčních úloh			
	Nestandardní aplikační úlohy a problémy		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-9-3-13	• analyzuje a řeší geometrické úlohy z praxe	Číselné a logické řady		
M-9-4-01	• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Číselné a obrázkové analogie		
M-9-4-02	• řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Logické a netradiční geometrické úlohy Příklady z atematických soutěží matematické hádanky a kvízy		

9. ročník – dotace: 4 + 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Číslo a proměnná		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-9-1-07	• matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním • provádí krácení a rozšiřování lomených výrazů a určuje definiční obor lomených výrazů • řeší reálné situace s pomocí rovnic s neznámou ve jmenovateli	Lomené výrazy a jejich využití Lomený výraz Definiční obor výrazu Rozšiřování a krácení lomených výrazů Početní výkony s lomenými výrazy Složené lomené výrazy a jejich zjednodušování Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli Řešení slovních úloh z praxe vedoucí k rovnicím s neznámou ve jmenovateli		
M-9-1-08		Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Lineární rovnice se dvěma neznámými Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou		
M-9-1-08		• formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • řeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých sčítací, dosazovací, grafickou a kombinovanou metodou • řeší slovní úlohy pomocí soustavy dvou rovnic		

		rovníc se dvěma neznámými Grafické řešení soustav dvou rovnic se dvěma neznámými		
	Závislosti, vztahy a práce s daty		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-9-2-05 M-9-2-04	• matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • vysvětlí pojem funkce, definiční obor • danou funkci vyjádří rovnicí, tabulkou, grafem • určí rostoucí, klesající a konstantní funkci	Funkce Pojem funkce Definiční obor funkce Množina hodnot funkce Závislá a nezávislá proměnná Graf funkce Rostoucí a klesající funkce Konstantní funkce Lineární funkce Nepřímá úměrnost Kvadratická funkce Funkce s absolutní hodnotou		
	Geometrie v rovině a prostoru		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-9-3-01	• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých	Podobnost		

M-9-3-07	praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Podobnost geometrických útvarů v rovině		
M-9-3-13	• užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Poměr podobnosti trojúhelníků		
M-9-4-02	• řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Věty o podobnosti trojúhelníků		
M-9-3-07	• používá podobnost k řešení situací z praxe	Dělení úseček v daném poměru		
M-9-3-07	• rozlišuje a správně používá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Zvětšování a zmenšování rovinných obrazců v daném poměru		
M-9-3-09	• určuje a charakterizuje jehlan, kužel a kouli, analyzuje jejich vlastnosti	Užití podobnosti při konstrukci technických výkresů, plánů a map		
M-9-3-10	• odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele, koule	Jehlan, kužel, koule		
M-9-3-11	• načrtne a sestojí síť jehlanu a kužele • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Objem a povrch jehlanu		
M-9-3-12	• řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Konstrukce sítě jehlanu		
M-9-3-13		Objem a povrch kužele		
		Konstrukce sítě kužele		
		Řešení úloh z praxe na výpočty objemů a povrchů jehlanu a kužele i s užitím goniometrických funkcí		

		Objem a povrch koule		
	Nestandardní aplikační úlohy a problémy		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
M-9-2-05	• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • vysvětlí pojmy: daň z příjmu, DPH, úrok, úroková míra, věřitel, dlužník, dluhopis, termínovaný vklad • řeší úlohy z oblasti finanční matematik	Základy finanční matematiky Jednoduché úrokování Úrok Jistina Úroková doba Úrokovací období Úroková míra Složené úrokování Kombinované úrokování Řešení slovních úloh z praxe FG		
M-9-1-09				
M-9-4-02		• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	

M-9-4-01	• analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Příklady z matematických soutěží, zábavné úlohy a kvízy O		

5. 3. Vyučovací předmět Informatika

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

Vyučovací předmět **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni (4., 5. třída) si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni (6. – 9. třída) žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření předmětu:

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v předmětu Informatika směřuje k utváření a rozvíjení následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- rozvíjení logického a abstraktního myšlení formou vhodných problémových úkolů, logických úloh, hádanek a kvízů
- efektivnímu využívání algoritmů, metod řešení úloh – při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- využívání odborného jazyka, včetně symboliky
- využívání znalostí v odhadu správnosti řešení úloh
- utváření soustavy klíčových poznatků významných pro poznávání a dalšímu praktickému využití
- rozvíjení paměti prostřednictvím algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení problémů

- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby vhodných nástrojů (operací, algoritmů, metod řešení úloh) k jeho efektivnímu využívání

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- samostatnému uvažování a řešení problémů formou vhodných úloh a příkladů vycházejících z reálného života
- poznávání různých variant řešení a umění je nalézt
- aplikaci známých postupů při řešení nových problémů
- realizaci rozboru problému, tvoření plánu jeho řešení, odhadování výsledku a volbě správného postupu k vyřešení problému
- vyhodnocování správnosti zvoleného řešení vzhledem k zadání
- vyslovování hypotézy na základě pokusu nebo zkušenosti a k ověřování nebo vyvracení své hypotézy
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- využívání poznatků a dovedností v praktických činnostech

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- využívání informačních a komunikačních prostředků pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- přesnému a stručnému užití odborného jazyka, včetně symboliky, k orientaci v různých grafech, tabulkách a diagramech
- schopnosti pozorování a aktivního naslouchání
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním informatického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- účinné spolupráci ve skupině
- vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- zvládnání základní pracovní činnosti s důrazem na přesnost formou projektů a dalších činností (modelování apod.)
- samostatnosti při práci s vybraným textem, vyhledávání informace v tisku a na internetu, třídění a zpracovávání informací
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení.

4. ročník – dotace: 1, povinný

	Data, informace a modelování		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-5-1-02 - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	sdělí informaci obrázkem	Piktogramy, emodži		
I-5-1-03 - vyčte informace z daného modelu	předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel	Kód		
	zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text	Přenos na dálku, šifra		
	zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky	Pixel, rastr, rozlišení		
	obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Tvary, skládání obrazce		
	Algoritmizace a programování		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		

I-5-2-01 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	sestaví robota podle návodu	Sestavení programu a oživení robota		
I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	sestaví program pro robota oživí robota, otestuje jeho chování	Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru		
I-5-2-03 - v blokově orientovaném program. jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	najde chybu v programu a opraví ji upraví program pro příbuznou úlohu	Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru		
I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	pomocí programu ovládá světelný výstup a motor pomocí programu ovládá senzor používá opakování, události ke spouštění programu			
	Digitální technologie		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-5-4-01 - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši		
I-5-4-03 - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí - edituje digitální text, vytvoří obrázek přehraje zvuk či video	Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici		

I-5-4-01 - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-5-4-03 - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	uloží svoji práci do souboru, otevře soubor používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst v textu rozpozná osobní údaje rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje		

I-5-3-01 - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy		

5. ročník – dotace: 1, povinný

	Data, informace a modelování		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-5-1-02 - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 - vyčte informace z daného modelu	pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model		
	Algoritmizace a programování		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-5-2-01 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 - v blokově orientovaném program. jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy v programu najde a opraví chyby rozepozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát vytvoří a použije nový blok	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Ovládání pomocí senzoru Kombinace procedur		

postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	upraví program pro obdobný problém			
I-5-2-01 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy	Kreslení čar Pevný počet opakování		OSV 10
I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	v programu najde a opraví chyby	Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření		
I-5-2-03 - v blokově orientovaném program. jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj	Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů		
I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Programovací projekt Ovládání pohybu postav		
I-5-2-01 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví	Násobné postavy a souběžné reakce		

I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	program pro řízení pohybu a reakcí postav	Modifikace programu		
I-5-2-03 - v blokově orientovaném program. jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav	Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami		
I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	Čtení programů Programovací projekt		
	Informační systémy		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-5-1-01 - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad		
I-5-3-02 - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu		

6. ročník – dotace: 1, povinný

	Data, informace a modelování		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-9-1-02 - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO		
I-9-1-01 - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce		

	odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce	Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty		
	Algoritmizace a programování		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-9-2-01 - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 - v blokově orientovaném program. jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech	Vytvoření programu Opakování Podprogramy		

něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	diskutuje různé programy pro řešení problému			
I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní			
	Informační systémy		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-9-3-01 - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		
I-9-3-04 - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů			

7. ročník – dotace: 1, povinný

	Data, informace a modelování		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		

I-9-1-03 - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost		
	Algoritmizace a programování		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-9-2-01 - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi		

I-9-2-05 - v blokově orientovaném program. jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			
I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		Větvení programu, rozhodování		
	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	Grafický výstup, souřadnice		
I-9-2-01 - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	Podprogramy s parametry		
	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	Proměnné		
I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna			

I-9-2-05 - v blokově orientovaném program. jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			
	Digitální technologie		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-9-4-02 - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu		

I-9-4-04 - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	zařízení jsou připojena do školní sítě	Metody zabezpečení přístupu k datům		
I-9-4-05 - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		

8. ročník – dotace: 1, povinný

	Data, informace a modelování		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-9-1-03 - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost		
I-9-1-04 - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k				

řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností			
	Algoritmizace a programování		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-9-2-02 - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním		
I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost přečte program pro robota a najde v něm případné chyby	Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva)		
I-9-2-05 - v blokově orientovaném program. jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	ovládá výstupní zařízení a senzory robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej	Čtení programu Projekt Můj robot Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu		
I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji	Připojení sluchátek, tvorba hudby		

	používá opakování, rozhodování, proměnné			
	ovládá výstupní zařízení desky			
	Informační systémy		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-9-3-03 - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky		
I-9-3-02 - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat		

9. ročník – dotace: 1, povinný

	Data, informace a modelování		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-9-1-03 - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost		

	Algoritmizace a programování		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-9-2-02 - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné	řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích		

problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	Ovládání myši, posílání zpráv		
I-9-2-05 - v blokově orientovaném program. jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní	Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události		
I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy		
	Informační systémy		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-9-3-03 - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum,	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy		

I-9-3-02 - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	pořadí, zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat		
	Digitální technologie		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Výstupy	učivo		
I-9-4-01 - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich	Hardware a software • Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Kompresce a formáty souborů • Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie,		

I-9-4-03 - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu diskutuje o cílech a metodách hackerů vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě • Typy, služby a význam počítačových sítí • Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) - Bezpečnost • Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a		

		pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		

5.4. Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do *pěti tematických okruhů*.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

5.4.1. PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Vyučovací předmět Prvouka je zařazen do 1. – 3. ročníku. V prvním a druhém ročníku se vyučuje ve dvouhodinové časové dotaci, ve třetím ročníku činí časová dotace tři hodiny.

V Prvouce je zařazeno všech pět tematických okruhů a hlavním cílem předmětu je rozvíjet dovednosti, poznatky a prvotní zkušenosti žáků získané v předškolní výchově v rodině a v předškolním vzdělávání.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří si tak ucelený obraz světa. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět současnému způsobu života, jeho přednostem a problémům (včetně situace ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Důležitou podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti jsou vlastní prožitky, vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Propojení výuky s reálným životem a praktickou zkušeností pomáhá při hledání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních režimových návyků.

Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat lidi a mezilidské vztahy, všímají si věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů. Pozorují je, přemýšlí o nich a učí se je chránit. Osvojují si poznání, že člověk je nedílnou součástí přírody, bez níž by nemohl existovat. Na základě postupného poznávání vyvozují nutnost své životní prostředí chránit.

Nedílnou součástí výuky je práce mimo školní budovu – vycházky do přírody, exkurze do různých institucí nebo do zajímavých přírodních lokalit. Důraz je kladen na poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků, např. v dopravní výchově.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání a upevňuje vhodné mezilidské vztahy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Témata řeší otázku postavení občana v ČR, Evropě a v celém světě. Žák získává prvotní povědomí o svém postavení a začlenění ve společnosti.

Výchova demokratického občana

Je realizována integrací témat Občanská společnost a škola, Občan občanská společnost a stát. Dochází k upevňování správných postojů, vztahů a hodnot pro interakci občana, společnosti a státu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Prvouka učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- samostatnosti a tvořivosti
- sebehodnocení
- práci s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádění věcí do souvislostí, jejich propojování a využívání v různých vzdělávacích oblastech
- vyhledávání a třídění informací
- pochopení a efektivnímu využívání informací v procesu učení i v praktickém životě
- k práci s chybou
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- osvojení strategie učení - motivaci pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáka k:

- tvořivému myšlení, logickému uvažování, řešení problémů
- práci s informacemi z různých dostupných zdrojů
- rozpoznávání a pochopení problémů
- samostatnému přemýšlení o problémech, jejich příčinách, nesrovnalostech
- plánování způsobu řešení
- řešení problémových úloh z praktického života
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemoci, úrazů a jejich předcházení
- řešení běžných dopravních situací

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k

- všestranné a účinné komunikaci

- hodné verbální i neverbální komunikaci se spolužáky, učiteli, s dospělými ve škole i mimo ni
- celkovému kultivovanému projevu
- jasné, výstižné a souvislé formulaci myšlenek a názorů v logickém sledu
- bezpečnému využívání informačních a komunikačních prostředků pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- spolupráci a respektování práce vlastní i druhých
- vytváření příjemné atmosféry při skupinové a týmové práci
- vzájemné pomoci
- rozvíjení kooperace a týmové práce
- k respektování předem dohodnutých pravidel

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- znalosti základních práv a povinností, jejich uplatňování a plnění povinností ve škole i mimo ni
- respektování přesvědčení a názorů druhých lidí
- k odmítání útlaču a hrubého zacházení
- chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- poznávání a rozvíjení svých schopností
- uplatňování získaných vědomostí a dovedností v běžné praxi
- vytváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- k postupnému formování názoru na své budoucí životní uplatnění v případě dobré znalosti praxe

1. ročník – dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Místo, kde žijeme		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-3-1-01	• Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště Významné budovy	VV	

	●V modelových situacích v okolí školy nacvičuje přecházení přes silnici, chůzi po chodníku, rozliší a používá bezpečnou cestu do školy ●Při vycházkách rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru, bezpečná místa pak využívá pro hru a trávení volného času ●Vnímá situaci ohrožení v dopravním provozu	O, DV		OSV 6
	Lidé a čas		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-3-3-01	●Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě ●Zná dny v týdnu ●Orientuje se v měsících roku ●Vyjmenuje roční období ●Umí časově zařadit Velikonoce a Vánoce ●Zná některé velikonoční a vánoční zvyky ●Dodržuje zásady správného chování při návštěvě kulturních akcí	Poznávání hodin Denní režim, části dne Měsíce Roční období Velikonoce, Vánoce . zvyky a tradice Práce, odpočinek, návštěva divadla, kina, výstavy		

	Lidé kolem nás		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	●Dramatizuje příběhy ze života, pojmenovává základní pravidla chování a respektuje je	Práva a povinnosti žáků školy Pravidla slušného chování – ohleduplnost, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace,	Č M	

ČJS-3-2-01	● <i>Namaluje, pozoruje, popisuje a pojmenovává základní rozdíly mezi lidmi, diskutuje o nich</i> ● Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ● Umí si připravit školní pomůcky ● <i>Nacvičuje a zvládá organizaci dne</i> ● Zná název školy, jméno třídní učitelky a ředitele školy ● Chápe své povinnosti a práva ve škole ● Uplatňuje základní správné návyky při výuce, při přípravě a odpočinku	rizikové chování, předcházení konfliktům EV Naše škola - školní prostředí a lidé ve škole Spolužáci, základní rozdíly mezi lidmi Základní lidská práva a práva dítěte Doma – naše rodina a její členové, rodinné oslavy, život a funkce rodiny Adresa bydliště Vybavení domácnosti – co k čemu slouží, rodinný rozpočet FG Výsledky lidské práce a jejich ochrana Lidská řemesla, povolání, fyzická a duševní práce, zaměstnání Zboží v obchodech, ceny základních potřeb a hraček, rozpočet	VV	
ČJS-3-2-01	● Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině ● Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ● Diskutuje o významu rodinného rozpočtu ● Nacvičuje si základní zdravé operace s rodinným rozpočtem ● Orientuje se v lidských povoláních ● Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ● Zná práci svých rodičů		M	
	Rozmanitost přírody		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		

ČJS-3-4-01	●Pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ●Vyhledá obrázky a vytvoří ve skupině pracovní list zástupců některých rostlin a živočichů ●Uvede příklady výskytu některých živočichů a rostlin v základních ekosystémech ●Nalepí obrázky domácích zvířat a jejich mláďat ●Rozlišuje základní druhy zeleniny ●Zná význam zeleniny pro naše zdraví	Příroda v průběhu ročních období Den a noc Život člověka v jednotlivých ročních obdobích Domácí zvířata, zvířecí rodiny a jejich význam Základní druhy ovoce a zeleniny		
	Člověk a jeho zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-3-5-01	●Pojmenuje části lidského těla ●Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle a projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ●Ošetří drobná poranění ●Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ●Dodržuje pitný režim ●Rozlišuje zdravé a nezdravé potraviny	Lidské tělo a jeho části Základní hygienické návyky, správná výživa, pitný režim Prevence nemocí a úrazů První pomoc při drobných poraněních Ochrana zdraví Otužujeme se Běžné nemoci a jejich příznaky		

ČJS-3-5-02 ČJS-3-5-03	●Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ●Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě ●Používá asertivní chování ●Situace nacvičuje formou hraní rolí	VkZ DV Umíme říci ne		

2. ročník – dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Místo, kde žijeme		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-3-1-01	●Nacvičuje na dopravní komunikaci přechod přes vozovku, chůzi po chodníku, vyvozuje základní pravidla přecházení, sleduje bezpečná a nebezpečná místa ●Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ●Zná adresu, telefonické spojení na rodiče ●Rozezná a používá bezpečnou cestu do školy a zpět ●Zvládá modelové situace „sám domů“ ●Rozezná vybrané značky pro chodce ●Bezpečně překonává silnici se světelnými signály	Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště Škola – činnosti ve škole, okolí školy Bezpečná cesta do školy a ze školy Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce DV	Č	OSV 3

	●Určí bezpečné místo pro hru ●Vyhodnotí nebezpečí míst pro hru, uvede způsoby jak jim čelit ●Využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času ●Zná čísla tísňového volání ●Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci/městě/ ●Orientuje se v obci – důležité budovy ●Orientuje se v blízkém okolí školy	Místo pro hru - bezpečné místo pro hru Tísňová čísla O Naše obec – vycházka, místní krajina – její části, poloha v krajině, významné budovy, dopravní síť Okolní krajina – orientační body a linie	VV	
	Lidé kolem nás		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-3-2-02	●<i>Předvede dramatizaci ze života své rodiny, na jejím základě rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahů mezi nimi</i> ●Rozliší základní a širší příbuzenské vztahy ●<i>Nacvičuje organizaci a přípravu rodinné oslavy</i> ●Dovede zjistit cenu základních potravin a potřeb ●Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Moje rodina Členové rodiny a jejich role Příbuzenské a mezigenerační vztahy Rodinná oslava Orientuje se v cenách základních potravin a potřeb Rozpočet – příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, úspory, FG Práce dospělých Různá povolání, čím je maminka, tatínek	VV	MkV 20

ČJS-3-2-01	●Charakterizuje různá povolání ●Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost ●<i>Diskutuje o svých názorech i názorech jiných lidí a respektuje odlišné názory druhých</i> ●Spory řeší nenásilným způsobem ●Chápe nevhodnost hrubého chování ●Vysvětlí základní práva a povinnosti dětí a dospělých ●Chápe základní pravidla soužití v kolektivu ●Vhodně se chová mezi lidmi ●Dodržuje základní formy společenského chování ●Dovede použít asertivní chování ●Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	<i>Chování mezi lidmi</i> Základní lidská práva a práva dítěte Práva a povinnosti žáků školy Umím říci ne		
	Lidé a čas		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-3-3-01	●Pracuje s časovými údaji o členech své rodiny – zaznamená je na číselnou osu ●Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ●Rozlišuje základní časové údaje	Zjišťování stáří členů rodiny, jejich řazení podle věku, generace		

ČJS-3-3-01	●Orientuje se v roce a týdnu ●Umí přečíst a vyznačit správný čas ●Dodržuje základní režimové návyky, užívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě ●Dodržuje zásady bezpečného cestování ●Má základní znalosti o hodnotě peněz ●Dodržuje zásady bezpečného cestování v dopravních prostředcích	Rok, měsíce roku, roční období, týden a jeho dny, pracovní a volné dny, kalendáře, letopočet Velikonoce, Vánoce – zvyky a tradice Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina Denní režim Dovolená Prázdniny Základní hodnoty peněz Kapesné FG Jízda autem, zásady bezpečné jízdy Jízda dopravními prostředky, základní pravidla cestování, DV	VV, Č, PČ M	
	Rozmanitost přírody		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-3-4-01	●Na základě vlastní zkušenosti namaluje obrázky jednotlivých ročních období, diskutuje o nich ●Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ●Zná domácí zvířata a jejich mláďata	Sledování změn v ročních obdobích <i>Zvířata a rostliny v ročních obdobích</i> <i>Zvířata a jejich mláďata</i>	VV	<i>EVVO 27</i>

	● Určí nejznámější rostliny a živočichy ve známé lokalitě ● Zná hlavní znaky těla rostlin a živočichů ● Rozlišuje základní druhy ovoce a zeleniny ● Pojmenuje základní části těla rostlin ● Pojmenuje základní části těla živočichů ● Rozliší základní druhy stromů ● Zná zásady třídění odpadu ● Chrání přírodu, řeší otázky vlivu lidské činnosti a snaží se zmenšit dopad např. recyklací (diskuze, práce ve skupině a následná prezentace svých poznatků)	<i>Přírodní společenstva</i> Ovocné stromy a základní druhy ovoce Stavba těla rostlin Stavba těla nejznámějších druhů savců a ptáků Listnaté a jehličnaté stromy Vztah člověka k přírodě Třídění odpadu Ochrana životního prostředí		
	Člověk a zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-3-5-01	● Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ● Umí chránit své zdraví a předcházet úrazu ● Dodržuje zdravý způsob života ● Dodržuje zásady správné výživy	Péče o zdraví, denní režim, pohybový režim Zdraví a nemoc, úraz, první pomoc, Péče o chrup Ochrana zdraví Nezdravé a zdravé potraviny – správná výživa Pitný režim Jídelníček		

ČJS-3-5-02	●Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ●Rozlišuje aktivity, které mohou zdraví člověka podporovat nebo chránit ●Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ●Poskytne základní první pomoc	Jak se chránit za mimořádných událostí a rizikovém prostředí Postup v případě ohrožení - varovný signál, evakuace, zkouška sirén Požáry – příčiny, prevence, evakuace Integrovaný záchranný systém, komunikace s operátorem tísňových linek O		
ČJS-3-5-04				

3. ročník – dotace: 2, povinný

Místo, kde žijeme		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy		
ČJS-3-1-01	●Na modelové situaci v okolí školy předvede cestu na určené místo, vyhledá bezpečná a nebezpečná místa ●Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ●Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany osobního bezpečí	Domov – prostředí, orientace Škola - činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy O	Č, VV <

	● Reaguje v roli chodce na ostatní účastníky silničního provozu ● Používá reflexní doplňky a zná jejich dopad ● V modelových situacích využívá osvojená pravidla na stezkách pro chodce, v obytné zóně ● Rozeznává vybrané dopravní značky ● Bezpečně překonává silnici se světelnými signály ● Přejde mezi zaparkovanými vozidly a silnici s více jízdními pruhy ● Ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je ● V modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách ● Zná čísla tísňového volání ● Používá asertivní chování ● Uvede možná nebezpečí a způsob, jak jim čelit ● Diskutuje o účinných způsobech ochrany při různých nebezpečích - neznámá místa, neznámí lidé, práce s elektronickými médii, situace ohrožení	<i>Okolní krajina – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body, světové strany</i> Cesta do školy - posouzení dopravní situace Na chodníku - bezpečné chování chodce, značky Po přechodu se světelnými signály Přecházení mezi zaparkovanými vozy Přecházení po přechodu s jízdním kolem Bezpečné místo pro hru – ochranné pomůcky při jízdě na kole atd. <i>Cesta dopravními prostředky Druhy dopravních prostředků a jejich specifika Pravidla chování na zastávce Cestování autem</i>	Č	

		Nástup a výstup, odpovídající místo k sezení, zádržné systémy DV, O		
	Lidé okolo nás		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-3-2-01	● <i>Zná základní pravidla slušného chování</i> ● <i>Diskutuje o základních právech dítěte, o právech a povinnostech žáků školy, seznámí se s školním řádem</i> ● <i>upevňuje si základy vhodného chování – etiky</i> ● <i>řeší otázku mezilidských vztahů formou např. diskuzí, hrou nebo prací ve skupině</i>	Chování lidí – pravidla slušného chování, principy demokracie Základní lidská práva a práva dítěte Práva a povinnosti žáků školy EV		OSV 7
	Lidé a čas		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-03 ČJS-3-3-02	● Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě ● Zná pojmy čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá ● Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ● Uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost ● Pojmenuje kulturní a historické památky v regionu ● Interpretuje některé pověsti spjaté s místem, v němž žije	Orientace v čase a časový řád, Určování času Čas jako fyzikální veličina Dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období Průběh lidského života, generace Proměny způsobu života, bydlení a předmětů denní potřeby, lidé a technika Regionální památky – péče o památky, obory zkoumající minulost	M	

		Báje, mýty, pověsti, státní svátky Současnost a minulost v našem životě Roční období, Vánoce, Velikonoce	VV	
	Rozmanitost přírody		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-3-4-03	●Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ●Zkoumá vlastnosti vody a vzduchu ●Zná jejich význam pro život	Látky a jejich vlastnosti – porovnávání a třídění látek, změny látek a skupenství, porovnávání látek a měření veličin s praktickým využíváním základních jednotek Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, význam vody, vlastnosti, složení, proudění, význam pro život Nerosty a horniny Půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam Vesmír a Země – sluneční soustava Den, noc, roční období Podmínky pro život – rozmanitost, význam		
ČJS-3-4-02	●Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu ve známé lokalitě ●Pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě ●Chrání životní prostředí ●Uvede výskyt organismů ve známé lokalitě			

	●Zná způsoby bezpečného chování a ochrany zdraví při mimořádných událostech a živelných pohromách	Rostliny, houby, živočichové – znaky života, výživa, stavba těla, význam Rovnováha v přírodě – význam, vztahy mezi organismy, přírodní společenstva Ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, ekologické a živelné katastrofy		
	Člověk a jeho zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-3-5-01	●Orientuje se ve stavbě lidského těla ●Pozoruje, porovnává, popisuje a rozlišuje rozdíly mezi lidmi a toleruje je ●Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle ●Dodržuje zásady správné výživy a pitný režim	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vnitřní ústrojí, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce a vývoj jedince	VV	
ČJS-3-5-04	●Aktivně chrání zdraví své i jiných ●Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ●Rozezná nebezpečí různého charakteru ●Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Péče o zdraví – správná výživa, pitný režim, pohyb, nemoc, úraz, první pomoc, přivolání pomoci, hygiena, vliv elektronických médií		
ČJS-3-5-01	●Umí poskytnout základní první pomoc ●Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Osobní bezpečí – bezpečné a rizikové situace, služby odborné pomoci Situace hromadného ohrožení –		

		terorismus, válečné ohrožení, katastrofy Mimořádné události a rizika s nimi spojená – postup v případě ohrožení – varovný signál, evakuace, zkouška sirén Požáry – příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru Integrovaný záchranný systém		

5.4.2. PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Vyučovací předmět využívá 1 vyučovací hodinu týdně ve 4. ročníku, v 5. ročníku také jednu hodinu týdně.

V Přírodovědě ve 4. a 5. ročníku jsou zahrnuta témata Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Žáci zde navazují, upevňují a dále rozvíjí poznatky získané v Prvouce.

V tomto předmětu se žáci seznamují s rozmanitostí přírody a podmínek života na Zemi, s ochranou zdraví a ochranou životního prostředí. Obsah učiva se týká člověka, rodiny, společnosti, přírody, kultury, zdraví a dalších témat. Naučí se rozvíjet své poznatky, dovednosti a vědomosti jak v oblasti rodinné, tak i společenské. Žáci se učí poznávat sami sebe, učí se vnímat, přemýšlet a všimnout si přírodních jevů a krásy kolem nás.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání a upevňuje vhodné mezilidské vztahy.

Environmentální výchova

Je z velké části realizována tématy Ekosystém, Základní podmínky pro život, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí. Žák řeší např. téma vzduchu, vody – jejich složení, znečištění, možnosti zpracování. Zabývá se vlivem výroby za využití surovin na životní prostředí a společnost.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- objevování, zkoumání a pozorování přírody
- získávání důležitých informací o přírodě
- používání vhodných učebních pomůcek a literatury
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- účelnému rozhodování v krizových situacích
- uznání svých názorů i názorů jiných lidí
- využívání všech možných materiálů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- samostatnému vystupování a vyjadřování v konfliktních situacích
- používání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- respektování ostatních

- práci ve skupině
- slušnému obhajování svých názorů

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- společenskému chování a komunikaci
- diskutování o problému
- umění vyjádřit svůj pocit a svůj názor
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- utváření pracovních a bezpečnostních návyků
- využívání materiálů, nástrojů a nářadí

4. ročník – dotace: 2, povinný

	Lidé a čas		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
ČJS-5-3-01	• vysvětlí střídání ročních období • pracuje s časovými údaji	Střídání ročních období Roční období v přírodě Podnebí, počasí	Č VI M	
	Rozmanitost přírody		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		

ČJS-5-4-01	• porovnává na základě pozorování život rostlin • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody	Rostliny a houby Výrobky a přírodniny Neživé přírodniny Byliny, dřeviny, houby, lesní stromy Domácí zvířata Živočichové v zimě		
ČJS-5-4-04	• rozliší aktivity, které mohou prostředí podporovat nebo poškozovat			
	• zná význam ovzduší a vody pro život na zemi • vysvětlí oběh vody v přírodě • zná skupenství vody • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Látky a jejich vlastnosti Sledování spotřeby vody během dne Voda, vzduch		EVVO 25
ČJS-5-4-07	• zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy • objevuje princip rovnováhy přírody	Rovnováha v přírodě Přírodní společenstva a jejich prolínání-ekosystémy Význam a vzájemné vztahy mezi organismy Základní společenství		EVVO 24
ČJS-5-4-03				

ČJS-5-4-05	• zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • rozliší aktivity, které mohou prostředí podporovat nebo poškozovat • ví, jak chránit životní prostředí • řeší otázku recyklace surovin, chápe její důležitost, zná pravidla • je seznámen s tím, jak ekologicky likvidovat odpad, třídění odpadu	Ochrana životního prostředí		EVVO 26

	Člověk a jeho zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-5-5-04	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	Zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim Péče o zdraví Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, předcházení rizikovým situacím v dopravě, bezpečnostní prvky		
	- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Osobní bezpečí, krizové situace, šikana mezi spolužáky, týrání a obrana proti němu, linka bezpečí, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		

5. ročník – dotace: 1, povinný

Rozmanitost přírody			Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
ČJS-5-4-02	• <i>Země ve vesmíru</i> • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Země ve vesmíru Planety a hvězdy Slunce, postavení Země Střídání ročních období, dne a noci Nerosty a horniny Rozmanitost přírody v Evropě a ve světě		
Člověk a jeho zdraví			Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-5-5-01	• využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Člověk – původ a vývoj Znaky člověka, lidský organismus Znaky života Životní potřeby člověka, růst, přijímání potravy, dýchání a rozmnožování		OSV 2
ČJS-5-5-02	• rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Stavba těla, základní funkce a projevy člověka a jeho vztahy k prostředí Péče o zdraví Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, nemoci přenosné a		

<i>ČJS-5-5-03</i> <i>ČJS-5-5-05</i> <i>ČJS-5-5-07</i> <i>ČJS-5-5-06</i>	● účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ● předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ● rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ● uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) Hygiena ve škole a doma, osobní, intimní a duševní hygiena Prevence zneužívání návykových látek, hracích automatů a počítačů, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		

5.4.3. VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vlastivěda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce a dostupných vyučovacích pomůcek.

Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět, ve vlastivědě se realizují tři okruhy, a to Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás a Lidé a čas.

Obsah učiva se týká chápání organizace života v obci, ve společnosti, postupné rozvíjení vztahu k zemi, národního cítění, v upevňování základů vhodného chování a jednání s lidmi uvědomování si významu podstaty pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení žen a mužů, seznamování se základními pravidly, povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy ve společnosti a ve světě, směřování k výchově budoucího občana demokratického státu, orientace v časové posloupnosti a návaznosti dějů, postup událostí a utváření historie věcí a dějů, snahy o vyvolání zájmu u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti, základů učiva finanční gramotnosti.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Je realizována jako jeden z vzdělávacích a výchovných cílů předmětu. Témata Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět a Jsme Evropané jsou integrovány do předmětu a žák získává základní povědomí o regionech světa a o jeho postavení v něm.

Výchova demokratického občana

Je realizována integrací témat Občanská společnost a škola, Občan občanská společnost a stát. Dochází k upevňování správných postojů, vztahů a hodnot pro interakci občana, společnosti a státu.

Multikulturní výchova

Je realizována formou integrace částí tematických celků Multikulturalita, Kulturní difference, Lidské vztahy a Princip sociálního smíru a solidarity. Je realizována v 5. ročníku výuky jako jeden z vzdělávacích a výchovných cílů předmětu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Vlastivěda učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- orientaci v jednoduchém plánu obce
- nalezení místa bydliště v okolní krajině

- začlenění obce (města) do příslušného kraje
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

Kompetence k řešení problémů:

Učitel vede žáka k:

- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi
- tolerantnímu chování
- řešení vztahů ve třídě.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- vyjádření různými způsoby estetickou hodnotu a rozmanitost krajiny
- využívání časových údajů při řešení různých situací
- rozlišování děje v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti.
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- rozlišování vztahů mezi lidmi a národy
- chápání významu a potřeby různých povolání a pracovních činností.
- lepšímu poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi
- respektování společně vytvořených a přijatých obecně uplatňovaných pravidel soužití
- bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- poznávání, některých významných rodáků, kulturních či historických památek, významných událostí v oblastech ČR (případně ve státech Evropy).
- projevování tolerance k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- uplatňování elementárních poznatků o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnávají minulost a současnost.
- orientování se v problematice peněz a odpovědnému spravování osobního rozpočtu.
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vznik nemocí a úrazů a jejich přecházení
- poznávání a upevňování preventivního chování
- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- účelnému rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

4. ročník – dotace: 2, povinný

Místo, kde žijeme		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo	
ČJS-5-1-01 ČJS-5-1-02	●určí polohu svého bydliště, vyznačí cestu na určené místo, určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu a pohybu v přírodě ●rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Obec (město), místní krajina Části obce Horní Počernice, poloha v krajině, minulost a současnost	Př
ČJS-5-1-03 ČJS-5-1-04	●<i>Rozlišuje mezi náčrtý, plány atd. určí světové stany v přírodě i podle mapy, najde na mapě a pojmenuje velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti Horních Počernic, svého bydliště a školy, vyhledá Prahu na mapě ČR, najde Horní Počernice na mapě, začlení Horní Počernice do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí Horních Počernic.</i> ●pozná hlavní město ČR ●ukáže a najde na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko, stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, polohu, hospodářství) ●vyhledá na mapě významná města a řeky, orientuje se v průmyslu a zemědělství v jednotlivých oblastech ●najde na mapě pohraniční pohoří	Orientace, světové strany Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR Okolní krajina (místní oblast, region) - Zemský povrch a jeho tvary, půda, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí	Č, Př Př, Č Č

ČJS-5-1-06	•ukáže a pojmenuje rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR •pracuje se slepou mapou •rozliší hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, zná jméno prezidenta •orientuje se v symbolech našeho státu – skupinová práce •vyhledá na mapě a pozná významná místa, chráněná území a kulturní památky	Naše vlast - domov, národ, státní zřízení, státní symboly		
	Lidé kolem nás		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	•seznámí se s některými postavami ze Starých pověstí českých •zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin (Horních Počernic). •žák vyhledává v encyklopediích a na internetu památky Horních Počernic (místo kde žije), informace zpracovává ve skupině a své výsledky a poznatky prezentuje a hodnotí. •popíše charakteristické rysy způsobu života v pravěku a středověku •zná významné osobnosti našich dějin a zařadí je do příslušného období	Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné Lidé a čas regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost Báje, mýty, pověsti - minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj Z Českých dějin od pravěku přes středověk až po bitvu na Bílé hoře Časová osa a linka, základní informace o historickém vývoji naší země do dob Přemyslovců		

		Podrobnější seznámení od Přemyslovců po Habsburky na Českém trůně		

5. ročník – dotace: 2, povinný

	Místo, kde žijeme		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
ČJS-5-1-06	●určí letopočet vzniku ČR, vyjmenuje jména prvního a současného prezidenta, zná pojmy vláda, parlament, zákon ●řeší otázku spojitosti občana, školy a společnosti ●získává povědomí o formách participace občanů v politickém životě ●získává a upevňuje si principy demokracie a nacvičuje základy způsobů rozhodování formou diskuze popř. hry a využívá materiály např. Jeden svět na školách	Naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR,	Př, Č	VDO 12, 14, 15
ČJS-5-1-01	●určí polohu krajů ČR na mapě ●najde na mapě významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech ●orientuje se na mapě, pojmenuje a ukáže na mapě sousední státy ČR ●vyjmenuje státy EU ●řeší otázku multikulturnosti, etnický původ, lidské vztahy	Evropa - evropské státy, EU, cestování	Př Př, Č	
ČJS-5-1-05	●pozná rozdíl mezi podnebím a počasím, vysvětlí pojmy povodí, rozvodí, úmoří ●určí na mapě polohu států k ČR, najde hlavní města států obklopující ČR, dokáže stručně charakterizovat státy EU	Z Českých dějin, Tereziánské a Josefské reformy, Národní obrození a jeho významné osobnosti, 1. a 2. světová válka. vznik Československé	Č	VMEGS 17, 18

	<i>sousedící s ČR a uvést zvyky a tradice, pracuje s pracovními listy a kvízy</i> ● získává povědomí o postavení ČR v Evropě ● rozliší pojmy a časově zařadí významné události od Bílé hory po současnost, zná významné osobnosti a zařadí je do příslušného období: J. A. Komenský, T. G. Masaryk a Václav Havel ● popíše rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes, rozeznává současné a minulé	republiky a budoucího státu, až po současnost		MkV 19, 21, 22, 23
	Lidé a čas		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČJS-5-3-01 ČJS-5-3-02 ČJS-5-3-04	● srovnává a hodnotí způsob života v minulosti a v současnosti naší vlasti i Horních Počernic Využívá encyklopedie, internet a jiné materiály, které zpracovává ve skupině a své výsledky prezentuje ústně, formou plakátu nebo obrázku	Současnost a minulost v našem životě, lidé minulosti a současnosti žijící v regionu Horních Počernic, proměny způsoby života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny Orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace Lidé kolem nás soužití lidí - mezilidské vztahy	Př, Č, M Př, Č, M	OSV 9
ČJS-5-2-01 ČJS-5-2-03 ČJS-5-2-04	● na modelové situaci vyřeší konfliktní situace ve třídě ● hraje sociální hry			

	●orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnosti realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy půjčovat a jak vracet dluhy. • hraje si na obchod	Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek		
		FG		

5.5. Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

5.5.1. DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis

Vyučovací předmět Dějepis má časovou dotaci 2 hodiny týdně a navazuje na vyučovací předmět vlastivěda na 1. stupni základní školy.

Předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Otevírá žákům pohled do minulosti a seznamuje je s vývojem lidstva a lidské kultury. Seznamuje s významnými historickými událostmi a osobnostmi, poučuje o chybách, jichž se lidstvo v dějinné fázi dopustilo. Klade důraz na hlubší poznání národních dějin v kontextu se světovým vývojem, dějinami hmotné kultury (vědy, techniky, umění, všedního života). Úkolem předmětu je žáka nezatěžovat, nýbrž vytvořit ucelený pohled na historii, pochopit vzájemné vztahy mezi dějinami národa a celého světa. Dějiny mají v žácích vytvořit smysl pro vlastenectví, vědomí národnosti, vychovávat a učit demokracii, multikulturalitě apod.

Ve vyučovacím procesu je kladen důraz na kreativitu žáků a je uplatňován diferencovaný přístup k žákům se specifickými poruchami učení. Učivo je vyučujícím podáváno frontálně, kooperativní metodou, formou referátů a zejména metodou projektovou. Žák pracuje s učebnicí, dobovými texty vztahujícími si k tématu, sekundární literaturou, seznamuje se s dějepisnými časopisy (ĎaS, Historický obzor aj.), pracuje s mapou, historickou beletrií, divadelními hrami, rozhlasovými a televizními pořady. V rámci školního roku navštěvuje historické expozice, výstavy, muzea a kulturní památky.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Výchova demokratického občana

Je realizována integrací témat Občanská společnost a škola, Občan občanská společnost a stát. Dochází k upevňování správných postojů, vztahů a hodnot při interakci občana, společnosti a státu.

Multikulturní výchova

Je realizována formou integrace částí tematických celků Multikulturalita, Kulturní difference, Lidské vztahy a Princip sociálního smíru a solidarity. Je realizována souvisle od 6. ročníku výuky zeměpisu jako jeden z vzdělávacích a výchovných cílů předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Dějepis učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- odlišení základního a rozšiřujícího učiva, žáka směřuje k schopnosti rozlišovat podstatné ve výuce, posiluje se jeho vlastní metoda učení
- čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací v jiných zdrojích
- osvojení základních pojmů termínů vztahující se k učivu dějepisu
- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeneho o historickou zkušenost
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- kritickému myšlení, hledat vlastní řešení problému a vhodnou argumentací obhájit vlastní názor
- porovnání současného a historického stavu
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- postupnému porozumění odbornému textu, zpracovávat nalezené informace a při komunikaci formulovat vlastní názor
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Kompetence sociální

Učitel vede žáka k:

- rozvíjí dovednosti kooperovat ve skupině při plnění úkolů, osvojit si pravidla týmové spolupráce, seznámit se s prožitkem odpovědnosti za společnou práci, obhajovat stanovisko skupiny a prezentovat společnou práci

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- poznání o specifickém vývoji vlastního národa

- národní hrdost a vlastenectví
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

vytvoření vztahu k historii jako potenciálnímu zájmu a koníčku, který může být základem pro příští profesní volbu

6. ročník – dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Člověk v dějinách		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
D-9-1-01	● uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	Význam zkoumání dějin	OV, Př, M	
D-9-1-02	● uvede příklady zdrojů informací o minulosti	Získávání informací o dějinách		
D-9-1-02	● vysvětlí pojem historické prameny	Historické prameny		
D-9-1-02	- pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány a vysvětlí jejich význam	Historický čas a prostor		
D-9-1-03	● seznámí se, kde se v blízkosti jeho bydliště nacházejí archivy, muzea, knihovny	Časová osa		
D-9-1-03	● orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Periodizace lidských dějin		
D-9-1-03	● zařadí data do správných století			

	Počátky lidské společnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
D-9-2-01	●charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Pravěk Doba kamenná Člověk a lidská společnost v pravěku Doba bronzová Doba železná Pravěk v našich zemích – Keltové, Germáni, Slované Stěhování národů Etnický původ		MkV 21
D-9-2-02	●objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost			
D-9-2-01	● objasní příčinu vzniku náboženství a kultu ženy – matky			
D-9-1-03	●dokáže pracovat s dějepisným atlasem vyhledat na mapě archeologická naleziště			
D-9-2-01	●vysvětlí pojem stěhování národů a umí charakterizovat kulturu prvních kmenů na našem území			
	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
D-9-3-01	● rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Starověk Mezopotámie Oblast Předního východu – Persie, Palestina Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Egypt Indie Čína		
D-9-1-03	●na mapě ukáže nejstarší starověké státy			
D-9-3-01	●vysvětlí příčinu vzniku nejstarších civilizací, rozpozná a objasní souvislost jejich vzniku s přírodními podmínkami			
D-9-3-04	● popíše rozvrstvení společnosti v starověkých státech			
D-9-3-02	●zhodnotí kulturní přínos staroorientálních říší			
D-9-3-02				

D-9-3-02	● uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví			
D-9-3-03	● vyjmenuje nejdůležitější objevy a vynálezy v staroorientálních státech			
D-9-3-04	● demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci			
D-9-3-04	● vysvětluje zrod křesťanství			
D-9-3-04	● porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie			
D-9-3-04	● popíše obsah vybraných řeckých bájí			
D-9-3-04	● popíše příčiny zániku antického Řecka			
D-9-3-04	● vysvětlí příčiny rozpadu římské říše			
D-9-3-04	● umí vysvětlit přínos řecké demokracie pro současné demokratické státy			
		Antické Řecko První Řekové řecké polis kultura ve starověkém Řecku makedonská nadvláda a konec řecké samostatnosti Starověký Řím Vývoj v Římě – království, republika, císařství Kultura ve starověkém Římě Střední Evropa a její styky s antickým středomořím Rozpad Říma Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	OV	

7. ročník – dotace: 2, povinný

	Křesťanství a středověká Evropa		Přesahy	Průřezová Témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		

D-9-4-01	●popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, v období stěhování národů, do Evropy christianizace a vzniku nových států	Středověk. Nové středověké státy Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj		
D-9-4-02	●porovná základní rysy jednotlivých kulturních oblastí středověku	Islám a islámské říše		
D-9-4-02	●charakterizuje islám a popíše rozdíl mezi křesťanstvím a islámem	Islám a islámské říše		
D-9-4-03	●objasní vývoj státních útvarů na našem území – Sámova říše, Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	ovlivňujícím Evropu Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě		
D-9-4-03	● objasní význam příchodu věrozvěstů Cyrila a Metoděje	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy		
D-9-4-04	● vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka	Struktura středověké společnosti		
D-9-4-05	● popíše postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti	Funkce jednotlivých vrstev		
D-9-4-05	● uvede příklady románské a gotické kultury, zjistí románské a gotické památky v blízkosti svého bydliště	Čechy a svět ve 12. - 15. Století		
D-9-4-03	●na konkrétních příkladech uvede význam Karla IV. pro české země a Evropu	Nové středověké státy Kultura středověké společnosti - románské umění - gotické umění - vzdělanost		

Objevy a dobývání. Počátky nové doby		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy		
D-9-5-01	● vysvětlí konflikty mezi světskou a církevní mocí	Renesance Humanismus Husitství Reformace a jejich šíření Evropou Zámořské objevy a počátky dobývání světa Český stát a evropské státy v 15. -18. století Třicetiletá válka, náboženské problémy a důsledky války	
D-9-5-01	● objasní vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám		
D-9-5-01	● popíše příčiny a důsledky křížových výprav		
D-9-5-01	● vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu humanismu, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky		
D-9-5-02	● vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život		
D-9-5-02	● uvede význam mírových návrhů Jiřího z Poděbrad		
D-9-5-03	● popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky		
D-9-5-04	● objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center		
D-9-5-04	● popíše postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie		
D-9-5-04	● objasní důsledky nástupu Habsburků na český trůn		
D-9-5-05	● objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky pro český stát a Evropu		
D-9-5-07	● Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek		

8. ročník – dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Objevy a dobývání. Počátky nové doby		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
D-9-5-07	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	Barokní kultura a osvícenství.		

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Modernizace společnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
D-9-6-01	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Evropa po třicetileté válce. Vláda Marie Terezie a Josefa II.		
D-9-6-02	objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	Království x republika Průmyslová revoluce Absolutismus x konstituce Velká francouzská revoluce Vliv napoleonského období na Evropu a svět		
D-9-6-04	charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin	Industrializace a její důsledky Sociální otázka		
D-9-6-03	- uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti	Národní hnutí malých a velkých národů Utváření novodobého českého národa-národní obrození		

D-9-6-06	s národními hnutími vybraných evropských národů	Revoluce 19. století jako prostředek řešení národnostních problémů		
D-9-6-06	● vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla	Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus)		
D-9-6-06	● charakterizuje soupeření mezi velmocemi	Ústava, politické strany, občanská práva		
D-9-6-06	● vymezí význam kolonií	Kulturní rozrůzněnost doby		
D-9-7-01	● umí popsat situaci před 1. světovou válkou v Evropě a vysvětlit příčiny válečného konfliktu	Konflikty mezi velmocemi		
	● na příkladech demonstruje zneužití techniky ve válkách a jeho důsledky	Kolonialismus		
		Počátek, fáze a důsledky 1. světové války		

9. ročník – dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Moderní doba		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
D-9-7-02	● rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	Z,Ov	
D-9-7-03	● charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě		

<i>D-9-7-03</i> <i>D-9-7-03</i> <i>D-9-7-03</i> <i>D-9-7-03</i> <i>D-9-7-04</i> <i>D-9-7-05</i> <i>D-9-7-05</i> <i>D-9-7-03</i> <i>D-9-7-02</i> <i>D-9-7-01</i> <i>D-9-7-04</i> <i>D-9-7-01</i>	ekonomických a politických souvislostech •uvede důvody vzniku diktatur •vysvětlí příčiny vzniku fašismu v Itálii •vysvětlí příčiny vzniku nacizmu v Německu •rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu •na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv •zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí •rozpozná změny, které nastaly po vzniku Československa a jejich vliv na každodenní život •zhodnotí postoj západních mocností v době mnichovské krize •uvede příčiny vypuknutí II. Světové války •popíše průběh II. Světové války •zhodnotí holocaust •na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	Vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj Sociální a národnostní problémy Mezinárodní politická a Hospodářská situace ve 20. - 30. letech Totalitní systémy komunismus, fašismus nacismus Důsledky pro Československo a svět Druhá světová válka Holokaust Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války		
	Rozdělený a integrující svět		Přesahy Z, Ov	Průřezová Témata
<i>D-9-8-01</i>	Výstupy •vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa	Učivo Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků		

D-9-8-01	●rozliší život za železnou oponou	reprezentovaných supervelmocemi;		
D-9-8-01	●uvede příklady střetávání obou bloků	Politické, hospodářské,		
D-9-8-01	●porovná politické systémy a jejich vliv na každodenní život	sociální a ideologické soupeření		
D-9-8-02	●vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)		
D-9-8-02	●charakterizuje studenou válku	Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky		
D-9-8-02	●popíše projevy odporu východního bloku proti komunistické diktatuře	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět		
D-9-8-03	●posoudí postavení rozvojových zemí	Problémy současnosti		
D-9-8-02	●zhodnotí únorový převrat	Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava		
D-9-8-02	●analyzuje padesátá léta			
D-9-8-02	●charakterizuje rok 1968			
D-9-8-02	●charakterizuje normalizaci			
D-9-8-02	●zdůvodní podstatu Charty 77			
D-9-8-02	●vysvětlí pád totality a sametovou revoluci			
D-9-8-04	●vyjmenuje příčiny rozdělení Československa			
D-9-8-04	●prokáže základní orientaci v problémech současného světa			

5.5.2. OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova

Předmět Občanská výchova je vyučován v 6. - 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně.

Občanská výchova vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které potřebuje pro aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Předmět je zaměřen na utváření pozitivních občanských postojů a rozvíjení vědomí toho, že patříme k Evropě. Podporuje uvědomění si hodnot demokratické Evropy, včetně kolektivní obrany.

Obsahem předmětu Občanská výchova je i vedení žáka k respektování lidských práv, k prevenci rasistických, xenofobních a extrémistických názorů. Úkolem je i rozvíjet finanční gramotnost a orientaci v pravidlech chování v rizikových situacích a mimořádných událostech. Žákovi umožní sebepoznání, pochopení svého chování a chování druhých v různých životních situacích. Seznamuje také se vztahy v rodině, ukazuje na důležitost respektování pravidel společenského soužití. Práce v předmětu Občanská výchova pomáhá žákovi seznámit se s hospodářským životem rodiny i státu a orientovat se v oblasti financí. Ukazuje význam politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Výchova demokratického občana

Je realizována integrací témat Občanská společnost a škola, Občan občanská společnost a stát. Dochází kupevňování správných postojů, vztahů a hodnot při interakci občana, společnosti a státu

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání, sebepoznání, psychohygieny, mezilidských vztahů, vhodné komunikace, řešení problémů a rozhodovacích schopností.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- vyhledávání informací potřebných k realizaci samostatné i skupinové práce
- používání termínů, symbolů, které se vztahují k probírané problematice
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- rozpoznání problémových situací v rodině, škole, obci, ve státě, přemýšlení o příčinách těchto problémů
- orientaci v aktuálním dění v ČR, EU, NATO, ve světě
- rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti (v ČR, v obci, kde žijí)
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- umění vhodně vyjádřit svůj názor, pocit, umění diskutovat o problému
- umění obhájit vlastní názor a svá práva

- umění naslouchat druhým
- rozpoznání názorů a postojů, které ohrožují lidskou důstojnost, odporují lidským právům, vedou k myšlenkovému ovládnutí člověka
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- rozvíjení realistického sebepoznání a sebehodnocení, k uvědomění svých charakterových vlastností i osobnosti druhých
- spolupráci ve skupině, ohleduplnosti při jednání s druhými
- toleranci ke kulturním i jiným zvláštnostem lidí a skupin

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- toleranci ke kulturním i jiným zvláštnostem lidí a skupin
- úctě k vlastnímu národu a jiným národům
- aktivnímu přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových a mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- navazování pozitivních vztahů s opačným pohlavím, uvědomění si stereotypního pohledu společnosti na roli muže a ženy v rodině, v zaměstnání, v politickém životě, vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- využití znalostí a zkušeností, které získal v jednotlivých vzdělávacích oblastech k vlastnímu rozvoji
- orientaci v oblasti podnikání- v aktivitách při realizaci podnikatelského záměru, v rizicích podnikání
- orientaci v právním řádu ČR- trestní právo, Zákoník práce
- orientaci v problematice financí, umění vést rodinný rozpočet

Učivo 7. a 8. ročníku se dle aktuálních možností školy doplňuje o program podporující duševní gramotnost žáků. Název programu „Všech pět pohromadě“. Tento program je projektem Národního ústavu duševního zdraví.

6. ročník – dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Člověk ve společnosti		Přesahy	Průřezová Témata
	výstupy	učivo		
VZ-9-1-01	•respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Život v rodině-užší a širší rodina Vztahy mezi lidmi Náhradní rodinná péče		OSV 6, 7, 9, 10, 11
VZ-9-1-01	• na modelových situacích ukáže, jak pěstovat dobré mezilidské vztahy	Zvyklosti rodiny Komunikace v rodině		
VZ-9-1-02	• vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu-vrstevnická komunita, rodinné prostředí-z hlediska prospěšnosti zdraví	Život ve škole Práva a povinnosti žáků Význam a činnost žákovské samosprávy		
VO-9-1-07	• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Společná pravidla a normy Nerespektování pravidel-šikana a obrana proti ní		
VO-9-1-07	• vhodně komunikuje se členy rodiny a členy dalších sociálních skupin	Vklad vzdělání pro život Historie naší školy Naše obec, region, kraj, vlast		
VZ-9-1-14	• vyhodnotí na základě svých zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Zajímavá a památná místa obce, regionu, naší vlasti Významné osobnosti naší obce, vlasti Pojem vlasti a vlastenectví		
VO-9-1-01	• objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsob jejich užívání	Státní symboly Státní svátky a významné dny		
VO-9-1-01	• zná státní svátky a významné dny v ČR	Postavení ČR v Evropě		
VO-9-1-01	• dokáže popsat stát. symboly - ví, kde jsou umístěny a kdy se používají			
VO-9-1-02	• vysvětlí rozdíl mezi národnostmi a státním občanstvím			

MkV 20

VO-9-1-02 VO-9-10-2	• pochopí pojmy vlast a vlastenectví • rozliší projevy nacionalismu			
	Člověk, stát a právo		Přesahy	Průřezová Témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
VO-9-4-02 VO-9-4-05	• uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obce a kraje • přiměřeně uplatňuje svá základní práva, posoudí význam ochrany lidských práva	Obecní a krajská samospráva Lidská práva, dětská práva, ochrana lidských práv		VDO 12

7. ročník – dotace: 1, povinný

	Člověk jako jedinec		Přesahy	Průřezová Témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
VZ-9-1-11 VZ-9-1-09 VZ-9-1-09	• rozpozná tělesné a duševní změny v dospívání, respektuje je, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k dospívání • podporuje zdravý životní styl	Období lidského života Dospívání Poznávání sebe i druhých Rozdílné projevy chování, myšlení a jednání Zdravý životní styl		
	Člověk ve společnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	Učivo		
VO-9-1-07	• zná způsoby komunikace a chování v různých kulturních zařízeních a při kulturních aktivitách	Komunikace, verbální, neverbální		OSV 3, 4, 5, 8

VO-9-1-08	•respektuje kulturní zvláštnosti a vztah jedince ke kultuře, kulturní hodnoty	Asertivní a agresivní komunikace		
VO-9-1-05	•kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Kulturní život Rozmanitost projevů kultury Kulturní tradice, hodnoty, instituce		<i>MkV 19, 22, 23</i>
VO-9-1-08	• charakterizuje národnostní menšiny v ČR a zaujímá tolerantní postoj k nim	Masová kultura a její prostředky		
VO-9-1-08	•objasní nutnost tolerance pro život ve společnosti	Reklama Masmédia		
VO-9-1-09	•uvede základní dokumenty lidských práv	Národnostní menšiny Základní lidská práva a práva dítěte		
VO-9-1-09	•rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti	Všeobecná deklarace lidských práv Listina základních práv a svobod Porušování lidských práv, rasismus, xenofobie, diskriminace		

Člověk, stát a právo			Přesahy	Průřezová Témata
	výstupy	učivo		
VO-9-4-02 VO-9-4-02 VO-9-4-02 VO-9-4-03	●objasní rozdělení moci ve státě ●rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí ●uvede příklady orgánů a institucí, které se podílejí na správě státu ●vysvětlí znaky demokratického způsobu řízení státu	ČR- demokratický stát Orgány státní správy a samosprávy, dělba moci ve státě. Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu Prezidenti v naší historii	D	VDO 13, 14, 15

8. ročník – dotace: 1, povinný

Člověk jako jedinec			Přesahy	Průřezová Témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
VO-9-2-01 VO-9-2-02 VO-9-2-02 VO-9-2-03 VO-9-2-04	●objasní, jak může realistické zhodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování a vztahy s dalšími lidmi i kvalitu života ●posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů ●objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ●posoudí význam hodnot pro svůj život, kriticky hodnotí a koriguje své chování a jednání ●popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet vlastní osobnost, překonávat osobní nedostatky a mít zdravé sebevědomí	Duševní vlastnosti osobnosti-temperament, charakter, schopnosti, vůle Potřeby, zájmy, hodnoty Emoce, smysly, paměť Sebehodnocení Stereotypy v posuzování druhých lidí Drogy, drogová závislost Závislosti Lidská sexualita, antikoncepce, pohlavně přenosné nemoci		OSV 1 OSV 2

VZ -9-1-13	•uvádí do souvislostí zdravotní a sociální rizika se zneužíváním návykových látek, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, umí v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc			
VZ -9-1-12	•respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního života			
	Člověk, stát a právo		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
VO-9-4-01	•popíše nejčastější typy a formy států a na příkladech uvede jejich znaky příklady	Funkce a typy států		
VO-9-4-03	•vyloží znaky demokratického způsobu rozhodování ve státě	Demokracie		
VO-9-4-04	•vysvětlí smysl voleb do zastupitelských orgánů v demokratických státech	Demokratické volby v ČR		
VO-9-4-04	•uvede příklad, jak ovlivňují výsledky voleb život společnosti	Politické strany a politický pluralismus		
VO-9-4-04	•orientuje se v politických stranách ČR	Ústava ČR		
VO-9-4-04	•dokáže objasnit základní funkce ústavy, vyjmenovat její části a popsat obsah	Význam a formy voleb		
VO-9-4-05	•popíše význam právního řádu, přiměřeně uplatňuje svá práva, včetně práv spotřebitele	Právní řád ČR-význam a funkce		
VO-9-4-06	• charakterizuje jednotlivé právní odvětví, objasní význam právní úpravy důležitých vztahů-manželství, vlastnictví	-právo a morálka -právní vztahy a právní normy, předpis -právní odvětví -orgány právní ochrany -soustava soudů v ČR		

VO-9-4-10	• dokáže rozpoznat rozdíl mezi přestupkem a trestným činem, uvede příklady	-publikování právních předpisů -občanskoprávní smlouvy -druhy pojištění -druhy protiprávního jednání a postihy protiprávního jednání včetně korupce -trestní postižitelnost -vlastnické právo -vznik manželství -Zákoník práce -základní práva spotřebitele -styk s úřady -porušování předpisů v silničním provozu -porušování práv k duševnímu vlastnictví		
VO-9-4-10	• rozpozná protiprávní jednání			
VO-9-4-11	• diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání			
VO-9-4-05	• respektuje práva a zájmy druhých lidí			
VO-9-4-08	• dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si důsledky jejich porušení			
VO-9-4-09	• rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany, uvede příklad jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů			

9. ročník – dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Člověk ve společnosti		Přesahy	Průřezová Témata
	výstupy	učivo		
VO-9-1-08	• objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišnosti	Náboženství-judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus		
VO-9-1-08	• objasní pojem náboženská tolerance	Extrémismus a fanatismus		
VO-9-1-08	• zdůvodní nebezpečí náboženských sekt	Náboženské sekty		
VO-9-1-08	• orientuje se ve světových náboženstvích	Ochrana obyvatelstva		
VZ-9-1-15	• projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí	IZS Živelné pohromy, epidemie a pandemie, dopravní nehody,		

	VO-9-1-06 VO-9-1-05	●osvojí si chování při mimořádných událostech a při ohrožení v každodenních situacích, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi ●rozumí povinnostem občana při ohrožení a obraně státu	extrémismus, terorismus, násilné chování, války Obrana státu		
	Moderní vztahy, globální svět			Přesahy	Průřezová Témata
	výstupy		učivo		
	VO-9-5-01 VO-9-5-01 VO-9-5-02 VO-9-5-02 VO-9-5-04 VO-9-5-05	●popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů ●uvede příklady práv občanů v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ●uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR ●posoudí význam mezinárodních organizací ve světovém dění, popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajištění obrany státu a účasti v zahraničních misích ●popíše klady a zápory globalizace, uvede globální problémy současnosti, popíše jejich příčiny i důsledky a vyjádří na ně svůj názor ●objasní souvislost globálních a lokálních problémů, uvede příklady řešení globálních problémů na lokální úrovni- v obci, regionu Horních Počernic	Podstata a význam evropské integrace Evropská unie a ČR Významné mezinárodní organizace-Rada Evropy, NATO, OSN Globalizace, významné globální problémy, možnosti řešení		VMEGS 16, 17, 18
Mediální výchova		• rozezná fake news od informace z důvěryhodného zdroje	Rozvoj a posilování kritického myšlení,		MV 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34

	• na příkladech z praxe rozvíjí a posiluje své kritické myšlení • odhalí v textu nepodložené informace • formuluje vlastní názor na danou problematiku • zná média a jejich role v každodenním životě • kriticky pracuje s informacemi	Rozbor textu s důrazem na kritické myšlení a utváření vlastního názoru Co je to fake news – práce s danou tematikou Princip vzniku mediálního obsahu, Rozvoj komunikačních dovedností, Role médií v každodenním životě, Práce s informacemi		

5.6. Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a příroda

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

5.6.1. FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

Vyučovací předmět Fyzika využívá časovou dotaci v rozsahu 2 hodiny týdně. Svým obsahem navazuje na vědomosti získané na 1. stupni a prohlubuje je. Výuka je orientována tak, aby žáci získávali poznatky na základě vlastních zkušeností, uvědomovali si význam daného poznatku v praxi a chápali význam pokusu (individuálního či skupinového) jako pobídku k vyslovení hypotézy. Při výuce bude maximálně upřednostňován konstruktivistický přístup, řada témat je zpracována do projektů. Fyzika žákům nejen vysvětluje jevy okolo nich, ale přivede je k poznání, že technika, a zejména její prudký vývoj souvisí s rozvojem vědy. Svým obsahem předmět zapadá do celkového záměru Tvořivých škol (zlepšení technické vzdělanosti mládeže). Do výuky předmětu je zahrnut i výukový celek Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Výuka fyziky poskytuje i prostor pro uvědomování si přírodních zákonů, možnosti nebezpečnosti přírodních procesů, zneužívání technického pokroku proti přírodě a lidstvu, ale také jedinečnost planety Země v naší sluneční soustavě.

Mezipředmětové vztahy

Fyzika úzce souvisí s matematikou, kdy lze veškeré přírodní zákony vyjádřit číselnými vztahy. Přírodopis a chemie dokládají a potvrzují mnohé z fyzikálního poznání. Nelze opomenout ani dějepis, protože pochopení současnosti souvisí s pochopením minulosti a způsobu vysvětlování různých jevů v různých obdobích. Občanská výchova je také součástí výuky, protože technické možnosti současného člověka vyžadují, aby dokázal nést odpovědnost za svoje skutky. Velké možnosti při výuce fyziky poskytuje výpočetní technika nejen formou výukových programů, ale i

využíváním internetu, kdy žák informace nejen vyhledává, ale i třídí. Při výuce zeměpisu je fyzika prostředkem k vysvětlení mnoha přírodních jevů. Fyzika má něco společného se všemi věcmi, které nás obklopují, a s energií, kterou tyto věci mají.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Environmentální výchova

Toto téma je převážně integrováno do 7. ročníku a zabývá se Lidskými aktivitami, které ovlivňují fyzikální zákonitosti v přírodě a způsobují Problémy životního prostředí.

Osobnostní a sociální výchova

Podchycuje a rozvíjí zájem o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí na konkrétních příkladech s využíváním jednoduchých fyzikálních pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích.

Vytváří potřeby objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů.

Získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Fyzika učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- diskuzi o pozorovaném, třídění a rozlišování, vyvozování závěrů nebo domněnek o fyzikální podstatě pozorovaných jevů nebo o jejich průběhu
- pozorování fyzikálních těles a fyzikálních jevů individuálně nebo ve skupině
- měření fyzikálních vlastností těles, zapisování naměřených hodnot do tabulek, porovnávání svých výsledků se spolužáky, k hodnocení dosažených výsledků a závěrů a dále k využití pro své učení
- vysvětlování pozorovaných jevů podle svých možností
- ke kladení si otázek, k hledání odpovědí
- hledání a řešení problémů z každodenního života
- praktickému poznání hlavních fyzikálních veličin, k porozumění jim, k umění určit jejich základní jednotky, k uvědomění si významu a velikosti fyzikálních veličin v praxi
- využívání poznatků z nižších ročníků, z vlastního života, pozorování a četby
- dokazování porozumění učiva, samostatnému ověření a předávání informací a znalostí druhým

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáka k:

- samostatnému měření hodnot fyzikálních veličin
- přípravě různých materiálů a jednoduchých pomůcek k pokusům
- promýšlení a naplánování způsobů provedení pokusu nebo navržení způsobu řešení daného problému
- dovednosti experimentovat podle zadaného návodu
- využívání matematických prostředků k záznamu výsledků a průběhu pozorování
- vyslovování domněnek o pozorovaných jevech, k ověřování si jejich správnosti a k porovnání s poznávanými zákonitostmi
- aplikaci osvědčených postupů při obdobných situacích
- vhodnému pojmenování problému, na který při učení narazí
- vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- ověřování si v praxi správnosti řešení problému
- obhajobě svých závěrů a rozhodnutí
- schopnosti ukázat nebo připravit situaci, aby bylo možno poznané metody řešení fyzikálních problémů uplatnit i v jiných oblastech jeho vzdělávání

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- vyjadřování svých názorů a domněnek k probíraným fyzikálním jevům
- popisování situace při experimentování, dotazování na vzniklé nejasnosti, ke komunikaci spolužáky, sleduje jejich závěry
- porovnávání svých výsledků pozorování se závěry spolužáků, argumentaci, obhajobě a učení se od druhých, k naslouchání upřesnění učitelem
- poznávání nových odborných názvů veličin, jejich jednotek, k vyjadřování se odborně a správně
- porozumění různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, k vybírání vhodného způsobu záznamů, k užívání závěrů z experimentování
- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro komunikaci se spolužáky i s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- podílení na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- týmové práci přebírání určitých rolí, zodpovídá za ně
- přispívání k diskusi o prováděném úkolu nebo o pozorovaném fyzikálním jevu v týmu i v kolektivu třídy
- podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu, k ohleduplnosti a uznalosti k druhým, poskytování rad nebo pomoci
- čerpání poučení z toho, co se učí, k všímání si souvislostí mezi učivem a praktickým životem
- vytváření si pozitivní představy o sobě samém, podpoře sebedůvěry

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- možnosti samostatného rozhodování na základě ovládaných dovedností, k zodpovědnému posuzování
- uvažování a rozmluvě co je třeba pamatovat si, aby byla při pokusech zachována bezpečnost
- tvořivé činnosti
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- získávání zručnosti při sestavování pokusů, uvážlivému vybírání pomůcek
- plnění povinnosti a dodržování vymezených pravidel, k reagování bez obav na změnu
- přípravě pomůcek doma nebo v pracovních činnostech
- přemýšlení o své práci, k rozhodování se, k využívání znalostí a zkušeností svých i dospělých

6. ročník- dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Látky a tělesa		Přesahy	Průřezová Témata
	Výstupy	učivo		
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	změří délku, objem a hmotnost tělesa, vypočítá jeho hustotu, změří teplotu, čas, orientuje se v jednotkách	fyzikální veličina, číselná hodnota, jednotka délka, objem, hmotnost, hustota, teplota čas - značka, jednotky, měření, druhy hodin	M, Z	
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů				
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	vysvětlí difúzi jako indikátor neuspořádaného pohybu částic, popíše a porovná charakteristické vlastnosti látek plynných, kapalných a pevných, porovná jejich stlačitelnost, roztažnost, stálost tvar, popíše změnu rozměrů při jejich zahřívání či ochlazování	atom, molekula, stavba atomu, částicové složení pevných, krystalických, kapalných a plynných látek, Brownův pohyb a difúze změna objemu při zahřívání či ochlazování		
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty				
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	charakterizuje magnetickou sílu v porovnání se silou gravitační, pojmenuje magnetické póly, načrtne indukční čáry, ověří existenci magnetického pole, popíše magnetické pole Země a dokáže jeho existenci pomocí	trvalý magnet – vzájemné působení magnetů, magnetické pole Země		

F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	charakterizuje a porovná vlastnosti vodiče a izolantu, vysvětlí rozdíl mezi proudem a napětím, sestaví elektrický obvod, popíše tepelné účinky elektrického pole, vyjmenuje některé spotřebiče (zejména žárovku)	elektrický náboj, elektrická síla, elektrické značky, zapojení jednoduchého obvodu, žárovka, spínač, zdroj, vodiče, pojistka, spotřebič		
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností		vodiče a izolanty – elektrické pole		

7. ročník – dotace: 1 + 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Pohyb těles		Přesahy	Průřezová témata
	Výstupy	učivo		
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	porovná těleso v klidu a v pohybu, vysvětlí relativnost pojmů klid a pohyb, vyjmenuje typy pohybů, vysvětlí rozdíl mezi rovnoměrným a nerovnoměrným pohybem, vyjádří rychlost ze vztahu $v = s/t$ a využije v praktických úlohách, z grafu vyčte hodnoty s , v , t , vyhledá dopravní spojení na internetu	klid a pohyb tělesa druhy pohybů těles vyjádření rychlosti ze vztahu $v = s/t$ (využití dalších vzorců $s = v \cdot t$, $t = v/s$) využití v praxi, graf závislosti dráhy na čase rychlost tělesa		
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles				
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	rozlišuje hodnoty g na Zemi, Měsíci a jiných planetách, graficky znázorní síly, popíše účinky sil v praktickém životě - najde těžiště jednoduchého tělesa, ukáže těžiště i v případě, že je vně tělesa, pozná z umístění těžiště, zda je těleso v rovnováze, vysvětlí rovnováhu na páce,	vzájemné působení těles a jeho projevy těžiště a využití znalostí o něm v běžném životě (rovnováha) jednoduché stroje – kladka, páka..		

	určí rameno síly, popíše princip páky na předmětech každodenní potřeby, vysvětlí fungování třecích sil na běžných situacích ze života, posoudí užitečnost / komplikaci třecích sil			
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	popíše fungování Pascalova zákona, vysvětlí jeho užití v hydraulických zařízeních, popíše projevy hydrostatického tlaku, vysvětlí vznik vztlakové síly (Archimédův zákon), uvede podmínky plování jako výsledek působení gravitační a vztlakové síly	Pascalův zákon hydrostatický tlak a hydrostatická síla vztlaková síla a její ověření a řešení v běžných situacích plování těles		
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	posoudí vliv atmosférického tlaku na život, vysvětlí pojmy přetlak a podtlak, dává do souvislosti vztlakovou sílu v plynech a kapalinách	atmosférický tlak a jeho měření, tlak plynu v uzavřené nádobě, plování těles v plynech		

8. ročník – dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Energie		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	používá pojmy mechanická práce, výkon, pohybová a polohová energie, popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie, užívá vztahu mezi prací, výkonem a časem na konkrétních příkladech, spojuje změny vnitřní energie s konáním práce a tepelnou výměnou, rozliší skupenské změny a spojuje je se změnami vnitřní energie, vyhledá v matematicko-fyzikálních tabulkách teploty tání a tuhnutí, používá teplo jako fyzikální veličinu ekvivalentní mechanické práci, vysvětlí vztah mezi vlastnostmi materiálů při tepelné výměně a měrnou tepelnou kapacitou	práce, výkon, pohybová a polohová energie jejich jednotky, vzájemné přeměny a přenos pohybové a polohové energie vnitřní energie tělesa a její souvislost s teplotou tělesa, změna vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou teplo a jeho jednotka, přijaté a odevzdané teplo, jeho souvislost se změnou teploty, jeho hmotností a měrnou tepelnou kapacitou přeměny skupenství látek- tání a tuhnutí, krystalické látky a amorfnní látky teplota tání a tuhnutí, skupenské teplo tání a tuhnutí, vypařování, var, teplota varu, kapalnění, sublimace, desublimace v souvislosti se změnami vnitřní	CH, Z, D, PŘ, Ekol.	

F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	vyjmenuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje, objasní rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem	řešení úloh na výpočet práce, výkonu a času spalovací motory-podle modelu popsat základní prvky konstrukce spalovacích motorů a objasnit rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem obnovitelné zdroje energie	CH, Z, D, PŘ, Ekol.	
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	spojuje elektrický náboj s existencí volných částic a stavbou látek, používá pojem elementární náboj a její jednotku, na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci vodiče i polarizaci nevodiče, definuje elektrický proud nejen v kovech, ale i v kapalinách a plynech, popíše zdroje napětí	elektrický náboj a jeho jednotka, elektrická síla a elektrické pole, elektrické napětí a jeho jednotka převody vodiče a izolanty, elektrický článek, elektrický obvod a jeho součásti elektrický proud, stejnosměrný a střídavý a jejich základní charakteristiky, tepelné účinky elektrického proudu měření proudu a napětí v obvodu	M, PŘ, Ch	

F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	popíše zdroje zvuku a vliv prostředí na šíření zvuku, prokáže znalost přibližné velikosti rychlosti zvuku v různých prostředích, definuje kmitočet a na základě něho výšku tónu, rozlišuje mezi ultrazvukem a infrazvukem, vysvětlí pojem rezonance, orientuje se v přibližných hodnotách hladin hluku v dB, určí práh slyšení i bolesti, vysvětlí, proč je nebezpeční pobývat dlouho a často ve velkém hluku	podstata vedení proudu v polovodičích vlastnosti zvuku-látková prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na přepážce, ozvěna, pohlcování zvuku, výška zvukového tónu	HV, M, D, Př	

9. ročník – dotace: 1 + 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Elektromagnetické jevy		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	spojuje magnetické pole s usměrněným pohybem částic s elektrickým nábojem v el. poli, ukáže pohybové účinky magnetického pole na vodič, kterým prochází elektrický proud, pomocí pokusu popíše elektromagnetickou indukci a použije Ampérovo pravidlo, popíše elektromotor, elektromagnet, jistič, zvonek, stručně popíše princip vzniku	elektromagnetické jevy (magnetické pole cívky, elektromagnet a jeho užití) stejnosměrný elektromotor – elektromagnetická indukce střídavé elektromotory elektromagnetické vlny bezpečnost při práci s el. Spotřebiči	CH, M, Př	

F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	střídavého proudu, chápe rozdíl mezi alernátorem a dynamem, popíše transformátor a používá transformační poměr při výpočtech, popíše vznik polovodiče typu N a P, vysvětlí princip polovodičové diody popíše projevy elektromagnetického záření v závislosti na vlnové délce, popíše základní vlastnosti šíření světla, zná zákonitosti odrazu v zrcadlech a jejich využití v praxi, znázorní lom světla na rozhraní optických prostředí, vysvětlí vznik optické vady a možnosti nápravy popíše stavbu atomu, rozlišuje alfa, beta a gama záření a jejich nebezpečnost, zná způsoby ochrany, zná možná nebezpečí jaderných reakcí, posoudí vliv na životní prostředí	střídavý proud a grafické znázornění střídavého proudu transformátor- primární a sekundární cívka polovodičová dioda - zapojení, usměrňovací účinek polovodičové diody elektromagnetické záření světelné jevy a jejich užití podstata vedení elektrického proudu v polovodičích jaderná energie	M, CH, Př M, CH	

5.6.2. CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Pro výuku chemie platí, vše co je uvedeno v RVP ZV v Charakteristice vzdělávání oblasti „Člověk a příroda“. Převážně se zaměřuje na poznání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování se užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně a písemně interpretovat. Velmi důležité je i učit se rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Ve vzdělávacím oboru chemie směřuje výuka ještě specificky k:

- Podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích.
- Vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů.
- Získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání. Je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví a uvědomění si nebezpečnosti chemických látek a jejich výrob.

Environmentální výchova

Je z velké části realizována tématy Ekosystém, Základní podmínky pro život, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí. Žák řeší např. téma vzduchu, vody – jejich složení, znečištění, možnosti zpracování. Zabývá se vlivem chemické výroby na životní prostředí a společnost.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Chemie učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- zpracování informací z hlediska důležitosti i objektivity a využívání jich k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- přecházení od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech
- chápání vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- zobecňování a aplikování poznatků v různých oblastech života

- učení základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů
- rozvíjení schopností objevovat a formulovat problém a k hledání různých variant řešení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie a učí odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- optimálnímu plánování a provádění soustavných pozorování a experimentů a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamování se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s ohledem na ŽP.

Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Pro výuku chemie platí, vše co je uvedeno v RVP ZV v Charakteristice vzdělávání oblasti „Člověk a příroda“. Převážně se zaměřuje na poznání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování se užitečnosti přírodních poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně a písemně interpretovat. Velmi důležité je i učit se rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Ve vzdělávacím oboru chemie směřuje výuka ještě specificky k:

- Podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích.
- Vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů.
- Získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání. Je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví a uvědomění si nebezpečnosti chemických látek a jejich výrob.

Environmentální výchova

Je z velké části realizována témata Ekosystém, Základní podmínky pro život, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí. Žák řeší např. téma vzduchu, vody – jejich složení, znečištění, možnosti zpracování. Zabývá se vlivem chemické výroby na životní prostředí a společnost.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Chemie učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- zpracování informací z hlediska důležitosti i objektivitu a využívání jich k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- přecházení od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech
- chápání vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- zobecňování a aplikování poznatků v různých oblastech života
- učení základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- rozvíjení schopností objevovat a formulovat problém a k hledání různých variant řešení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie a učí odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- optimálnímu plánování a provádění soustavných pozorování a experimentů a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamování se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s ohledem na ŽP.

8. ročník – dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Pozorování, pokus a bezpečnost práce		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CH-9-1-01	• uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie • rozliší fyzikální tělesa a látky • rozpozná u běžně známých jevů, zda dochází k přeměnám látek • uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam a případná rizik pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů • <i>určí společné a rozdílné vlastnosti látek</i> • navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek • vyhledává v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách	vymezení chemie -zásady bezpečné práce -látky a tělesa -chemické děje -chemická výroba	F	
CH-9-1-02	• <i>pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</i> • <i>objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek</i> • <i>uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi</i>	-vlastnosti látek -rozpustnost - tepelná a elektrická vodivost -hustota, -vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek -změny skupenství -zásady bezpečnosti práce v laboratoři i v běžném životě první pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání) -mimořádné události -havárie chemických provozů -úniky nebezpečných látek -nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, -varovné značky a jejich význam O		

CH-9-2-05 CH-9-2-06	• vysvětlí princip usazování a krystalizace • uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsi • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění • zhodnotí význam vody pro život a uvede základní vlastnosti vody • uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách • charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření, vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů	-voda - destilovaná, pitná, odpadní -výroba pitné vody -čistota vody -vzduch -složení - vlastnosti -čistota -ozónová vrstva O		
	Částicové složení látek a chemické prvky		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CH-9-3-01	• používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech • uvede příklady z praxe dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic • popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů • používá vybrané názvy a značky chemických prvků • vysvětlí, co udává protonové číslo, vyhledá v tabulkách názvy prvků	molekuly -atomy -stavba atomu - atomové jádro, -protony, -neutrony -elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích -elektrony -valenční elektrony -ionty		

CH-9-3-02 CH-9-3-03	k daným protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo • rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny • odvodí složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny • rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech • uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, nekovů a slitin • orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti • rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi • rozpozná chemickou sloučeninu, její vazbu a základy názvosloví	-chemické prvky -vybrané názvy a značky chemických prvků (Ag, Al, Au, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, H, He, I, Li, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Zn) -skupiny a periody v periodické soustavě prvků -protonové číslo práce s chemickými tabulkami -kovy - Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au -slitiny - mosaz, bronz, dural -nekovy - H, O, N, Cl, S, C		
	Chemické reakce		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CH-9-4-01 CH-9-4-02	• rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání • přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu • zapíše jednoduchými chemickými	chemická reakce. rovnice -výchozí látky a produkty -chemický děj - klasifikace chemických reakcí -slučování -neutralizace -exotermická a endotermická reakce - zákon zachování hmotnosti	F, M	

CH-9-4-03	rovnicemi vybrané chemické reakce a přečte je s užitím názvů chemických látek • odhadne výsledky a vypočítává úlohy s užitím veličin: n, M, m, V, hustota a chemických rovnic • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- látkové množství - molární hmotnost -jednoduché chemické rovnice -odhad výsledků výpočtů -faktory ovlivňující chemickou reakci (teplota, plošný obsah, katalýza..)		
	Anorganické sloučeniny		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CH-9-5-01	• <i>porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</i> • určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech • zapíše z názvu vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy • určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech • zapíše z názvu vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy • popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného	-oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý -názvosloví oxidů -oxidační číslo -vlastnosti a použití vybraných oxidů -skleníkový efekt -fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy -názvosloví halogenidů -vlastnosti, použití a význam chloridu sodného -kyseliny (chlorovodíková, sírová, dusičná) -názvosloví kyselin -pH, indikátory pH -kyselé deště -první pomoc při poleptání O	F, PŘ VkZ	
CH-9-5-02	• <i>vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet</i>			
CH-9-5-03	• orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním			

	indikátorovým papírkem a uveďte příklady uplatňování neutralizace v praxi • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • popíše bezpečné ředění koncentrovaných roztoků kyselin a první pomoc při poleptání • zapíše z názvů kyselin vzorce a ze vzorců jejich názvy • zapíše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy • <i>porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</i> • uveďte příklady využití neutralizace v praxi, uveďte názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi • <i>zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy</i> • zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky v známých solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • připraví jednoduchým postupem sůl	-hydroxidy (sodný, draselný, vápenatý) -názvosloví hydroxidů -první pomoc při poleptání O -podstata neutralizace -vznik solí -názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitanů -použití solí v praxi O		

9. ročník – dotace: 2, povinný

	Redoxní reakce		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
	• vysvětlí pojmy oxidace a redukce • určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce • popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství • vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí • předpoví a ověří vliv různých činitelů na průběh koroze jednoduchým pokusem • rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití • žák chápe využití chem. reakcí pro výrobu el. proudu	oxidace a redukce -výroba železa a oceli -galvanický článek -elektrolýza -koroze Chemie a elektřina -výroba el. proudu chem. cestou	F, PŘ, Z, VkZ	
	Organické sloučeniny		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
CH-9-6-02	• zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické • uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a zhodnotí jejich využívání	exotermická a endotermická reakce -obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie -fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) -průmyslově vyráběná paliva -zdroje energie		

CH-9-6-01	• posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí • rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • porovná výhody a nevýhody jednotlivých zdrojů energie • zvažuje, porovnává a volí vhodné zdroje energie pro zadané prostředí • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • rozliší anorganické a organické sloučeniny • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití • vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu • vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem	-alkany, alkeny, alkiny, areny (metan, etan, propan, butan, etylen, benzen, naftalen) -frakční destilace O	F, PŘ, Z, VkJ
CH-9-6-03	• zná zásady chování při mimořádných událostí • rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků • rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů	-deriváty uhlovodíků (charakteristika) -halogenové deriváty -alkoholy -fenoly -aldehydy -ketony -karboxylové kyseliny -estery, esterifikace	

CH-9-6-04	• uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí • rozliší a zapíše vzorce vybraných derivátů a uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek	-přírodní látky - zdroje -vlastnosti, příklady a možnosti využití sacharidů, bílkovin, tuků, vitamínů -biokatalyzátory		
CH-9-6-05	• orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů • určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	-fotosyntéza		
CH-9-6-06	• orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy • uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život • rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy			
	Chemie a společnost		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	• rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastnosti a použití • <i>posoudí vliv používání plastů na životní prostředí</i>	Plasty a syntetická vlákna - polymerace -vlastnosti, použití, likvidace (polyetylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid)		

CH-9-7-02	• rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů • rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami • uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • doloží na příkladech význam chemické výroby pro národní hospodářství a pro člověka • vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady • zjistí, kde a jak dochází v okolí ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet • zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky používaných v domácnosti • uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim	polyamidová a polystyrenová vlákna) EV -hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti -chemický průmysl v ČR -výrobky, výroby - rizika spojená se životním prostředím -chemické výroby -cement,vápno, sádra, keramika -biotechnologie, enzymy -detergenty a pesticidy, insekticidy -otravné látky O -léčiva a návykové látky O, VkZ	F, PŘ, VkZ	
CH-9-7-01				
CH-9-7-03				

	• uvede příklady volně i nezákonně prodávaných návykových látek a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument • chápe využití chemických látek v zemědělství	-průmyslová hnojiva -pesticidy chemie a životní prostředí		

5.6.3. PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

Vyučovací předmět Přírodopis využívá časovou dotaci v rozsahu 2 hodiny týdně v 6. a 7. ročníku a 1 hodina týdně v 8. a 9. ročníku. Do 8. ročníku je integrován předmět Výchova ke zdraví.

Přírodopis je jedním předmětem ŠVP, která motivuje žáka k zájmu o přírodu, jednotlivé ekosystémy, organismy a i jejich neživé prostředí. Na určitých příkladech ukazuje souvislosti přírodních jevů a vzájemnou propojenost jednotlivých přírodních složek. Žák pochopí postavení člověka v přírodě a jeho závislost na přírodních zdrojích. Na konkrétních příkladech si uvědomí negativní vliv člověka na přírodu. Tento předmět ukazuje žákům, jak se aktivně zapojit do ochrany životního prostředí a to i v každodenním životě. Osvětluje, jak se chovat, tak aby to vedlo k trvale udržitelnému rozvoji. Učí žáky, jak přežít v krizových situacích a základní pravidla první pomoci. Učí získané poznatky využít v praxi. Podporuje práci ve skupinách. Žáci se seznamují s životem jednotlivých organismů v ekosystémech, popisuje jejich vnější a vnitřní znaky. Podporuje u žáků úctu k životu v jakékoliv formě.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví byl integrován do předmětu Přírodopis, využívá časovou dotaci 2 hodiny týdně v 8. ročníku. Předmět je zaměřen na získávání dovedností, které v každodenním životě vedou k zachování, podpoře a posílení zdraví. Učí žáky chápat zdraví své i druhých na základě utváření vlastního názoru, náhledu, zkušeností a prožitků, vede je ke schopnosti aplikovat tyto zkušenosti do svého života.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Přířezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Environmentální výchova

Je realizována již od 6. ročníku v tematických okruzích, týkajících se Ekosystému, Základních podmínek pro život, Lidských aktivit a problémů životního prostředí a Vztahů člověka k prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Přírodopis učitel vede žáky k rozvoji těchto kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- schopnosti vyvozovat obecné závěry a ukázat platnost obecného závěru na konkrétním příkladu
- využívání získaných poznatků k řešení aktuálních problémů v praxi
- samostatnému vyhledávání nových poznatků, třídí je a hledá vztahy mezi nimi a těmi dříve získanými
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- hledání nových řešení aktuálně zadaných úkolů na základě svých zkušeností
- aktivnímu ověřování správnosti svých výsledků
- využívání nově získaných postupů při řešení problémů z praxe
- efektivnímu řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- komunikaci ve skupinách a spolupráci při řešení zadaných úkolů
- prezentaci výsledků své práce, přijímá pochvalu i kritiku svých výsledků a poučí se z vlastních chyb
- užívání při verbální komunikaci správně biologické terminologie
- používání přesných formulací

Kompetence sociální i personální

Učitel vede žáka k:

- práci ve skupině, prosazuje v ní svůj názor a prezentuje výsledky celé skupiny před spolužáky
- aktivnímu hodnocení své práce pro skupinu, využívá svých předpokladů pro řešení zadaných úkolů

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- respektování hygienických a bezpečnostních pravidel
- ochraně svého zdraví a zdraví svých spolužáků, při úrazech aplikuje první pomoc a zavolá odpovědného dospělého
- využívání základních pravidel praxe, jak udržet kvalitní životní prostředí, jak chránit přírodu a základní předpoklady vedoucí k trvale udržitelnému rozvoji
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- vytváří povědomí o ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

- ## Kompetence pracovní

- ochraně svého zdraví a pracovat v souladu s hygienickými a bezpečnostními pravidly
- vykonávání zadané práce a hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany svého zdraví a životního prostředí
- vhodně zvoleným pracovním postupům a metodám a vytváří prostor pro aktivity vedoucí ke spolupráci a toleranci

		Obecná biologie a genetika		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo			
P-9-1-02	- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - získává základní vědomosti o přírodě - rozpozná rozdíl mezi jedno- a mnohobuněčnými organismy třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - uvede konkrétní příklady vlivu virů a bakterií v přírodě a - chápe nebezpečnost a prospěšnost bakterií a virů pro lidský organismus	Vznik a stavba Země jako základní podmínky vzniku života Vznik, vývoj, rozmanitost života a jeho význam Význam a zásady třídění organismů Viry a bakterie VkZ		EVVO 25	
	Biologie hub		Přesahy	Průřezová témata	
	výstupy	učivo			
	- pozná jejich charakteristické znaky - pozná lišejníky	Přehled organismů Nižší rostliny - řasy Houby bez plodnic- základní charakteristika,			

	Praktické poznávání přírody		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	• dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody • aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené ve vyučovacím předmětu přírodopis	Vycházky do okolí školy O, VkZ Školní zahrada Exkurze do parků a zahrad v Praze Laboratorní práce - pozorování lupou a mikroskopem - zjednodušené určovací klíče a atlasy - založení herbáře Významní biologové a jejich objevy		

7. ročník – dotace: 1+1, povinný

	Biologie živočichů		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
P-9-1-03	• popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních orgánů • rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů a vysvětlí to na praktických příkladech • třídí organismy a zařadí je do říší a nižších taxonomických jednotek • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	živočišná buňka tkáň, orgány, orgánové soustavy organismy jednobuněčné a mnohobuněčné rozmnožování vývoj, vývin a systém živočichů významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby,		EVVO 24

	• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • zařazuje živočichy do hlavních taxonomických skupin • rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	obojživelníci, plazi, ptáci, savci) hygiena, očkování, přenos nemocí O, VkZ		
		Stavba a funkce jednotlivých částí těla Vývoj, vývin a systém živočichů - strunatci, obratlovci - obratlovci ve vodě - obojživelníci - opeření obratlovci Rozšíření, význam a ochrana živočichů Hospodářsky významné druhy a péče o ně Chov domestikovaných živočichů Kriticky ohrožené druhy Živočišná společenstva O, VkZ, EV		

	• využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, <i>na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i> • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb	Vývoj, vývin a systém živočichů – savci Významní zástupci savců Savci- vejcorodí - živorodí Savci placentární Rozšíření, význam a ochrana živočichů Ohrožené druhy živočichů Projevy chování živočichů Hospodářsky významné druhy živočichů O, VkJ, EV		
	Praktické poznávání přírody		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	• aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené ve vyučovacím předmětu Přírodopis • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Vycházky do okolí školy Exkurze do parků a zahrad v Praze Laboratorní práce - pozorování lupou a mikroskopem - zjednodušené určovací klíče a atlasy Významní biologové a jejich objevy		

		O, VkZ, EV		

8. ročník – 1 + 2 hodiny týdně (VkZ), povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Biologie člověka		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	● na modelu člověka určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vzájemné vztahy ● orientuje se v důležitých vývojových stupních fylogeneze člověka ● objasní vznik nového jedince a jeho ontogenezi ● vysvětlí příčiny, případně příznaky běžných nemocí a dokáže navrhnout zásady jejich prevence a léčby ● uplatňuje zdravý životní styl ● dokáže dát před lékařskou první pomoc při poranění a poškození těla	Fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící vyšší nervová činnost hygiena duševní činnosti nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, epidemie, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka O, VkZ, EV	CH, VkZ	EVVO 27
	Vztahy mezi lidmi a formy soužití		Přesahy	Průřezová

	výstupy	výstupy		témata
	● respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě ● využívá znalosti k utváření mezilidských vztahů ● objasní role členů komunity ● porozumí důležitosti pozitivního sociálního klimatu	vztahy kamarádké, přátelské, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v komunitě - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek EV	OV	
	Změny v životě a jejich reflexe		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	výstupy		
	● popíše tělesné, duševní a sociální zdraví ● objasní základní lidské potřeby a hodnotu zdraví ● posuzuje různé způsoby chování lidí ● získá základní poznatky ze sexuality, těhotenství ● chová se slušně k opačnému pohlaví ● respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje ● respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	dětství, puberta, dospívání - tělesné a duševní změny v období dětství, puberty a dospívání sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost - promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity EV, O		
	Zdravý způsob života a péče o zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		

	• aktivně podporuje zdraví • diskutuje na téma zdraví • <i>na prezentaci objasní závislost stravování na civilizačních chorobách</i> • zná zdravé stravovací návyky • uplatňuje preventivní chování před nemocemi	výživa a zdraví zásady zdravého stravování, pitný režim poruchy příjmu potravy vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota význam tělesné a duševní hygieny otuzování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů		

		(úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci O, EV		
	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	● zná relaxační techniky a využívá je ● předchází stresovým situacím ● ví kam se obrátit v případě nutnosti odborné pomoci ● získá znalosti o návykových látkách a s tím spojená rizika ● uplatňuje dovednosti proti manipulaci a agresii ● projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví; a osobního bezpečí ● zná pravidla první pomoci ● prokáže znalost silničního provozu ● uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí ● je seznámen s programy podpory zdraví ● zná působení kvality prostředí na jedince	stres - relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu šikana formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže DV, O odborná pomoc bezpečné chování - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace		

		prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) vliv reklamy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí		
	Hodnota a podpora zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	• vysvětlí rozdíl mezi zdravím a nemocí • objasní pojmy prevence, intervence • získá představu, co znamená zdravý životní styl	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci prevence a intervence, působení na změnu		

		kvality prostředí a chování jedince odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví		
	Osobnostní a sociální rozvoj		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	● využívá znalosti pravidel chování mezi vrstevníky a partnery ● využívá znalosti k utváření mezilidských vztahů a předvede to v praxi ● objasní role členů komunity na příkladech ze svého okolí ● porozumí důležitosti pozitivních sociálního klimatu ● cvičí sebekontrolu a sebereflexi pomocí určitých cviků ● vytváří si hodnotové postoje	vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe		

		sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování EV		
	Základy ekologie		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
P-9-7-04	- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Ochrana přírody Ochrana životního prostředí Organismy a prostředí		
	Obecná biologie a genetika		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	dědičnost a proměnlivost organismů podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení		
	Praktické poznávání přírody		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	- v praxi se učí dát před lékařskou pomoc - zkoumá na svém těle projevy jednotlivých orgánových soustav	Významní biologové a jejich objevy O, VkJ	D	

9. ročník – 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Neživá příroda		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
P-9-6-01	● objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života ● rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek ● rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody ● <i>porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</i>	Země – vznik, stavba Vnější a vnitřní geologické děje - příčiny a důsledky Nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie Vznik života, vývoj organismů a jejich přizpůsobení prostředí Složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin Její hospodářský význam pro společnost Nebezpečí a příklady devastace půdy, možnosti a příklady rekultivace Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události působené		
P-9-6-05	● rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků ● <i>uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</i>			

		přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi O, VkZ, EV Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty		

5.6.4. ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

Vyučovací předmět využívá 2 vyučovací hodiny týdně v 6. až 8. ročníku, v 9. ročníku je jedna hodina týdně.

Je zde řada příležitostí pro skupinovou i individuální práci, pro samostatnou aktivitu žáků (referáty) i pro mimoškolní výuku (výlety, exkurze, vzdělávací akce). Součástí výuky je práce s výpočetní technikou, využívání fotografií a filmů, poznatků z vlastní zkušenosti, z médií, četby, návštěvy mimoškolních akcí, jiných vyučovacích předmětů ap. Nejčastěji se pracuje s učebnicí, atlasem, nástěnnou mapou, eventuálně globusem.

Výuka zeměpisu zprostředkovává žákům základní informace o planetě Zemi, o jednotlivých světadílech, oceánech, státech, popřípadě i městech. Pomáhá žákům vnímat souvislosti mezi typem krajiny, teplotou, srážkami, výškovými stupni a živou přírodou ve vztahu ke společnosti, která v daném místě žije. Důraz je kladen také na praktické činnosti, mezi které patří především orientace v různých typech map, rychlé vyhledávání

neznámé lokality, určení skutečné vzdálenosti z mapy, určení místního času ve vzdálených místech ap. Žák poznává svět a uvědomuje si svou příslušnost k Evropě a jejím kulturním hodnotám. Větší prostor je věnován právě Evropě a České republice.

Zeměpis má také velice úzké mezipředmětové vazby na dějepis, občanskou výchovu, částečně i na přírodopis a fyziku. Žák je postupně schopen debatovat o procesech v přírodě v různých částech světa, o povaze a odlišnosti jednotlivých zemí a národů. Celý vyučovací proces v zeměpise má směřovat k uvědomění si vlastní pozice a pozice své země a národa v dnešním světě a ve schopnosti porovnávat současné dění na základě znalosti regionálních i globálních souvislostí. Žák není zahlcen konkrétními, především statistickými údaji, ale vnímá celkový charakter konkrétních lokalit, umí o něm samostatně pohovořit, zorientuje se na mapě a ví, s čím se může setkat, kdyby se tam sám dostal. Jisté penzum faktografie je však nezbytné z mnoha hledisek: Je základem pro všechny výše zmíněné aspekty výuky zeměpisu, navíc patří do všeobecného přehledu současného člověka. Dnes především mladí lidé cestují za prací a za poznáním a je vysoce pravděpodobné, že se žák do mnoha míst světa dostane. Právě při takové příležitosti využije získané vědomosti a osvojené kompetence. Smyslem výuky je také osvojení schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi a jejich interpretace ve vztahu ke skutečnosti. Žák si postupně utváří vlastní hodnotový systém na základě mnoha zdrojů informací a jedním z nich jsou informace a znalosti získané a osvojené při výuce zeměpisu.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Je realizována souvisle již od 6. ročníku výuky zeměpisu jako jeden z vzdělávacích a výchovných cílů předmětu. Převážně se toto téma integruje do tematického celku Regiony světa, ve kterém se prolínají témata Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět a Jsme Evropané.

Multikulturní výchova

Je realizována formou integrace částí tematických celků Multikulturalita, Kulturní difference, Lidské vztahy a Princip sociálního smíru a solidarity. Je realizována souvisle od 7. ročníku výuky zeměpisu jako jeden z vzdělávacích a výchovných cílů předmětu

Environmentální výchova

Je z velké části realizována v 6. ročníku v tematických okruzích, týkajících se jednotlivých složek životního prostředí a krajiny a částečně také v 7. a 8. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu zeměpis učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- využívání řady spolehlivých informačních zdrojů a poznávání své země i ostatních částí světa

- využívání aktivačních metod k přiblížení a zpestření poznatků ze zeměpisu

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- využívání získaných vědomostí k řešení praktických problémů – zpracování referátů, pohybu v přírodě nebo v cizí zemi
- rozhodování na základě poskytnutých informací a k jejich vysvětlení a obhájení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- porozumění obrazových a mapových materiálů a k jejich běžnému užívání
- samostatnému formulování zjištěných poznatků

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- účinné spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v týmu
- utváření příjemné atmosféry při spolupráci na základě ohleduplnosti, k upevňování dobrých
- mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- respektování, ochraňování a oceňování kulturního a přírodního dědictví doma i ve světě
- používání obrazových i filmových materiálů k ochraně kulturního dědictví
- pochopení základních souvislostí životního prostředí a lidské společnosti na základě poznání jednotlivých složek přírody a krajiny a k seznamování s regionálními rozdíly

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- bezpečnému užívání nástrojů a materiálů, dodržování vymezených pravidel
- ochraně svého zdraví i zdraví druhých, ochraně životního prostředí i ochraně kulturních a společenských hodnot

6. ročník – dotace: 1 + 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Přírodní obraz Země		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
Z-9-2-02	●prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země	Země jako vesmírné těleso	F	
Z-9-2-02	●zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- tvar a pohyby Země - střídání dne a noci - střídání ročních období		

Z-9-2-03	●popíše závislost délky dne a noci na zeměpisné poloze	- světový čas - časová pásma - pásmový čas - datová hranice - smluvený čas		
Z-9-2-04	●rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Krajinná sféra - přírodní sféra - společenská a hospodářská sféra - složky a prvky přírodní sféry		
Z-9-1-03	●porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy - geografická šířková pásma - výškové stupně		
	●charakterizuje typy krajiny v závislosti na podnebí	Systém přírodní sféry na regionální úrovni -přírodní oblasti		
	Geografické informace, zdroje dat, kartografie, topografie		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
Z-9-1-01	●organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Komunikační geografický a kartografický jazyk		
Z-9-1-02	●používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	-vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy		
Z-9-1-03	●přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich	-základní topografické útvary, důležité body, výrazné liniové útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly		

Z-9-7-02	určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	- plán, mapy - symboly, smluvené značky, vysvětlivky, statistická data a jejich grafická vyjádření, tabulky - základní informační geografická média a zdroje dat		
Z-9-7-03	●aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Geografická kartografie a topografie -globus, měřítko globusu - zeměpisná síť		
Z-9-1-02	●uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	-poledníky a rovnoběžky -zeměpisné souřadnice		
Z-9-1-02	●aktivně využívá plány a mapy, orientuje se v atlase	-určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti		
Z-9-1-04	●vyhledá libovolné místo v mapě dle souřadnic	-měřítko a obsah plánů a map		
Z-9-1-03	●vysvětlí změny na zemském povrchu	-orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám		
	●charakterizuje typy krajiny v závislosti na podnebí	-praktické cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě O		
	Fyziogeografická sféra		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
Z-9-2-03	● vysvětlí příčiny a důsledky vnitřních a vnějších geologických procesů (př. Vrásnění, sopečná činnost, zemětřesení, zvětrávání)	Vnitřní a vnější geologické procesy		

Z-9-2-03	• popíše základní typy zemského reliéfu, objasní vznik nejvýznačnějších tvarů zemského povrchu • definuje počasí a podnebí a vysvětlí, které faktory ovlivňují jejich charakter • popíše podnebné pásy a hlavní typy přírodních krajín • popíše oběh vody na Zemi • zná názvy světových veletoků a jezer a umí je ukázat na mapě • chápe vnik ledovců a jejich vliv na utváření reliéfu • zná význam podzemní vody pro člověka • popíše složení půdy, hlavní typy a druhy půd a jejich význam pro člověka			
Z-9-2-03				
Z-9-2-03				
Z-9-2-03				
Z-9-2-03				
Z-9-2-03				
Z-9-2-03				
Z-9-2-03				
	Vztah příroda a společnost		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
Z-9-5-01	• popíše principy a zásady ochrany přírody, zdůvodní důvody ochrany konkrétních lokalit i krajinných typů • zná nejvýznamnější chráněná území • rozumí vztahům a vzájemným vlivům mezi jednotlivými složkami krajinné sféry vzájemně (litosféra, atmosféra, hydrosféra,	Ochrana přírody, chráněná území		
Z-9-5-01				
Z-9-5-03				

Z-9-5-02	pedosféra, biosféra) i ve vztahu k člověku a jeho činnosti na konkrétních příkladech ze svého okolí vysvětlí myšlenku trvale udržitelného života a rozvoje			

7. ročník – dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Regiony světa		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
Z-9-3-01	- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách jednotlivé světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, - srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	světadíly, oceány, makroregiony světa		
Z-9-3-02		-určující a porovnávací kritéria;		
Z-9-3-02		- jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)		
Z-9-3-03		Modelové regiony světa		
Z-9-3-03	- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti formou diskuze - porovnává a diskutuje nad potenciálem a bariérami jednotlivých světadílů,	-vybrané modelové, přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální		

Z-9-3-04	oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států	problémy, možnosti jejich řešení EV		
Z-9-1-02	• zvažuje a diskutuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je jejich příčinou zásadních změn v nich			
Z-9-1-02	• vyhledává na mapách vybrané státy a města			
Z-9-3-03	• používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii			
	• přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině			
	Makroregiony světa		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
		Obyvatelstvo • národ, jazyky, náboženství, stát, sídla Hospodářství • zemědělství, rybolov, nerostné suroviny a průmysl, služby, doprava a spoje Amerika • Přírodní podmínky, obyvatelstvo Severní Amerika		

		• Kanada • USA Střední Amerika • Mexiko • Kuba • Panama • Belize, Honduras, Guatemala, Nikaragua, Kostarika Jižní Amerika • Andské státy • Laplatské státy • Tropická J. Amerika Afrika • Přírodní podmínky • Regiony – Arabský sever, Sahel, státy Guinejského zálivu, východ Afriky, jih Afriky Asie • Přírodní podmínky • Oblasti – obyvatelstvo a hospodářství jihozápadní Asie, Kavkaz, jižní Asie, jihovýchodní Asie, centrální Asie, Sibiř Austrálie • Přírodní podmínky		

		• Obyvatelstvo a hospodářství Oceánie • Nový Záland, Melanésie, Mikronsie, Polynésie Antarktida		

8. ročník – dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Regiony světa		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
Z-9-3-01	• rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách jednotlivé světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií • srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	světadíly, oceány, makroregiony světa -určující a porovnávací kritéria; - jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)		
Z-9-3-02				
Z-9-3-02				
Z-9-3-03	• <i>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti formou diskuze</i> • <i>porovnává a diskutuje nad potenciálem a bariérami jednotlivých světadílů,</i>	Modelové regiony světa -vybrané modelové, přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení EV		
Z-9-3-03				

Z-9-3-04	<i>oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států</i> ● <i>zvažuje a diskutuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je jejich příčinou zásadních změn v nich</i> ● <i>vyhledává na mapách vybrané státy a města</i> ● <i>používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i> ● <i>přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</i>			
Z-9-1-02				
Z-9-1-02				
Z-9-3-03				
	Česká republika		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
Z-9-6-02	● <i>hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál české republiky v evropském a světovém kontextu</i> ● <i>používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i>	- zeměpisná poloha - rozloha - členitost - přírodní poměry a zdroje - ochrana přírody - orientace po přírodních fenoménech ČR		
Z-9-6-02		obyvatelstvo a sídla - základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky		
Z-9-6-04		- sídelní poměry		

Z-9-6-05	●lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit ●uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	hospodářství - odvětví a sektory hospodářství - rozmístění hospodářských aktivit - hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě - zapojení do mezinárodních společenství, dělby práce a obchodu - změny vlivem politických a hospodářských procesů a jejich územní projevy a dopady regiony ČR -územní jednotky státní správy a samosprávy - krajské členění - kraj místního regionu - příhraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech region Horních Počernic - zeměpisná poloha - kritéria pro vymezení místního regionu, - vztahy k okolním regionům - základní přírodní a socioekonomické		
Z-9-6-01				
Z-9-6-01	●vymezí a lokalizuje region Horních Počernic podle bydliště nebo školy ●hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry Horních Počernic, možnosti dalšího rozvoje			
Z-9-6-01				

	●přiměřeně popisuje vazby Horních Počernic v rámci Prahy	charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)		
	Evropa		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
		Zeměpisná tvář Evropy Členitost a povrch Podnebí Vodstvo Rostliny a živočichové Obyvatelstvo Hospodářství Východní Evropa Severní Evropa Jižní Evropa Jihovýchodní Evropa Západní Evropa Střední Evropa		

9. ročník – dotace: 1, povinný

	Společenské a hospodářské prostředí		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
Z-9-4-01	●posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, ●posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla ●pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Obyvatelstvo světa -základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky		
Z-9-4-02				
Z-9-4-02				
Z-9-4-03				

Z-9-4-03	●zhodnotí přiměřeně svým znalostí strukturu, složky a funkce světového hospodářství ●lokalizuje na mapě hlavní světové surovinové a energetické zdroje ●poukazuje vliv jednotlivých zdrojů na životní prostředí ●porovnává předpoklady a kritéria pro jednotlivá území a jejich hospodářských aktivit ●porovnává státy a zájmové seskupení států na základě podobných a odlišných znaků, zájmů.. ●lokalizuje na mapách hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech, informace o geopolitických změnách si ověřuje a nad výsledky diskutuje, uvědomuje si význam solidarity a pomoci.	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy -aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace, Světové hospodářství -sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně Regionální společenské, politické a hospodářské útvary -porovnávací kritéria -národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa -politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států -geopolitické procesy -hlavní světová konfliktní ohniska EV			
Z-9-4-03					
Z-9-4-04					
Z-9-4-05					
Z-9-4-06					
	Životní prostředí			Přesahy	Průřezová

	výstupy	učivo		témata
Z-9-5-01	●porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry ●rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin ●uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků ●uvádí prostorové rozmístění hlavních ekosystémů-biomů ●chápe nutnost ochrany životního prostředí a aplikuje ji v reálném životě ●uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí, informace vyhledává a ověřuje z několika druhů medií	Krajina přírodní a společenské prostředí -typy krajin Vztah příroda a společnost -trvale udržitelný život a rozvoj -principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí -chráněná území přírody -globální ekologické a environmentální problémy lidstva EV		EVVO 26
Z-9-5-01				
Z-9-5-02				
Z-9-5-02				
Z-9-5-03				
Z-9-5-03				
	Terénní a geografická výuka, praxe a aplikace		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
Z-9-7-01	●ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ●aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny ●uplatňuje v praxi zásady bezpečnostního pohybu a pobytu v krajině ●uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny -geografická exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje - stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran -pohyb podle mapy a azimutu - odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu -jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány -schematické náčrtky pochodové osy		
Z-9-7-02				
Z-9-7-03				
Z-9-7-03				

		-hodnocení přírodních jevů a ukazatelů Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života -živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích O		

5.7. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor *Dramatická výchova*, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10)

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba

multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

5.7.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu Hudební výchova

Vyučovací předmět využívá 1 vyučovací hodinu týdně od 1. ročníku.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje jeho schopnosti a kreativitu.

Výchovně a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Hudební výchova učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení.

Učitel vede žáka k:

- využívání osvojených dovedností
- rozvíjení zájmu o hudbu
- vyhledávání informací o hudbě
- vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu
- poznávání hudby jako způsobu poznávání světa

Kompetence k řešení problémů.

Učitel vede žáka k:

- vyhledávání vazeb mezi jednotlivými žánry na základě podobnosti a odlišnosti
- hledání vhodných způsobů realizace a prezentace zadaných úkolů
- využívání získaných vědomostí, dovedností a zkušeností
- schopnosti vytvořit si názor na to, co je vkusné a nevkusné

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- přístupu k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- dovednosti reprodukovat vlastními slovy své pocity
- porozumění na pohled druhého člověka, rozvoj empatie
- pečlivé výslovnosti při zpěvu

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- vytvoření pozitivní představy o sobě samém
- vědomí vlastních předností a nedostatků
- vytváření prostoru pro osobité hudební projevy
- spolupráci na společném díle

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- pozitivnímu vztahu k uměleckým dílům
- respektování kulturní hudební odlišnosti
- umění naslouchat
- kultuře projevu uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

	Instrumentální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-3-1-03 HV-3-1-02 HV-3-1-06	• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • rytmitizuje jednoduché texty • pozná a umí pojmenovat některé hudební nástroje – klavír, kytaru, housle, bubny apod. • vyhledává v notovém zápisu základní • noty	▪ Hra na jednoduché nástroje – bubínek, tamburínu, triangel, ozvučné tyčinky ▪ Reprodukce jednoduchých motivů a témat, jednoduchý doprovod písně ▪ Hudební hry – ozvěna, otázka – odpověď ▪ Nota jako grafický znak pro tón, notová osnova		
	Hudebně pohybové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-3-1-04	• umí pohybem reagovat na znějící hudbu	▪ Taktování – dvoudobý takt ▪ Jednoduché taneční hry se zpěvem ▪ Pohybové vyjádření hudby ▪ Reakce na změny v proudu znějící hudby – pohybová improvizace ▪ Orientace v prostoru reprodukce pohybů při pohybových hrách		
	Poslechové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-3-1-05 HV-3-1-06	• rozlišuje tón, zvuk, hovor, zpěv • v proudu znějící hudby rozpozná • některé hudební nástroje – housle, klavír, trubku • odliší hudbu vokální, instrumentální, • vokálně instrumentální	▪ Poznávání kvalita tónů – délka, síla, barva, výška ▪ Sledování hudebně výrazových prostředků a hudebních prvků – rytmu, melodie, pohyb melodie, melodie vzestupná a sestupná, dynamika ▪ Rozlišení hudby vokální, instrumentální, vokálně instrumentální ▪ Lidský hlas		

		▪ Seznámení se základními styly hudby – ukolébavka, hudba pochodová, taneční		

2. ročník – dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Vokální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-3-1-01 HV-3-1-02	• zpívá v jednohlase píseň ve 2/4 taktu <i>Malička su</i> • rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	▪ Pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu ▪ Dynamicky odlišený zpěv ▪ Hlasová hygiena ▪ Rozšiřování hlasového rozsahu ▪ Hudební rytmus – realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu ▪ Dvojhlasý zpěv - kánon, lidový dvojhlas ▪ Intonace a vokální improvizace v durových tóninách – I., III., V. stupeň ▪ Hudební hry – ozvěna, otázka - odpověď ▪ Nota jako grafický znak pro tón ▪ Zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření – například linky		
	Instrumentální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		

HV-3-1-03	• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodu písní • zahraje jednoduchý doprovod • rozezná základní druhy not, zapíše je do notové osnovy	▪ Reprodukce jednoduchých témat a skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů – např. Orffových ▪ Rytmizace, melodizace a stylizace ▪ Hudební doprovod – akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu ▪ Hudební hry – ozvěna, otázka – odpověď ▪ Jednodílná písňová forma /a-b/ ▪ Seznámení s některými druhy not, notový záznam		
	Hudebně pohybové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-3-1-04	• reaguje pohybem na znějící hudbu • pohybem dovede vyjádřit tempo, dynamiku a směr melodie • vytváří jednoduché taneční kreace na melodii písně	▪ Taktování – dvoudobý a třídobý takt ▪ Pohybový doprovod hudby ▪ Taneční hry se zpěvem ▪ Pohybové vyjádření hudby, reakce na změny ve znějící hudbě – pantomima a pohybová improvizace ▪ Orientace v prostoru ▪ Utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při pohybových hrách		
	Poslechové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-3-1-05 HV-3-1-04 HV-3-1-06	• umí rozlišit základní kvality tónů • rozpozná tempové a dynamické změny ve znějící hudbě • pozná některé hudební nástroje	▪ Rozlišování délky, barvy, výšky a síly tónu ▪ Poznávání výrazových prostředků a hudebních prvků – rytmus, melodie kontrast, gradace,		

	• rozliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální • vyjádří své pocity z hudby	melodie vzestupná a sestupná, zvukomalba, rytmické dynamické změny v hudebním proudu ▪ Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální ▪ Hudební styly a žánry – ukolébavka, hudba pochodová a taneční ▪ Interpretace hudby – slovní vyjádření jaká je hudba a proč		

3. ročník– dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Vokální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-3-1-01 HV-3-1-05	• umí zpívat píseň <i>Ach synku, synku</i> • dovede rozlišit jednotlivé kvality tónů • zná notovou osnovu, zapíše noty • rozlišuje délky a jména not • umí napsat houslový klíč	▪ Prohlubování pěveckých dovedností - dýchání, nasazení a tvorba tónu, dynamika, hlasová hygiena ▪ Hudební rytmus. zpěv písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu ▪ Dvojhlasý a vícehlasý zpěv – prodleva, ▪ kánon, lidový dvojhlas ▪ Intonace a vokální improvizace – volné nástupy, hudební hry ▪ Záznam vokální hudby, zápis not jako grafického znaku pro tón, notová osnova, houslový klíč		

		▪ Zápis jednoduchého rytmu		
	Instrumentální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-3-1-03	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodu - doprovodí známé písně	- Hra na hudební nástroje - doprovod písní a reprodukce jednoduchých motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů - např. Z Orffova instrumentáře - Rytmizace, melodizace, hudební improvizace – těžká doba, lehká doba, hudební hry, jednoduchá písňová forma/a-b/ - Čtení a zápis instrumentální melodie		
	Hudebně pohybové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-3-1-04 HV-3-1-04	- reaguje pohybem na znějící hudbu - pohybem dovede vyjádřit metrum, tempo, dynamiku a směr melodie - hraje se zpěvem k písni	- Taktování – dvoudobý takt - Pohybový doprovod znějící hudby - Taneční hry se zpěvem - Reprodukce pohybů prováděných při pohybových hrách		
	Poslechové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-3-1-06	- rozpozná jednotlivé kvality tónů - v proudu znějící hudby rozpozná některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- Sledování základních výrazových prostředků – rytmus, melodie, harmonie, pohyb melodie, zvukomalebnost - Rozlišování hudby vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - Poznávání některých hudebních nástrojů		

		▪ Základní hudební styly – hudba taneční, pochodová, ukolébavka		

4. ročník– dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Vokální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-5-1-01 HV-5-1-04	• zpívá píseň v 3/4 taktu <i>Ach není tu, není</i> • zpívá rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu • zpívá v durových i mollových tóninách • při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • rozpozná hudební formu jednoduché písně	▪ Rozvíjení pěveckých dovedností – dýchání, nasazení a tvorba tónu, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ▪ Zpěv písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu ▪ Dvojhlasý a vícehlasý zpěv ▪ Kánon ▪ Hudební hry, intonace a vokální improvizace v durových a mollových tóninách ▪ Záznam vokální hudby – notový a rytmický zápis písně ▪ Notový zápis jako opora při realizaci písně		
	Instrumentální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-5-1-03 HV-5-1-04	• využívá na základě svých schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře a k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	▪ Hra na hudební nástroje – využívání jednoduchých hudebních nástrojů k reprodukci motivů, jednoduchých skladeb		

HV-5-1-05	- rozpozná hudební formu jednoduché písně nebo skladby - vytváří a volí jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace - vytváří na základě svých dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry	- Rytmizace, melodizace a hudební improvizace – tvorba přede her, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písně - Hudební doprovod písní - Jednodílná písňová forma - Čtení a záznam instrumentální melodie - Využití notačních programů		
	Hudebně pohybové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-5-1-07 HV-5-1-07	- ztvárňuje hudbu pohybem - na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- Taktování – takt 3/4, 4/4 - Pohybový doprovod znění hudby - Taneční hry se zpěvem - Jednoduché lidové tance – například mazurka - Pohybové vyjádření hudby - Reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima - Orientace v prostoru – reprodukce pohybů prováděných při tanci nebo pohybových hrách		
	Poslechové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-5-1-06	- orientuje se v proudu znějící hudby - rozpozná užití hudebně výrazové prostředky a dovede onačit tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - přístupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazně sémantickým nábojem – harmonie barva, kontrast, gradace, zvukomalba - Metrické, rytmické, dynamické a harmonické změny v hudebním proudu - Hudební styly a žánry - hudba taneční pochodová apod.		

		▪ Hudební formy – malá písňová forma ▪ Interpretace hudby – slovní vyjádření – jaká je hudba a proč		

5. ročník– dotace: 1, povinný

	Vokální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
HV-5-1-04	• při zpěvu uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky, zpívá píseň v 4/4 taktu <i>Rodné údolí</i> • zpívá v durových i mollových tóninách • dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • rozpozná hudební formu jednoduché písně	▪ Rozvoj pěveckých dovedností – dýchání, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv ▪ Hlasová hygiena ▪ Zpěv písní ve 2/4,3/4,4/4 taktu ▪ Dvojhlasý a vícehlasý zpěv ▪ Zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření ▪ Notový zápis jako opora při zpěvu písně		
	Instrumentální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV-5-1-02	• reprodukuje různé motivy, témata, části skladeb • vytváří a volí jednoduché doprovody • provádí jednoduché hudební improvizace • realizuje podle svých dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	▪ Hra na jednoduché Orffovy nebo složitější hudební nástroje ▪ Rytmizace, melodizace, stylizace a hudební improvizace – tvorba předeher, meziher, doher s využitím tónového materiálu písně ▪ Hudební doprovod		

	• pozná některé druhy hudebních nástrojů – trubka, housle, kytara, klavír, flétna	▪ Zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické a harmonické změny v hudebním proudu ▪ Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální ▪ Základní druhy hudebních nástrojů ▪ Hudební styly a žánry – hudba taneční pochodová, ukolébavka a podobně ▪ Hudební forma – malá písňová forma, rondo, variace ▪ Slovní interpretace hudby – jaká je		

6. ročník – dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Vokální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV - 9-1-01 HV – 9-1-02 HV – 9-1-02	• zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • dotváří text dle logiky skladby • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Pěvecký a mluvní projev Analytická práce s písní Rozšiřování hlasového rozsahu Hlasová hygiena Hlasová nedostatečnost a její náprava Vícehlasý a jednohlasý zpěv Notový zápis jako opora Hudební rytmus Záznam hudby - noty		OSV 5
	Instrumentální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		

HV – 9-1-02	●správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň	Vokálně instrumentační aktivity	F	
HV – 9-1-06	●rozliší skladbu vokální a instrumentální			
	Hudebně pohybové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV – 9-1-05	●zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby	Tv	
	Poslechové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV – 9-1-06	●sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů	Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby Hudebně výrazové prostředky	F	
HV – 9-1-06	●dovede je pojmenovat			
HV – 9-1-07	●orientuje se v základních hudebních formách			
HV – 9-1-06	●přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku			

7. ročník– dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Vokální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV – 9 – 1 – 02 HV – 9 – 1 – 02 HV – 9 – 1 – 02 HV – 9 – 1 – 03	•při zpěvu využívá správné pěvecké návyky •zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, v jednohlase i vícehlase •dotváří text dle logiky skladby •provádí jednoduché hudební improvizace	Analytická práce s vybranými skladbami Intonace a vokální improvizace Techniky vokálního projevu Vokálně instrumentační aktivity Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti	Čj	
	Instrumentální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV – 9 – 1 – 01 HV – 9 – 1 - 01	•<i>správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň</i> •používá rytmické cítění a rytmickou paměť podle svých schopností	Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře Hra a tvorba doprovodů s využitím počítače, keyboardů		
	Hudebně pohybové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV – 9 – 1 – 05 HV – 9 – 1 - 05	•rozpozná některé z tanců různých stylových období •zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby Folklor a jeho projevy	TV	

		Folklor dalších oblastí a etnik Lidové a umělé písně		
	Poslechové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV – 9 – 1 – 07 HV – 9 – 1 – 06 HV – 9 – 1 – 06 HV – 9 – 1 – 06 HV – 9 – 1 – 06 HV – 9 – 1 - 06	●rozlišuje jednotlivé folklorní oblasti ●dokáže určit sekce symfonického orchestru ●orientuje se v durových a mollových stupnicích ●při poslechu využívá získané zkušenosti a znalosti o hudebních nástrojích a formách ●orientuje se v hudebních formách ●orientuje se v proudu znějící hudby	Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - významné sémantické prvky užité ve skladbě a jejich význam pro pochopení hudebního díla		

8. ročník– dotace: 1, povinný

	Vokální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
HV – 9 – 1 – 02 HV – 9 – 1 - 02	●zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně ●dotváří text dle logiky skladby	Vokálně instrumentační aktivity Mutace Deklamace Reflexe vokálního projevu		
	Instrumentální činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	Učivo		
HV – 9 – 1 – 02 HV – 9 – 1 – 03	●využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ●reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a	Záznam hudby - notační programy Hra na hudební nástroje		

HV – 9 – 1 – 03 HV – 9 – 1 – 03	dovedností různé motivy, témata i části skladeb ●vytváří a volí jednoduché doprovody ●provádí jednoduché hudební improvizace			
	Hudebně pohybové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV – 9 – 1 – 02	●využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby Orientace v prostoru - rozvoj pohybové paměti		
	Poslechové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV – 9 – 1 – 07 HV – 9 – 1 – 07 HV – 9 – 1 – 08 HV – 9 – 1 – 08	●orientuje se v oblasti umělé a neumělé hudby od počátků až po 20. století ●vnímá rozdíl mezi těmito dvěma směry hudby ● <i>chápe kořeny současné populární hudby jako směs mnoha kulturních vlivů</i> ●rozumí vlivu společenského klimatu na hudební kulturu	Umělé a neumělé hudba Původ hudby Hudební dílo a jeho autor Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly	Z	

HV – 9 – 1 - 07	●zařadí na základě svých schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Hudební starověk, gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus Artificiální hudba 20. Století Hudební styly a žánry		

9. ročník– dotace: 1, povinný

Vokální činnosti			Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
HV – 9 – 1 – 02	● využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ● zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně ● uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě ● dotváří text dle logiky skladby	Analytická práce s písní Odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby		
HV – 9 – 1 – 02				
HV – 9 – 1 – 02				
HV – 9 – 1 - 02				
Instrumentální činnosti			Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV – 9 – 1 - 03	● vytváří jednoduché doprovody	Vyjadřování hudebních i nehudebních představ pomocí hudebního nástroje Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy		
Hudebně pohybové činnosti			Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV – 9 – 1 - 05	● provádí elementární pohybové improvizace	Orientace v prostoru – reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		

	Poslechové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
HV – 9 – 1 – 06 HV – 9 – 1 – 06 HV – 9 – 1 – 07 HV – 9 – 1 – 08 HV – 9 – 1 - 07	● orientuje se v proudu znějící hudby ● přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ● zařadí dle svých schopností a vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a zhodnotí ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami ● vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění ● orientuje se v oblasti české artificiální a nonartificiální hudby	Hudební dílo a jeho autor Hudební styly a žánry České země – počátek hudby Renesance, baroko, klasicismus, romantismus, artificiální hudba 20. století Jazz a swing v české hudbě Tramprská píseň Hudba po 2. světové válce 50. a 60. léta Divadla malých forem, big beat 70.-90. léta v české populární hudbě Folk, folk a poezie Interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla	D	

5.7.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Předmět využívá časovou dotaci 1 vyučovací hodiny v 1. až 3. ročníku, 2 vyučovací hodiny v 4. až 7. ročníku, 1 vyučovací hodiny v 8. a 9. ročníku.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výuka je realizována především samostatnou tvůrčí prací žáků s výtvarnými materiály. Žák by si měl osvojit práci s různorodým výtvarným materiálem, s tradičními prostředky – základy kresby, malby a prostorového vytváření, ale i s technikami moderního umění, které přináší nové možnosti a bohatou inspiraci. Výuku doplňují návštěvy stálých expozic galerií, aktuálních krátkodobých výstav a muzeí, výpravy za zajímavými tématy do reálného světa (krajina, zvířata, svět techniky, kultura města, architektura aj.) Součástí výuky je také seznamování s historickým vývojem uměleckých směrů, jejich hlavními představiteli a specifiky jejich tvorby. V neposlední řadě je výtvarná výchova pro žáky relaxací uskutečňovanou prostřednictvím tvořivých výtvarných činností, naprosto nezbytnou v záplavě učiva náročného na složité myšlenkové operace a paměť.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání, sebepojetí a sebepoznání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Výtvarná výchova učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k :

- poznávání souvislostí svých dosavadních poznatků z různých vzdělávacích oblastí, integruje poznatky nové, porovnává je se svými zkušenostmi, tvůrčím způsobem je umělecky zpracovává prostřednictvím výtvarných výrazových prostředků
- posuzování vlastního pokroku v osvojování výtvarných technik, znalostí barevné a prostorové kompozice, využití kontrastů, znalostí perspektivy, harmonie proporcí předmětů a figur
- samostatnému experimentování, porovnávání nových a dříve nabytých poznatků a dovedností
- samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- využívání poznatků v dalších výtvarných činnostech
- zaujímání a vyjadřování svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- kritickému zpracování běžných i ožehavých témat z reálného života
- hledání možnosti řešení, uvažování o souvislostech
- aplikaci již osvojených a osvědčených postupů (výtvarné techniky, volba formátu, volba výtvarného žánru) při řešení nových tematických zadání, samostatně volí vhodné způsoby ztvárnění
- schopnosti svá rozhodnutí obhájit a kriticky zhodnotit
- tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- přemýšlení a různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímání k nim svého vlastního postoje
- využívání získaných poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- porozumění základům výtvarného vyjadřování, vnímání specifické řeči barev, tvarů, linií a proporcí, přemýšlí o ní a umí ji používat
- ochotě naslouchat (výtvarným) promluvám jiných lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat
- využívání získaných komunikativních dovedností k obohacení vlastního prožívání a k vytváření kvalitnějších vztahů mezi lidmi

- zapojování žáků do diskuse
- obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- schopnosti a ochotě pracovat v týmu, k pochopení potřeby efektivně spolupracovat
- uvědomování odlišností i jedinečnosti každého člověka, práva všech na originální sebevyjádření, učí se respektovat druhého
- využívání výtvarných prací k sebepoznávání, budování sebedůvěry a vědomí vlastních možností

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- respektování a ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví, k projevu smyslu pro kulturu a tvořivost, zapojování se do kulturního dění
- chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- vytváření si postoje k výtvarným dílům

1. ročník – dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Rozvíjení smyslové citlivosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
V-3-1-01	● <i>poznává krásu přírodních materiálů a učí se je využívat-koláž z barevných podzimních listů /otiskování, nalepování, dokreslování/</i> ● <i>poznává vlastnosti barev-např. „kvetoucí nebo podzimní strom“-temperové barvy/otisky štětcem/</i> ● zvládá techniku malby vodovými barvami, suchým pastelem, voskovkami ● umí míchat barvy ● používá různé druhy štětců dle potřeby ● zvládne kresbu měkkým materiálem, perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem ● modeluje z plastelíny, moduritu ● tvaruje papír ● zvládá koláž, frotáž ● výtvarně zpracuje přírodní materiál (lepení, otisk ap.) ● na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil ● vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly	Rozlišují teplé a studené barvy, jejich výrazové vlastnosti (kresba, malba) Kresba tužkou, pastelem, voskovým pastelem, fixem Malba vodovými barvami - míchání barev, rozpíjení a zapouštění barev Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu a prostoru na základě jejich velikosti a barevnosti Reflexe a vztahy zrakového vnímání - techniky plastického vyjádření (modelovací hmota) Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba - ilustrace dětských knih, fotografie, film, divadelní představení	Č Prv PČ HV	
V-3-1-05				

	Uplatňování subjektivity		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
V-3-1-02	● vyjadřuje své vjemy, zážitky a představy- například „moje prázdniny“- akvarel, tempery, kolorovaná kresba ● v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ● manipuluje s objekty, umí vyjádřit pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby ● barevně vyjádří své pocity a nálady komunikuje o obsahu svých děl	Žák hledá prostředky pro vyjádření pocitů, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, ilustrace textů, animovaný film, comics Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání		
	Ověřování komunikačních účinků		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
V-3-1-05	● uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace ● zvládá techniku malby vodovými barvami, suchým pastelem, voskovkami ● na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil ● vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly ● komunikuje o obsahu svých děl Vysvětlí výsledek své tvorby podle svých schopností a zaměření	Žák si utváří osobní postoj v komunikaci ve skupině spolužáků, rodinných příslušníků, zdůvodňuje svůj názor Proměny komunikačního obsahu – záměry		

2. ročník – dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Rozvíjení smyslové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
V-3-1-02	• <i>vystihuje proporční vztahy zobrazovaných prvků, např. postavy a okolí – například „můj nejlepší prázdninový zážitek“ – kolorovaná malba</i> • uvědoměle používá prostředky a výtvarné materiály • ovládá základní technické dovednosti • řeší úkoly v ploše i v prostoru • rozumí vzájemným souvislostem zobrazovaných předmětů	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - hra s linií (elipsy, rytmické řazení prvků); kresba uhlím, křídou; suchými pastely, tužkou, perem, fixem, kombinovanými technikami kombinované techniky - koláž, tiskátka, přírodní materiály; modelovací hlína, modurit Uspořádání objektů do celků - vztah postavy a prostředí; zobrazení prvků - proporční vystižení; užitkové předměty - vystižení tvarů Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba (Josef Lada, Jiří Trnka, Josef Čapek, Adolf Born), film	Prv Č PČ	
Uplatňování subjektivity			Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
V-3-1-01	• na základě vlastní výtvarné činnosti vyvozuje základní pojmy • organizuje vlastní výtvarnou práci a pracovní prostředí • zná základní barvy, světlost, kontrast chápe vlastnosti barev	Znázornění pohybu lidí při různých činnostech, umístění těla v prostoru, vztah postavy a prostředí Zobrazování přírodních témat založených na subjektivním vnímání světla a barev, nálady		

	●rozvíjí svoji představivost a fantazii ve výtvarném vyjádření –svět pohádek, vesmír			
	Ověřování komunikačních účinků		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
V-3-1-04	●interpretuje podle svých schopností různá vizuálně utvářená obrazná vyjádření ●rozvíjí <i>elementární smysl pro prostor v souvislosti s poznáváním životního prostředí –například „naše obec a její okolí“ –koláž, kombinovaná technika, najde kompromis různého pohledu (možnost využití skupinová práce)</i>	Vysvětlí a zhodnotí v rámci svých schopností svou práci, porovná svůj názor s dalšími žáky ve skupině nebo ve třídě		

3. ročník – dotace: 1, povinný

	Rozvíjení smyslové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
V-3-1-01	●na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření (člověk v pohybu, dopravní prostředky)	Č Prv HV PČ DV	

	Ověřování komunikačních účinků		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
V-3-1-05	● různé interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace ● do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil ● v komunikaci o díle uplatňuje své životní zkušenosti a názory ● učí se výtvarně vyjadřovat pohádkové nebo fantazijní postavy a portréty například „ilustrace čteného textu či filmu“ –akvarel, kolorovaná kresba, tempery	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

4. ročník – dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Rozvíjení smyslové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
V-5-1-01	• při vlastních tvůrčích činnostech prvky obrazného vyjádření • barevně vyjádří své pocity a nálady • prohloubí a zdokonalí techniky z 1. období • vytvoří si škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě • <i>prohlubuje základní poznatky o barvách a práci s nimi zátiší – převážně květiny (např. slunečnice), ovoce, zelenina – suché křídly, tempery</i> • pozná ilustrace známých dětských ilustrátorů	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba,	Č Př Vl HV PČ	

		fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama) Ilustrátoři: Čapek, Trnka, Miler		
	Uplatňování subjektivity		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
V-5-1-01	●barevně vyjádří své pocity a nálady ●komunikuje o obsahu svých děl ●hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá obrazná vyjádření vzniklá na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků ●při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností ●osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		
V-5-1-04				
V-5-1-05				

	Ověřování komunikačních účinků		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
V-5-1-06	● pozná ilustrace známých dětských ilustrátorů (např. Lada, Sekora, Zmatlíková, Trnka, Čapek, Miler) ● porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace ● nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil ● nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě ● osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) ● užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování; prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu jako nezávislý model ● nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		
V-5-1-07				
V-5-1-04				
V-5-1-05				

	vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil			

Rozvíjení smyslové činnosti			Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
V-5-1-05	• prvky vizuálně obrazného vyjádření • využívá přírodních materiálů k vytvoření vlastní kompozice – například „zátiší z přírodnin“ (suché rostliny, plody, jádra, semínka atd.) • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností	Výtvarný projev na základě pozorování skutečnosti - vyjádření kompozičních zákonitostí; prostorových vztahů - proporcí lidské postavy; proporcí lidské hlavy - kresba a malba rostlin a živočichů - výtvarné vyjádření věcí - malba dle skutečnosti a představ Rozvoj prostorového vidění (perspektiva) Písmo jako dekorativní prvek Lidové umění (využití prvků lidové tvorby při dekoracích)	Č HV Př Vl	
	Uplatňování subjektivity		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	• prvky vizuálně obrazného vyjádření porovnává na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –Kresba podle předlohy, pohyb těla , akční tvar malby a kresby		

V-5-1-03	dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama		
V-5-1-06	•porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace •pozoruje a výtvarně zobrazuje lidskou postavu v klidu – zpravidla „můj spolužák“ – tempery, akvarel	- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		
	Ověřování komunikačních účinků		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
V-5-1-01	•při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) •při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností •rozvíjí představitelství při vyjádření děje na základě zážitků – „můj vlastní zážitek“ -	Utváří si a zdůvodní svůj postoj a dokáže ho interpretovat, porovná svůj názor s názory ostatních Vyjádří záměr tvorby a vlastní názor na své dílo, dokáže komunikovat o své práci Seznamuje se s ilustrátory dětských knih		

V-5-1-03	<i>tempery, akvarel nebo kolorovaná kresba; vysvětlí svůj názor, umí přijmout kritiku</i> ● porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Ilustrátoři: Burian, Aleš		
V-5-1-06				

6. ročník – dotace: 2, povinný

	Rozvíjení smyslové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
VV-9-1-01	● vybírá, vytváří a pojmenovává škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ● variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky - Prostředky vyjadřující časový průběh - Akční tvorba - Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením a jejich odraz ve vlastní tvorbě - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém		

		průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření		
	Uplatňování subjektivity		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
VV-9-1-03 VV-9-1-04	● zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích ● vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry různých typů vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
	Ověřování komunikačních účinků		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
VV-9-1-05 VV-9-1-06	● rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku ● interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom z osobních zkušeností a prožitků	- osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora		

7. ročník – dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Rozvíjení smyslové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
VV-9-1-04 VV-9-1-03	● vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření ● užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích ● k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	Prvky vizuálně obrazného vyjádření: - Linie - Tvar - Objem - Barva - Textura - Struktura Prostředky prostorové, lineární, plastické, světlostní a barevné		
	Uplatňování subjektivity		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
VV-9-1-05 VV-9-1-06	● rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v obsahu ● interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), - hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		

	Ověřování komunikačních účinků		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
VV-9-1-08	●ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) - kritéria porovnávání vizuálně obrazných vyjádření, jejich zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora		

8. ročník – dotace: 1, povinný

	Rozvíjení smyslové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
VV-1-9-05 VV-1-9-06	●rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření (VOV) v rovině smyslového účinku ●interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- Vztahy mezi objekty - Uspořádání objektů v prostoru - Perspektiva - Zátiší - Ilustrace - Výtvarné zachycení - zvuků - chutí - hmatových počitků		

	Uplatňování subjektivity		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
VV-1-9-08	●ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření ● vysvětluje své postoje k VOV s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudě	Fantazijní tvorba Současná umělecká výtvarná tvorba Ilustrace Volná tvorba		
	Ověřování komunikačních účinků		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
VV-1-9-02 VV-1-9-01	●zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie ●vybírání, vytváří a pojmenovává škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků ●variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění		

9. ročník – dotace: 1, povinný

	Rozvíjení smyslové činnosti		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
VV-1-9-08 VV-1-9-04	●ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření ●vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	ilustrace - volná tvorba - komunikační grafika - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama		

		- výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		
	Uplatňování subjektivity		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		

VV-1-9-02 VV-1-9-03 VV-1-9-04	●užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie ●užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace ●vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření ●posoudí vhodnost použití prvků vizuálně obrazného vyjádření a dokáže je zkombinovat ve vlastní osobité tvorbě	Proměny obsahů uměleckých VOV v čase Kritéria hodnocení VOV samostatně vytvořených i přejatých Digitální technologie ve výtvarném umění - typy vizuálně obrazných vyjádření: skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika		
	Ověřování komunikačních účinků		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
VV-1-9-08	●vysvětlí a obhájí výsledek své tvůrčí práce ●zařazuje vnímaný artefakt do sociálních i kulturních souvislostí ●do své analýzy promítne vlastní jedinečné zkušenosti, emoce a zážitky ●akceptuje odlišné názory a reaguje na společensky vhodnou formou ●ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených obrazných vyjádření	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		

5 8. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot¹, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

5.8.1. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Tělesná výchova je od 1. ročníku realizována 2 vyučovacími hodinami týdně. Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním

vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Žáci z paralelních tříd na druhém stupni jsou zpravidla děleni do skupin podle pohlaví (chlapci, dívky). Výuka probíhá v tělocvičně nebo na venkovním sportovním hřišti. Součástí výuky v 7. ročníku je zpravidla lyžařský a snowboardový výcvikový kurz, který se uskutečňuje v případě možnosti školy a příznivých klimatických podmínek.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání, řešení problémů, rozhodování za využití kooperace a kompetice.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Tělesná výchova vede učitel žáka k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- poznávání cíle a smyslu pohybových aktivit
- plánování, organizování a řízení vlastní činnosti
- užívání osvojeného názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- plánování způsobu řešení problémů, k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- zodpovědnosti za svá rozhodnutí, hodnocení výsledků svých činů

- objevení chyb v práci, s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak nalézat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- efektivní komunikaci při plánování strategie a taktiky her, umožní žákům diskutovat
- dodržování pravidel slušného chování při komunikaci
- ohleduplnosti a vzájemné toleranci

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- spolupráci a vzájemné pomoci
- poskytnutí pomoci v případě potřeby nebo o ni požádat

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- ohledu na druhé a respektování názoru ostatních
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace, v zájmu podpory a ochrany zdraví
- aktivní organizaci pohybové činnosti
- dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- efektivitě při organizování vlastní činnosti
- podílu spoluorganizovat svůj pohybový režim
- tvorbě modelové situace, v nichž si žák osvojují základní postupy první pomoci
- dodržování pravidel slušného a sportovního chování, k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

1. ročník – dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Činnosti ovlivňují úroveň pohybových dovedností		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-3-1-03	●používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv ●spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích	Netradiční pohybové hry Průpravná cvičení Rytmické a kondiční formy cvičení Průpravné úpoly-přetahy, přetlaky		

TV-3-1-02	●reaguje na základní pokyny, povely a organizaci ●zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení ●upevňuje si správné návyky ●trvale usiluje o zlepšení	Základy atletiky-hod míčkem Základy sportovních her manipulace s míčem spolupráce ve hře průpravné hry Turistika a pobyt v přírodě přesun do terénu chůze v terénu ochrana přírody překonávání přírodních překážek Organizace při TV Základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – závodů, soutěží		
	Činnosti ovlivňující zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-3-1-01	●zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou ●spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím ●využívá nabízené příležitosti ●dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, dodržuje pravidla bezpečnosti a zásady hygieny při sportu v tělocvičně, na hřišti a v přírodě	Příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, uvolňovací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti správné držení těla průpravná, kompenzační, relaxační cvičení		
	Činnosti podporující pohybové učení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	●zná a užívá základní tělocvičné pojmy	Pohybové hry s různým zaměřením		

TV-3-1-04	●zná názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní ●zná pojmy z pravidel sportů a soutěží ●dodržuje pravidla bezpečnosti ●reaguje na smluvená gesta a signály pro organizační činnosti ●spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech	Základní tělocvičné názvosloví Organizace při TV Komunikace v TV Pravidla		

2. ročník – dotace: 2, povinný

	Činnosti ovlivňují úroveň pohybových dovedností		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
TV-5-1-11 TV-3-1-05	●používá vhodné sportovní oblečení ●zná pravidla bezpečnosti při koupání ●zvládá techniku správného dýchání ●ovládá pohyb ve vodě ●chápe vodu jako prostředek rehabilitace ●spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech v bazénů ●adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti ●reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci ●zvládá osvojované pohybové dovednosti jako jedinec, ale i ve skupině ●upevňuje si správné návyky ●trvale usiluje o zlepšení	Základní plavecká výuka Hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí Jeden plavecký způsob		
	Činnosti ovlivňující zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		

TV-3-1-04	•zná nutnost pohybu pro zdraví •využívá 2-3 hodiny denně k pohybu •volí vhodné oblečení do hodin TV •zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou •využívá nabízené příležitosti •dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků •uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy •dokáže přivolat pomoc při drobných poraněních	Uvolňovací cviky Žebřiny Vis Závěs Slézání, Seskok		
	Činnosti podporující pohybové učení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-3-1-04	•zná základní pravidla bezpečnosti a chování při sportu •dodržuje pravidla •reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele •dodržuje zásady správného držení těla při sezení, ve stoji, správně dýchá •užívá cviky k odstranění únavy při vyučování •získává obratnost a sílu •zvládne kotoul, odraz •zná a dodržuje základní sportovní povely •upevňuje volní vlastnosti a ovládání •spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech	Základní cvičební pohyby Pohyby paží, nohou, trupu Uvolnění svalového napětí Kotoul vpřed Přeskoky přes lavičky, provaz, švédskou bednu Kladinka – chůze s pomocí Trampolína – výskok s pomocí Rytmičká cvičení Taneční kroky-přisun, cval, poskok, klus Honičky – hry na postřeh Míč – chytání a házení ve dvojicích		

3. ročník– dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Činnosti ovlivňují úroveň pohybových dovedností		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-5-1-12	●zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnost ●používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv ●spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích ●reaguje na základní pokyny, povely a organizaci	Zdokonalovací plavecká výuka Rozvoj plavecké vytrvalosti (dle možnosti školy) Základy gymnastiky Rytmická a kondiční cvičení Přípravné úpoly Základy atletiky Základy sportovních her Turistika a pobyt v přírodě Pohybové a netradiční pohybové činnosti		
TV-3-1-02	●zvládá osvojované pohybové dovednosti jako jedinec, ale i ve skupině ●upevňuje si správné návyky ●trvale usiluje o zlepšení			
	Činnosti ovlivňující zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-3-1-04	●uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnost při pohybových činnostech při sportu v tělocvičně, na hřišti a v přírodě ●zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou ●spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím ●využívá nabízené příležitosti ●dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinaci pohybu		

	Činnosti podporující pohybové učení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-3-1-03	●spolupracuje při jednoduchých činnostech, týmových pohybových činnostech a soutěžích ●ve činnostech známých prostorách školy ●reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činnosti a její organizaci	Komunikace v TV Organizace v TV Zásady jednání a chování Pravidla pohybových činností Měření a posuzování pohybových dovedností Zdroje informací o pohybových činnostech		

4. ročník – dotace: 2, povinný

	Činnosti ovlivňují úroveň pohybových dovedností		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
TV-5-1-03	●zvolí vhodný typ rozcviček s ohledem na cíl hodiny ●zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her ●vytváří varianty osvojených pohybových her ●jednoduše zhodnotí kvalitu pohybových činností spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ●usiluje o zlepšení osvojované pohybové činnosti ●změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Průpravná, kondiční, relaxační cvič. Gymnastika – základy gymnastiky - akrobacie - s náčiním - na nářadí Pohybové hry Průpravné úpoly Rytmické a kondiční cvičení Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti Atletika – základy atletiky Sportovní hry – základy SH Další pohybové činnosti Turistika pohyb v přírodě		
TV-5-1-05				
TV-5-1-09				

	Činnosti ovlivňující zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-5-1-01	●podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti ●zvolí vhodný typ rozcvičky s ohledem na cíl hodiny ●připraví se před pohybovou činností, organizuje ji a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly ● zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy ●uplatňuje pravidla hygieny a bezpečnosti chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Rozvoj různých forem rychlosti Poznatky z TV a sportu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech		
TV-5-1-08				
TV-5-1-04				
	Činnosti podporující pohybové učení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-5-1-06	●jedná v duchu fair play ● dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Komunikace a organizace při TV Zásady jednání a chování Pravidla her a závodů Měření výkonů		

5. ročník – dotace: 2, povinný

	Činnosti ovlivňují úroveň pohybových dovedností		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
TV-5-1-03	● zvládá cvičení s hudbou ● podle svých dispozic zvládá atletické disciplíny ● zná a zvládá pohybové a sportovní hry ● vytváří jejich varianty ● dodržuje základní pravidla při hrách a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení	Kotoul vpřed a vzad Přeskok přes kozu Kladinka – chůze Základní hudebně pohybové vztahy při tanci Názvy tanců Honičky Hry na postřeh a rychlost Běžecká abeceda Skok do dálky, výšky Hod míčkem Pohyb s míčem chytání zastavení zaměřené hry na živé tělové postřehy, pantomimu		
	Činnosti ovlivňující zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-5-1-02	● podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a uplatňuje kondičně zaměřené činnosti na zvýšení zdatnosti ● zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ● umí bezpečně připravit a ukládat nářadí a náčiní ● ošetří drobná poranění	Zdravotně zaměřená činnost Držení těla, zvedání zátěže, průpravná a kompenzační cvičení Zásady bezpečnosti při sportu Organizace cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek		

		První pomoc v podmínkách TV		
	Činnosti podporující pohybové učení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-5-1-10 TV-5-1-07	●orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace ●zná základní pojmy TV ●chápe význam pohybu pro zdraví ●začlení pravidelný pohyb do denního režimu ●užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení ●respektuje pravidla hry fair play-zná olympijské ideály a symboly ●jedná v duchu fair play ●pozná přestupky, označí je, adekvátně na ně reaguje ●zvyšuje svoje ovládání a respekt při činnostech k opačnému pohlaví	Základní pojmy spojené s pohybovými dovednostmi – her, závodů, soutěže komunikace v TV Zdroje informací o pohybových činnostech organizace při TV Cviky na prohrátí, uvolnění a posílení těla, zásady jednání a chování pravidla Olympijské ideály a symboly		

6. ročník – týdenní hodinová dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Činnosti ovlivňují úroveň pohybových dovedností		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-9-1-03 TV-9-1-02 TV-9-2-02 TV-9-2-01	• zvolí vhodný typ rozcvičky s ohledem na cíl hodiny • trvale zvyšuje svalovou koordinaci • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Gymnastika koordinační cvičení nácvik strečinku před a po ukončení cvičební jednotky rytmická a kondiční cvičení s hudbou akrobatické prvky - průpravná cvičení na žíněnkách, gymnastickém koberci kotouly vpřed i vzad - rozvoj obratnosti přeskoky - skoky roznožmo i snožmo přes kozu kruhy - houpání, vzpory, shyby hrazda - vzpory, překládání nohou kladina - přechody, otočky, váhy prostná - stoj na hlavě, stoj na rukách s dopomocí a kotoulovým zakončením kladina - přechody, váhy Pohybové hry s různým zaměřením netradiční hry aktivity		

		Míčové hry střelba na cíl Estetické a kondiční cvičení s hudbou (dívky) základy rytmické gymnastiky cvičení s náčiním Tance Atletika rychlý běh, vytrvalý běh, hod míčkem, skok do dálky		
	Činnosti ovlivňující zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-9-1-01	● aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ● odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší ● uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech poučení o chování ve sportovních prostředích: tělocvična sportovní areály hory EV silniční pravidla DV první pomoc při TV a sportu, improvizované ošetření a odsun raněného O		
TV-9-1-04				
TV-9-1-05				

TV-9-1-02	●usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ●samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Průpravná kondiční cvičení jednoduchá prostatická cvičení zařazovaná formou rozcvíček kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení se zdravotním zaměřením Význam pohybu pro zdraví rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců		
	Činnosti podporující pohybové učení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-9-3-01	●užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka ●naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Komunikace v TV tělocvičné názvosloví osvojovaných činností smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Pravidla osvojovaných pohybových činností pravidla her, závodů a soutěží Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností		
TV-9-3-02				

		měření, evidence, vyhodnocování zástupci českého sportu EV		

7. ročník – týdenní hodinová dotace: 2, povinný

	Činnosti ovlivňují úroveň pohybových dovedností		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
TV-9-1-03	● samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ● posoudí provedení osvojované techniky, zjistí nedostatky, jejich příčiny a snaží se je odstranit ● zdokonaluje techniku kolektivních sportů ● dbá na svou bezpečnost i bezpečnost svých spolužáků ● zlepšuje techniku míčových her	Atletika Rychlý běh Vytrvalý běh na dráze a v terénu Základy překážkového běhu O		
TV-9-2-01				
TV-9-2-02		Základy atletických disciplín rychlý běh vytrvalý běh na dráze a v terénu základy překážkového běhu skok do dálky skok do výšky hod míčkem soutěže ve dvojicích švihadlo přeskoky laviček šplh - posilování dolních končetin		
TV-9-2-02				
TV-9-1-05				
TV-9-2-01				

		Pohybové hry netradiční hry hry podle zájmu a zaměření žáků Gymnastika posilování paží shyby akrobatické prvky: kotouly před i vzad se zaměřením na techniku provedení přeskoky - skoky odbočmo, výskoky do kotoulu kruhy - vzpory s přednožením, komíhání hrazda - překládání nohou s přednožením Míčové hry herní činnosti jednotlivce herní kombinace systémy utkání podle pravidel vybíjená přehazovaná kopaná - zapojení technických dovedností do hry (chlapci) basketbal - dvojtakt, technika střelby		

		kopaná -nácviky herních situací, zlepšování techniky hry (chlapci) přehazovaná - nácvik chytání a házení míče, střelba na cíl ringo - nácvik chytání a házení kroužku, postřeh Lyžování Podle možnosti školy a klimatických podmínek bezpečnost při zimních sportech bezpečný pohyb v zimní krajině (přednáška Horské služby) běžecská technika lyžování: - klasika - skating - sjezd - jízda na vleku základy snowboardingu pro zájemce organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla		

		první pomoc při TV a sportu, improvizované ošetření a odsun raněného O, DV		
	Činnosti ovlivňující zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-9-1-05 TV-9-1-01 TV-9-1-04	● uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ● aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ● odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech poučení o chování ve sportovních prostředích: tělocvična sportovní areály hory silniční pravidla první pomoc při TV a sportu, improvizované ošetření a odsun raněného O, EV Význam pohybu pro zdraví rekreační a výkonnostní sport		
	Činnosti podporující pohybové učení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-9-1-03	● samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		

TV-9-3-06	●zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ●dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu a dodržuje je ●rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora ●sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnocuje ●zpracuje data a informace o pohybových aktivitách a výsledky prezentuje	Organizace pohybových činností - v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj Míčové hry Fotbal Florbal Přehazovaná Pravidla Historie a současnost sportu Měření výkonů Posuzování výkonů Evidence Prezentace EV		
TV-9-3-03				
TV-9-3-04				
TV-9-3-05				
TV-9-3-07				

8. ročník – dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Činnosti ovlivňují úroveň pohybových dovedností		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
V-9-1-01	●aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ●usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ●zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ●samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	Základy atletických disciplín zdokonalování techniky běhu trénink vytrvalosti v delších blocích skok do dálky - závěsná technika technika skoku do výšky hod granátem vrh koulí - technika vrhu		
TV-9-1-02				
TV-9-1-03				

TV-9-1-05	●uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	důkladná přípravná fáze před zahájením tréninku O, DV		
TV-9-2-02	●posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Sportovní hry kopaná - zkvalitnění obranné i útočné činnosti		
TV-9-3-01	●užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	jednotlivce (chlapci) basketbal - útočné zakončení jednotlivce,		
TV-9-3-05	●sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	obránná činnost týmu		
TV-9-3-07	●zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	odbíjená - blokování útoku soupeře		
TV-9-2-01	●zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	florbal - rychlý přechod z obrany do útoku a naopak		
TV-9-3-03	●dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	volejbal - základní dovednosti, odbití spodem, vrchem - podle schopností žáků - vést hru jako rozhodčí - komunikace v TV - těllocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, vzájemná komunikace a spolupráce při hře - historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci		
	Činnosti ovlivňující zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-9-1-01	●aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové	Zdravotně orientovaná zdatnost		

TV-9-1.01	činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti		
TV-9-1.02	●zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ●aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Průpravná, kompenzační a vyrovnávací cvičení		
	Činnosti podporující pohybové učení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-9-3-04	●rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ●zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Pravidla a vyhodnocení soutěže pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování		
TV-9-3-06				

9. ročník – dotace: 2, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Činnosti ovlivňují úroveň pohybových dovedností		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-9-1-05	●uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ●usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program, který zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ●samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly ●aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ●posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny ●užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ●naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným,	Atletika rychlý běh vytrvalý běh běh v terénu na čas orientační běh přespolní běh běh na 50 m běh na 1 200 m (dívky) běh na 1 500 m (chlapci)		
TV-9-1-02				
TV-9-1-03		Úpoly celkové posilování jednotlivých svalových partií vlastní vahou - šplh na laně na čas šplh na tyči		
TV-9-1-01				
TV-9-2-02		Cyklistika Podle možností školy: příprava cykloturistické akce přesun do terénu uplatňování pravidel silničního provozu DV práce s mapou údržba kola před jízdou bezpečnost při jízdě na kole organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách		
TV-9-3-01				
TV-9-3-02				
TV-9-3-06				

TV-9-3-07 TV-9-2-01	respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu •zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže •zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci •zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování O Míčové hry zručnost s volejbalovým a basketbalovým míčem seznámení se softem pravidla všech míčových her přehazovaná (dívky) volejbal basketbal kopaná (chlapci) nohejbal (chlapci) Gymnastika prostná, kotouly letmo, kotouly na bedně přeskoky přes bednu a zvýšenou kozu různé druhy skoků v sestavách hrazda - výmyk kruhy - visy, seskoky Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou (dívky) rozvíjení a seznámení s novými formami cvičení O prohloubení znalostí strečinku rytmická gymnastika tance		

	Činnosti ovlivňující zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-9-1-02	●usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje ho pravidelně a s konkrétním účelem ●samostatně se připraví před pohybovou činností, organizuje ji a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	Význam pohybu pro zdraví Rekreační a výkonnostní sport Sport dívek Sport chlapců Kondiční programy Manipulace se zatížením		
TV-9-1-03				
	Činnosti podporující pohybové učení		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
TV-9-3-02	●naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ●užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ●rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ●zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Historie a současnost sportu – olympismus, významné soutěže EV		
TV-9-3-01		Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží Organizace prostoru a pohybových činností - sportovní výzbroj , výstroj Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		
TV-9-3-04				
TV-9-3-06				
TV-9-3-07				

	• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, vyhodnocení		

5.8.2. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Předmět byl integrován do vzdělávací oblasti Člověk a příroda do předmětu Přírodopis - Biologie člověka v 8. ročníku. Výchova ke zdraví se prolíná i dalšími předměty zejména Tělesnou výchovou, Prvoukou, Přírodovědou a Občanskou výchovou. Učivo 7. a 8. ročníku se doplňuje o program podporující duševní gramotnost žáků. Název programu „Všech pět pohromadě“. Tento program je projektem Národního ústavu duševního zdraví.

	Vztahy mezi lidmi a formy soužití		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	výstupy		
<i>Integrováno do předmětu Občanská výchova</i>	Viz Občanská výchova	Viz občanská výchova	OV	
	Změny v životě a jejich reflexe		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		

VZ-9-1-03 VZ-9-1-08 VZ-9-1-11 VZ-9-1-12	• popíše tělesné, duševní a sociální zdraví • objasní základní lidské potřeby a hodnotu zdraví • posuzuje různé způsoby chování lidí • získá základní poznatky ze sexuality, těhotenství • chová se slušně k opačnému pohlaví • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	děťství, puberta, dospívání - tělesné a duševní změny v období dětství, puberty a dospívání sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost - promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity EV, O		
	Zdravý způsob života a péče o zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
VZ-9-1-04 VZ-9-1-06	• aktivně podporuje zdraví • diskutuje na téma zdraví • objasní závislost stravování na civilizačních chorobách • zná zdravé stravovací návyky	výživa a zdraví zásady zdravého stravování, pitný režim poruchy příjmu potravy vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota význam tělesné a duševní hygieny		

	• uplatňuje preventivní chování před nemocemi	otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci O, EV		
	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
VZ-9-1-05 VZ-9-1-10 VZ-9-1-15	• zná relaxační techniky a využívá je • předchází stresovým situacím • ví kam se obrátit v případě nutnosti odborné pomoci • získá znalosti o návykových látkách a s tím spojená rizika • uplatňuje dovednosti proti manipulaci a agresi • zná pravidla první pomoci • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	stres - relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu šikana formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže DV, O odborná pomoc bezpečné chování - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení		

	• je seznámen s programy podpory zdraví • zná působení kvality prostředí na jedince	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) vliv reklamy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí		
	Hodnota a podpora zdraví		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
VZ-9-1-07 VZ-9-1-09	• vysvětlí rozdíl mezi zdravím a nemocí • objasní pojmy prevence, intervence • získá představu, co znamená zdravý životní styl	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví		
	Osobnostní a sociální rozvoj		Přesahy	Průřezová témata
VZ-9-1-10	• jak předcházet a zvládat stres • jak a kde vyhledat pomoc	psychohygiena		

5.9. Člověk a svět práce

5.9.1. PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů *Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce*. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh *Svět práce* je zařazen do 9. ročníku, a z ostatních škola vybírá podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy realizujeme v plném rozsahu.

Byly vyčleněny okruhy *Práce s laboratorní technikou* a *Využití digitálních technologií* a zařazeny do předmětu Fyzika a Informatika

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Výuka probíhá v kmenových třídách, cvičné kuchyňce, školním pozemku a školních dílnách.

Jako stěžejní metody jsou využívány ty, které podporují samostatnost a spolupráci žáků, vlastní aktivitu a tvořivost, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů, utřídění informací a hledání jejich souvislostí.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání, řešení problémů, rozhodování za využití kooperace a kompetice. Při výuce je kladen důraz na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování pravidel společenského chování, komunikaci a spolupráci. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci osvojili dovednosti důležité pro jejich další život

Environmentální výchova

Je z velké části realizována tématy Ekosystém, Základní podmínky pro život

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Pracovní činnosti učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k :

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k :

- účinné spolupráci ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- práci s různými materiály, ke schopnosti plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost
- dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci

- vytváření si aktivního vztahu k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivního postoje k řešení ekologických problémů
- získávání důležitých informací k výkonu práce a využívá jich při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka

1. ročník – dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Práce s drobným materiálem		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-02	● mačká, trhá, vystřihuje, stříhá, překládá a skládá papír ● vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru ● navléká, třídí při sběru přírodní materiál ● pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy ● stříhá a nalepuje textilie	Vlastnosti - přírodnin - modelíny - papíru a kartonu - textilu Využití a funkce pracovních pomůcek a pracovních nástrojů (nůžky, lepidlo...) Jednoduché pracovní postupy Lidové zvyky	VV	
Konstrukční činnosti			Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-3-2-01	● sestavování modelů ● nácvik základních dovedností a činností se stavebnicemi	Stavebnice - plošné - prostorové - konstrukční Sestavování modelů		
Pěstitelské činnosti			Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-3-3-02 ČSP-3-3-01	● zná a provádí základní péči o pokojové květiny (otírání listů, zalévání)	Pěstování pokojových rostlin Pěstování rostlin ze semene v místnosti	Prv	

	● pozoruje změny v přírodě v závislosti na ročním období ● své poznatky zaznamenává, hodnotí a výsledky prezentuje			
	Příprava pokrmů		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-3-4-01	● zná a praktikuje základy správného stolování a společenského chování ● provádí nácvik ve školní jídelně	Základy správného stolování a společenského chování EV		
ČSP-3-4-02				

2. ročník – dotace: 1, povinný

Práce s drobným materiálem			Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
ČSP-3-1-01	• připraví své pracovní prostředí • promýšlí nejvhodnější postup • udržuje pořádek na pracovním místě • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci • rozliší a pojmenuje druhy materiálu • hospodáří s pracovním materiálem • zachází správně s pracovními nástroji • provádí přiměřené praktické činnosti s drobným materiálem • ovládá jednoduché pracovní postupy • pracuje pečlivě	Práce s materiálem (stříhání, ohýbání, propichování, navlékání, slepování, lisování) Materiál: papír, dřívka, špejle, krabičky, šablony, plody, korek, listy Modelování: tvary, živočichové, postavy, šperk, kachel Papír: skládanky, záložka, vystřihovánky	VV	
ČSP-3-1-02				
Konstrukční činnosti			Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-3-2-01	•sestavování modelů	Stavebnice - lego, puzzle modely		

	●návčik základních dovedností a činností se stavebnicemi ● pracuje pečlivě	návod předloha náčrt		
	Příprava pokrmů		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
<i>ČSP-3-4-01</i>	● upraví stůl na jednoduché stolování a vhodně doplní tradičními doplňky v souvislosti na roční období ● umí se správně chovat u stolu, návčik provádí ve školní jídelně	Jednoduchá úprava stolu dodržování tradic pravidla správného stolování		
<i>ČSP-3-4-02</i>				

3. ročník – dotace: 1, povinný

		Práce s drobným materiálem	Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
ČSP-3-1-01	● vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ● pracuje podle slovního návodu a předlohy ● seznamuje se s lidovými tradicemi, zvyky a řemesly	Vlastnosti materiálů - přírodniny - modelína - papír a karton - textil - folie Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla		
ČSP-3-1-02				
	Konstrukční činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-3-2-01	● pracuje podle slovního návodu a předlohy ● zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice - sestavení modelů - práce s návodem - předloha - jednoduchý náčrt		

	Pěstitelské činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-02	• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny • uvědomuje si možnost využití rostlin jako léčiv • diskutuje o vlivu rostlin na vznik alergií a zná správné chování alergiků v přírodě	Pěstování rostlin - základní podmínky - půda a zpracování - výživa rostlin - osivo - pěstování ze semene - pokojové rostliny - jedovaté rostliny - alergie O, VkJ	Prv	
	Příprava pokrmů		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-02	• připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování	Základní vybavení kuchyně - výběr, nákup, skladování potravin Pravidla správného stolování - technika v kuchyni - její historie a význam		

4. ročník – dotace: 1, povinný

	Práce s drobným materiálem		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
ČSP-5-1-01 ČSP-5-1-02	• vytváří na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu a využívá k tomu tradiční i netradiční materiály • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic v souvislosti se svátky	Vlastnosti materiálu (přírodnina, papír, textil, drát) Pracovní pomůcky a nástroje - funkce - využití - bezpečnost -návody, postupy		OSV 5

ČSP-5-1-03 ČSP-5-1-04	● své výrobky prezentuje na výstavách a trzích ● volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje ● udržuje pořádek na pracovním místě ● dodržuje základní pravidla práce, zásady hygieny a bezpečnosti práce ● <i>seznamuje se s lidovými tradicemi</i>	Lidové zvyky, tradice, řemesla Jednoduché pracovní operace a postupy O, VkZ Práce s textilem		
	Konstrukční činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-5-2-01 ČSP-5-2-02 ČSP-5-2-03	● provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ● pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ● dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu ● své výrobky vystavuje, prezentuje a společně hodnotí	Stavebnice Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem O, VkZ		
	Pěstitelské činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-5-3-01 ČSP-5-3-02 ČSP-5-3-03 ČSP-5-3-04	● <i>provádí jednoduché pěstitelské činnosti jako setí, zalévání, hnojení, pletí</i> ● <i>uvědomuje si vliv klimatu, půdy na pěstitelství – o svých výsledcích provádí záznam a diskutuje o nich</i> ● ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ● uvědomuje si správnost postupu ● volí správné pomůcky a náčiní	Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování ze semen Pěstování pokojových rostlin Rostliny jedovaté O, VkZ	Přv	EVVO 25

	• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce			
	Příprava pokrmů		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-5-4-01 ČSP-5-4-02 ČSP-5-4-04 ČSP-5-4-03	• orientuje se v základním vybavení kuchyně • využívá ho k přípravě jednoduchých pokrmů • udržuje pořádek, čistotu na svém pracovišti • dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce – tyto návyky si přenáší i do běžného života • umí ošetřit úraz v kuchyni a zná pravidla poskytnutí první pomoci • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Základní vybavení kuchyně Výběr a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu První pomoc O, VkJ, EV		

5. ročník – dotace: 1, povinný

	Práce s drobným materiálem		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
ČSP-5-1-01 ČSP-5-1-02 ČSP-5-1-03	• vytváří přiměřenými pracovními postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • rozliší a pojmenuje druhy zpracovaného materiálu • využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky a	Vlastnosti používaných materiálů – přírodnina, papír, textil, drát, plasty Práce s textilem Lidové zvyky, řemesla		

ČSP-5-1-04	nástroje •organizuje a plánuje svoji pracovní činnost •udržuje pořádek na pracovním místě •dodržuje zásady hygieny •poskytne první pomoc při úrazu	Funkce různých pracovních pomůcek a nástrojů, jejich využití - zásady bezpečnosti - první pomoc při úrazech		
	Konstrukční činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-5-2-01	•provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční, sestavování modelů, puzzle, práce s legem		
ČSP-5-2-02	•pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Práce s návodem, předlohou, náčrtem		
ČSP-5-2-03	•dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce •poskytne první pomoc při úrazu	První pomoc		
	Pěstitelské činnosti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-5-3-01	•pozoruje vliv základních podmínek pro pěstování rostlin na jejich vývoj •provádí jednoduché pěstitelské činnosti •vede samostatně pěstitelské pokusy a pozorování, vede si jednoduché záznamy •pečuje o květiny ve třídě •volí správné pomůcky, nástroje a náčiní •dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce •dodržuje zásady zdravého životního stylu	Základní podmínky pro pěstování rostlin -pěstování rostlin ze semen -půda a její zpracování -výživa rostlin -pokojové rostliny -rostliny na zahradě -rostliny léčivé -rostliny jedovaté -rostliny jako grogy -alergie	Přv	EVVO 25
ČSP-5-3-02				
ČSP-5-3-03				
ČSP-5-3-04				

	Příprava pokrmů		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-5-4-01	•orientuje se v základním vybavení kuchyně •připraví samostatně jednoduchý pokrm •dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování •udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch •dodržuje základy hygieny a bezpečnost práce •poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	Základní vybavení kuchyně		
ČSP-5-4-02		Výběr, nákup a skladování potravin		
ČSP-5-4-03		Jednoduchá úprava stolu		
ČSP-5-4-04		pravidla správného stolování -technika v kuchyni – historie a význam		
		Zásady bezpečnosti práce v kuchyni První pomoc při úrazech		

6. ročník – dotace: 1, povinný

	Práce s technickými materiály		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
ČSP-9-1-01	•provádí jednoduché práce s technickými materiály •dodržuje technologickou kázeň – dodržuje postupy, plány, techniku •řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí •organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, vytváří postupy a plány s ohledem na časovou dotaci	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)		
ČSP-9-1-01		- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování		
ČSP-9-1-02		- jednoduché pracovní operace a postupy -řezání, pilování,		
ČSP-9-1-03		vrtání, hoblování; povrchová úprava materiálu - lakování, moření		
ČSP-9-1-05			M	

ČSP-9-1-04	•dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, chrání své zdraví a používá ochranné pomůcky •připraví si vlastní jednoduchý náčrt, výkres výrobku •prezentuje výsledky své práce	- organizace práce, důležité technologické postupy. - spojování materiálů (spoje rozebíratelné a nerozebíratelné) - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla		
	Pěstitelské práce, chovatelství		Přesahy	Průřezová Témata
	výstupy	učivo		
ČSP-9-3-01	• volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin •pěstuje a využívá květiny a jiné přírodní materiály k výzdobě školních prostor •používá vhodné pracovní postupy a pomůcky, provádí jejich údržbu •dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty •prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy - zelenina - osivo (zkouška čistoty, klíčivosti), sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny - ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování - léčivé rostliny, koření Drobné zvířectvo Návštěva chovné stanice, ZOO nebo Botanické zahrady (dle aktuální možnosti školy)	Př	
ČSP-9-3-02				
ČSP-9-3-03				
ČSP-9-3-05				
ČSP-9-3-04				

	Provoz a údržba domácnosti		Přesahy	Průřezová Témata
	výstupy	Učivo		
ČSP-9-4-02 ČSP-9-4-03 ČSP-9-4-04	● ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti ● správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením ● dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	-údržba domácnosti - údržba oděvů a textilií, - úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí - odpad a jeho ekologická likvidace; - spotřebiče v domácnosti - elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu - nebezpečí úrazu elektrickým proudem		
	Příprava pokrmů		Přesahy	Průřezová Témata
	výstupy	učivo		
ČSP-9-5-03 ČSP-9-5-03 ČSP-9-5-04 ČSP-9-4-04 ČSP-9-5-01	● dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ● esteticky upraví prostředí stolování ● dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ● poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni ● používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	- úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu - kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku		

ČSP-9-5-02	• připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů		
	Design a konstruování		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-9-2-02	• navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu • sestaví podle návodu, náčrtu daný model	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma	VV,M	
ČSP-9-2-03				
ČSP-9-2-04				
ČSP-9-2-01				

7. ročník – dotace: 1, povinný

	Práce s technickými materiály		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
ČSP-9-1-01	• provádí jednoduché práce s technickými materiály • dodržuje technologickou kázeň – dodržuje postupy, plány, techniku • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, vytváří postupy a plány s ohledem na časovou dotaci	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - druhy a vlastnosti materiálu (dřevo, kov, plasty, kompozity) - jednoduché pracovní operace a postupy -řezání, pilování, vrtání, hoblování; povrchová	M	
ČSP-9-1-01				
ČSP-9-1-02				
ČSP-9-1-03				
ČSP-9-1-05				

ČSP-9-1-04	•dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, chrání své zdraví a používá ochranné pomůcky • připraví si vlastní jednoduchý náčrt, výkres výrobku	úprava materiálu - lakování, moření - organizace práce, důležité technologické postupy. - spojování materiálů (spoje rozebíratelné a nerozebíratelné) - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla		
	Pěstitelské práce, chovatelství		Přesahy	Průřezová Témata
	výstupy	učivo		
ČSP-9-3-01	• volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	základní podmínky pro pěstování - půda a její	Př	
ČSP-9-3-02	•pěstuje a využívá květiny a jiné přírodní materiály k výzdobě školních prostor	zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy		
ČSP-9-3-03	• používá vhodné pracovní postupy a pomůcky, provádí jejich údržbu	- zelenina - osivo (zkouška čistoty, klíčivosti), sadba,		
ČSP-9-3-05	• dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny		
ČSP-9-3-04	•prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování - léčivé rostliny, koření Drobné zvířectvo		

		Návštěva chovné stanice, ZOO nebo Botanické zahrady (dle aktuální možnosti školy)		
	Provoz a údržba domácnosti		Přesahy	Průřezová Témata
	výstupy	Učivo		
ČSP-9-4-02 ČSP-9-4-03 ČSP-9-4-04	● ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti ● správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením ● dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu el. proudem	-údržba domácnosti - údržba oděvů a textilií, - úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí - odpad a jeho ekologická likvidace; - spotřebiče v domácnosti - elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu - nebezpečí úrazu elektrickým proudem		
	Příprava pokrmů		Přesahy	Průřezová Témata
	výstupy	učivo		
ČSP-9-5-03 ČSP-9-5-04 ČSP 9-4-04	● dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ● dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	- úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu - kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu		

ČSP-9-5-01	•poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku		
ČSP-9-5-02	•používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče •připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů		
	Design a konstruování		Přesahy	Průřezová Témata
	výstupy	učivo		
ČSP-9-2-02	•navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, montáž a demontáž	VV,M	
ČSP-9-2-03	•provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	- návod, předloha, náčrt, plán, schéma		
ČSP-9-2-04	•dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu			
ČSP-9-2-01	•sestaví podle návodu, náčrtu daný model			

9. ročník – dotace: 1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Svět práce		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
ČSP-9-8-01	● orientuje se v studijních oborech škol a v pracovních činnostech vybraných profesí, umí se orientovat na internetu při vyhledávání údajů o školách, využívá informační brožury s přehledy škol	vzdělávací systém v ČR - trh práce- povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností;	KT	
ČSP-9-8-02	● posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce		
ČSP-9-8-03	● využije profesní informace a poradenské služby školy, pedagogicko-psychologické poradny a úřadu práce pro výběr vhodného vzdělávání	- přijímací řízení- vyplnění přihlášky, termíny odevzdání, zápisový lístek		
ČSP-9-8-04	● prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle,		
ČSP-9-8-04	● napíše strukturovaný životopis, v modelové situaci předvede pohovor po základní škole, pohovor při hledání zaměstnání	tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na		
VO-9-4-08	● Orientuje se v základech pracovního práva	volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb		

		- možnosti vzdělávání- náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů zákoník práce druhy pracovních smluv		

5.10. Doplnující vzdělávací obory

5.10.1. FINANČNÍ MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu Finanční matematika

Tento předmět je vyučován v 9. ročníku jako povinný s časovou dotací 1 hodina týdně. Vzdělávací oblast Finanční gramotnost je založena na praktickém seznámení s finanční a ekonomickou oblastí lidského života a jejich následné využívání v reálných situacích života. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, který v současnosti klade vysoké nároky na orientaci ve finančních problémech. Přímo reaguje na nové jevy vyskytující se v globalizované společnosti, podporuje kritické myšlení, vyhodnocování a vyhledávání informací a v neposlední řadě odhaluje zákony trhu a jejich důsledky pro spotřebitele. V oblasti přípravy žáků na život v 21. století zaujímá jedno z předních míst, jelikož tato oblast je ryze nová a pravidla jsou formována v právě probíhajícím čase. Česká republika se výrazným dynamickým způsobem začleňuje do moderní tržní ekonomiky a tak dochází k narušování tradičního konzervativního modelu budování úspor a přichází moderní způsob zadlužování jako běžného životního stavu, který dopadá zejména na mladou generaci se všemi negativy, které tento způsob přináší. Svět peněz byl dlouho opomíjen, jelikož generace rodičů našich žáků není na tuto oblast fundovaně připravena.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání finanční gramotnosti jako důležité náležitosti svého odpovědného občanského života
- rozvíjení pozitivního vztahu ke správnému formování svých financí
- upevnění základních matematických úkonů využívaných v peněžnictví
- odhalování souvislostí v peněžních praktikách a jejich vliv na člověka
- rozlišování adekvátních cen a cenových klamavých praktik na spotřebitele
- uvědomění si nástrah dluhů a dluhových pastí
- používání vhodných myšlenek a argumentace k získání finanční nezávislosti

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu název předmětu učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- uchopení látky správným způsobem
- k poznání vlastních dosavadních znalostí, zájmů, charakteru, vůle a jejich využívání
- motivaci k aktivnímu zapojení do vyučovacího procesu
- základnímu osvojení nových poznatků
- upevnění poznatků o základních pojmech finanční gramotnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- kritickému přemýšlení o nutnosti a účelnosti finančních produktů
- rozvíjení schopnosti odhadovat důsledky finančních situací
- systematickému a přesnému uvažování

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- přesnému vyjadřování týkajícího se finančních záležitostí
- diskuzi o problémech

- obhajobě vlastního názor

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- podpoře zájmu o názory, náměty a zkušenosti žáků
- spolupráci ve skupině
- umožnění žákům podílet se na sestavování finančních pravidel nakládání s financemi
- podpoře schopnosti orientovat se na problémy druhých a snaze jim poradit v rámci svých schopností

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- uvědomění si svých práv
- hodnocení činnosti žáků a naznačení jejich důsledků
- uvědomění si odlišnosti myšlení lidí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- využívání matematických operací v praktickém životě
- plánování svých výdajů
- práci podle zadaných kritérií, dodržování postupů, termínů
- předkládání návrhů a vyhledávání informací z různých zdrojů

9. ročník – dotace: 1 hodina týdně, povinný

	Finanční matematika (Finanční gramotnost)		Přesahy	Průřezová témata
Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	výstupy	učivo		
VO-9-5-01 VO-9-5-04 VO-9-5-05	○ Uvědomuje si globalizaci světa a její důsledky pro život ○ Dokáže vyjmenovat současné globální problémy ○ Orientuje se v systémech vlády	Úvod do učiva finanční matematiky		
VO-9-2-01				

VO-9-3-01 VO-9-4-06 VO-9-4-08	○ rozpoznává a porovnává různé druhy vlastnictví ○ uvede příklady duševního a hmotného vlastnictví ○ zná způsoby ochrany vlastnictví ○ <i>na příkladech dokáže posoudit krádež v oblasti nehmotného vlastnictví, zná obsah a význam zákona k ochraně vlastnictví pro běžnou praxi</i>	Vlastnictví; hmotné, duševní vlastnictví; krádež/pirátství		
	○ dokáže identifikovat základní lidské potřeby ○ rozlišuje typy bydlení podle vlastnictví ○ orientuje se v problematice bydlení ○ dokáže specifikovat úskalí nájemního bydlení a zná cenovou politiku dané lokality	Bydlení; druhy bydlení; problematika bydlení, bydlení podle vlastnictví		
VO-9-1-01	○ uvědomuje si historii vzniku peněz ○ chápe význam peněz ○ dokáže popsat bankovky a mince v ČR ○ rozpoznává jednotlivé ochranné prvky na bankovkách ○ dokáže specifikovat postup při přijetí poškozené bankovky ○ orientuje se ve skutečnosti výroby a krytí peněz	Peníze Historický vývoj peněz Bankovky a mince v ČR Ochranné prvky bankovek Nakládání s bankovkami – poškození Výroba bankovek Krytí bankovek Státovky		

VO-9-3-07	o rozumí pojmu státovky	Státní rozpočet		
VO-9-3-04	- o objasní podstatu vzniku bank - o dokáže vyjmenovat nabídku služeb bank - o uvědomuje si význam centrální banky - o aktivně dokáže pracovat s nabídkou banky na modelovém příkladu	Banka jako správce peněz Proč vznikly banky Význam centrální banky Služby bank		
VO-9-3-03	- o rozumí významu hotovostní a bezhotovostní platby - o dokáže vyjmenovat a popsat formy bezhotovostní platby - o orientuje se v nabídce karet - o umí vyjmenovat rizika jednotlivých plateb	Hotovostní a bezhotovostní peníze Způsoby placení		
VO-9-3-06	- o dokáže popsat fungování tržního hospodářství - o umí popsat jednotlivé ekonomické systémy - o chápe význam a funkci státu v tržním mechanismu	Principy tržního hospodářství Ekonomické systémy		

VO-9-3-07 VO-9-0-02 VO-9-4-05 VO-9-1-05	○ posoudí výsledek hospodaření na základě znalosti základních parametrů ○ rozumí principu stanovení ceny v tržním prostředí ○ objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny ○ na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisků a DPH ○ má představu a tvorbu a významu státního rozpočtu ○ dokáže pracovat s pojmem domácnost ○ zná základní příjmy domácnosti ○ dokáže zpracovat fiktivní rozpočet domácnosti ○ aktivně vytváří spotřební koš své domácnosti ○ porovnává spotřební koše domácností v závislosti na věku členů domácnosti ○ dokáže specifikovat reklamaci a zná postupy, které je nutné dodržet ○ orientuje se ve výhodách a nevýhodách reklamy ○ zná podstatu reklamy a dokáže se bránit reklamnímu působení ○ umí identifikovat nežádoucí nabídky a zná způsoby ochrany spotřebitele	Základní prvky tržního mechanismu Nedokonalosti tržního systému Úloha státu v tržním mechanismu Výsledek hospodaření podniku Stanovení prodejní ceny Státní rozpočet Hospodaření domácnosti Domácnost a její potřeby Majetek domácnosti Rozpočet domácnosti Reklamace Reklama Nežádoucí nabídky		

VO-93-05	- o orientuje se v nabídce bankovních finančních produktů - o rozpozná druhy bankovních úvěrů - o zná rizika úvěrů od nebankovních institucí - o chápe význam ručitele při úvěru - o popíše postup při exekuci a zná mechanismus řešení i prevence - o aktivně pracuje s termínem rozhodčí doložka - o dokáže posoudit úskalí sjednání půjčky mimo banku - o vyjmenuje a popíše nebezpečí půjčování peněz - o na modelovém příkladu vypočítá, úrok, úrokovou sazbu i RPSN - o dokáže specifikovat podstatu spoření - o zná míru současné inflace - o posoudí výhodnost spoření na základě podkladů - o orientuje se ve výhodách a nevýhodách spořicího účtu a termínovaných vkladů - o rozumí fungování stavebního spoření - o uvědomuje si význam pojištění - o dokáže specifikovat, jak lze finanční prostředky investovat - o aktivně pracuje s rizikem investic	Finanční produkty Bankovní finanční produkty Formy úvěrů Úvěry od nebankovních institucí Ručitel Exekuce, vymáhání pohledávek Rozhodčí doložka Sjednání finanční půjčky prostřednictvím internetu/telefonu Nebezpečí půjčování peněz Další formy spoření a investování Drobné spoření Spořicí účet Termínovaný vklad Stavební spoření Pojištění Investování peněz		

5. 10. 2. Komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu Komunikační technologie

Vzdělávací oblast Komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání ve vybraných ročnících na 1. a 2. stupni.

Zvládnutí výpočetní techniky, rychlé orientaci na klávesnici, vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Průřezová témata začleněná do vzdělávacího obsahu:

Osobnostní a sociální výchova

Je integrována po celou dobu vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, který rozvíjí a podněcuje schopnosti poznání. Při práci využívá své nápady – kreativitu a řeší problémy a upevňuje si rozhodovací dovednosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Komunikační technologie učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- vyhledávání informací na internetu, v tisku, odborné literatuře
- provádění autoevaluace výsledků své práce
- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- řešení samostatných úkolů
- práci s různými informačními zdroji
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- formulaci myšlenek v písemné a i mluvené formě (referáty)
- kooperativní činnosti ve výuce – práce ve skupinách, ve dvojicích

- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- spolupráci při řešení problému
- posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti (prezentace výsledků práce před třídou apod.)
- ochotě pomoci druhému

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- prezentaci vlastních názorů a výsledků práce
- respektování zákonů o duševním vlastnictví
- odpovědnému etickému postoji k mediálním obsahům nesoucím často neověřené, matoucí, negativní nebo dokonce eticky závadné informace
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s výpočetní technikou a informačními zdroji
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- šetrné práci s výpočetní technikou

5. ročník – dotace: 0+1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Základy práce s počítačem		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	• ovládá základní pojmy používané v oborech informačních a komunikačních technologií • zvládá nejjednodušší zásady údržby počítače • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím • umí rozlišovat jednotlivé periferie PC	základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení operační systémy a jejich základní funkce seznámení s formáty souborů multimediální využití počítače jednoduchá údržba počítače, postupy při		

	•umí se přihlásit do školní sítě •je schopen provádět základní operace se složkami a soubory	běžných problémech s hardware a software zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky		
	Vyhledávání informací a komunikace		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	Učivo		
	•<i>používá jednoduché a vhodné cesty při vyhledávání informací na internetu - skládání výsledné informace z různých indicií formou soutěže</i> •vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích •umí vyhledat, zpracovat a uložit získané informace z internetu •používá informace z různých informačních zdrojů •vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi informacemi •komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) metody a nástroje vyhledávání informací formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy		
	Zpracování a využití informací		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	•pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru •zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v grafickém programu a textovém editoru	základní funkce textového a grafického editoru		
	Psaní všemi deseti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	Orientace na klávesnici	Psaní všemi deseti – alespoň dvě řady kláves		

6. ročník – dotace: 0+1, povinný

Kódy očekávaných výstupů z RVP ZV	Vyhledávání informací a komunikace		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	●ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů ●dle svých možností definuje věrohodnost informace ●posuzuje informační závažnost a vzájemnou návaznost	vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů metody a nástroje jejich ověřování internet		
	Zpracování a využití informací		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	●pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru ●umí v textovém a grafickém editoru používat pokročilejší funkce ●zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě - vytvoří zajímavou prezentaci na dané téma ●umí pracovat s prezentačním programem ●navrhne a vytvoří si vlastní prezentaci ●optimalizuje svoji prezentaci odstraněním prezentačních chyb ●ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací ●umí si vytvořit jednoduchou tabulku pomocí tabulkového editoru, ●ovládá úpravu jejího vzhledu ●zvládá vytvoření jednoduchého grafu ●využívá aktivně výukových programů	pokročilé funkce textového a grafického editoru, rastrové a vektorové programy tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia) ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika		

	rozliší typy programů z hlediska šíření, licence			
	Využití digitálních technologií		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	- ovládá základní funkce digitální techniky - diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - orientuje se v typech konektorů - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení bezdrátově - chápe základní principy navigační technologie - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava - chápe základní principy synchronizace - orientuje se v oblasti mobilních služeb – operátoři, tarify - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) mobilní služby – operátoři, tarify		
	Psaní všemi deseti		Přesahy	Průřezová témata
	výstupy	učivo		
	Orientace na klávesnici	Psaní všemi deseti		

5.10.3. POVINNÉ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

5.10.3.1 Přírodovědné praktikum

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA A ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodovědné praktikum

Předmět přírodovědné praktikum je vyučován jako samostatný předmět v 8. nebo 9. ročníku zpravidla v 2 hodinových blocích po 14 dnech.

Přírodovědná praktika zahrnují oblasti Člověk a příroda a Člověk a svět práce. Cílem předmětu je naučit žáky základní manipulaci s odbornými pomůckami a osvojit si základy práce s odbornými přístroji v souladu s věkem žáků. Předmět se zaměřuje především na osvojení některých základních návyků vedoucích k samostatnému plnění úkolů a ke schopnosti vypracovat jasný a srozumitelný záznam o postupu práce a jejích výsledcích. Výuka je pevně provázaná převážně s učivem přírodopisu a fyziky, popř. chemie.

Po absolvování tohoto praktika by žáci měli ovládat základní separační a analytické metody. Dále by měli být schopni získat během své práce dostatek informací pro vyvození některých zákonitostí a ty potom společně s podrobným popisem práce zachytit v protokolu. Zároveň by měli získat základní povědomí o pravidlech bezpečnosti práce a možných rizicích při práci s odbornými pomůckami.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Základem je skupinová práce, která je doplňována řízenou besedou nebo samostatnou prací. Výuka je zpestřována projektem, exkurzí nebo prací na PC, laboratorní technikou apod.

Předmět Přírodovědné praktikum svým vzdělávacím obsahem úzce souvisí se vzdělávacími obsahy předmětů chemie, přírodopis, zeměpis a fyzika.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětu Přírodovědné praktikum učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizaci jejich efektivního využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatnému pozorování a experimentování, získání výsledků, které porovná, kriticky posoudí a vyvodí z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- kritickému myšlení, činění uvážlivých rozhodnutí, k jejich obhajobě, uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a ke zhodnocení svých činů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, vyjadřování se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám jiných lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje-rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- přispívání k diskusi v malé skupině

- pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- ocenění zkušeností
- respektování různých hledisek

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

8. ročník – dotace: 1, povinně volitelný

Přírodovědné praktikum		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
● uvede zásady bezpečnosti práce v odborné pracovně ● správně zapisuje laboratorní práce ● základní postupy v biologii, pozoruje lupou, je schopen popsat částí mikroskopu a vysvětlit jejich funkci, vložit trvalý preparát a mikroskopovat ● dokáže nakreslit, popsat a uvést rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou buňkou. ● zhotoví živý preparát, umí vysvětlit postup přípravy a vysvětlit postup mikroskopování ● umí popsat chemické složení biologického materiálu, některé fyziologické procesy ● pracuje s botanickým klíčem ● popisuje pomocí pozorovacích metod vnější a vnitřní stavbu bezobratlých živočichů, obratlovců i člověka, ● ovládá základy první pomoci ● zhotovuje senný nálev a pozoruje ho ● rozlišuje a ověřuje fyzikální a chemické vlastnosti jednotlivých chemických látek ● provede oddělování složek směsí	Bezpečnost práce Úvod do praktických činností Seznámení s učebnou a jejím vybavením Lupa – pozorování biologického materiálu Mikroskop – stavba a funkce Práce s mikroskopem – pozorování trvalého preparátu Pozorování živého preparátu Botanika – anatomická stavba orgánů rostlin, fyziologické pochody v rostlinách, systematika, určování rostlin pomocí botanického klíče Zoologie - anatomická stavba živočichů, fyziologie, zařazení do systému Biologie člověka – anatomická stavba člověka, fyziologické procesy člověka Základy první pomoci	Př, Ch Př	

•provádí základní chemické a fyzikální pokusy a odůvodňuje je •samostatně zpracovává a analyzuje informace	Základy chemie, fyziky – jednoduché chemické pokusy, principy chemických reakcí. Základní fyzikální zákonitosti	Př, Ch, F	

5.10.3.2. Digitální grafika a Mediální tvorba

Charakteristika vyučovacích předmětů Digitální grafika a Mediální tvorba

Tyto vyučovací předměty využívají na naší škole časovou dotaci v rozsahu jedné hodiny týdně v osmém a devátém ročníku. Většinou výuka probíhá v 2 hodinových blocích jednou za 14 dní. Osmý ročník se věnuje digitální grafice a výuka devátého ročníku je zaměřena na mediální tvorbu (tvorbu školního časopisu).

Tyto předměty mají důležité postavení ve vzdělávání, protože rozvíjí myšlení žáků, jejich schopnost analyzovat a syntetizovat, hledat vhodné řešení problémů a ověřovat je v praxi. Vede k přesnému vyjadřování myšlenek a postupů. Vyučování informatiky vede žáky k pochopení základních pojmů, postupů a technik používaných při práci s daty. Vychovává k efektivnímu využívání prostředků informační civilizace. Dále umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, orientaci v neustále se rozšiřujících datových objemů, jejich třídění na relevantní informace a balast, možnosti aplikace těchto relevantních poznatků na další vzdělávání v jiných předmětech.

Vyučovací předměty Digitální grafika a Mediální tvorba využívají na naší škole časovou dotaci v rozsahu jedné hodiny týdně v osmém a devátém ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce předmětů Digitální grafika a Mediální tvorba učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- vyhledávání informací na internetu, v tisku, odborné literatuře
- provádění autoevaluace výsledků své práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- samostatnému plnění úkolů a práce
- práci s různými informačními zdroji

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- formulaci myšlenek v písemné elektronické formě i mluvené formě (referáty)
- kooperativní činnosti ve výuce – práce ve skupinách, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- spolupráci při řešení problému
- posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti (prezentace výsledků práce před třídou apod.)
- ochotě pomoci druhému

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- prezentaci vlastních názorů a výsledků práce
- respektování zákonů o duševním vlastnictví.
- Odpovědnému etickému postoji k mediálním obsahům nesoucím často neověřené, matoucí, negativní nebo dokonce eticky závadné informace.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s výpočetní technikou a informačními zdroji

8. ročník – dotace: 1, volitelný

Digitální grafika		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
•pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru •umí v grafickém editoru používat pokročilejší funkce •využívá vhodných grafických aplikací •uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem •vyjádří se k celkovému estetickému zpracování textu a obrazu •zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni výsledky své práce v textové, grafické a multimediální formě - různé grafické práce – pozvánka, plakát, návrh domu, komix,.... •volí mezi různými grafickými technikami pro dosažení estetické optimalizace textu a obrazu •pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví •rozliší typy programů z hlediska šíření, licence	Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia) Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika		

9. ročník – dotace: 1, volitelný

Mediální tvorba		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
•ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - práce s bulvárním tiskem, porovnávání stejné situace z hlediska interpretace oficiálních zdrojů a z hlediska bulváru formou analýzy a kritické diskuze •rozliší typy programů z hlediska šíření, licence •umí vysvětlit pojem duševní vlastnictví •pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia)		

● používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ● zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě ● ví, co je počítačová etika ● zhodnotí použití různých grafických a textových stylů pro dosažení optimálního výsledku své práce ● vysvětlí pojmy informace a informatika ● uvede, kde se dají informace získat - skupinová práce – vybrání události z nejbližšího období, sehnání informací o této události z různých zdrojů (youtube, internetové deníky, bulvární časopisy, porovnávat formy interpretace – v diskuzi posouzení jednotlivých výstupů skupin ● odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje ● zhodnotí informace z hlediska závažnosti - práce na školním časopisu ● uvede příklad významné, méně významné a bezvýznamné informace k danému tématu - práce redakční rady ve školním časopisu ● najde více informačních zdrojů a posoudí jejich relaci ● uvede příklady nevěrohodných informačních zdrojů ● objasní, proč internet ne vždy zaručuje pravdivost informací ● ví, že obsahuje i informace eticky závadné ● dokáže pracovat v týmu na konkrétním úkolu ● umí posoudit práci druhého ● dokáže vytvořit článek do školního časopisu s ohledem na novinářskou etiku ● umí graficky navrhnout titulní obálku časopisu ● zvládne zkompletovat školní časopis ze svých prací a z prací ostatních žáků ● umí provést konverzi finální části časopisu do formátu pdf	Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika Formulace požadavku a vyhledávací atributy Věrohodnost informací Závažnost a vzájemné návaznosti informací Metody vyhledávání na internetu		

5.10.3.3. Výtvarné techniky

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarné techniky

Vyučovací předmět Výtvarné techniky využívá časové dotace 1 hodiny týdně, která se realizuje ve 2 hodinových blocích jednou za 14 dní nebo 1 hodinou týdně.

Výuka je realizována především samostatnou tvůrčí prací žáků s výtvarnými materiály. Žák by si měl osvojit základy kresby, malby, grafiky a práce s keramickou hlinou. Žák by si měl uvědomit a vyzkoušet možnosti rozdílných výtvarných technik.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Při výuce předmětu Základy administrativy učitel vede žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- posuzování vlastního pokroku v osvojování výtvarných technik
- samostatnému experimentování
- posuzování vlastního pokroku
- porovnávání výsledků

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- aplikaci schopností v praxi
- hledání možností řešení, uvažování o souvislostech

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- využívání výtvarných prací k sebepoznání a vědomí vlastních možností

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- vytvoření tvořivého přístupu k pracovním činnostem souvisejících s budoucím povoláním
- k tvořivému přístupu ke světu

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- vytváření znalostí pro přípravu na budoucí povolání

8. ročník – dotace: 1, volitelný

Kresba		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
●zobrazí přírodninu, objevuje krásu přírody, získává k ní citový vztah ●ví, co je lineární perspektiva, úběžník, horizont ●na živém modelu odvodí základní proporce lidské postavy, obličej ●seznámí se se zákonitostmi portrétní kresby	- studie přírodniny (1:1; není problém s perspektivou; tužka) - zátiší (základy perspektivy – krabice; drapérie; uhel) - postava (desetiminutovky; tužka, fix) - studie částí těla, obličej (sbírka očí, úst, nosů, rukou,...; tužka) - portrét (profil, en-face, 3/4; tužka, uhel)		
Malba			
výstupy	učivo		
●zná základy výtvarné a fyzikální teorie barev ●ví, co je barevná perspektiva ●zvládá kompozici	- jednoduché zátiší (kytice, ovoce, drapérie) - rozklad reprodukce obrazu na barvy teplé a studené		

●hodnotí a využívá výrazové možnosti barev	- malba v plenéru (olejová křída)		
Keramika			
výstupy	učivo		
●aplikuje znalost techniky práce s hlinou ●samostatně pracuje s odlišným materiálem	- využití plátu (prořezávání) - využití plátu – duté tvary (jablko, nádoba, zvíře) - modelování většího objektu z válečků (kočka)		
Grafika			
výstupy	učivo		
●ovládá základy jednotlivých grafických technik ●rozliší vkusné a nevkusné (kýč) ●dokáže najít účinné prostředky vyjádření ●osvojuje si různé možnosti vystižení přírodních tvarů ●ověří a využije poznané kompoziční principy ve vlastní tvorbě	tisk z hloubky tisk z výšky suchá jehla - studie drobnější přírodniny (obrázek – sbírka) - práce dle předlohy (brouk – atlas) - ilustrace (příběh; výtvarný návrh, konzultace, výroba matrice, tisk) linoryt (problém zjednodušení) - příprava – tisk z papírové koláže (lahve) - návrh – realizace grafické značky (etiketa na láhev) - zvíře, tarotová karta, krajina (různé struktury)		

5.10.3.4. Matematický seminář

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematický seminář

Vyučovací předmět Matematický seminář využívá časové dotace 1 hodiny týdně, která se realizuje ve 2 hodinových blocích jednou za 14 dní nebo 1 hodinou týdně. Seminář z matematiky rozšiřuje a prohlubuje obsah předmětu Matematika a její aplikace.

Obsah předmětu je zaměřen na procvičení získaných matematických znalostí a dovedností, na jejich uplatnění při řešení úloh z praxe a rozšiřuje matematické vědomosti nad rámec RVP v souvislosti s přijímacím řízením na střední školy. Klade důraz na vytváření správného úsudku a postřehu.

Předmět Seminář z matematiky naplňuje některé oblasti průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova - formuje studijní dovednosti, utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci a vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci.

Formy a metody práce jsou voleny s ohledem na charakter učiva, je využívána frontální i skupinová výuka, projektová výuka, práce s interaktivní tabulí i práce s PC. Výuka probíhá v kmenové učebně nebo v učebně s PC.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce Semináře z matematiky vede učitel žáky k rozvoji následně uvedených kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- rozvíjení logického a abstraktního myšlení formou vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek a kvízů
- efektivnímu využívání matematických nástrojů – početních operací, algoritmů, metod řešení úloh – při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- využívání matematického jazyka, včetně matematické symboliky
- využívání znalostí v odhadu správnosti řešení úloh, orientaci v číselných oborech, orientaci v rovině a prostoru
- utváření soustavy klíčových poznatků významných pro poznávání a dalšímu praktickému využití
- rozvíjení paměti prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- samostatnému uvažování a řešení problémů formou vhodných úloh a příkladů vycházejících z reálného života
- poznávání, že matematická úloha má různé varianty řešení, umí je nalézat
- aplikaci známých postupů při řešení nových problémů
- realizaci rozboru problému, tvoření plánu jeho řešení, odhadování výsledku a volbě správného postupu k vyřešení problému
- vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadání
- vyslovování hypotézy na základě pokusu nebo zkušenosti a k ověřování nebo vyvracení své hypotézy
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- využívání informačních a komunikačních prostředků pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

- přesnému a stručnému užití matematického jazyka, včetně matematické symboliky, k orientaci v různých grafech, tabulkách a diagramech
- schopnosti pozorování a aktivního naslouchání
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- účinné spolupráci ve skupině
- vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- zvládání základní pracovní činnosti s důrazem na přesnost formou projektů a dalších činností (modelování a výroba různých těles)
- samostatnosti při práci s matematickým textem, vyhledávání informace v tisku a na internetu, třídění a zpracovávání informací
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

8. ročník – dotace: 1, volitelný

Racionální čísla		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
• počítá s racionálními čísly	Racionální čísla Algoritmy početních výkonů Výhodné počítání Odhady	F Ch	
Rovnice		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
• řeší rovnice v praxi (úlohy o pohybu, společné práci, směsích) • řeší i obtížnější slovní úlohy	Lineární rovnice Slovní úlohy o pohybu Slovní úlohy o spol. práci Slovní úlohy o směsích	F Ch	
Algebraické výrazy		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
• počítá s algebraickými výrazy	Algebraický výraz Společný násobek a dělitel mnohočlenů		
Nestandardní aplikační úlohy		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
• sestavuje tabulky, pracuje s grafy řeší úlohy z praxe	Slovní úlohy z praxe		
Mocniny		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
• počítá mocniny (s přirozeným i záporným mocnitelem)	Mocniny		

Tělesa		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
•počítá objem a povrch těles	Objemy a povrchy těles		
Pythagorova věta		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
•řeší úlohy z praxe s použitím Pythagorovy věty	Pythagorova věta		

9. ročník – dotace: 1, volitelný

Racionální čísla		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
•počítá s racionálními čísly	Racionální čísla Algoritmy početních výkonů Výhodné počítání Odhady	F Ch	
Rovnice a jejich soustavy		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
•řeší rovnice v praxi (úlohy o pohybu, společné práci, směsích) •řeší i obtížnější slovní úlohy	Lineární rovnice a jejich soustavy Slovní úlohy o pohybu Slovní úlohy o spol. práci Slovní úlohy o směsích	F Ch	
Algebraické výrazy		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
•počítá s algebraickými výrazy s mnohočlenem ve jmenovateli	Algebraický lomený výraz Společný násobek a dělitel mnohočlenů Sčítání a odčítání lomených výrazů Násobení a dělení lomených výrazů		
Funkce		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
•pozná zápis goniometrické funkce a správně ji zapisuje •využívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe	Goniometrické funkce ostrého úhlu Užití goniom. funkcí při výpočtech délek stran a velikostí úhlů v trojúhelníku		
Nestandardní aplikační úlohy		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
•sestavuje tabulky, pracuje s grafy řeší úlohy z praxe	Slovní úlohy z praxe		

5.10.3.5. Anglická konverzace

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglická konverzace

Vyučovací předmět Anglická konverzace využívá časové dotace 1 hodiny týdně, která se realizuje zpravidla ve 2 hodinových blocích jednou za 14 dní.

Anglická konverzace jako vyučovací předmět je zaměřen na rozvoj komunikativních kompetencí žáků. Cílem je přirozeným způsobem rozvíjet jejich slovní zásobu v jednotlivých tematických okruzích vycházejících z každodenního života, posilovat jejich pozitivní vztah k cizímu jazyku, odbourávat ostych z používání cizího jazyka obecně. Zlepšování komunikace v anglickém jazyce následně usnadní žákům budoucí studium, popř. je motivuje aktivně používat anglický jazyk v běžných situacích (např. navazování kontaktu s anglicky hovořícím kamarádem, sdělování osobních informací, konverzace na obecná témata při pobytu v zahraničí apod.).

Výukové metody a formy jsou voleny tak, aby žáci byli v průběhu vzdělávacího procesu v maximální míře aktivizováni. Rovněž prostřednictvím pravidelně zařazovaných didaktických her je v žácích probouzen zájem o danou oblast a rozvíjena slovní zásoba. Pro zpestření a zatraktivnění výuky je rovněž zařazována didaktická technika (interaktivní tabule, poslechová cvičení, internet, zpěv atd.). Zdůrazňována je též důležitost aktivní znalosti cizího jazyka pro budoucí studium, profesní uplatnění, pozitivní sebepojetí apod.

Výukovými materiály jsou zpravidla pracovní listy vytvářené vyučujícím. Jako zdroj inspirace slouží rozmanité studijní materiály (učebnice 100 aktivit pro výuku angličtiny, 111 her pro atraktivní výuku angličtiny, časopis GATE, výukové materiály na internetu zaměřené na konverzační témata, anglické křížovky rozvíjející slovní zásobu, poslechové materiály apod.). Rozvoj komunikativních kompetencí tedy posilují též pravidelně zařazované didaktické hry, zpívání anglických písní apod.

Význam anglické konverzace z hlediska formování osobnosti žáka spočívá v následujících oblastech.

- usiluje o rozvoj přirozené komunikace v cizím jazyce
- podporuje rozvoj samostatnosti, komunikační sebejistoty
- rozvíjí kooperační dovednosti, vyjádření vlastního názoru
- posiluje sebepojetí žáků
- zlepšuje komunikativní dovednosti a odbourává ostych z používání cizího jazyka

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- celoživotnímu učení
- vyhledávání a třídění informací a jejich zobecnění
- uvádění jevů do souvislostí a k propojování do širších celků
- umění diskutovat, přiměřeně projevit svůj názor, obhájit a respektovat názor druhých

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- vyhledávání informací vedoucích k řešení problému a jeho analýze
- využití vlastního úsudku a zkušenosti

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- výstižnému formulování a vyjadřování své myšlenky a názoru
- využití informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace
- získávání sebedůvěry

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- účinné spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v týmu
- pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce
- vytváření příjemné atmosféry v týmu
- respektování a k oceňování zkušenosti a jiných názorů

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- poskytování pomoci dle svých možností při práci v týmu i individuálně
- projevování pozitivních postojů ke kulturnímu dědictví
- rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- využívání získaných znalostí a dovedností k vlastnímu rozvoji
- učinění podložených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykem

8. ročník – dotace: 1, volitelný

Anglická konverzace		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
- konverzuje na témata, která jsou žákovi blízká (např. já a moje rodina, místo kde žiji, koníčky a záliby, přátelé, jídlo, domov a bydlení, škola, média, kultura, cestování apod.) - zapojuje se do dialogu - obhazuje svůj názor - zdvořile vyjadřuje nesouhlas - zdůvodňuje svůj postoj - ptá se na názory druhých - zjišťuje informace o druhých lidech - orientuje se v základních pokynech pronášených ve výuce - převypráví obsah článku - popisuje, co vidí na obrázku - pracuje s textem s porozuměním - zapojuje se do skupinové práce - participuje na aktivizačních hrách rozvíjejících slovní zásobu	Já a svět kolem mě		

9. ročník – dotace: 1, volitelný

Anglická konverzace		Přesahy	Průřezová témata
výstupy	učivo		
- konverzuje na témata, která jsou žákovi blízká (např. já a moje rodina, jídlo, místo kde žiji, koníčky a záliby, přátelé, domov a bydlení, škola, média, kultura, cestování apod.) - zapojuje se do dialogu - obhazuje svůj názor - zdvořile vyjadřuje nesouhlas - zdůvodňuje svůj postoj - popisuje, co vidí na obrázku - ptá se na názory druhých - zjišťuje informace o druhých lidech - převypráví obsah článku - pracuje s textem s porozuměním - diskutuje o svých představách do budoucna	- Já a svět kolem mě - Moje budoucnost		

• zapojuje se do skupinové práce • participuje na aktivizačních hrách rozvíjejících slovní zásobu			

5.10.3.6. Seminář z českého jazyka

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu Seminář z českého jazyka

Předmět Seminář z českého jazyka je vyučován jako samostatný předmět v 9. ročníku 1x týdně 1 vyučovací hodina.

Seminář je určen budoucím studentům středních škol jako nadstavba předmětu Český jazyk a literatura. Látka je v něm procvičována a probírána v širších souvislostech. V hodinách jsou zařazeny simulace přijímacích zkoušek. Předmět neslouží jako doučování předmětu.

K výuce jsou využity aktuální vydání testů k přijímacím zkouškám, testy z internetu, pracovní listy, učebnice českého jazyka a jazykové příručky.

- žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit
- rozhodují se na základě přečteného nebo slyšeného testu různého typu, analyzují jej a kriticky posuzují jeho obsah
- posuzují formální stránku textu a jeho stavbu
- získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka
- jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení
- porovnávají různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídí je podle určitých hledisek a zobecňují
- postihují umělecké záměry autora a formulují vlastní názory o přečteném díle
- učí se rozlišovat fikci od skutečnosti
- dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které pozitivně ovlivňují jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohacují jejich duchovní život

Vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žák projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- dokáže vyhledávat a třídit informace a dojít k zobecnění
- uvádí jevy do souvislostí, propojuje do širších celků
- dokáže kriticky posoudit literární či jiné dílo, rozezná literaturu konzumní a uměleckou
- dokáže diskutovat, v diskusi svůj názor obhájit a respektovat názor druhých

Kompetence k řešení problémů

- žák vyhledává informace vedoucí k řešení problému a analyzuje je
- dokáže využít vlastní úsudek a zkušenost
- činí uvážlivá rozhodnutí a dokáže své činy zhodnotit

Kompetence komunikativní

- žák výstižně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, má kultivovaný písemný i ústní projev
- dokáže naslouchat druhým, vhodně reagovat a účinně se zapojit do diskuse
- využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vytváří vztahy potřebné k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, vytváří pravidla práce v týmu
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- vytváří příjemnou atmosféru v týmu, je ohleduplný, poskytne pomoc
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problému
- respektuje a oceňuje zkušenosti a jiná hlediska
- vytváří si pozitivní myšlení, vedoucí k posílení sebedůvěry a sebeúcty

Kompetence občanské

- žák poskytne dle svých možností pomoc při práci v týmu i individuálně
- projevuje pozitivní postoj ke kulturnímu dědictví
- je si vědom svých práv, dodržuje společenské normy

Kompetence pracovní

- žák získané znalosti a dovednosti využívá v zájmu vlastního rozvoje
- činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,
2. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,
3. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,
4. Způsob získávání podkladů pro hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace,
5. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
6. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek

Ad 1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků.

A. Zásady hodnocení

- a. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost, byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
- b. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení. (Rodiče žáků jsou seznámeni s formou sdělení hodnocení v pololetí prostřednictvím třídních učitelů).
- c. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- d. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- e. U žáka s vývojovou poruchou učení může rozhodnout ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Slovní hodnocení je projednáno na školské radě.
- f. V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi pouze na žádost zákonného zástupce výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44 školského zákona.
- g. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
- h. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
- i. Výchovními opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.
- j. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.
- k. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za

mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

l. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi, zpravidla po projednání s ředitelem školy, udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

m. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

a) napomenutí třídního učitele,

b) důtku třídního učitele,

c) důtku ředitele školy.

n. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu (viz kapitola VII/6. *Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek*).

o. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání na pedagogické radě.

p. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

q. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení významné pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

r. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

s. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

t. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

u. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad (MHMP). Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

v. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne

doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

x. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

B. Pravidla pro sebehodnocení žáků.

a. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků. Sebehodnocení žáci uskutečňují průběžně, souhrnně vždy ke konci čtvrtletí.

b. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.

c. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.

d. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde, jaké má rezervy
- jak bude pokračovat dál

e. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

f. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

g. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Ad 2. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení.

1. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků. Tato skutečnost je vždy projednána se zákonnými zástupci, psychologem MČ Praha 20 a OSPODem.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných (popř. nepovinných předmětech) stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků

vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných (popř. nepovinných předmětech) stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 – nedostatečný,
- f) N – nehodnocen(a)
- g) U – uvolněn (a)

4. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Výsledné hodnocení není aritmetickým či váženým průměrem známek. O výsledné známce na vysvědčení rozhoduje konkrétní vyučující.

5. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.

6. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

ad a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,

ad b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

ad c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

ad d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci pololetí.

7. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Žák má právo na doplňování znalosti ČJ.

8. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- a) předměty s převahou teoretického zaměření,
- b) předměty s převahou praktických činností a
- c) předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky,

grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

S konkrétními pravidly hodnocení v jednotlivých předmětech seznamují vyučující žáky v úvodních hodinách na začátku školního roku.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika a domácí nauky. Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

S konkrétními pravidly hodnocení v jednotlivých předmětech seznamují vyučující žáky v úvodních hodinách na začátku školního roku.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,

- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

S konkrétními pravidly hodnocení v jednotlivých předmětech seznamují vyučující žáky v úvodních hodinách na začátku školního roku.

C. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií.

- a) O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- b) Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- c) Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- d) U žáka s vývojovou poruchou učení může rozhodnout ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- e) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou

v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 - nedostatečný

Ovládnutí učiva

- ovládá bezpečně
- ovládá
- v podstatě ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

Myšlení

- 1 – výborný   pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
- 2 – chvalitebný   uvažuje celkem samostatně
- 3 – dobrý   menší samostatnost v myšlení
- 4 – dostatečný   nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
- 5 - nedostatečný   odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Vyjadřování

- 1 – výborný   výstižné a poměrně přesné
- 2 – chvalitebný   celkem výstižné
- 3 – dobrý   myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
- 4 – dostatečný   myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
- 5 - nedostatečný   nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí

- 1 – výborný   užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
- 2 – chvalitebný   dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
- 3 – dobrý   řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
- 4 – dostatečný   dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- 5 – nedostatečný   praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Aktivita, zájem o vzdělávání

- 1 – výborný   aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- 2 – chvalitebný   učí se svědomitě
- 3 – dobrý   k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
- 4 – dostatečný   vykazuje malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
- 5 - nedostatečný   pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

5. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

a. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje znevýhodnění žáka, a na obou stupních základní školy.

b. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

- c. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- d. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- e. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka uvedené v příslušném dokumentu vystaveném školským poradenským zařízením. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací aj.).
- f. Podle druhu znevýhodnění využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

Ad 3. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

A) Odlišnosti pro zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí a individuálním vzdělávání

1. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, a koná zkoušku ve spádové škole, koná ji:
  - a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
  - b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
  - c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
2. Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuálního vzdělávání, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy. Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka; byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad. Pokud ředitel školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.
3. Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku podle odstavce 1 nebo 2. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

4. Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.

5. Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.

6. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel,

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

7. Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.

8. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.

9. O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

10. Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Po vykonání zkoušek vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text "Žák(yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona".

11. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.

B) Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem

žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

8. Tato ustanovení se obdobně vztahují také na vzdělávání žáků nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia, s výjimkami uvedenými ve vyhlášce o základním vzdělávání v § 1, 2, 4, 5, 7, 8, 22 a 23.

Ad 4. Způsob získávání podkladů pro hodnocení.

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové atd.) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky. Podklady pro hodnocení vyučující získávají průběžně.

4. Žák 2. až 9. ročníku musí mít z každého předmětu, alespoň tři známky za každé pololetí. To však neznamená, že počet tří známek je dostatečný pro klasifikaci žáka za dané období. O počtu známek potřebném pro klasifikaci žáka v daném předmětu rozhoduje učitel na základě průměrného počtu známek na žáka v příslušném klasifikačním období s přihlédnutím k dalším důležitým skutečnostem, které mohou žákův aktuální výkon ovlivnit – rodinná situace, zdravotní stav aj. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Výjimku tvoří situace, kdy je škola povinna realizovat distanční formu vzdělávání. V tomto případě není minimální počet známek stanoven.

5. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen školským pedagogickým zařízením.

6. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

7. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

8. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni žáci zpravidla konají jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

9. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné atd.). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního

poměru učitele v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

10. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí vedení školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do katalogového listu a do evidenčního systému Bakaláři a připraví návrhy na obsah opravných zkoušek (popř. zkoušek k doklasifikaci) v náhradním termínu apod.

11. Výchovná opatření a další údaje o chování žáka (pochvaly, napomenutí, důtky třídního učitele) zaznamenává třídní učitel pouze do evidenčního systému Bakaláři. Evidenci ředitelských důtek zajišťuje zástupkyně ředitele

12. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

13. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a výsledky vzdělávání, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období a je v kompetenci vyučujícího daného předmětu. Znamka **není** udělována na základě váženého či aritmetického průměru známek v evidenčním systému Bakaláři nebo žákovské knížce – tyto údaje jsou pouze podpůrné. O výsledné známce rozhoduje příslušný vyučující daného předmětu.

14. V mimořádných situacích, kdy je na základě pokynů příslušných orgánů vyhlášeno distanční vzdělávání, se žáci vzdělávají povinně. S tím souvisí i hodnocení jejich práce učiteli, které je v souladu s klasifikačním řádem školy.

15. V případě vyhlášeného distančního vzdělávání, žáci plní zadané úkoly prostřednictvím MS Teams, kam má každý ze žáků zajištěn přístup (login, heslo). V případě ztráty těchto údajů je žák nebo jeho zákonný zástupce tuto skutečnost obratem škole nahlásit. Škola následně zajistí vygenerování a předání nových přístupových údajů. MS Teams jsou využívány i v průběhu prezenční formy výuky – domácí příprava, procvičování atd.

16. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to vždy za čtvrtletí.

17. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů na pravidelných třídních schůzkách. Čtvrtletní i pololetní klasifikace je vždy zveřejněna v evidenčním systému Bakaláři.

18. Informace jsou rodičům předávány prostřednictvím informačního systému Bakaláři, ke kterému mají přístupové údaje. V případě ztráty hesla zákonný zástupce ihned informuje třídního učitele, který mu zajistí vygenerování nových přístupových údajů. Další v případě potřeby prostřednictvím žákovské knížky, při osobním či online setkání na třídních schůzkách (nebo konzultačních hodinách). Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, vyučující umožní individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

19. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

20. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. následujícího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy žákům a na požádání ve škole také rodičům.

21. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,

- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí. Učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
- prověřování znalostí je prováděno až po dostatečném procvičení učiva,
- nerealizují se velké testy v den, kdy je již jiným vyučujícím takové zkoušení nahlášeno (velkým testem je myšlen test v rozsahu min. 25 minut).
- velké testy jsou žákům oznamovány předem a jejich termín je zapisován do evidenčního systému Bakaláři (tzv. plánovaný test).

22. Třídní učitelé (popř. výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě. Výchovný poradce archivuje veškerou dokumentaci žáků se SVP. Informace týkající se zdravotního stavu žáka, rodinné situace žáka atd. spadají pod ochranu osobních údajů.

23. Pokud je žák v průběhu zkoušení učitelem přistižen při podvodném jednání (např. používání nepovolených zápisků, nahlížení do mobilního telefonu a manipulace s ním, opisování od spolužáka apod.), je hodnocen známkou nedostatečně. Žák má následně možnost požádat učitele v domluveném termínu o přezkoušení a prokázat tak osvojení příslušného učiva.

24. Vyučující zapisují do informačního systému Bakaláři veškeré podklady ke klasifikaci žáků.

Ad 5. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření vycházející ze školského zákona a příslušných právních předpisů. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanovují příslušné právní předpisy.

2. Žáci s potřebou podpůrných opatření mají právo na vytvoření vhodných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

3. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro hodnocení.

4. U žáka se SVP učení může rozhodnout ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

5. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s potřebou podpůrných opatření vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

7. Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,

8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich názor je respektován.

9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

10. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

A) Hodnocení nadaných a mimořádně dětí, žáků a studentů

1. Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

2. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce přearadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost (dále jen "registrující lékař"). Podmínkou přearazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

3. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

7. MATERIÁLNÍ, PERSONÁLNÍ, HYGIENICKÉ, ORGANIZAČNÍ A JINÉ PODMÍNKY ŠKOLY PRO USKUTEČŇOVÁNÍ RVP ZV

Při vytváření podmínek škola zvažuje:

- potřeby žáků a učitelů;
- kvalitu, funkčnost a estetičnost prostředí ve škole;
- optimalizaci sociálních vztahů;
- efektivitu vzdělávání žáků a dosahování osobního maxima každého žáka;
- realizaci zájmových činností;
- spolupráci se všemi účastníky a partnery vzdělávacího a výchovného procesu.

Prostorové a materiální podmínky:

- kmenové (univerzální) učebny jsou vybavené víceúčelovým a funkčním zařízením a podle potřeby digitální technikou a připojením k internetu;
- speciální učebny a prostory
  - jazykové, informatické, přírodovědné jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, laboratorními přístroji, nástroji, materiálem a pomůckami, multimediální technikou, podle potřeby digitální technikou a připojením k internetu,
  - tělovýchovné disponují bezpečným povrchem, náradím a náčiním,
  - pracovní (dílny, kuchyně, pozemky pro zahradnickou činnost) jsou vybavené vhodnými přístroji, náradím atd.;
- prostorové uspořádání třídy a pracovního místa respektující nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami;
- prostory pro uložení pomůcek a přípravnou práci učitele (kabinety) jsou vybavené odpovídajícím úložným nábytkem a pomůckami pro výuku v jednotlivých vzdělávacích oblastech, připojením k internetu a vhodným zařízením pro přípravu učitele a jeho odpočinek;
- studijní zóna – školní knihovna poskytuje žákům možnost odpočinku a samostudia;
- škola nabízí relaxační prostory, prostory pro nenáročné pohybové aktivity – pro společné i individuální tvořivé činnosti a pro společnou či individuální relaxaci (pro žáky i učitele);
- škola disponuje prostory pro hromadné setkávání žáků celé školy či většího počtu tříd
- ve škole jsou prostory pro zájmovou činnost po vyučování (družiny, kluby) vybavené pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní relaxaci a pro učení;
- škola má prostory pro odkládání oděvu a obuvi (šatny), včetně prostor pro převlékání žáků před tělesnou výchovou a po ní v počtu, který odpovídá počtu cvičišť, návaznému střídání žáků, oddělené činnosti chlapců a děvčat;
- dále též prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů – WC a umývárny vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících fyziologickým potřebám daného věku a příslušným normám;
- prostory pro společné stravování k tomuto účelu náležitě vybavené a respektující hygienické normy a věkové zvláštnosti žáků;
- prostory určené k ošetření úrazu a ke krátkodobému pobytu zraněného, popřípadě k poskytnutí další pomoci při zdravotních problémech;

- prostory (pracovny) pro další pedagogické (ředitel, zástupce ředitele) a nepedagogické pracovníky školy (hospodářka, správce sítě aj.), vybavené účelným zařízením;
- učebnice, didaktické pomůcky, digitální technologie s připojením k internetu a další potřeby a pomůcky (např. pomůcky pro tělesnou výchovu, pracovní vyučování, hudební a výtvarnou výchovu) umožňující efektivní vyučování a podporující aktivitu a tvořivost žáků;
- speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných;
- ve škole jsou další pomocné prostory pro zajištění jejího chodu (sklady aj.);
- prostory pro školní poradenské pracoviště

Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy:

- vhodná struktura pracovního a odpočinkového režimu žáků a učitelů s dostatkem relaxace a aktivního pohybu;
- vhodný režim vyučování respektující hygienu učení a věk žáků;
- vhodný stravovací a pitný režim (podle věkových a individuálních potřeb žáků);
- zdravé prostředí učeben a ostatních prostorů školy – podle platných norem (odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostorů);
- dodržování zákazu kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivin v budově a areálu školy;
- ochrana žáků před úrazy;
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů; pravidelná kontrola zařízení z hlediska jejich bezpečnosti;
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře či jiné speciální služby, praktická dovednost učitelů poskytovat první pomoc.

Psychosociální podmínky:

- vytváření přátelského prostředí, podmínek pro zdravé učení a otevřené partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy;
- vzdělávání propojené v přiměřené míře s každodenním životem;
- přiměřenost vzdělávání věku a motivující hodnocení – respekt k individualitě žáků, hodnocení v souladu s jejich individuálními možnostmi a dosaženým pokrokem, dostatek zpětné vazby, tolerantnost k chybám;
- příznivé sociální klima – posilování vzájemné úcty, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost se třídou, školou;
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy;
- spoluúčast žáků na vzdělávání a životě školy, která přechází do modelu demokratického společenství – budování komunity na principech svobody, odpovědnosti, stability společných pravidel, spravedlnosti, spolupráce;
- včasná informovanost žáků a zákonných zástupců žáků o dění uvnitř školy i mimo ni.

Personální podmínky:

- pedagogičtí pracovníci splňují podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, schopní podílet se i na dalších činnostech ve škole;
- pedagogičtí pracovníci s potřebnými profesními dovednostmi – komunikativní ve směru k žákům, jejich zákonným zástupcům, ostatním pedagogům a odborníkům zajišťujícím pro

školu speciální služby, schopní diagnostikovat žáky a motivovat je k další činnosti, udržet neformální kázeň, průběžně se vzdělávat, hodnotit a modifikovat svou činnost;

- nabídka odborné pomoci žákům a jejich zákonným zástupcům – speciální pedagog (školní rok 2022/23), externí psycholog, asistent pedagoga atd.;
- pedagogický sbor schopný týmové práce, vzájemně vstřícné komunikace a spolupráce;
- řídicí pracovníci s výraznými manažerskými, organizačními i pedagogickými schopnostmi, schopní vytvářet motivující a zároveň náročné profesionální klima, usilující o neustálý odborný a profesní růst svůj i svých podřízených, s koncepčním myšlením a stylem práce, schopní poradit, ale i zaštitit učitele vůči negativním vnějším vlivům.

Organizační podmínky:

- účast všech učitelů na přípravě a realizaci ŠVP ZV;
- základní pravidla života školy (pro žáky, učitele, jiné uživatele školy), způsoby projednávání problémů se žáky a jejich zákonnými zástupci;
- optimální režim výuky v souladu se vzdělávacími potřebami žáků, ve shodě s obsahem vzdělávání a vhodnými způsoby učení, s návazností povinného a nepovinného vzdělávání;
- optimální režim života školy v souladu s věkovými potřebami žáků a jejich bezpečností (režim odpočinku, pohybový režim, stravovací a pitný režim, dodržování hygieny, zájmová činnost, mimořádné situace).

Podmínky spolupráce školy a zákonných zástupců žáků:

- funkční a neustále aktualizovaný systém informací směrem k žákům, k učitelům, k vedení školy, k zákonným zástupcům žáků, partnerům školy a mezi jednotlivými aktéry vzdělávání navzájem;
- setkávání se zákonnými zástupci žáků a jinou veřejností (např. školskou radou) – seznamování se záměry školy, s cíli, způsoby výuky, hodnocením žáků, s pravidly života školy, vzájemné hledání řešení problémů žáků týkajících se jejich výchovy a vzdělávání;
- vzdělávací strategie otevřená vůči zákonným zástupcům žáků;
- prostor pro vznik a fungování samosprávného orgánu zákonných zástupců žáků – Žákovský parlament;
- prostor pro setkávání učitelů se zákonnými zástupci žáků;
- školní poradenství pro zákonné zástupce žáků ve výchovných otázkách, otázkách učení žáků, včetně problematiky podpůrných opatření;
- informace o jednotlivých žácích potřebné pro individuální formy vzdělávání;
- možnost účasti zákonných zástupců žáků ve výuce a na výchovných a vzdělávacích činnostech organizovaných školou;
- vytváření společenských vztahů školy a veřejnosti.

Za zcela nezbytné materiální a prostorové podmínky vycházející z RVP ZV, kterými škola disponuje:

- kmenové učebny pro každou třídu vybavenou funkčním zařízením;
- speciální učebny a prostory nebo kmenové učebny upravené pro speciální výuku;
- prostory pro poskytování školních poradenských služeb;
- prostory pro uložení pomůcek a přípravnou práci učitele;
- prostory pro nenáročné pohybové aktivity v průběhu vyučování a pro zájmovou činnost po vyučování;

- prostory pro hromadné setkávání žáků celé školy;
- prostory pro odkládání oděvu a obuvi (šatny), včetně prostorů pro převlékání žáků před tělesnou výchovou a po ní v počtu, který odpovídá počtu cvičících žáků a oddělené činnosti chlapců a děvčat;
- prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů – WC a umývárny vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících příslušným normám;
- prostory pro společné stravování (ve vlastní nebo jiné blízké škole);
- prostory určené k ošetření úrazu a ke krátkodobému pobytu zraněného, popřípadě k poskytnutí další pomoci při zdravotních problémech;
- učebnice, didaktické pomůcky, digitální technologie, připojení k internetu a další potřeby a pomůcky umožňující efektivní vyučování a podporující aktivitu a tvořivost žáků.

8. SEZNAM ZKRATEK

8.1. Předměty

Název předmětu	Zkratka	Název předmětu	Zkratka
Český jazyk a literatura	Č	Přírodopis	Př
Anglický jazyk	A/AJ	Zeměpis	Z
Německý jazyk	N/NJ	Hudební výchova	HV
Ruský jazyk	R/RJ	Výtvarná výchova	VV
Matematika	M	Pracovní činnosti	PČ
Informatika	Inf	Finanční matematika	FM
Prvouka	Prv	Anglická konverzace	AK
Přírodověda	Přv	Přírodovědné praktikum	PřP
Vlastivěda	VI	Ekologie	Eko
Dějepis	D	Výchova ke zdraví	VkZ
Občanská výchova	O	Tělesná výchova	TV
Fyzika	F	Matematický seminář	MS
Chemie	CH	Výtvarné techniky	VT
Španělský jazyk	Š/ŠJ	Seminář z českého jazyka	SzČ

8.2. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - OSV	
Rozvoj schopnosti poznávání	OSV 1
Sebepoznání a sebepojetí	OSV 2
Seberegulace a sebeorganizace	OSV 3
Psychohygiena	OSV 4
Kreativita	OSV 5
Poznávání lidí	OSV 6
Mezilidské vztahy	OSV 7
Komunikace	OSV 8
Kooperace a kompetence	OSV 9
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OSV 10
Hodnoty, postoje, praktická etika	OSV 11

Výchova demokratického občana - VDO	
Občanská společnost a škola	VDO 12
Občan, občanská společnost a stát	VDO 13
Formy participace občanů v politickém životě	VDO 14
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VDO 15

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VMEGS	
Evropa a svět nás zajímá	VMEGS 16
Objevujeme Evropu a svět	VMEGS 17
Jsme Evropané	VMEGS 18

Multikulturní výchova - MkV	
Kulturní difference	MkV 19
Lidské vztahy	MkV 20
Etnický původ	MkV 21
Multikulturalita	MkV 22
Princip sociálního smíru a solidarity	MkV 23

Enviromentální výchova - EVVO	
Ekosystémy	EVVO 24
Základní podmínky života	EVVO 25
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	EVVO 26
Vztah člověka k prostředí	EVVO 27

Mediální výchova - MV	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MV 28
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	MV 29
Stavba mediálních sdělení	MV 30
Vnímání autora mediálních sdělení	MV 31
Fungování a vliv médií ve společnosti	MV 32
Tvorba mediálního sdělení	MV 33
Práce v realizačním týmu	MV 34

8.3. Další oblasti

Dopravní výchova	DV
Ochrana člověka za mimořádných situací	O
Etická výchova	EV
Individuální vzdělávací plán	IVP
Speciální vzdělávací potřeby	SVP
Finanční gramotnost	FG
Školské poradenské zařízení	ŠPZ
Plán pedagogické podpory	PLPP

9. PŘÍLOHY

9.1. Projekt Dopravní výchova

Cíl dopravní výchovy:

příprava dětí na bezpečný pohyb v silničním provozu jak v roli chodce, cyklisty, účastníka silničního provozu, tak v budoucí roli řidiče motorového vozidla. Děti by měly získat schopnosti a dovednosti uvědomělého, obezřetného a sebejistého chování v silničním provozu, snížení nehodovosti a rizik v silničním provozu a přijetí etických norem chování.

Rozvoj klíčových kompetencí v dopravní výchově:

Kompetence celoživotního učení – žák poznává nové oblasti života, novou problematiku, navazuje na známá fakta, učí se porozumět neznámým oblastem

Kompetence sociální a personální – na simulovaných situacích a zadáních žáci řeší vztahové situace mezi sebou, mezi účastníky silničního provozu, snaží se vžít se do situací, snaží se je řešit, učí se správným reakcím při vycházkách a na dopravním hřišti

Kompetence komunikativní a občanské – žáci mezi sebou konverzují, vedou rozhovory, projevují své názory, přijímají názory ostatních a posuzují je, komunikují s dospělým apod.

Kompetence k řešení problémů – při práci žáci používají i jiné zdroje, např. internet, odbornou literaturu apod. materiály BESIPu

Kompetence kulturního povědomí a vyjádření – výchova k bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu, vybudování základů etických norem, etické chování

Ročník: 6. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu zejména v roli chodce; rozšířit jejich poznání z nižších ročníků, obohatit výchovně-vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma; soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince; zabývat se zejména vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; zvládat svoje reakce, vlastní agresivitu a reakce a chování ostatních

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi
- b) chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách (v modelových situacích a při akcích školy)
- c) dodržuje povinnosti spolujezdce v autě – zejména poutání
- d) rozlišuje další dopravní značky a jejich význam
- e) posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu
- f) vysvětlí bezpečné chování, zejména z pohledu chodce

Časový rámec: přípravný týden - září, závěr školního roku červen

Dílčí etapy

Etapa 1- okolí školy

Časová náročnost (2 vyučovací hodiny)

Místo - okolí školy

Zaměření na -

Pravidla bezpečného a ohleduplného chování na chodníku

Vztahy mezi účastníky silničního provozu

Pravidla bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici (chůze jednotlivce po silnici a ve skupině, pravidla pohybu na silnici za snížené viditelnosti)

Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu

Pravidla překonání křižovatky ve městě i mimo něj (překonávání různých křižovatek, křižovatka řízená příslušníkem policie)

Dopravní značky

Vztahy mezi účastníky silničního provozu

Volnočasové aktivity související se silničním provozem (vhodné lokality k uskutečnění takových aktivit; konkretizace podle lokality ZŠ a obce)

Etapu 2 - hromadné prostředky

Časová náročnost (vyučovací hodina)

Místo - třída

Cesta dopravními prostředky

Pravidla bezpečnosti při cestování dopravními prostředky (pravidla při jízdě autem, zádržné systémy, vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy)

Deník správného chodce – etická stránka chování v silničním provozu

Etapu 3 – dopravní testy

Časová náročnost (vyučovací hodina)

Místo - učebna PC

Řešení simulativních situací v silničním provozu - materiály BESIPu

7. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, zejména v roli cyklisty; rozšířit jejich poznání z nižších ročníků, obohatit výchovně-vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma; soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince; rozvíjet zejména vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; zvládat svoje vlastní reakce a agresivitu i reakce na chování ostatních

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

a) *ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí*

b) *chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola; orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu*

c) *odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci; předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích)*

d) *poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích)*

e) *rozlišuje další dopravní značky a jejich význam*

f) *vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty*

Časový rámec: přípravný týden - září, závěr školního roku červen

Etapu 1- Cyklista

Časová náročnost (2 vyučovací hodiny)

Místo – dopravní hřiště

Výbava jízdního kola a cyklisty

- Výbava jízdního kola, výbava cyklisty (doplňky pro bezpečnou jízdu)

- Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu (bezpečné a ohleduplné chování na chodníku, vztahy mezi účastníky silničního provozu)

Bezpečná jízda

- Technika jízdy a její pravidla mimo silnici

Cyklista na silnici

- Pravidla bezpečné jízdy na silnici (pravidla jízdy za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek)

Cyklista na křižovatce

- Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky
- Vztahy mezi účastníky silničního provozu
- Křižovatka řízená příslušníkem policie

Prázdniny

- Zásady bezpečného chování v době volna a při cestování
- Specifika lokality ZŠ, obce, prázdninových oblastí pro trávení dnů volna

Dopravní značky

- Odpovídající značky pro jednotlivá témata
- Deník správného cyklisty – etická stránka chování v silničním provozu

Etapa 2- Krizové situace

Časová náročnost (1 vyučovací hodina)

Místo – dopravní hřiště, třída

Krizové situace

- Možné krizové situace (jejich řešení, důležitá spojení; oprava jízdního kola)
- Nejjednodušší základy poskytnutí první předlékařské pomoci

Etapa 3 – dopravní testy

Časová náročnost (vyučovací hodina)

Místo - učebna PC

Řešení simulativních situací v silničním provozu - materiály BESIPu

8. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

pochopit pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, rizika a důležitost tématu; odhalit včas hrozící nebezpečí a odvodit bezpečné chování; zabývat se všemi účastníky silničního provozu a chovat se zodpovědně a ohleduplně; naučit se zvládat agresivitu svoji i ostatních; poznat další zásady první předlékařské pomoci; dokázat prakticky uplatňovat nejdůležitější prvky témat

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života svojí osoby i druhých*
- b) aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě*
- c) charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti*
- d) vymezí propojení mezi daným tématem a dalšími oblastmi života*

Časový rámec: přípravný týden - září, závěr školního roku červen

Etapa 1- Etika v silničním provozu

Časová náročnost (2 vyučovací hodiny)

Místo – dopravní hřiště, třída, okolí školy

Chodec

- Role chodce v silničním provozu (odpovědnost chodce a jeho chování, vztahy chodce k ostatním účastníkům silničního provozu)
- Přestupky chodců a ukázka legislativy

Cyklista

- Role cyklisty v silničním provozu (odpovědnost cyklisty a jeho chování, vztahy cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu)
- Přestupky cyklistů a ukázka legislativy

Dopravní značky

- Odpovídající značky pro jednotlivá témata

Přístup veřejnosti k bezpečnosti v silničním provozu – etická stránka chování v silničním provozu

Etapa 2- První pomoc

Časová náročnost (vyučovací hodina)

Praktické ukázky první pomoci, týmová práce, řešení modelových situací

Etapa 3 – dopravní testy

Časová náročnost (vyučovací hodina)

Místo - učebna PC

Řešení simulativních situací v silničním provozu - materiály BESIPu

9. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

pochopit vztahy mezi účastníky silničního provozu, být zodpovědný za svoje chování, dokázat rychle a správně vyhodnotit situaci a vyvodit závěry; naučit se potlačit svoji agresivitu a zvládnout agresivitu ostatních; poznat zásady první předlékařské pomoci a seznámit se s legislativou v oboru silničního provozu; pochopit důležitost tématu, ovládat pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu i možná rizika; uplatňovat v praxi nejdůležitější prvky témat

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) používá své znalosti a dovednosti v praxi*
- b) orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava*
- c) interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu*
- d) chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace*
- e) analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování*
- f) aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí život orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu*
- g) aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti*
- h) vyřeší testy “řidičský průkaz nanečisto”*

Časový rámec: přípravný týden - září, závěr školního roku červen

Etapa 1 - Účastníci silničního provozu, provoz na silnici

Časová náročnost (vyučovací hodina)

Místo - třída

motorové vozidlo, nemotorové vozidlo

zvláštní vozidla

provozovatel vozidla

jízdní souprava

průkaz totožnosti, řidičské oprávnění

legislativa, pravomoc, trestní odpovědnost, bodový systém, represe a sankce

zdravotní způsobilost

silnice – silnice pro motorová vozidla – dálnice

objížďka, obchvat

jízdní pruh, připojovací jízdní pruh, odbočovací jízdní pruh; tramvajový pás

překážka v provozu, neohrozit, neomezit

zastavit, stát

železniční přejezd

obec, hranice obce, povolená rychlost, doporučená rychlost

Etapa 2 - Řešení simulativních situací v silničním provozu

Časová náročnost (vyučovací hodina)

Místo - třída

Týmová práce, řešení simulativních situací v dopravě – křižovatky

Etapa 3 - První pomoc

Časová náročnost (vyučovací hodina)

Praktické ukázky první pomoci, týmová práce, řešení modelových situací

Etapa 4 – dopravní testy

Časová náročnost (vyučovací hodina)

Místo - učebna PC

Řešení simulativních situací v silničním provozu - materiály BESIPu

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu „Přátelská školička“

**Základní škola, PRAHA 9 – Horní Počernice, Stoliňská 823
se sídlem Stoliňská 823, Praha 9, 193 00**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM
PRO PŘÍPRAVNOU TŘÍDU**

„Přátelská školička 2023“

Název školního vzdělávacího programu: *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
„Přátelská škola 2023“*

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola, Praha 9 – Horní Počernice, Stoliňská 823
IZO: 102 301 476
RED-IZO: 600 040 437
IČO: 63830809
Adresa: Stoliňská 823, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice
Ředitel: PhDr. Mgr. Bc. Martin Březina
Koordinátor: Mgr. Kateřina Vlková
Kontakty:
Telefon: 281 921 127
E-mail: zs.stolinska@volny.cz
www: www.zschvaly.cz
ID (datová schránka): hc6jttv

Zřizovatel:

Název: Městská část Praha 20
IČO: 240 192
Kontakty:
Adresa: Jívanská 10/647, 193 00 Praha9 – Horní Počernice
Telefon: 271 071 611
E-mail: urad@pocernice.cz
WWW: www.pocernice.cz

Úpravu schválila pedagogická rada dne 12. 6. 2023
Školská rada projednala dne 4. 9. 2023

V Praze dne 4. 9. 2023

OBSAH

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika přípravné třídy
3. Organizace vzdělávání
4. Podmínky vzdělávání
5. Výchovný a vzdělávací obsah
6. Klíčové kompetence
7. Evaluace
8. Tematický plán jednotlivých měsíců, hlavní cíle a očekávané výstupy
  - „Hurá, září volá“
  - „Dary podzimu“
  - „Příroda čaruje“
  - „Vánoční čas“
  - „Paní zima“
  - „Učení je zábava“
  - „Vítání jara“
  - „Svět kolem nás“
  - „Po stopách umění“
  - „Léto tluče na dveře“
9. Pedagogická diagnostika
10. Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě

1. Identifikační údaje

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola, Praha 9 – Horní Počernice, Stoliňská 823
IZO: 102 301 476
RED-IZO: 600 040 437
IČO: 63830809
Adresa: Stoliňská 823, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice
Ředitel: PhDr. Mgr. Bc. Martin Březina
Koordinátor: Mgr. Kateřina Vlková
Kontakty:
Telefon: 281 921 127
E-mail: zs.stolinska@volny.cz
www: www.zschvaly.cz
ID (datová schránka): hc6jttv

Zřizovatel:

Název: Městská část Praha 20
IČO: 240 192
Kontakty:
Adresa: Jívanská 10/647, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice
Telefon: 271 071 611
E-mail: urad@pocernice.cz
WWW: www.pocernice.cz

2. Charakteristika přípravné třídy

Školní vzdělávací program (dále ŠVP PV) „Přátelská školička“ je vypracován na základě rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s přihlédnutím k poznámkám k tvorbě vzdělávacího obsahu přípravných tříd.

Předškolním vzděláváním vytváříme dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání a v maximální míře podporujeme individuální rozvoj dětí, dosažení „optimální“ úrovně rozvoje a připravenosti ke vstupu do školního vzdělávání. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Naším cílem je děti systematicky připravovat a předcházet tím případným neúspěšným začátkům ve školní docházce, které by mohly ohrozit průběh jejich dalšího vzdělávání. Proto je také velmi důležité, přihlížet na specifické požadavky dětí a vytvářet jim příjemnou atmosféru ve třídě, aby odcházely domů s pocitem uspokojení ze dne prožitého ve škole a těšily se na každý další den.

Dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, je poskytována podpora učitele přípravné třídy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Proto věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do přípravné třídy.

Naším cílem je, aby děti při přechodu do 1. třídy s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které by jim umožnily zapojit se do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je *Kurikulum češtiny*, které využíváme při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka. Těmto dětem je dále poskytovány individuální forma pomoci (např. logopedická cvičení, individuální doučování).

Přípravná třída byla zřízena na základě § 47 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), se souhlasem Odboru školství, mládeže a sportu Magistrátu hlavního města Prahy. Do přípravné třídy jsou děti přijímány před zahájením školní docházky na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ), jimž je tato docházka doporučena a na žádost zákonného zástupce. Třída se otevírá s minimálním počtem 10 a maximálním počtem 14 dětí.

Vzdělávání probíhá v dopoledních hodinách v rozsahu 4 vyučujících hodin s celkovým počtem 20 hodin týdně. Vyučovací hodiny jsou rozděleny na kratší časové úseky se střídáním činností podle potřeb dětí. Stanovené cíle dosahujeme uplatněním nejrozličnějších výchovně vzdělávacích prostředků, které svým obsahem i formou odpovídají stupni vývoje dětí. Základem je organizovaná činnost dětí – různé druhy her (didaktické, konstruktivní, soutěživé), rozhovor, učení, vycházky, pracovní, pohybové, hudební a výtvarné činnosti. Těžiště spočívá v rozumové výchově – jazykové a komunikativní výchovy, rozvoje matematických představ a rozvoje poznání, dále v rozvíjení zručnosti a praktických dovedností dětí. Velký důraz je kladen také na výtvarnou, hudební a tělesnou výchovu.

Dokumentace

Vzdělávání v přípravné třídě se nezapočítává do povinné školní docházky, děti jsou hodnoceny slovně. K dokumentaci se používá třídní výkaz a osobní složka dítěte, ve které jsou uloženy veškeré zprávy z vyšetření ve ŠPZ, lékaře, logopeda, individuální plán, hodnocení apod.

Na začátku vzdělávání je vypracována vstupní diagnostika dítěte, na konci školního roku je na každé dítě vypracováno výstupní hodnocení, které obsahuje slovní zhodnocení, s jakým výsledkem dítě přípravnou třídu absolvovalo. Každé čtvrtletí vypracovává třídní učitel přípravné třídy diagnostiku dle předem stanovených kritérií, která je součástí dokumentace každého dítěte. Délka trvání vzdělávání v přípravné třídě je 1 školní rok.

3. Organizace vzdělávání

Výchovně vzdělávací činnost vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Vzdělávací program je sestaven ve formě integrovaných bloků – témat a podtémat uspořádaných podle ročních období a jednotlivých měsíců.

Přípravná třída je v provozu od 8:00 hod. do 11.40 hod. Docházka do přípravné třídy je bezplatná. Děti z přípravné třídy mají možnost navštěvovat ranní (6.30 – 8:00) a odpolední (11.40 – 17.00) školní družinu. Současně mohou také docházet do zájmových kroužků, které škola nabízí. Děti z přípravné třídy mají možnost se účastnit veškerých akcí (s přihlédnutím k jejich specifiku), které jsou školou pořádány pro žáky 1. stupně. Tím probíhá nenásilná adaptace dětí na povinnou školní docházku.

Stravování je částečně zajištěno školou. Děti svačí ve třídě (z domova přinesené potraviny). Po celou dobu jsou vedeny k základům samostatného stolování a sebeobsluhy. Oběd je pro ně zajištěn ve školní jídelně, kam docházejí v doprovodu pedagoga. Mezi jídly je dodržován vhodný interval.

Režim dne je přizpůsobován individuálním potřebám dětí. Podle aktuálního zdravotního stavu, únavy a pozornosti dětí jsou zařazovány činnosti řízené, spontánní a individuální, v nichž se vzájemně prolínají vzdělávací oblasti stanovené RVP PV.

Velká pozornost je věnována pobytu dětí venku, který je naplňován formou tematických vycházek, pobytem na školní zahradě, sportovní činností v herně a na školním dopravním hřišti.

Odpolední pobyt je zajištěn v oddělení školní družiny, je zde umožněn i odpolední odpočinek, ale většinou je nahrazován klidnými herními aktivitami.

4. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky:

Přípravný ročník je umístěn v nové budově ZŠ v prvním patře v prostorách školní družiny. Prostředí je upraveno podnětně a esteticky a děti se podílejí na výzdobě třídy. Pracovní část místnosti je vybavena tabulí a stolečky s židlemi. Nábytek poskytuje dostatek úložného prostoru. K dispozici je dataprojektor a velké množství didaktických pomůcek vhodný pro děti předškolního věku.

Děti přípravné třídy mohou užívat celý prostor družiny, sociální zařízení, prostory tělocvičny, školního hřiště, počítačovou učebnu, případně některé třídy s interaktivní tabulí, venkovní hřiště a dopravní hřiště před školou. Stravování probíhá ve školní jídelně.

Herna je vybavena didaktickými hračkami a dalšími pomůckami tak, aby dětem poskytovala dostatečnou nabídku činností manipulačních, experimentálních, tvořivých, poznávacích, relaxačních, poslechových a výtvarných.

Psychosociální podmínky:

Snažíme se vytvářet takové psychosociální podmínky, aby se děti ve škole cítily bezpečně a spokojeně. Děti jsou pod stálým pedagogickým dozorem, jak ve třídě, tak na chodbě, v šatně, školní jídelně, tělocvičně a v dalších prostorách školy i mimo školu.

Životospráva:

Stravování je částečně zajištěno školou. Děti svačí ve třídě (z domova přinesené potraviny). Po celou dobu jsou vedeny k základům samostatného stolování a sebeobsluze. Oběd je pro ně zajištěný ve školní jídelně, kam docházejí v doprovodu pedagoga. Mezi jídly je dodržován vhodný interval. Důraz je kladen na výchovu ke zdravému životnímu stylu.

Spoluúčast rodičů:

Vzdělávání v přípravné třídě je poskytováno bezplatně.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje základní škola v souladu s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními, rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola.

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení předškolního vzdělávání všech dětí vymezuje RVP PV.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro případné zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem

pro případnou tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Důležitou podmínkou úspěšnosti vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.

Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Klíčové je pozitivní přijetí, úzká spolupráce s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a měl by být vzdělán v oblasti speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- ☐ uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- ☐ realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- ☐ osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- ☐ spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- ☐ přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Přípravná třída vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Přípravná třída je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Organizace dne v přípravné třídě

Jednotlivé činnosti mohou být pozměněny vzhledem k pracovnímu tempu, uspokojení a zájmu dětí. Všechny činnosti se dle potřeby navzájem prolínají. Časové rozmezí jednotlivých činností je pouze orientační. Přestávky jsou zařazovány vzhledem k charakteru činností a podle potřeb dětí, po ukončení jednotlivých bloků. Pohybové aktivity, cvičení na karimatkách – jóga nebo tělocvičné chvíle mohou být zařazeny i v ranních hodinách.

08:00 - 08:30	Společné přivítání, komunitní kruh. Rozhovory s dětmi, nové zážitky, prožitky, opakování z předešlého dne, motivace dne.
08:30 - 09:00	Skupinová či individuální práce s dětmi.
09:00 - 09:30	Zdravotní cvičení, pohybové či taneční hry.
09:30 - 10:00	Sebeobsluha, hygiena, svačina.
10:00 - 10:30	Skupinová či individuální práce s dětmi.
10:30 - 11:15	Pobyt venku nebo v tělocvičně (bude se odvíjet od aktuálního počasí a aktuálních podmínek).
11:15 - 11:40	Závěrečná rekapitulace dne, reflexe a sebereflexe dětí.
	Společná četba, relaxace.
11:40 – 17:00	Odchod domů nebo do školní družiny.

Spolupráce se zákonnými zástupci

- návštěvy přípravné třídy
- denní pohovory
- komunikace přes email, webové stránky školy
- informační nástěnky
- třídní schůzky
- výstav dětských prací
- společná odpoledne – akce pořádané školou

Personální obsazení

Výuku v přípravné třídě zajišťuje pedagog – třídní učitel. Spolupracuje s dalšími zaměstnanci školy, především s vyučujícími v 1. ročníku, výchovným poradcem, metodikem prevence, mimo školu s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny, příp. s učitelkami z mateřské školy, kterou dítě navštěvovalo před nástupem do přípravné třídy. Pedagog zodpovídá za formální obsah vzdělávání, vedení dokumentace, samotnou výuku a komunikaci se zákonnými zástupci.

5. Výchovný a vzdělávací obsah

Hlavním cílem vzdělávacího programu je duševní a tělesný rozvoj dítěte s přihlédnutím na rozvoj sociálních vztahů s kladnými mravními zásadami, posilování estetického cítění. Respektujeme tři základní rámcové cíle, které vytyčuje RVP pro předškolní vzdělávání.

1. během všech činností a aktivit máme na paměti, že dítě se učí prožitkově
2. během tohoto učení dítě získává hodnoty, které mu usnadní zařazení do společnosti
3. dítě musí mít vždy dostatek příležitostí projevit se, seberealizovat a uplatňovat své potřeby

Vybraná témata jsou naplňována konkrétními činnostmi ke splnění vymezených dílčích cílů RVP PV a stanovených výstupů práce s dětmi ve všech sledovaných oblastech.

Pro přípravnou třídu je ŠVP rozdělen do pěti vzdělávacích oblastí:

- **Dítě a jeho tělo** (biologické)
- **Dítě a jeho psychika** (psychologické)
- **Dítě a ten druhý** (interpersonální)
- **Dítě a společnost** (sociálně – kulturní)
- **Dítě a svět** (environmentální)

Okruhy předškolního vzdělávání

- 1. Vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků**
- 2. Rozumová výchova** (rozvoj jazykové oblasti a komunikativních schopností, matematických představ a oblast rozvoje poznání)
- 3. Hudební výchova** (rozvoj sluchového vnímání, diferenciací...)
- 4. Výtvarná výchova** (rozvoj estetického cítění, jemné motoriky...)
- 5. Pracovní činnosti** (sebeobsluha, rozvoj manuální zručnosti...)
- 6. Tělesná výchova** (zvyšování tělesné zdatnosti, správné držení těla...)
- 7. Individuální speciální pedagogická péče** (logoped, psycholog)

Hlavní cíle:

- **Jazyk a komunikace**

systematicky rozšiřovat slovní zásobu, vytvářet správné gramatické stavby jazyka, rozvíjet komunikativní dovednosti, rozvoj plynulého vyjadřování, paměti a myšlení

- **Matematické představy**

rozvíjet logické myšlení, úsudku a přesného vyjadřování, prostorové orientace, vytváření prvotních představ o číslech, osvojení základních prvků numerace v oboru přirozených čísel do 5

- **Rozvoj poznání**

seznamování se se základními poznatky o životě ve společnosti a přírodě v jeho nejbližším okolí

- **Hudební činnosti**

povzbuzování muzikálnosti dětí a jejich pohybové kultury, rytmizace, zpěv s tancem, nácvik jednoduchých písní

- **Výtvarné činnosti**

naučit se dovednosti práce s tužkou, rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, představivosti a grafomotoriky, rozeznávání základních barev

- **Pracovní činnosti**

rozvoj jemné motoriky, získání základů manuální zručnosti a pracovních návyků, seznamování se s technikou práce s jednoduchými pracovními nástroji

- **Tělovýchovné činnosti**

umožnit dětem radost z pohybu, rozvíjet základní pohybové dovednosti, posilování pohybové výkonnosti a zvyšování tělesné zdatnosti, naučit je správnému držení těla

Formy a metody práce

- vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, a to formou spontánních i řízených aktivit
- v didakticky cílené činnosti je plněn konkrétní vzdělávací cíl formou záměrného i spontánního učení, toto učení je založeno na aktivní účasti dítěte, smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, preferovány jsou hravé a tvořivé činnosti
- dětem se specifickými vzdělávacími potřebami je věnována speciálně pedagogická péče dle doporučení ŠPZ
- děti se zúčastňují některých aktivit v rámci 1. stupně ZŠ (návštěvy divadel a muzeí, výlety, vystoupení pro rodiče atd.)

Při vzdělávání dětí v přípravné třídě škola zabezpečuje odpovídající metody a formy práce, tj. takové, které odpovídají věku, potřebám, zkušenostem a zájmům žáků. Cílem je maximálně přizpůsobovat vzdělávání vývojovým, fyziologickým, kognitivním sociálním i emocionálním potřebám dětí. Jsou respektovány psychohygienické podmínky a klima srovnatelné s těmi, jaké jsou zajišťovány v mateřských školách.

ROZVOJ ČINNOSTÍ A OKRUH ZNALOSTÍ, K NIMŽ BY MĚLO DÍTĚ DOSPĚT NA KONCI PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY:

1) Sebeobsluha

- myje si ruce, čistí si zuby, češe se, používá kapesník
- samostatně používá toaletu
- samostatně se obléká, obouvá a zavazuje si boty, uklízí si oblečení
- samostatně jí, postupně používá příbor, prostře stůl
- udržuje kolem sebe pořádek
- dovede po sobě uklízet

2) Motorika

Hrubá motorika

- dobře chodí po schodech
- běhá, skáče, přebíhá, skáče přes švihadlo, plazí se, chodí pozadu
- hraje si s drobnými předměty, s velkými kostkami, dovede stavět ze stavebnice
- umí zaujmout různé pozice, udržuje rovnováhu
- kontroluje své tělo
- zúčastňuje se různých pohybových her
- pohybuje se v prostoru podle daných pokynů
- udrží rytmus

Jemná motorika

- umí si hrát s drobnými předměty, stavět ze stavebnice, navlékat korále
- napodobovat psaní, napsat své jméno (tiskací), správný úchop tužky
- zvládnutí základních linií (kruhy, čáry, vlnovky)

3) Sociální dovednosti

- dovede jednat s ostatními
- zná a používá jména spolužáků i dospělých, zná svou adresu
- dovede požádat o pomoc
- přijímá zodpovědnost za své činy
- dovede se orientovat na známých místech i bez dozoru
- uznává autoritu dospělého, projevuje k němu pozitivní vztah
- zachovává běžná pravidla společenského chování: zdraví při příchodu i odchodu, poděkuje, omluví se
- dodržuje soužití se skupinou vybranou i libovolnou
- dovede se soustředit, nevyrušuje ostatní z činností

4) Oblast jazyka, komunikace

- dovede poslouchat a klást jednoduché otázky, naslouchá celému příběhu během vyprávění
- vypravuje o svých zkušenostech, událostech v logické návaznosti
- dovede reagovat na pokyny
- aktivně se zapojuje do společenské konverzace
- má schopnost komunikovat v různých prostředích a při komunikaci bývá ostatními pochopeno
- umí zacházet s knihou
- dotazuje se na pojmenování písmen
- napodobuje psaní
- napíše své jméno
- umí aktivně používat základní slovní zásobu
- chápe obsah čteného, dovede reprodukovat
- memoruje básničky, říkanky, přísloví, vytvoří jednoduchý rým
- dovede pojmenovat předměty denního použití
- umí vyprávět pohádku, dramatizovat ji

5) Oblast matematických, časových a prostorových představ

- vnímá a poznává **časové vztahy** – začátek, konec, první, poslední, nyní, před, potom, včera, dnes, zítra, rychle, pomalu, dny v týdnu,
kvantitativní vztahy – hodně, málo, víc než, stejně, více, méně, všechno, nic, stejný, jiný, tolik jako, několik, plný, prázdný
prostorové vztahy – uvnitř, vně, nahoře, dole, před, hned před, za, hned za, nad, pod, tady, tam, první, poslední, vedle, blízko, daleko, na jedné straně, na druhé straně, vpravo, vlevo – řadí předměty na základě podobnosti či odlišnosti, podle určitých vlastností
- poznává a rozlišuje geometrické tvary kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník
- umí počítat předměty v daném souboru
- tvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků
- používá číselné řady 1 – 5 pro počítání předmětů

6) Hudební projev

- zpívá písničku s důrazem na správnou melodii a rytmus
- zpívá ve skupině podle pokynů
- vytleskává rytmus
- vyjadřuje daný rytmus různými pohyby
- doprovází zpívané písně na jednoduchý hudební nástroj (Orfovy nástroje)
- umí zatančit jednoduché tanečky

7) Výtvarný projev

- poznává barvy
- dovede vybarvovat obrázek
- dovede obkreslovat
- modeluje a maluje podle předlohy i vlastních představ
- na obrázcích, které kreslí, jsou rozpoznatelní lidé či předměty

8) Pracovní činnosti

- pracuje s různými materiály (papír, látky, drátky, modelína, vlna...)
- dovede bezpečně manipulovat s nůžkami, stříhat
- procvičuje si manipulační schopnosti při práci se stavebnicemi různého typu
- učí se připravě a úklidu pomůcek a udržování svého místa v pořádku

9) Tělovýchovné činnosti

- zvládá základní pohybové dovednosti (chůze, poskoky, běh aj.)
- zbavuje se strachu při překonávání překážek, zlepšuje svou obratnost a koordinaci (žebřiny, lavičky, švédská bedna aj.)
- učí se manipulovat se základním náčiním a pomůckami (žíněny, míče, švihadla aj.)
- vnímá pohyb podle hudby
- správný tělesný vývoj podporuje vyrovnávacím, protahovacím, relaxačním cvičením
- při vhodných podmínkách se aktivně pohybuje venku (hřiště, zahrada, delší chůze – vycházky apod.)
- se souhlasem zákonných zástupců škola nabízí účast dětí v plaveckém výcviku, který je realizován zpravidla 1x za 14 dní

PŘEHLED ČINNOSTÍ V PŘÍPRAVNÉ TŘÍDĚ - tabulace

Činnost	Celková časová dotace
Literární a jazykové činnosti	7
Matematické činnosti	4
Rozumově poznávací činnosti	2
Hudební činnosti	1
Výtvarné činnosti	2
Tělovýchovné činnosti	3
Pracovní činnosti	1
Celkem	20

6. Klíčové kompetence

ŠVP PV je koncipován tak, aby na úrovni školy vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje RVP PV a které tvoří jeho základní strategii. V etapě předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

Kompetence k učení

- objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí
- soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat
- podle instrukcí a pokynů je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti
- postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách
- samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, interaktivní tabule, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může rozhodovat svobodně o tom, co udělá, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých, zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky, má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

7. Evaluace

Evaluační činnost probíhá v několika rovinách:

- Autoevaluační činnost je zaznamenávána v týdenních přípravách pedagoga, v hodnocení celého integrovaného bloku za určité období.
- Evaluace dětí je prováděna v záznamovém archu několikrát v roce dle oblastí a konkrétních znalostí, dovedností a návyků
- Hodnocení práce pedagoga formou hospitací.
- V závěru školního roku vyučující vypracovává kompletní diagnostiku každého dítěte prostřednictvím standardizovaného diagnostického listu

8. Tematický plán jednotlivých měsíců, vzdělávací cíle a očekávané výstupy

Září: „Hurá, září volá“

- 1) *Moje příprava*
- 2) *Já a moji kamarádi*
- 3) *Počasí čaruje*
- 4) *„Sluníčko, sluníčko, popojdi maličko“...*

Vzdělávací cíle:

- adaptování se v novém prostředí, sjednocování nového kolektivu, získávání pocitu pohody a sounáležitosti ve skupině, podporování vzniku nových přátelství
- znát své jméno a adresu, znát jména kamarádů
- dodržování školních pravidel, dbát na osobní hygienu
- seznamování se s okolím přípravné třídy
- vnímat a pozorně naslouchat mluvčímu
- navyknutí si na školní povinnosti, bezpečné chování a ohleduplnost
- vnímání změn počasí v přírodě
- vyprávění děje na základě obrázků

Očekávané výstupy:

- adaptuje se na nové prostředí, začlení se do společných činností, začlení se mezi vrstevníky, spolupracuje a vzájemně se respektuje, odloučí se od rodiny
- dodržuje dohodnutá pravidla a řídí se jimi
- umí se vzájemně domluvit a řešit spory
- rozumí změnám počasí v přírodě
- orientuje se bezpečně v prostředí školy a blízkém okolí

Realizované činnosti

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci ve školním prostředí
- pozorování blízkého prostředí, života v něm a okolní přírody, vycházky po okolí
- správné sezení v lavici, správné držení tužky, hygienické návyky

- výtvarné činnosti k danému tématu
- používání obrázků a názorných pomůcek k danému tématu rozvoj slovní zásoby
- poslech pohádky, přednes říkadel, kolektivní zpěv, rytmižace
- geometrické tvary, orientace v prostoru

Říjen: „Dary podzimu“

- 1) *Práce na zahradě a na poli*
- 2) *Ovoce a zelenina*
- 3) *Zvířata v lese a na poli*
- 4) *„Šel zahradník do zahrady“...*

Vzdělávací cíle:

- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- posilovat sluchové vnímání, rozvíjet paměť, představivost, fantazii, pozornost
- poznávání zákonitostí přírody, vnímání její proměny
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- podporovat rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, koordinace
- bezpečnost při styku se zvířaty
- objevovat život některých zvířat ve volné přírodě
- seznamovat se s rostlinami a plody na zahradě i na poli
- poznat jednotlivé druhy ovoce a zeleniny, rozlišovat jejich chutě

Očekávané výstupy:

- má povědomí o významu životního prostředí
- rozlišuje volně žijící a domácí zvířata
- naučí se krátké texty, písničky na danou tematiku
- chápe prostorové pojmy, umí se orientovat v prostoru
- při rozhovorech umí vyslechnout ostatní kamarády
- pracuje ve skupině, pomáhá druhým, rozpozná dobro a zlo
- rozlišuje, co prospívá zdraví a co ne
- rozumí čtenému textu, vypráví pohádku, popisuje situace
- naučí se správnému držení těla, dechovým a relaxačním cvičením
- rozvíjí pozitivní city, vypráví o svých zážitcích

Realizované činnosti

- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost, fantazii, operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání)
- procvičování hlásky na začátku slova (volám domů zvířátka)
- poznávat zeleninu a ovoce, příprava salátu, ochutnávka
- sběr přírodnin, výroba podzimního skřítky, práce s nůžkami a lepidlem
- říkadla, lidové hádanky, vlastní rýmování, sestavování obrázků zvířat
- běh, překonávání překážek, chůze po zvýšené ploše

Listopad: „Příroda čaruje“

1. *Podzimní les*
2. *Dary lesa*
3. *Ptáci odlétají*

4. „Bude zima, bude mráz“ ...

Vzdělávací cíle

- poznávání znaků počasí, vnímá proměny v přírodě
- rozvoj komunikativní schopnosti dětí, rozvoj a používání všech smyslů a pohybových dovedností
- posilování rozlišovací schopnosti sluchu pro různé zvuky
- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- upevňovat poznatky o lese a životě v něm, chránit přírodu
- posilovat hrubou a jemnou motoriku
- rozvoj paměti, pozornosti, představivosti, fantazie
- poznávání jehličnatých a listnatých stromů, jedlé a nejedlé houby
- seznámí se s ptactvem, které odlétá do teplých krajín
- rozpoznávání vzorů chování mezi dětmi, ve společnosti
- upevňování pravidel chování - poprosit, poděkovat, požádat o pomoc

Očekávané výstupy:

- pokusit se vyjádřit myšlenky, nápady, pocity a formulovat je ve větách
- vyjadřovat svou fantazii v tvořivých, výtvarných, hudebních a dramatických činnostech
- pomáhat pečovat o okolní prostředí
- porozumět tomu, že změny jsou přirozené, že všechno kolem se mění a vyvíjí
- mít povědomí o významu čistoty a péče o zdraví, zvládat sebeobsluhu
- uplatňovat své individuální potřeby, upevňuje návyky společenského chování
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů,
- vyhledává a pojmenovává předměty

Realizované činnosti:

- pozorování počasí, sledování projevu větru – oblečení lidí
- rozlišování geometrických tvarů, orientace v číselné řadě, porovnávání
- hod šíškou na cíl, překážková dráha v terénu, otužování
- konstruktivní stavebnice, co se z čeho vyrábí- dřevo, kov, sklo, papír
- určování začátečních písmen ve slově, sluchové a artikulační hry
- říkadla, hádanky, hláskování, jazyková výchova, sluchové a artikulační hry
- uvolňovací cviky
- skupinové hry, respektování pravidel při hře, komunikace, hodnocení

Prosinec: „Vánoční čas“

1) *Adventní čas*

2) *Kouzelné Vánoce*

3) *S Vánocemi kolem světa*

4) *„Půjdeme spolu do Betléma“ ....*

Vzdělávací cíle:

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj početní představivosti

- rozvoj grafomotoriky a jemné motoriky
- vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj základních kulturních a společenských postojů, návyků, přizpůsobování se společenskému prostředí
- seznamování s lidovými zvyky a tradicemi ve spojení s konkrétní událostí
- rozvíjení kulturně estetické dovednosti výtvarné, hudební a dramatické
- využívání praktické dovednosti při pracovních činnostech

Očekávané výstupy:

- přednese, zazpívá naučené texty, samostatně vystupuje před známým kolektivem
- spočítá počet prvků do pěti,
- popíše změny v obci ve vztahu s přicházejícími Vánocemi
- získá povědomí o významu Vánoc
- osvojí si poznatky o adventu a tradicích Vánoc
- používá nůžky, lepidlo a drobné materiály k výrobě přání
- zvládat jednoduché pracovní úkony, zacházet s nástroji a materiálem
- vyjadřovat svou fantazii prostřednictvím tvořivých a výtvarných činností
- sladit pohyb s rytmem, hudbou a zpěvem

Realizované činnosti:

- vánoční výzdoba třídy, zdobení stromečku, dopis pro Ježíška,
- lidové vánoční zvyky, vánoční písně a koledy, výroba dárečků a přáníček
- čert a Mikuláš, zdobení vánočních perníčků
- četba pohádek, vyprávění vlastních zážitků, divadlo, vánoční vystoupení
- početní obrazový diktát, matematické představy,
- výroba adventního věnce, poznávání světa, jazyková výchova

Leden: „Paní Zima“

- 1) *Zima v přírodě*
- 2) *Sporty v zimě*
- 3) *Zima v pohádce*
- 4) *„Zima, zima tu je, snížek poletuje“ ...*

Vzdělávací cíle:

- vytvářet časové představy ve spojení s činnostmi, orientovat se v čase
- seznámit se s charakteristickými znaky zimy
- osvojovat si dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí
- zvládat základní pohybové dovednosti na sněhu
- osvojovat si některé dovednosti předcházející psaní
- porovnávat, třídit předměty, orientovat se v počtu
- poslouchat pohádky, porozumět obsahu, převyprávět pohádky nebo příběhy
- osvojovat si poznatky o změnách v přírodě, o zvířátkách v zimě a starost o ně
- zdravý životní styl – jak se oblékáme v zimě, jak se chovat, abychom zůstali zdraví

Očekávané výstupy:

- umí se orientovat v čase, měsíce v roce
- sluchově rozlišuje zvuky, začáteční slabiky a hlásky ve slovech

- dokáže vést stopu tužky
- vědomě užívá všech smyslů, záměrně pozoruje, postřehuje a všímá si nového, změněného, chybějícího
- má povědomí o změnách v přírodě
- ví, jak se postarat v zimě o zvířátka
- osvojuje si poznatky péče o zdraví v zimě
- má povědomí o složení sněhu a ledu
- seznamuje se s pravidly bezpečnosti v zimě

Realizované činnosti:

- hry, sportovní činnosti, zimní sporty, aktivity v přírodě (bobování, hry se sněhem)
- aktivity zaměřené na orientaci v čase, měsíce v roce, kalendář přírody
- sluchové hry, grafomotorické cviky, cvičení postřehu, rozvoj slovní zásoby,
- výtvarné činnosti zaměřené na danou tematiku - sněhulák
- domečky pro sněhové vločky – číselná řada
- co nám přináší zima – knihy, obrázky, říkadla, básničky, písně na téma zima
- kde mizí sníh – pokusy se sněhem a ledem
- výtvarné činnosti k tématu
- jak žijí zvířátka v zimě, jak jim můžeme pomoci, vycházka do zimního lesa
- oblékání, jak předcházet nemocem, pozor na úrazy
- užívání přídavných jmen, měkčení souhlásek, hlasitost řeči

Únor: „Učení je zábava“

- 1) *Počítání, to nic není*
- 2) *To jsou tvary*
- 3) *Malý – velký, dlouhý – krátký*
- 4) *Dřevo, papír, kov*

Vzdělávací cíle:

- vést děti k orientaci v prostoru i rovině
- rozvíjet pohotovost a rychlou orientaci
- rozvíjí řečové aktivity
- rozvíjí předmatematické představivosti, orientaci v číselné řadě (první, poslední, uprostřed)
- chápat časový sled
- zrakovým vnímáním rozlišuje vlastnosti předmětů
- hmatovým vnímáním rozlišuje tvar a rozměr předmětů
- sluchové hry
- hmatovým vnímáním rozlišuje různé materiály
- rozlišuje geometrické tvary
- manipuluje s předměty a srovnáváním rozlišuje tvar a velikost

Očekávané výstupy:

- ovládá základní matematické pojmy a orientuje se v číselné řadě
- pracuje ve skupině, zapojuje se do společných činností, umí se domluvit, tolerovat se
- řeší úkoly a problémy – pracovní listy a labyrint
- stříhá podle předlohy - lepí jednotlivé díly
- ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku
- ovládá základní geometrické tvary, vyhledává je ve svém okolí

Realizované činnosti:

- zařazování činnosti pro rozvoj matematických představ
- procvičování paměti
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel a písma
- uvolňovací cviky pro zápěstí
- grafické znázornění geometrických tvarů
- hry zaměřené na dané téma
- výtvarné činnosti z různých materiálů
- hry zaměřené ke cvičení různých forem paměti (obrazová, pojmová)

Březen: „Vítání jara“

- 1) *Jarní příroda*
- 2) *Mlád'átka na statku a v lese*
- 3) *Svátky jara*
- 4) *„Jaro dělá pokusy“ ...*

Vzdělávací cíle:

- procvičení jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení dovedností, které předcházejí čtení
- osvojování si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvíjet pohotovost a rychlou orientaci
- rozvíjení komunikačních dovedností
- upevňování si pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- osvojuje si poznatky o přírodě na jaře, jak se mění, co se děje
- rozpoznává mlád'ata a správně je přiřazuje, vyjmenuje rodiny zvířat
- rozvíjí poznatky o tradicích na jaře (vítání jara, Velikonoce, pálení čarodějnic)
- posiluje kladný vztah ke zvířatům, upevňuje kladný vztah k přírodě
- rozvíjí čichové vnímání – vůně květin
- recituje básně, pohybové básničky na dané téma

Očekávané výstupy:

- vyjádří rytmus pohybem
- stříhá podle předlohy
- komunikuje a spolupracuje s ostatními dětmi
- pojmenuje základní velikonoční tradice a zvyky
- popíše změny v přírodě – příchod jara
- řekne, čím jsou hospodářská zvířata prospěšná pro člověka
- pojmenuje zvířátka a jejich mlád'átka
- pojmenuje jarní květiny
- vnímá změny přírody, všímá si znaků jarní přírody, využívá smysly
- vnímá pestrost a rozmanitost přírody

Realizované činnosti:

- rozvíjet cit pro jemný ornament – malování vajíček
- kreslit podle šablony, vystříhnout a ornamentálně ozdobit kraslici z papíru
- podporovat odvážnou kresbu – květiny
- pracovat s obrázky, omalovánky

- pozorování změn přírody
- příběhy s velikonoční tematikou

Duben: „Život ve městě“

- 1) *Co se děje na silnici*
- 2) *Kniha, okno do světa poznání*
- 3) *Hudební nástroje*
- 4) *Pálení čarodějnic*

Vzdělávací cíle:

- seznamování se s dopravními prostředky a pravidly bezpečnosti na silnici
- pojmenování dopravních značek a funkce semaforu
- zařazovat hry s tematikou dopravní výchovy
- rozvíjet řečové aktivity, rozvíjet jemnou motoriku
- rozvíjet jemnou motoriku
- rozvíjet respekt a přizpůsobivost ve vztahu k druhému
- rozvíjet a kultivovat paměť, hudební a taneční aktivity
- osvojovat si poznatky o pohybových činnostech
- rozvíjet jazykové dovednosti, rozvíjet výslovnost, přednes, recitaci
- rozvíjet poznatky o knihách, divadle a hudebních nástrojích
- seznámit děti s hudebními a hudebně pohybovými hrami a činnostmi, rozlišovat zvuky
- rozvíjet prostorové orientace (nahore, dole, vpravo, vlevo)
- poznávat v čem je kouzlo pohádek, jak pohádky končí
- rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka, výtvarné aktivity
- vytvářet základy pro práci s informacemi – knihy a obrazový materiál

Očekávané výstupy:

- převypráví pohádku, příběh a určí kladné a záporné postavy příběhu
- zazpívá písně, rozlišuje rytmus, sladí pohyb se zpěvem
- výtvarně zpracuje prožitky
- soustředí se na činnost a její dokončení
- umí rozvinout hru, spolupracuje s kamarády
- využívá své kreativity a fantazii
- využívá své slovní zásoby v plném rozsahu
- dodržuje pravidla slušného chování při kulturních akcích
- vnímá umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchá, řekne, co bylo zajímavé a co je zaujalo

Realizované činnosti:

- pohybové hry se zpěvem, tanečky
- práce s literárními texty, obrazovým materiálem, encyklopediemi
- práce s knihami, dramatizace pohádky
- činnosti zaměřené k chápání pojmů a osvojení si poznatků (knihy, obrazový materiál, média)
- správné dýchání, relaxace,
- samostatná příprava pomůcek – nachystat, uklidit
- provoz na silnici, dopravní situace, prevence – bezpečnost, výlet do přírody
- hry, přirozené i modelové situace
- rej čarodějnic a čarodějů, výroba masek

- básničky, písničky, hry k tématu, hry zaměřené na poznávání společenských rolí
- vyprávění podle obrázků - časová posloupnost, orientace v prostoru

Květen: „Všichni lidé světa“

- 1) *Letem světem*
- 2) *Čím budu, až budu velký*
- 3) *Moje tělo*
- 4) *Máme smyslů pět*

Vzdělávací cíle:

- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj a užívání všech smyslů, vyjmenování našich smyslů
- zpřesňování smyslového vnímání
- procvičení jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- seznamování se s lidskými profesemi
- váží si práce ostatních, poznání hodnoty lidské práce
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, koordinace ruky a oka
- seznamování se s jednotlivými částmi lidského těla a funkcemi tělesných orgánů
- seznamování se s preventivní ochranou zdraví
- rozšiřování okruhu představ o světě a okolí
- seznamování s vývojem života lidí
- uvědomování si potřeby lidského těla (chlad, horko, hlad, žízeň.....)

Očekávané výstupy:

- jedná s druhým jako se sobě rovným, přestože je každý jiný (různý původ, vzhled, tradice)
- chová se zdvořile a ohleduplně k lidem jiných kultur
- vyjádří nesouhlas s nežádoucím chováním ve společnosti
- uvede příklady různých národů a kultur
- samostatně se připraví na činnost, uklidí po sobě pomůcky a hračky, udržuje pořádek
- dokáže se přizpůsobit konkrétní činnosti a situaci
vytleská a spočítá slabiky slov

Realizované činnosti:

- práce ve dvojicích, skupinová činnost
- práce se slovy
- poznávání různých lidských vlastností
- tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, praktická manipulace s některými nástroji
- zařazování smyslové a psychomotorické činnosti a hry
- obrazový materiál k danému tématu
- utvoří základní dětskou představu, co se smí a co nesmí
- pojmenuje části lidského těla a vnitřní orgány
- chová se tak, aby neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- pozná význam hygieny, čistoty osobní i okolí pro zdraví člověka

Červen: „Léto ťuká na dveře“

- 1) *Svátek dětí*
- 2) *Co už vím, co už znám*
- 3) *Těšíme se na léto*
- 4) *Loučíme se s přípravkou*

Vzdělávací cíle:

- osvojit si dovednosti k podpoře zdraví a bezpečnosti
- osvojit si relativní citovou samostatnost
- rozvíjet kultivovaný projev
- posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte
- osvojovat si poznatky o pohybových činnostech
- osvojit si poznatky o přírodě v létě
- letní sporty a bezpečnost při nich
- upozorňovat na nebezpečí návykových látek

Očekávané výstupy:

- zná způsoby ochrany osobního zdraví, bezpečí a ví, kde vyhledat pomoc
- uvědomuje si nebezpečí, které je spojeno s letním obdobím.
- určí, které činnosti ohrožují životní prostředí a které mu naopak prospívají
- sleduje děj a porozumí hlavní myšlence příběhu
- řeší konflikt dohodou
- vyjadřuje svá přání a respektuje přání druhých
- obhájí své postoje a názory
- rozezná situace, kde je zapotřebí zavolat záchrannou službu, policii, hasiče
- osvojí si poznatky o jiných dětech, národech
- drží správně tužku, nepřetáčí papír

Realizované činnosti:

- práce s kalendářem
- hry se slovy
- rozhovory – co budeme dělat o prázdninách
- skupinové práce – spolupráce mezi dětmi
- cvičení na grafomotoriku a jemnou motoriku
- básně k danému tématu
- výtvarné činnosti zaměřené na stříhání, vytrhávání, apod.
- oslava dne dětí

9. Pedagogická diagnostika

Vzdělávání dětí v přípravné třídě je založeno na individualizované vzdělávací práci a toto vzdělávání má zpravidla intervenční charakter. Pedagog se proto neobejde bez diagnostických činností (ty pomáhají k tomu, aby při vyrovnávání případných nedostatků v rozvoji a učení dítěte bylo plně využito jeho individuálního potenciálu a **vzdělávání dítěte v přípravné třídě tak bylo maximálně efektivní**).

Diagnostické činnosti jsou proto prováděny systematicky a pravidelně. U dítěte, které vstupuje do přípravné třídy, provádí pedagog **vstupní diagnostiku**, aby zjistil konkrétní vzdělávací potřeby dítěte. Dále průběžně sleduje, zda a jak se dítě rozvíjí, a vyhodnocuje, jaké vzdělávací

pokroky dítě dělá. Jde o **průběžnou diagnostiku**, podle níž pak pedagog navrhuje a realizuje potřebná pedagogická opatření.

Pedagog má za povinnost vypracovat na konci školního roku zprávu o průběhu školní přípravy dítěte v daném školním roce. Provádí tedy i **diagnostiku výstupní**, kde hodnotí, jakých výsledků bylo dosaženo.

Níže je přiložen záznamový arch jako **nástroj** k dokonalejšímu rozpoznání vzdělávacích potřeb dítěte v přípravné třídě a spolehlivějšímu sledování jeho individuálních vzdělávacích pokroků. Záznamový arch může zároveň sloužit jako pozorovací schéma (upozorňuje na to, čeho je třeba si všimnout) a zároveň poskytuje po celou dobu docházky dítěte do přípravné třídy dobrý **přehled o jeho rozvoji a učení**. Záznamy slouží nejen jako okamžitá zpětná vazba, ale pedagog s jejich pomocí získá také podklady pro zpracování závěrečné zprávy o průběhu předškolní přípravy v daném roce.

Záznamový arch se týká hodnocení deseti základních dovedností, které jsou obecně považovány za zvláště důležité pro systematickou vzdělávací práci, pro osvojení trivia i pro uspokojivý život dítěte ve školním prostředí.

10. Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě základní školy, tzv. diagnostika dítěte. (podklad pro cílenou podporu vzdělávacích pokroků dítěte z pohledu jeho školní způsobilosti)

Jméno dítěte:..... Datum
narození:.....

Data jednotlivých
záznamů:.....
.....

Jméno
učitelky:.....
.....

Dítě navštěvovalo – nenavštěvovalo mateřskou školu

Dítě **má** – **nemá** odloženou školní docházku

Při práci s archem zapisujeme v příslušném sloupci k jednotlivým dovednostem, na jaké úrovni ji dítě zvládá. **Hodnotíme podle stupnice 1 – 4**. Pokud nemáme dostatek podnětů k tomu, abychom úroveň určité dovednosti zhodnotili, zapíšeme **N** (např. u dítěte, které se dostatečně neprojevuje, dosud mluví špatně česky apod.). V další etapě se pak pokusíme skutečnost zjistit a údaj doplnit.

Stupnice pro hodnocení dítěte v jednotlivých dovednostech (způsobilostech):

- 1 – dosud nezvládá (má vážnější obtíže)
- 2 – zvládá s vynaložením maximálního úsilí
- 3 – přetrvávají problémy (občasné, dílčí)
- 4 – zvládá spolehlivě, bezpečně
- N – není hodnoceno (nelze říci, neprojevuje se)

1. Praktická samostatnost (fyzický rozvoj a pohybová koordinace, sebeobsluha)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• je dostatečně fyzicky vyspělé					
• jeho pohyby jsou koordinované (hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)					
• samostatně se obléká					
• je samostatně při jídle					

• je samostatné při zvládání pravidelných denních úkonů osobní hygieny					
• udržuje kolem sebe pořádek (je schopné samostatně připravit či uklidit pomůcky, srovnat hračky apod.)					
• dovede si samo poradit s běžnými problémy (např. uklidí po sobě papír od sušenky, nalije si nápoj, utře rozlité čaje, zalije květiny apod.)					
• dokáže se postarat o své věci					

2. Sociální informovanost (orientace v prostředí, v okolním světě i v praktickém životě)

	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
• vyzná se ve svém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky aj.)					
• rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se setkává (má základní poznatky o světě přírody i o životě lidí)					
• ve známém prostředí se pohybuje a vystupuje samostatně					
• s pomocí dospělého se dovede zorientovat v novém prostředí					
• dovede vyřídit drobný vzkaz					
• dokáže si vhodně říci o to, co potřebuje					
• odhadne nebezpečnou situaci, neriskuje					

3. Citová samostatnost (emoční stabilita, schopnost kontrolovat a řídit své chování)

	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
• zvládá odloučení od rodičů (po určitou část dne)					
• vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas					
• projevuje se jako emočně stálý, bez výrazných výkyvů nálad					
• reaguje přiměřeně na drobný neúspěch					
• dovede odložit přání na pozdější dobu					
• dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci					

4. Sociální samostatnost (soužití s vrstevníky, uplatnění se ve skupině vrstevníků, komunikace, spolupráce, spolupodílení se)

	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
• uplatňuje základní společenská pravidla (umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se)					
• dovede se vcítit do potřeb druhého dítěte					
• dokáže vyslovit a obhajovat svůj názor					
• dokáže vyjednávat a dohodnout se					
• dovede se zapojit do práce ve skupině, bez projevů prosazování se či naopak nezúčastnění se					
• komunikuje a spolupracuje s ostatními dětmi					
• při skupinových činnostech se snaží přispět svým podílem					
• pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit					

5. Výslovnost, gramatická správnost řeči, slovní zásoba, úroveň komunikace

	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
• vyslovuje správně všechny hlásky					
• mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.					
• mluví gramaticky správně (tj. užívá správně rod, číslo, čas, tvarů, slov, předložky aj.)					
• rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v prostředí					
• má bohatou slovní zásobu konkrétních pojmů					
• rozumí pojmům vyjadřujícím časoprostorovou orientaci (např. nad, pod, dole, nahoře, dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký, dříve, později, včera, dnes atd.)					
• užívá správně uvedených časoprostorových pojmů					
• zná bezpečně pojmosloví tvarů (kruh, čtverec, trojúhelník atd.) a správně jich užívá					
• dokáže správně pojmenovat barvy					
• běžně komunikuje s dětmi i dospělými, je schopno dialogu, v komunikaci si je jisté (nevyskytují se pravidelná nedorozumění)					

6. Lateralita ruky, koordinace ruky a oka, držení tužky

	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
• upřednostňuje užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje					
• je zručné při zacházení s předměty, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí apod.)					
• tužku drží správně, tj. třemi prsty, s uvolněným zápěstím					
• dokáže vést stopu tužky a napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary (popř. písmena)					

7. Diferencované vnímání (sluchová a zraková analýza a syntéza)

	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
• rozlišuje podstatné znaky předmětů (rozlišuje barvy, tvary, figuru a pozadí)					
• rozlišuje zvuky (slyší hlásku ve slově)					
• dovede pracovat se strukturou slov (zvládá hrát slovní fotbal, odebere počáteční či konečnou hlásku ve slově, dovede vytleskat slabiky ve slově)					
• dokáže najít rozdíly mezi dvěma obrázky či mezi dvěma podobnými slovy					
• dovede složit obrázek z několika tvarů a slovo z několika slabik					
• postřehne změny ve svém okolí					

8. Logické a myšlenkové operace (porovnávání, třídění, řazení, číselné představy, řešení problémů)

	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
• dovede porovnávat vlastnosti předmětů (velikost, tvar aj.)					
• dovede třídit předměty dle daného kritéria (roztřídí korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)					
• dovede seřadit předměty podle velikosti vzestupně i sestupně (např. pastelky)					
• vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků v rozsahu do pěti (deseti)					

• přemýšlí, uvažuje (odpovídá na položené otázky, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy)					

9. Záměrná pozornost, úmyslná paměť pro učení

	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
• dovede soustředit pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10 – 15 min.), neodbíhá od nich					
• soustředí se i na ty činnosti, které pro ně nejsou aktuálně zajímavé (které mu byly zadány)					
• dokáže si záměrně zapamatovat, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si to po přiměřené době vybavit a reprodukovat					

10. Pracovní chování, soustředěná pracovní (učební) činnost, záměrné učení

	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
• dokáže přijmout úkol či povinnost					
• dokáže postupovat podle pokynů					
• zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí k jejich dokončení					
• dovede odlišit hru od systematické práce					
• „nechá“ se získat pro záměrné učení					
• neruší v práci ostatní					

Pracovní poznámky učitelky – závěry z jednotlivých etap hodnocení

Datum záznamu	Aktuální vzdělávací potřeby dítěte a závěry pro pedagogickou práci v další etapě

10. Slovní hodnocení dítěte

Pololetní hodnocení dítěte přípravného ročníku ve školním roce .....

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Přátelská školička“

Jméno a příjmení:	Datum narození:
Třída: 0. A	Ročník: nultý
Absence za I./II. pololetí:	

Slovní hodnocení:

11. Zásady pro vyhodnocování a úpravy ŠVP ZV

Ředitel školy odpovídá za zpracování ŠVP v souladu s RVP ZV, jeho vyhodnocování a případné úpravy. Koordinuje práci na tvorbě ŠVP, funkci koordinátora pověřil svého zástupce. Na přípravě, vyhodnocování a úpravách se podílejí všichni učitelé školy.

Vyhodnocováním souladu rozsahu a obsahu výuky s učebními osnovami v ŠVP škola rozumí:

- soulad formulovaných a využívaných výchovných a vzdělávacích strategií;
- vyhodnocování dosahovaných výsledků každého žáka ve vztahu k učebním osnovám.

ŠVP vydává ředitel školy. K návrhu ŠVP i k následnému uskutečňování vzdělávání podle tohoto programu se vyjadřuje školská rada. ŠVP je součástí povinné dokumentace školy, je zpřístupněn veřejnosti, aby se každý zájemce měl možnost seznámit s jeho obsahem, aby do něj mohl každý zájemce nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy, popřípadě požádat o kopii.

Školní vzdělávací program:

- je zpracováván v souladu s RVP ZV podle stanovené struktury pro celé období základního vzdělávání nebo pro jeho část, tj. pro ročníky, ve kterých daná škola realizuje základní vzdělávání;
- zajišťuje rovnoprávný přístup k základnímu vzdělávání pro všechny žáky s povinností školní docházky a přihlíží k jejich vzdělávacím potřebám a možnostem;
- umožňuje realizaci diferencovaného a individualizovaného vyučování pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (viz kapitola 8) i pro žáky nadané a mimořádně nadané (viz kapitola 9), pokud to vzdělávání těchto žáků vyžaduje;
- vytváří předpoklady pro realizaci vzdělávacího obsahu s ohledem na věkové zvláštnosti žáků a jejich individuální předpoklady, a tím pro postupné utváření a rozvíjení klíčových kompetencí;
- vede k naplňování cílů základního vzdělávání stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni školy a k naplňování cílového zaměření vzdělávacích oblastí stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni vyučovacích předmětů;
- je zpracován tak, aby umožňoval učitelům rozvíjet tvořivý styl práce a neomezoval je při uplatnění případných časových i metodických odlišností, které vycházejí z konkrétních potřeb žáků a ze zkušeností učitelů s efektivními způsoby výuky.

Zásady stanovené pro úpravy a změny školního vzdělávacího programu

Úpravy a změny ŠVP mohou být:

- inovacemi ŠVP, které vycházejí ze zkušeností z realizace ŠVP nebo změn ve škole samotné (na základě hodnocení podmínek, průběhu a vzdělávání); takové změny škola obvykle provádí s účinností od 1. září nebo od 1. února. Podle upraveného nebo nového ŠVP se vzdělávají žáci ve všech ročnících daného stupně od účinnosti upraveného nebo nového ŠVP. Pokud by mohla nastat situace, že by žáci v důsledku změn neabsolvovali povinný vzdělávací obsah stanovený v RVP ZV, rozhodne ředitel školy o způsobu postupného náběhu tak, aby tato situace nenastala;
- změnami, které uvedou do souladu ŠVP s RVP ZV a s právními předpisy. Způsob zapracování změn do ŠVP a náběh vzdělávání v jednotlivých ročnících podle upraveného ŠVP stanoví MŠMT opatřením ministra;
- provedeny pouze jednoduchým způsobem (v zápisu po projednání pedagogickou radou, ve formě srovnávací tabulky apod.) v návaznosti na období vzdělávání distančním

způsobem podle § 184a školského zákona, pokud vznikne potřeba upravit ŠVP i pro období po skončení vzdělávání distančním způsobem.

ŠVP i jeho úpravy se archivují ve shodě se zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů.

12. D O D A T K Y